

6. SINIF

1. TEMA/ÜNİTE

ÇALIŞMA
FASİKÜLLERİ

6. SINIF

1. TEMA/ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

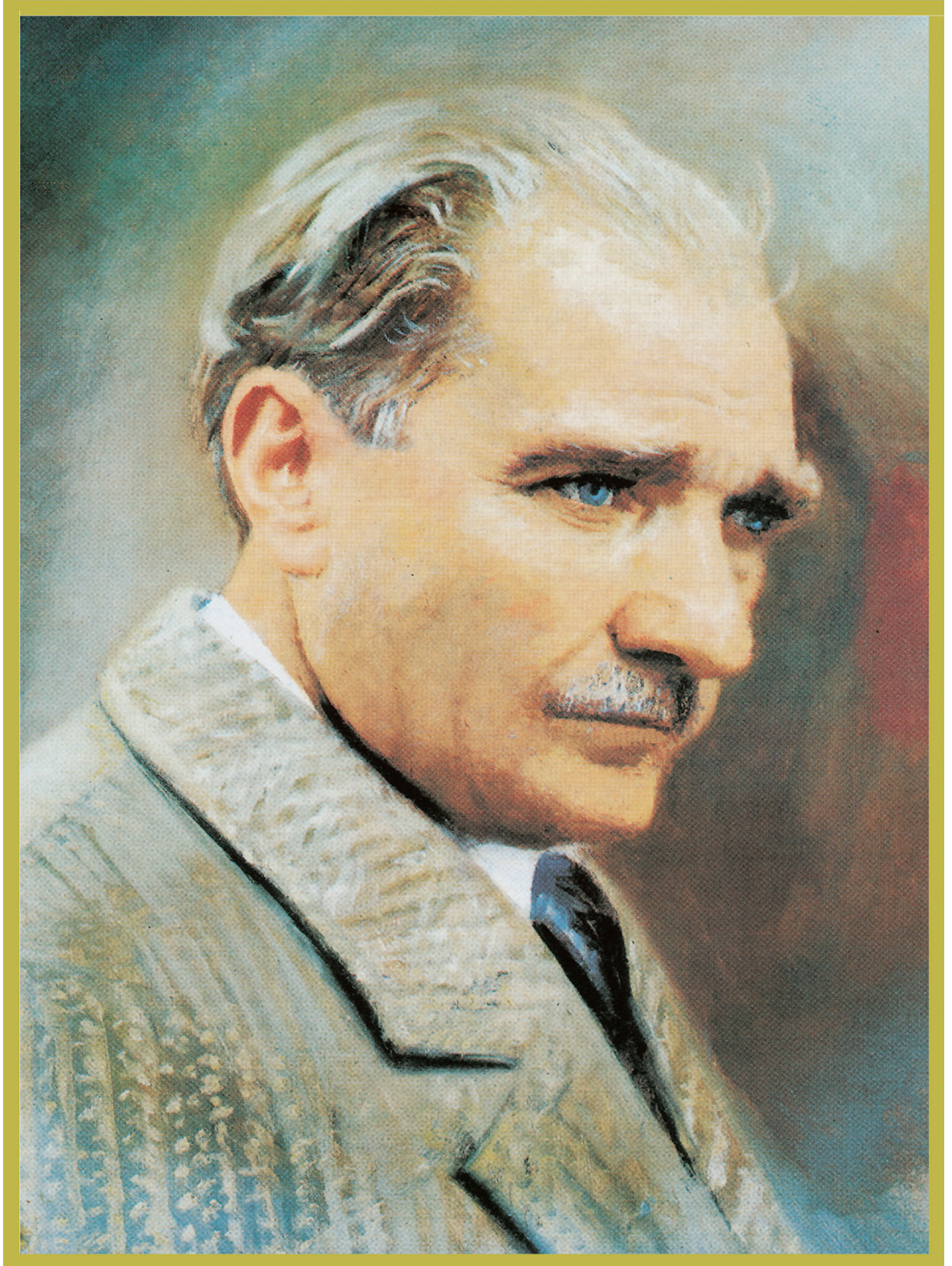
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

TÜRKÇE	1- 56
MATEMATİK	57-108
FEN BİLİMLERİ	109-186
SOSYAL BİLİMLER	187

6. SINIF

1. TEMA

ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

TÜRKÇE

SÖZCÜKTE ANLAM

ETKİNLİK 1

- ince
- çözmek
- dal
- getirmek
- özen

Yukarıda verilen sözcüklere uygun ekler getirerek aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları tamamlayınız.

- Kör düğüm olmuş ipi - - - - bir çırpıda.
- Verilen görevi başarıyla yerine - - - - .
- Kuvvetli - - - - fırtınaya meydan okudu.
- Ödevini kısa sürede tamamlamak için - - - - bir kitap seçti.
- Misafirlerine verdiği önem masasına gösterdiği - - - - belliydi.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki cümlelerde kırmızı ile yazılmış sözcüklerin cümle içinde kazandığı anlamı karşısındaki boşluğa yazınız.

1. Nisan yağmurlarıyla her taraf yeşerdi .	
2. Yere düşen çocuğu kaldırıp ona sıkıca sarıldı .	
3. Bu sıcakta ders çalışmaktan hepimiz bezmiştik ..	
4. Küçük çocuğun eğitimini teyzesine yüklediler .	

ETKİNLİK 3

Aşağıda verilen sözcüklerin mecaz anlamlarıyla birer cümle yazınız.

Kırmak	
Taşmak	
Dokunmak	
Konmak	
Yüzmek	

ETKİNLİK 4

- ☺ Dil
- ☺ Hikâye
- ☺ Giz
- ☺ Güç
- ☺ Kabiliyet
- ☺ Biçim
- ☺ Sözcük
- ☺ Seviye
- ☺ Cümle

Yukarıda verilen sözcükleri aşağıdaki tabloda eş anlamlarının karşısına yazınız.

Tümce	
Kelime	
Öykü	
Düzey	
Şekil	
Yetenek	
Sır	
Kuvvet	
Lisan	

KAZANIM TESTİ 1

SÖZCÜKTE ANLAM

1. Usulca kapıyı aralayıp İ içeri girdi. Kimsecikler yoktu. Önce II şaşırdı kimsenin olmayışına, sonra küçük tabureye oturup nerede olabileceklerini III düşündü. Niye buraya çağırılmıştı, bir yandan da onu düşünüyordu. Kafası her geçen dakika sorularla daha da karışıyor, kendi kendini IV yiyip bitiriyordu. Dışarıdan gelen bir sesle sıçradı, gerçek âleme döndü.

Bu metinde numaralanmış sözcüklerden hangisi gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

2.

- I. Bazıları spor yapmayı dans etmekten daha çok seviyor.
II. Her yere baktım ama anahtarı bulamadım.
III. Hayatında en çok saydığı kişi Arda Bey'di.
IV. Kaderim böyle yazılmış diye ağlıyordu.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde altı çizili sözcükler mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı bir sözcük kullanılmamıştır?**

- A) Sınavda meridyen sorusunu kimse yapamamış.
B) Üçgenin iç açıları toplamı 180 derecedir.
C) Ek eylemin iki farklı görevi vardır.
D) Öğrencilerin hangi derste başarısız olduğu bilinmiyor.

4. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi eş anlamlıdır?**

- A) Birkaç gün sonra buradan taşınacakmış.
B) Arkadaşının faydasından çok zararı oldu bize.
C) Toplantı sonrası hepimizle tek tek konuştu.
D) Herkes dikkatle onu dinliyordu.

5.

- Arkasından adam salıp çocuğu çağırıldılar.
- Geçen yıl budanan ağaç dal salıp meyve verdi.
- Kimsenin başını derde salmadan olayı bitirdi.
- Peşinden kardeşini saldım parasını unutunca.

Yukarıdaki cümlelerde “salmak” sözcüğü kaç değişik anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6.

- I. Bisikletten düşen çocuk, kolunu kırdı.
- II. Böyle davranman beni çok kırdı.
- III. Yağan yağmur havanın kırılmasına neden oldu.
- IV. Annesine kırıldığını bir türlü söyleyemedi.
- V. Sezon indirimiyle mağazalar fiyatlarını kırdı.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde “kırmak” sözcüğü aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve III B) I ve V C) II ve IV D) IV ve V

7.

- Bu davranışıyla ne kadar katı yürekli olduğunu gösterdi.
- Aydın kişilerle yapılan sohbetler her zaman hoşuma gitmiştir.
- Bu işi bitirince evden çıkacağım.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisi verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin yerine kullanılamaz?

- A) Kültürlü
B) Hareketsiz
C) Hoşgörüsüz
D) Tamamlamak

8. Aşağıdaki görsellerden hangisi terim anlam içermemektedir?

A)

B)

C)

D)

9. Yazılışları ve okunuşları farklı olmasına rağmen anlamları aynı olan kelimelere eş anlamlı (anlamdaş) sözcükler denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş anlamlı (anlamdaş) bir sözcük kullanılmamıştır?

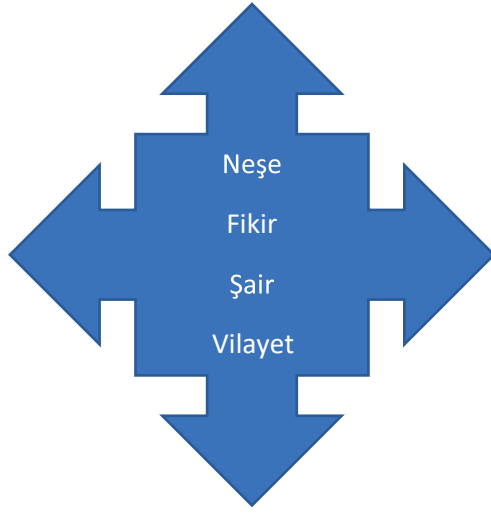
- A) Ne kadar yürekli bir insan olduğu aldığı kararlardan anlaşılıyor.
- B) Saçındaki aklar, edindiği tecrübelerin göstergesidir.
- C) Masanın üzerindeki tabakları mutfağa götürdü.
- D) Al bayrağın gölgesinde yaşamak insana huzur veriyor.

10. Küresel iklim değişikliğinin, canlı türlerinin yaşamını nasıl etkileyeceği üzerine araştırmalar yapılmaktadır. Bu araştırmalar şaşırtıcı sonuçlar da çıkarmaktadır. İngiltere'deki çok gözlü esmer adlı kelebek türüyle ilgili çalışmalar yapan araştırmacıların bulguları buna en güzel örnek. Araştırmacılar iklim değişikliğinin etkisiyle bu kelebeklerin sayısının arttığını ortaya çıkarmışlar. Oysa araştırmacının başında tam tersi bir sonuçla karşılaşılacağı düşünülüyormuş.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki altı çizili sözcüklerin anlamlarından birini vermemektedir?

- A) Ortak özellikleri olan bireylerin tamamı, cinslerin ayrıldığı bölüm.
- B) Kaybedilen bir şeyi yeniden ele geçirmek.
- C) Doğumla ölüm arasında yaşanan süre, ömür, hayat.
- D) Bir kimsenin başka bir kişi veya şey üzerindeki tesiri.

11.

Yukarıda verilen sözcüklerin eş anlamlıları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Mutluluk-görüş-yazar-şehir
- B) Mutluluk-düşünce-ozan-şehir
- C) Sevinç-düşünce-ozan-il
- D) Sevinç-görüş-yazar-il

12.

- Birçok çeşitten birer parça alıp yeni birleşim oluşturma işi.
- Biçildikten sonra tahıl demetlerinin üzerinden düven geçirilerek tanelerin başaklarından ayrılması işinin yapıldığı yer ya da mevsim.
- Herhangi bir şeyin toplu hâlde bulunduğu, işlendiği veya satıldığı yer.

“Harman” sözcüğü aşağıdaki cümlelerden hangisinde verilen anlamlarından biri ile kullanılmamıştır?

- A) İşçileri saatlerce harman yerinde bekledim.
- B) İçtiğimiz çay Rize dağlarından toplanmış tüm çayların harmanıdır.
- C) Burası yiğidin harman olduğu yerdir.
- D) İstanbul Doğu ve Batı kültürünün harmanlandığı bir yerdir.

13.

- I. Ben yokken arsanın satış işlemlerinde kardeşim yerime vekil olsun.
- II. Yaz tatilinde müdür vekili olarak görev yapmam istendi.
- III. Son seçimden sonra vekil olamayacağını açıkladı.
- IV. Sorduğum her soruya sanki vekiliymiş gibi arkadaşı cevap verdi.

“Vekil” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangi ikisinde aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV

14. “Bulmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bir yer ya da noktaya erişmek, ulaşmak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Yaptığı hareketleri doğru bulmadığımı söyledim.
- B) Bu yoklukta kendine yiyecek bulmakta zorlananlar var.
- C) Sohbet ede ede yolun yarısını bulduk.
- D) Kaybettiği gözlüğünü yatağının altında bulmuş.

15. “Aylin, arkadaşının son zamanlarda onsuz planlar yapıp onunla görüşmek istememesine darılmıştı.”

Bu cümlede altı çizili sözcüğün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlelerin anlamı değişir?

- A) kinlenmişti B) içlerlemişti C) gücenmişti D) alınmıştı

16. Bilim, sanat, meslek dalı ya da herhangi bir konuyla ilgili özel ve belirli bir anlamı olan sözcüklere terim anlamı sözcükler denir.

Buna göre “kök” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamında kullanılmıştır?

- A) Ailemizin kökleri Yemen’e dayanıyordu.
- B) Öğretmen sözcüklerin kökünü bulmamızı istedi.
- C) Ağacın kökleri çok güçlüydü.
- D) Köksüz düşüncelerle yola çıktığı için başarısız oldu.

17. Tabloda bir tarafta yabancı sözcükler diğer tarafta da bu sözcüklerin Türkçe karşılığı verilmiştir.

Yabancı sözcükler	Türkçe Sözcükler
Ecnebi	İlgeç
Edat	Bilgi
Orijinal	Yabancı
Editör	Veri
Data	Yayımcı
	Özgün

Buna göre yabancı sözcükler Türkçeleri ile eşleştirildiğinde hangi sözcük dışarıda kalır?

- A) İlgeç B) Bilgi C) Yabancı D) Veri

SÖZ SANATLARI

ETKİNLİK 1

1. Yalvardı güneş buluta ama hiçbir şey değişmedi.
2. Dağ dağa küsmüş, dağın haberi olmamış.
3. Denizin haykırışını sessizce dinledi damlalar.
4. Seveda kıskandı umudu, umut da kıskandı huzuru.
5. Yaprığın gözyaşları insafa getirdi koca çınarı.

Yukarıdaki cümlelerde kişileştirilen ögeyi ve kişileştirilme yönünü yazınız.

Kişileştirilen öge

Kişileştirilme yönü

Görmüş geçirmiş, anasının gözü bir horoz
Tünemiş bir ağacın dalına.
Kurnaz tilki, sesini yumuşatarak, ona
Dedi ki: "Kardeşçğim, artık dostuz;
Barış oldu hayvanlar arasında.
Müşde getirdim sana, in de bir öpüşelim;
Ama Allah aşkına oyalanma
Çünkü bilirsin ya başımdan aşkın işlerim.
Oysaki siz serbestsiniz daima,
İşleri düşünmeyebilirsiniz;
Hem artık size yardım da ederiz.
Ama, kuzum, in de aşağıya bir
Doya doya öpeyim gözlerinden"
"Kardeşim" dedi, horoz. Bu mutlu haberinden
Daha güzel bir haber almazdım şüphesiz.
Bu nefis
Bu mutlu haberinden.
Üstelik bunu senden öğrenmekle
Sevincim iki kat oldu. Ama, dur hele...
Bunu müjdelemek için olacak,
Bak iki tazi geliyor koşarak
Hızlı da koşuyorlar; haydi ben ineyim de
Hep birden öpüşelim tazılar geldiğinde.
"Hoşça kal" dedi tilki, "Yolum biraz uzunca
Kutlarınız bu barışı yeniden buluşunca."
Çabuk toplayıp tası tarağı,
Külhani bir anda tırmandı dağı.
Bir iş çıkmamıştı numarasından.
O sırada çalının arkasından,
İhtiyar horoz kıs kıs gülüyordu.
Oyunbazı oynatmak pek tatlı oluyordu.

Yukarıdaki şiire göre aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

Şiirin başlığı	Şiirin konusu	Şiirin kahramanları	Şiirde en çok kullanılan söz sanatları

KAZANIM TESTİ 2

SÖZ SANATLARI

1. “Deniz dalgalıydı bugün, yorgun balıkların yüzgeçleriydi denizi dalgalandıran.”

Bu cümledeki söz sanatı aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Deniz ayna gibiydi bugün, ısıt ısıt parlıyordu.
- B) İleride bir deniz feneri yanıyordu ateş böceği misali.
- C) Zavallı gemi şaşkındı, bu limana daha önce hiç uğramamıştı.
- D) Kaptan, tayfalara seslendi: “Buraya demir atıyoruz.”

2. “Tomurcuklarını ansızın patlatıvermiş bu akasya dalı, alüminyum çerçeveli geniş pencereden niçin bu kadar gülerek bakmaktadır? Besbelli bir acayip parlayan güneş altında damarlarına ılık ılık yürüyen suyun akışına bırakmıştır kendini.”

Bu parçada kullanılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Benzetme
- B) Konuşturma
- C) Kişileştirme
- D) Abartma

3. “Yaprakları, dalları ve budakları ile ağaçlar uyanıktı. Uyuyordum. Çiçekler, böcekler, kuşlar uyanıktı. Uyuyordum. Serin, tatlı bir rüzgâr esiyordu. Gökyüzünde bulutlar yürüyordu. Güvercinler ‘Hu!’ diyordu.”

Bu parçada kullanılan söz sanatları aşağıdaki cümlelerden hangisinde yoktur?

- A) Sinsi bir yağmur altında hareketsiz ıslanan kuşlar “Üşüyoruz!” diyerek birbirlerine iyice sokuluyorlardı.
- B) Yabancı, yalnız, zarif bir adam kasabaya gelmiş ve herkese gülümseyerek “Merhaba!” demişti.
- C) Siyah beyaz resimler bizimle konuşuyor “Hatırla o günleri!” diyordu.
- D) Bu köyde hayvanlar ve bitkiler bile terbiye edilmiş gibiydi. “Yat!” deyince “Tamam” deyip yatar, “Kalk!” deyince “Peki” deyip kalkarlardı.

4. (I) Yazmak için gelmişti sanki dünyaya. (II) Kelimeler, haydi gel, diye çağırıyordu onu. (III) O da kimseyi dinlemiyor, kelimelerin peşine takılıp gidiyordu. (IV) Mutluydu, gerisi de önemli değildi.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde konuşurma sanatı yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

5. Murat Öğretmen, hava durumunu takip etmenin hayatımızda ne derece önemli olduğunu öğrencilerine sormuştur ve sınıfta tartışma başlatmıştır.

Murat Öğretmen'in öğrencileri de aşağıdaki cümleleri örnek vermişlerdir:

MUSTAFA: İçeride kalacaksak önemli değil ama dışarı çıkacaksak mutlaka hava durumuna bakmalıyız.

ŞEVVAL: Hava durumu küçük yerlerden ziyade büyük şehirlerde insanı daha çok etkilemektedir.

ELİF: Yazın güneşin "Haydi tatile!" diye seslenmesi bir başka güzel oluyor.

EMRE: Yağışlı havalarda arkadaşlarımla oyun oynayamıyoruz ama hava yağışsız olduğu zaman dışarıda oynayabiliyoruz.

Yukarıdaki cümlelerde hangi öğrenci konuşurma sanatından yararlanmıştır?

- A) Mustafa
- B) Şevval
- C) Elif
- D) Emre

DEYİM-ATASÖZÜ

ETKİNLİK 1

Aşağıdaki tabloda verilen deyimlerin söz öbeği mi, cümle mi olduğunu işaretleyerek anlamlarını tablodaki uygun yere yazınız.

DEYİM	SÖZ ÖBEĞİ	CÜMLE	ANLAMI
Dostlar alışverişte görsün.			
Ağırdan almak.			
Fol yok, yumurta yok.			
Başına çorap örmek.			
Can kulağı ile dinlemek.			
Armut piş, ağzıma düş!			

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki cümlelerde deyim olan cümlelerin kutucuklarını işaretleyiniz.

"Her şeye rağmen arkadaşını savunuyor, arkamızdan dolap çevirmez." diyordu.

☐

Beş yıl sonra eve döndüğünde her şey eski hamam eski tıstı.

☐

Yeni dönemle birlikte eski çamlar bardak oldu.

☐

Buralara her zamankinden daha fazla yağmur yağdı.

☐

Diğerlerinin yanında onun sunumu devede kulak kaldı.

☐

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki atasözlerini mecaz ya da gerçek anlamli oluşlarına göre uygun kutucuklara yerleştiriniz.

1. Minareyi çalan kılıfını hazırlar.
2. Kedinin boynuna ciğer asılmaz.
3. Altın eli bıçak kesmez.
4. Akıl akıldan üstündür
5. Dost bin ise azdır, düşman bir ise çoktur.

MECAZ ANLAMLI ATASÖZLERİ	GERÇEK ANLAMLI ATASÖZLERİ

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki atasözlerinde boş bırakılan yerleri verilen sözcüklerden uygun olanlar ile tamamlayınız.

sesi	işe	giren	kürek	kılıçtan	samanı
------	-----	-------	-------	----------	--------

- 1) Acele - - - - şeytan karışır.
- 2) Davulun - - - - uzaktan hoş gelir.
- 3) Hamama - - - - terler.
- 4) Kalem - - - - keskindir.
- 5) Mart kapıdan baktırır; kazma - - - - yaktırır.
- 6) Sakla - - - - gelir zamanı.

KAZANIM TESTİ 3

DEYİM-ATASÖZÜ

1. Masal bu ya, ormanlar kralı aslanın karnı açkımış. Yiyecek bulmak için dolaşmaya başlamış. Yolda dişi bir geyiğe rastlamış, sessizce o geyiğin peşine takılmış. Geyik aslanı görmemiş, su kenarında yavaşlamış. Aslan hızla koşup geyiği kapmış. Olanları gören avcı da tuzağı kurup aslanı yakalamış.

Yukarıda anlatılan olaya uygun atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İki dinle, bir söyle.
- B) Ava giden avlanır.
- C) Akıl akıldan üstündür.
- D) Can boğazdan gelir.

2.

- I. El öpmekle ağız aşınmaz: Gerektiğinde önemli bir iş için bir kimseye ricada bulunmak anlamındadır.
- II. El elden üstündür: Bir kimse kendisinden üstün başkalarının da olabileceğini bilmelidir anlamındadır.
- III. Sofrada elini, mecliste dilini sakla: Topluluk içinde aşırı davranışta bulunma, açgözlülük ve gevezelik etme anlamındadır.
- IV. El el ile, değirmen yel ile: Başkasının emanet tenceresinde yemek yapılmaz anlamındadır.

Yukarıda açıklamaları verilen atasözlerinden hangisinin anlamı yanlış açıklanmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

3. Deyimler bir kavram ya da durumu ifade eden genelde mecaz anlamlı sözlerdir. Atasözlerinin bazıları da mecaz anlamlı olmakla birlikte asıl amacı öğüt ya da ders vermektir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi deyimdir?

- A) Deveden büyük fil var.
- B) El ile gelen düğün bayram.
- C) Ağzı var, dili yok.
- D) Bal bal demekle ağız tatlanmaz.

4. İnsan kendi değerini ancak çalışarak koruyabilir.

Zamanı öldürmek en pahalı harcamadır.

İnsanın kendisinin değil, iyi günlerinin dostu vardır.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu özdeyişlerden herhangi biriyle yakın anlamlı değildir?

- A) Dost kötü günde belli olur.
- B) Vakit, nakittir.
- C) İşleyen demir ışıldar.
- D) Tarlanın iyisi suya yakın, daha iyisi eve yakın.

5.

- Ucuz etin yahnisi yavan olur.
- Yalnız taş, duvar olmaz.
- Üzüm üzüme baka baka kararır.

Aşağıdakilerden hangisi bu atasözlerinden herhangi birinin açıklaması değildir?

- A) Ucuza mal olan şeyler niteliksiz olabilir.
- B) Başkalarıyla ilişki kurarak, işbirliği yaparak önemli işleri yapmak daha kolaydır.
- C) Her zaman bir arada bulunan kişiler birbirlerinin huyunu alır.
- D) Gereksinim duyulan şey değer kazanır.

6.

- I. Kulağına küpe olmak
- II. Kulak kabartmak
- III. Kulak asmamak
- IV. Kulak ardı etmek

Yukarıdaki deyimlerden hangileri anlamca birbirine yakındır?

- A) I ve IV
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV

7. Genelde ödünç aldığı şeyleri geri vermeyen, verse de kırık dökük hâlde iade eden komşusu bir gün Nasreddin Hoca'dan ip ödünç ister. Hoca bunun karşılığında eve girip çıkar ve : "İp boşta değil, bizim hanım ipe un sermiş" der. Şaşıran komşusu: "Aman hoca, ne yaptın, ipe un serilir mi hiç, diye çıkışınca Hoca cevap vermekte gecikmez:

"Serilir, neden serilmesin? Vermeye gönül razı olmayınca ipe un da serilir." der.

Aşağıdakilerin hangisinde verilen deyim, bu hikâyede kullanılan deyimle yakın anlamlıdır?

- A) Ağzıyla kuş tutmak
- B) İş yokuşa sürmek
- C) Zahmet çekmek
- D) Yüz üstü bırakmak

CÜMLEDE ANLAM

ETKİNLİK 1

NEDEN

1. Kardeşine yardım etmek için
2. Kimseyi aramadığından
3. Gece korkunca
4. Artık eskisi gibi göremediğinden

SONUÇ

çok sevdiği komşusunu tanıyamadı.
elindeki tüm malı mülkü sattı.
hızlıca annesinin yanına gitti.
yapayalnız kalmıştı.

Yukarıda ayrı ayrı verilen neden ve sonuç cümlelerini anlamlı birer cümle haline getiriniz.

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

ETKİNLİK 2

Aşağıda sonuç bölümleri verilen cümleleri amaç-sonuç anlamı verecek şekilde tamamlayınız.

1-	yaz tatilinde dayısının yanında çalışıyor.
2-	iş değişikliği yaptı.
3-	ona dondurma ısmarladım.
4-	yanımızdan erken ayrıldı.

KAZANIM TESTİ 4

CÜMLEDE ANLAM

1. Eylemin hangi hedefe, amaca yönelik gerçekleştirildiğini belirten cümlelere amaç- sonuç cümleleri denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir amaca yönelme söz konusudur?

- A) Yaz kış dışarıda çalıştığından çok fazla hasta oluyor.
- B) Sürekli eşya taşıdığından dolayı ellerinin her yeri nasırlaşmıştı.
- C) Sene sonunda derece yapmak için her gün düzenli çalışıyor.
- D) Beklediği hiçbir şey olmadığı için herkesten daha çok üzgündü.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yargı gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

- A) Oğlum, annesine sürpriz yapalım diye beni zorluyordu.
- B) Saatlerce televizyon izlediğinden gözleri artık iyi görmüyordu.
- C) Arkadaşından ödünç aldığı arabayı yıkatmak üzere evden çıktı.
- D) Okulda işlenen konuyu pekiştireyim diye EBA'dan video izliyorum.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “için” sözcüğü cümleye farklı bir anlam katmıştır?

- A) Aldığı kilolardan kurtulmak için uzun süredir sağlıklı besleniyor.
- B) Kırdığı arkadaşından özür dilemek için arkadaşını aradı.
- C) Eli yandığı için birkaç gün elini suya değdirmeyecek.
- D) Annesine hediye almak için tüm parasını biriktiriyor.

4.

- I. Yazar bugüne kadar pek çok eser kaleme almıştır.
- II. Eserlerinde sıra dışı kişilere başarılı bir şekilde yer vermiştir.
- III. Yazar eserlerinde kişiliği ile ilgili ilginç bilgiler vermektedir.
- IV. Kaleme aldığı her eser okuyucuda farklı tatlar bırakır.

Yukarıdaki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

5. Öznel yargılar bireyin kendi duygu ve düşüncelerine dayanan kişisel ifadelerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi öznel bir cümledir?

- A) Kayısı ağacının kökleri iki metre derinliğe iner.
- B) Kayısının çekirdeğinde pek çok vitamin vardır.
- C) Kayısı ağacı 6 metreye kadar yükselebilir.
- D) Kayısı en lezzetli meyvelerden biridir.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisi nesnel bir cümledir?

- A) Türkiye'nin yaşanabilecek en güzel şehirlerinden biri İzmir'dir.
- B) Arkadaşlarla saklambaç oynamak en zevkli oyundur.
- C) Okuma yarışmasında arkadaşımın gerisinde kalarak ikinci oldum.
- D) Yeteneği olan ya da olmayan herkes profesyonel bir şekilde spor yapmalı.

7. (I) Kırşehir, İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan bir şehirdir. (II) Merkez, Akçakent, Akpınar, Boztepe, Çiçekdağı, Kaman ve Mucur olmak üzere yedi ilçesi vardır. (III) Kırşehir, gerek insanların sıcaklığıyla gerek şehrin bozulmamış dokusuyla gerekse insanların içini ısıtan türkülerıyla misafirlerine huzur verir. (IV) Anadolu'nun ticari ve ekonomik hayatında büyük rol oynayan Ahilik, 13. yüzyılda Kırşehir'de kurulmuştur.

Yukarıdaki paragrafta yer alan numaralandırılmış cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

GEÇİŞ VE BAĞLANTI UNSURLARI

ETKİNLİK 1

Aşağıdaki numaralanmış cümlelerde yer alan geçiş ve bağlantı ögelerini bulup kutuya yerleştiriniz.

1.	Bunu dikkate almışsın fakat gerekli düzeltmeyi yapmamışsın.
2.	Tüm evi tek başına temizlemiş bununla birlikte çayın yanına tatlı da yapmış.
3.	Okula gitmiş fakat derse girmemiş.
4.	Gece gündüz finallerine hazırlandı, buna rağmen okuldan mezun olamadı.
5.	Üniversiteyi bu sene bitireceğim bununla birlikte akşamları da iş bulup çalışacağım.
6.	Seni çok aradım ama bir türlü ulaşamadım.
7.	Kitap okumayı severim bununla birlikte müzik dinlemekten de keyif alırım.
8.	Ders çalışmak istiyorum lakin çok uykum var.
9.	Tatile gitmek istedi lakin iznini ayarlayamadı.
10.	Hava çok güzel buna rağmen evden çıkmadı.

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki cümlelerdeki boşlukları uygun geçiş ve bağlantı ifadeleriyle tamamlayınız.

fakat	buna rağmen	bununla birlikte	lakin	ama
-------	-------------	------------------	-------	-----

1. Hamburgeri çok seviyorum - - - kilo alırım diye yemiyorum.
2. Sınavı kazanmak için düzenli çalıştım - - - çok sayıda test çözdüm.
3. Tatilde çok canı sıkılıyor - - - evden de dışarı çıkmıyor.
4. Kimseyi evinde ziyaret etmedim - - - herkesi tek tek telefonla aradım.
5. Seninle gelirim - - - kimseye bir şey demem.

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki cümlelerde geçiş ve bağlantı ifadeleriyle ilgili verilen bilgilerden doğru olanlarının başına D, yanlış olanların başına Y harfini yazınız.

	1. Geçiş ve bağlantı ifadeleri, düşüncenin yönünü değiştiren sözcükler olarak da adlandırılmaktadır.
	2. Düşüncenin yönünü değiştiren ifadeler, iki düşünce arasında olumludan olumlu düşünceye veya olumsuzdan olumsuz düşünceye geçişi sağlar.
	3. Farklı düşünmeye yönlendiren ifadeler şunlardır: ama, fakat, lakin, buna rağmen.
	4. Daha önce ifade ettiğimiz düşüncelyi desteklemek ve daha iyi anlaşılmasını sağlamak için farklı bir şekilde açıklarken kullandığımız ifadelere, farklı düşünmeye yönlendiren ifadeler denir.
	5. Anlattıklarımızı özetlerken veya sonuca bağlarken de geçiş ve bağlantı ifadeleri kullanılır.

KAZANIM TESTİ 5

GEÇİŞ VE BAĞLANTI UNSURLARI

1. “Yarın okula gidemeyeceğim - - - çok hastayım.” cümlesinde boş bırakılan yere hangi geçiş ve bağlantı ifadesi getirilmelidir?
- A) ama B) çünkü C) fakat D) lakin
2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçiş ve bağlantı ifadeleri düşüncenin yönünü değiştirecek şekilde kullanılmıştır?
- A) Hepimiz onun konuşmasını beğeniyor, üstelik için için onu kıskanıyorduk da.
- B) Seninle çalışmak isterdim, sonuçta en yakın arkadaşımsın.
- C) Sizi ailece çok seviyoruz çünkü çok anlayışlı ve güler yüzlü birisiniz.
- D) Saatlerdir musluğu tamir etmeye uğraştım fakat bir türlü başaramadım.
3. “Kendi yaşadığı şehri bile tanımıyor.” cümlesinden aşağıdaki ifadelerden hangisi çıkarılabilir?
- A) Başka şehirleri çok iyi bilir.
- B) Yaşadığı şehri bolca gezmiştir.
- C) Yaşadığı şehirde görmediği yerler vardır.
- D) Birçok yeri gezip gördüğü bellidir.
4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçiş ve bağlantı unsurlarından herhangi biri kullanılmamıştır?
- A) Şirkette onun gibi çalışan yok ama bir türlü istediği terfiyi alamıyor.
- B) Hepimiz için otel rezervasyonu yapmış, üstelik uçak biletlerimizi de almış.
- C) Toplantıya herkesin katılmasını istemiş, özellikle senin katılmanı ayrıca belirtmiş.
- D) Sıradan bir gün geçirdiği için canı sıkılıyor, birilerini eve davet ediyordu.
5. Yaz sıcakları hepimizi bunaltıyordu bunaltmasına da kedicik ayrı etkileniyordu bu sıcaklardan. Bugün bahçeye çıkmış,
çınar ağacının dalında miskin miskin yatıyordu ama mutlu olmadığı tıslamasından belliydi. Biz de ağacın altındaki
masada buz gibi limonatalarımızı yudumluyorduk. Bir anda dışardan gelen sesle irkildik. Küçük kedi uyuduğu için
korkuyla masaya düştü.
- Yukarıdaki metinde altı çizili sözcüklerden hangisi geçiş ve bağlantı ifadesidir?
- A) I B) II C) III D) IV

PARAGRAFTA ANLAM

ETKİNLİK 1

Bilim insanları bir süredir, eski bir Güney Amerika uygarlığı olan İnkalarla ilgili keşiflerde bulnuyor. Ancak bu bulguları, yazılı kaynaklar değil, “khipu” adı verilen düğümlerden oluşan ip demetlerinden elde ediyorlar. Çok yaygın olarak rastladıkları için khipuların önemli olduğu düşünülüyor ama ne anlama geldikleri ya da ne için kullanıldıkları bilinmiyordu. Yapılan araştırmalar sonucunda, khipuların birtakım sayısal kayıtlar tutmak için kullanıldıkları düşünülüyor. Khipuları oluşturan demetlerdeki her bir ip farklı renkte ve ipler üzerindeki her düğüm birbirinden farklı. Düğümlerin türü ve ip üzerinde nerede bulunduklarına göre simgeledikleri rakamın da farklı olduğu düşünülüyor. Harvard Üniversitesinden Gary Urton ve Carrie Brezine, İnkalar'ın yönetim merkezi olduğu düşünülen Puruchuco'da 21 tane khipu bulmuşlar. Yaptıkları incelemeler sonucunda, İnkalar İmparatorluğu'nun MÖ 15. yüzyılda kurulduğu ve 1532'de Avrupalı kâşifler gelinceye değin yaşadığı gibi bilgilere erişilmiş. Ayrıca erkek işçilerin yıl içinde belli bir süre devlet işlerinde çalışmak zorunda oldukları da khipulardan öğrenilenlerden.

A) Bu metne göre aşağıdaki tabloyu tamamlayınız.

Metnin Konusu	
Metnin Yazılış Amacı	
Khipu Nedir?	
Khipların Kullanılış Amacı	
İnka Uygarlığıyla İlgili Çalışma Yapan Üniversite	
İnka İmparatorluğu'nun Kurulduğu Tarih	

B) Alperen yukarıdaki metni okuduktan sonra insanların söz ve yazı olmadan da iletişim kurabileceklerini düşünmeye başlamıştır. Bu fikrini doğrulamak için internetten araştırma yapmıştır. Alperen yaptığı araştırma sırasında aşağıdaki kutucuklara yerleştirilen bilgilerle karşılaşmıştır.

Aşağıda Alperen'in fikrini destekleyen kutucuğu işaretleyiniz.

Milattan önce insanların kil tabletler üzerine çiviye benzer harfler yazarak kayıtlar tutması.	Kızıldelilerin yaktıkları ateşin dumanına çeşitli şekiller vererek uzaktaki insanlara mesaj göndermeleri.	İnsanların güvercinlerin ayağına bağladıkları mektupları bir yerden başka bir yere göndermesi.	Göktürklerin 8. yüzyılda harfleri taşlara kazıyarak kitabeler oluşturması.

ETKİNLİK 2

Standford Üniversitesinden Prof. Walter Mischel çocukların özdenetim becerilerini ölçmek için bir araştırma yapıyor. Bir grup çocuğu tek tek bir odaya alıp, masalarının üstüne bir lokum koyuyor ve onlara şöyle diyor: "Ben şimdi dışarı çıkıyorum. Bu lokumu yemek istersen yiyebilirsin. Ama ben dönünceye kadar yemezsen sana iki lokum vereceğim." O gün bazı çocuklar bekliyor ve ikinci lokumu alıyor, bazıları ise bekleyemiyor ve hemen yiyor.

Araştırmanın esas ilginç yanı ise 20 yıl sonra araştırmacılar bu kişileri buluyor ve hayatlarını inceliyor. Görüyorlar ki o gün lokumu yemeyenler hem akademik alanda hem de iş hayatında çok daha başarılı olmuş. Daha iyi okullara gitmişler ve daha çok para kazanmışlar. Hatta daha mutlular.

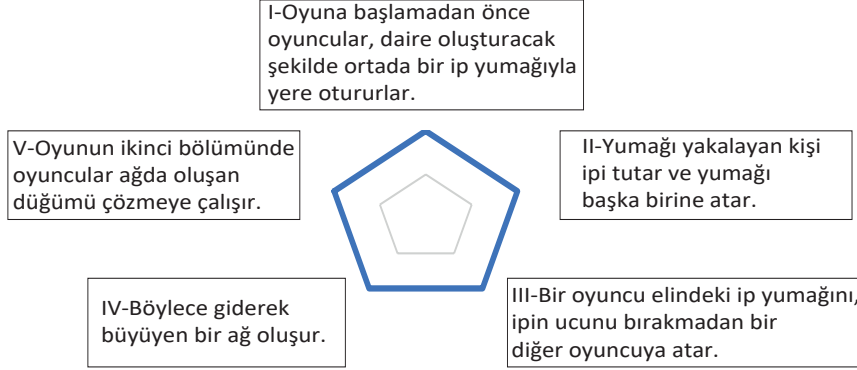
Aşağıdaki soruları bu metne göre cevaplayınız.

Metnin başlığı	
Metnin ana fikri	
Metne göre hayatta mutlu olan kişiler kimler	
Deneyden yola çıkarak gerçek hayattan bir örnek veriniz.	

KAZANIM TESTİ 6

PARAGRAF

1. Görselde yumak oyununun nasıl oynanacağını sıralaması yanlış olarak verilmiştir.

Oyunun doğru sıralaması için kaç numaralı kutucuklar yer değiştirmelidir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) IV ve V

2. 2010 yılında 11 yaşındaki Tenith Adithyaa, evinde muz yapraklarından elde ettiği çevre dostu ürünlerle yedi farklı uluslararası ödül kazanmıştı. Şimdi de bu teknoloji geliştirilerek sürdürülebilir malzemeler üretilmeye başlandı. Muz yapraklarının ham madde olarak kullanıldığı çevre dostu, mantar ve bakterilere karşı dirençli, esnek ve aşırı ısıya dayanıklı ürünler elde edildi. Bardak, koni, kutu ve zarf gibi 30 çeşit ürün geliştirildi. Bu ürünler yaklaşık bir yıl yeşil kalıyor ve kullanıldıktan sonra hayvan yemi ya da gübre olarak kullanılabilir.

Bu metne verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tasarım
B) Çocuk dünyası
C) Geri dönüşüm
D) Plastik çöpler

3. Sınıfında, Fatih Sultan Mehmet'in hocası Akşemsettin'in "Dağ ne kadar yüksek olursa olsun, yol onun üzerinden geçer. Sen dağ olmaya heveslenme, asla gururlanma; yol ol ki herkes senin üzerinden geçerken, sen dağların bile üzerinden geçesin." şeklindeki bir sözünü paylaşan öğretmenin öğrencilerine vermek istediği asıl mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mütevazı olmak insanın değerini düşürmez, aksine saygınlığını artırır.
B) Gurur ve kibir, başarılı olmanın vazgeçilmez iki unsurudur.
C) Başarılı insanların kendileriyle gurur duymaları doğaldır.
D) Kibirli insanlar hayatları boyunca başarıya ulaşmada daha şanslıdır.

4. Elmalı turtanın yapılışı karışık olarak verilmiştir.

I. Elmaları soyup rendeleyin. Bir tencereye alıp şekeri ekleyin. Elmalar suyunu çekene kadar pişirin. Piştikten sonra ocaktan alın ve tarçını ekleyip karıştırın.

II. Turtayı pişireceğimiz kabı hafif sıvı yağ ile yağlayın.

III. Daha sonra aldığı kadar un ekleyip yumuşak bir kıvamda hamur elde edin. Hamur dinlenirken iç harcını hazırlayın.

IV. Elmalı turtanın hamurunu yoğuracağınız kaba erittiğiniz margarin, yumurta, süt, şeker, kabartma tozu ve vanilyayı koyup bir kaşık yardımıyla hafif karıştırın.

V. Hamurun bir kısmını üst şeritleri için ayırın. Hamuru kaba yayın. Elma harcını hamurun üzerine yayın. Üstüne şeritleri yapın ve yumurta sarısı

sürün.

VI. Elmalı turtayı 180 derece ısıtılmış fırında pişirin. Turta piştikten sonra pudra şekeri serpin.

Elmalı turtanın yapılış aşamalarının doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I-III-VI-V-IV-II
- B) I-IV-III-II-V-VI
- C) IV-I-III-II-V-VI
- D) IV-III-I-II-V-VI

5. Everest'e tırmanmak, dağcılık ve tırmanışla ilgilenen herkesin en büyük hayallerinden biri. Resmî kayıtlara göre bugüne kadar Everest'e 7 binden fazla zirve tırmanışı yapılmış. Dağcılara göre tırmanış için en uygun mevsim ilkbahar. Vücudun yüksekliğe ve oradaki basınç değişimine alışması için geçmesi gereken zaman da dâhil edildiğinde tırmanış için toplam 40 gün gerekiyor. Everest'in zirvesine doğru 18 farklı resmî tırmanış yolu bulunuyor ve maalesef dağa yapılan 10 tırmanıştan 1'i ölümle sonuçlanıyor çünkü sıcaklık koşullarına ve yüksek basınca dayanmak insan bedeni için oldukça zor. Yani bu çok ama çok tehlikeli bir macera...

Bu metinden aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Zirveye tırmanmak bazı dağcılar için olumsuz sonuçlanmıştır.
- B) Zirveye ulaşmak için birden fazla resmî tırmanış yolu vardır.
- C) Dağcılar yükseklik ve basınç değişimine alışma sürecinden geçmektedir.
- D) Tırmanacak olan dağcıların birçok eğitimden geçmesi gerekir.

6. (I) Küresel ısınma, çevre kirliliği ve bunun dışındaki insan kaynaklı pek çok etken nedeniyle su kaynakları her geçen gün azalıyor. (II) Özellikle Türkiye'nin güneyinde ve orta kesimlerinde bulunan Burdur, Isparta, Antalya ve Konya'nın güneyindeki Göller Bölgesi kuruma riskiyle karşı karşıya. (III) Uzmanlar artan su tüketiminin de su kaynaklarını azalttığını belirtiyor. (IV) Kullanılan su miktarı 1900'lü yıllarda 500 milyar metreküp iken 2025'te bu miktarın 10 katı artacağı tahmin ediliyor.

"Düşünün, Burdur'da 1960'lı yıllarda 14 olan doğal göl sayısı bugün 5'tir." cümlesi yukarıdaki metinde numaralandırılmış cümlelerin hangisinden sonra getirilmelidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

7. Hindistan'da bazı çocuklar, aile bütçesine katkıda bulunmak için çalışmaları gerektiğinden okullarına düzenli olarak devam edemiyor. Bir kısmıysa okula hiç gidemiyor. Bu soruna bir çözüm olarak Bombay ve Pune kentlerinde 1990'lı yıllardan beri içleri sınıf şeklinde düzenlenmiş otobüsler çocuklara eğitim vermek amacıyla kullanıyor. Bu otobüsler haftanın altı günü belirli saatlerde kentlerdeki belirli noktalara gidip park ediyor. Çevrede yaşayan çocuklar otobüslere geliyor ve iki üç saat süresince Hintçe, matematik, fen bilgisi ve müzik gibi dersler görüyor. Ayrıca zaman zaman bu otobüslerle çocuklar pikniğe ya da müzelere götürülüyor.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Okullarda eğitim göremeyen çocuklar olduğuna
- B) Bazı çocukların ekonomik olarak ailelerine destek olduğuna
- C) Otobüste eğitim alan çocuklardan oldukça başarılı kişilerin çıktığına
- D) Hint çocuklarının eğitimlerinin çeşitli şekillerde desteklendiğine

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olabilir?

- A) İzmir, Çanakkale ve Muğla'da gerçekleştirilen bu şenliklerde yerel tohumların yaygınlaştırılması amaçlanıyor.
- B) Adana'da nisan ayında adını portakal çiçeklerinden alan bir sokak karnavalı düzenleniyor.
- C) Osmaniye'de her yıl düzenlenen bu festivalde amaç, çocukların geleneksel çocuk oyunlarını öğrenmeleri ve oynamalarıdır.
- D) Manisa'da her yıl yapılan Mesir Macunu Festivali ayrıca UNESCO'nun Kültürel Miras Listesi'nde yer alıyor.

9.

- I. Pipete su dolunca baş parmağınızla pipetin yukarıdaki ucunu kapatın.
- II. Neler gözlemlediğinizi bir kâğıda yazınız.
- III. Pipeti bardaktan çıkarın.
- IV. Bardağı suyla doldurun.
- V. Baş parmağınızı pipetin ucundan çekin.
- VI. Sonra bardağın içerisine bir pipet koyun.

Karışık olarak verilen deney aşamaları aşağıdakilerin hangisinde doğru şekilde sıralanmıştır?

- A) IV - VI - I - III - V - II
- B) V - IV - II - III - VI - I
- C) VI - IV - III - I - V - II
- D) VI - IV - V - III - I - II

10. Hayatımızda ölçülebilen ve ölçülemeyen şeyler vardır. Örneğin dağlar yükseklik bakımından, elmalar ağırlık bakımından, depremler şiddetlerine göre, değerli taşlar karat denen ölçü birimine göre ölçülebilir. Ölçülemeyen şeyler genellikle soyut kavramlardır; örneğin, insanların ve sanat eserlerinin güzelliği. Her ne kadar güzelliğin ölçülemez olduğunu söylesek de bazılarına göre içinde altın oran denen özel bir oranı bulunduran insanlar veya sanat eserleri daha güzeldir. Eski Mısır'da piramitlerin yapımında, Antik Roma'da resim ve heykellerde, Mimar Sinan'ın Selimiye Camii'inde, Leonardo Da Vinci'nin Mona Lisa tablosunda altın oranı bulabiliriz.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünyadaki ünlü sanatçılar başarılarını altın oranı kullanmalarına borçludur.
- B) Güzellik ölçülemez dense de bazı güzellikler altın oran ile ölçülebilir.
- C) İnsanların ve sanat eserlerinin güzelliği ölçülemeyen unsurlardır.
- D) Altın oran, ölçüsü asla bilinmeyen bir güzellik unsurudur.

GÖRSEL OKUMA

ETKİNLİK 1

YILLAR	HEKİM SAYISI
2014	135.616
2015	141.259
2016	144.827
2017	149.997

YILLAR	HEKİM BAŞINA DÜŞEN HASTA SAYISI
2014	573
2015	557
2016	551
2017	539

A) Yukarıdaki tablolarda yıllara göre hekim sayısı ve bu hekimlere düşen hasta sayısı verilmiştir. Bu bilgileri kullanarak verilen tabloları ayrı ayrı sütun grafiğine çeviriniz.

B) Hazırladığınız grafikten yararlanarak aşağıda verilenleri “doğru” ve “yanlış” olarak değerlendiriniz.

- ☺ Ülkemizdeki hekim sayısı her yıl artmıştır. ()
- ☺ Hekim başına düşen hasta sayısı her yıl azalmıştır. ()
- ☺ Hekimler her geçen yıl hastalara daha iyi bakmıştır. ()
- ☺ Hekim sayısı 4 yılda 10 binden fazla artmıştır. ()

ETKİNLİK 2

ADNAN ÖTÜKEN İL HALK KÜTÜPHANESİ ÜYELİK BİLGİLERİ

T.C. Kimlik - Pasaport No : Cinsiyet : K E
Soyadı : Doğum Tarihi :/...../.....
Adı : Doğum Yeri :
Adres :
İletişim Adresi :
GSM (kendisi) :
Telefon (Ev) :
E-Posta :
İrtibat Kurulacak Yakınının Adı Soyadı :
Telefonu :
Adresi :

Eğitim Durumu:

☐ Okuryazar	☐ İlkokul
☐ Ortaokul	☐ Lise
☐ Ön-lisans	☐ Lisans
☐ Lisansüstü	☐ Diğer

Çalışma Durumu :

☐ Öğrenci	☐ Kamu Sektörü
☐ Özel Sektör	☐ Serbest
☐ Ev Hanımı	☐ Emekli
☐ İşsiz	☐ Diğer

Kütüphane üyelik, ödünç-iade kurallarını okudum ve kabul ettim ayrıca doldurduğum üyelik bilgilerimin doğruluğunu beyan ederim.

...../...../2018

Ad Soyad-İmza

ADNAN ÖTÜKEN İL HALK KÜTÜPHANESİ MÜDÜRLÜĞÜ KÜTÜPHANE ÜYELİK VE KİTAP ÖDÜNÇ-İADE KURALLARI

- Telefonla katalog taraması (kitap araması) yapılamaz.
- Kütüphane kartı veya T.C. kimlik numarasını gösteren belge olmadan ödünç kitap alınamaz.
- Kütüphane kartını kaybeden kullanıcılar, müdürlüğümüze üyelik kartını kaybettiklerine dair dilekçe vermek zorundadır.
- 18 yaşından küçük kullanıcılar, üye olabilmek için üyelik formunu velisine okutup imzalatmakla yükümlüdür.
- Bir defada en fazla 3 (üç) adet kitap (Danışma kaynakları ve kaynak kitaplar hariç) ve/veya süreli yayın (son sayısı hariç) 15 (on beş) gün süreyle ödünç verilir. İhtiyaç duyulduğunda, kitabın son teslim etme tarihinde başvurmak kaydıyla, bir defaya mahsus 15 (on beş) günlük süre uzatımı yapılabilir. Teslim süresi geçtiğinde süre uzatımı yapılmaz. Kitap süresi uzattırmak için kullanabileceğiniz telefon numaralarımız ve internet adresimiz:
Yetişkin: 0312 410 90 30 / Çocuk 0312 410 90 33 www.kitapuzat.com
- Ödünç aldığı kitabı geç getirmiş kullanıcılara kütüphane yönetimi tarafından ilk seferinde kitabı geç getirdiği süre kadar, ikinci seferinde 3 (üç) ay, üçüncü gecikmede 6 (Altı) ay olmak üzere hak mahrumiyeti uygulanır.
 - Ödünç aldığı kitabı zamanında teslim etmeyen kullanıcıya, kitabı teslim edinceye kadar yeni kitap ödünç verilmez.
 - Ödünç aldığı kitabı kaybeden, zarar veren, yıpratın okuyucu kitabın yenisini temin etmek zorundadır. Aldığı kitabı iade etmeyen kullanıcılar hakkında 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddelerine göre işlem yapılır.
- Kütüphaneye üye olmak için T.C. kimlik numaralı kimlik belgesi ile üyelik bilgilerinin bulunduğu bu formu ibraz etmek zorunludur. T.C. kimlik numaranız, üye numaranız olacaktır. Kayıt esnasında kütüphane sistemine yüklemek için web cam ile fotoğraf çekimi veya vesikalık fotoğraf taraması yapılacaktır.
- Üye; bilgi, veri (Adres, telefon, okul v.b.) değişikliklerini kütüphaneye bildirmekle yükümlüdür.

Yukarıdaki görsele göre aşağıdaki tabloyu tamamlayınız.

Ödünç kitap almak için ön koşul nedir?	Kaç kitap ödünç alınabilir?	Kitaplar kaç gün ödünç verilir?	Ödünç aldığı kitabı zamanında iade etmeyen kullanıcıya nasıl bir yaptırım uygulanır?	18 yaşın altında olan kullanıcılar kütüphaneye nasıl üye olur?

KAZANIM TESTİ 7

GÖRSEL OKUMA

1. Aşağıdaki grafiklerde 2019 yılının ilk üç ayına ait Adana ve Adıyaman'a ait konut satış sayıları verilmiştir.

Adana

Aylar	Sıfır ev	İkinci el satış
Ocak	10822	18.752
Şubat	853	1013
Mart	821	1149

Adıyaman

Aylar	Sıfır ev	İkinci el satış
Ocak	3333	3183
Şubat	195	155
Mart	167	163

Bu grafiklerle ilgili,

- Sıfır ev satışları iki ilde de ikinci el satışlara göre daha fazladır.
- Adıyaman'daki toplam satış, Adana'dakinden daha azdır.
- Adıyaman'daki evler daha pahalıdır.
- İlk ayda satışlar iki ilde de diğer iki aya göre daha fazladır.
- Adana'da daha çok insan yaşamaktadır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I, II ve III
B) I, II ve IV
C) I, III ve V
D) III, IV ve V

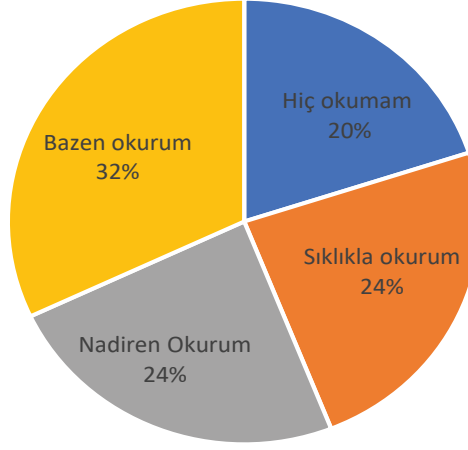
2. Aşağıdaki tabloda Muğla'da üretilen zeytin miktarı yıllara göre ton olarak verilmiştir.

Yıllar	Yeşil Zeytin	Siyah Zeytin	Ortalama
2016	50	66	59
2017	55	60	66
2018	62	82	74

Bu tablodan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her yıl hem yeşil zeytin hem de siyah zeytin üretim miktarı artmıştır.
B) Siyah zeytin her yıl yeşil zeytinden daha fazla üretilmiştir.
C) 2017 yılında üretilen yeşil zeytin miktarı bir önceki yıldan fazladır.
D) Siyah zeytin üretiminin en fazla olduğu yıl 2018'dir.

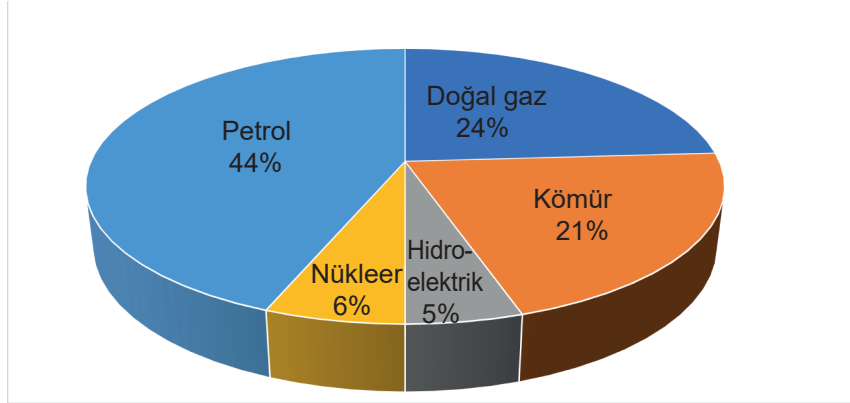
3. Aşağıdaki grafikte kitap okuma alışkanlığı ile ilgili 1542 katılımcıyla yapılan anket çalışmasının sonuçları verilmiştir.

Bu grafikten aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Kitap okuma oranı hakkında bilgi vermektedir
- B) Nadiren okuyanlar ve sıklıkla okuyanların sayısı eşittir.
- C) Bazen kitap okuyanların yüzdesi sıklıkla okuyanlardan daha fazladır.
- D) Hiç kitap okumayanların sayısı bazen okuyanlardan fazladır.

4. Aşağıdaki grafikte Türkiye'deki elektrik üretiminin kaynaklara göre dağılımı verilmiştir.

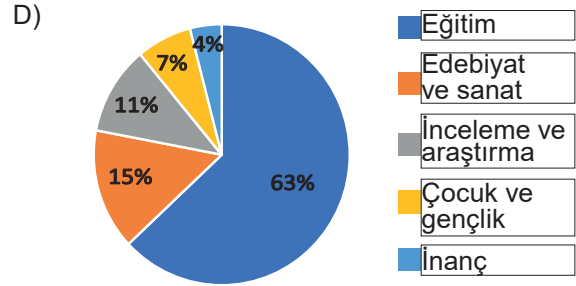
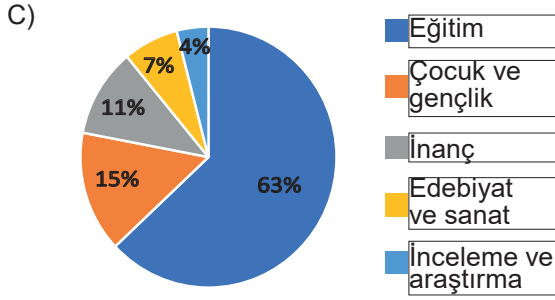
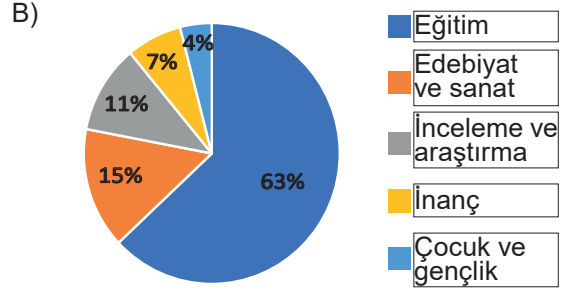
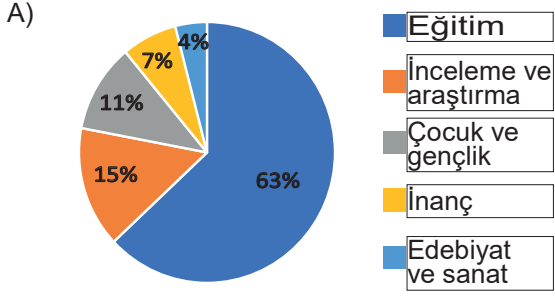
Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

- A) Elektrik üretiminde kullanılan nükleer kaynakların oranı her yıl azalmaktadır.
- B) Doğal gaz kullanılarak üretilen elektrik diğer tüm kaynakların toplamından daha fazladır.
- C) Kömürden yararlanılarak üretilen elektrik oranı %20'den fazladır.
- D) Elektrik üretiminde en az kullanılan enerji kaynağı petroldür.

5. Yapılan bir araştırmada, eylöl ayında yayımlanan 45 milyondan fazla kitabın kategorilerinin oranları aşağıdaki gibidir:

- I. Eğıtimle ilgili kitaplar → %63,
- II. İnceleme-araştırma kitapları → %15,
- III. Çocuk ve gençlik kitapları → %11,
- IV. İnanç kitapları → %7
- V. Edebiyat ve sanat kitapları → %4

Bu bilgilerin görselleştirilmiş grafiğı aşağıdakilerden hangisidir?

6. “aramak” sözcüğünün bazı anlamları öğrencilere anlatılarak öğrencilerden bu anlamlara uygun cümleler yazmaları istenmiştir. Öğrencilerin verdikleri cümlelerin sonuçları da sütun grafiği ile gösterilmiştir.

Öğrencilerin “aramak” sözcüğünü hangi anlamda kullandığı gösteren grafik

Sınıftaki öğrencilerden Murat, Zeliha, Mehmet ve Leyla “aramak” sözcüğünün anlamları ile ilgili aşağıdaki cümleleri örnek vermişlerdir:

Murat: Bir kere düşün mü ne arayan olur ne soran!

Zeliha: Et yemeğinin yanında pilav aramam.

Mehmet: Ceplerini arayarak istediği parayı buldu.

Leyla: Sizi çok arıyoruz öğretmenim!

Buna göre beş kere yazılan anlama uygun örneği veren öğrenci aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zeliha

B) Leyla

C) Murat

D) Mehmet

7.

Aşağıda anlatılanlardan hangisi verilen görsellerden birine ait değildir?

- A) Kar yine her yanı kaplamıştı. Çam ağaçları kartpostallara layıktı. Uzayan tren yolları ise bu beyazlığı bölen koyu şeritlerdi sanki.
- B) Yoğun kar yağışı sebebiyle okullar tatil edildi. Bu fırsatı değerlendirmek için sıkıca giyinip çantamı sırtıma taktığım gibi dışarı attım kendimi. Caddelerde yürümek çok keyifliydi.
- C) Bütün şehir beyaza büründü. Renkli binalarımızın önleri ve çatıları karla kaplanmıştı. Sokakta kar topu oynayan çocuklar, soğuktan kızarmış ellerine aldirmeden bu anın tadını çıkarıyorlardı.
- D) Birkaç gündür kar yağıyor. Rahatsız olduğum için evden çıkasım gelmedi. Arkadaşlarım karın keyfini çıkarmak için çağırınca dayanamadım, çıkıp onlarla karda çocuklar gibi eğlendim.

8. Koronavirüsle İlgili Bilgilendirme

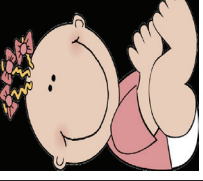

Sağlık Bakanlığının hazırlamış olduğu bu broşürlerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Öksürme ve hapşırma sırasında kolonya kullanmak gerektiği
- B) Seyahat ederken nelere dikkat etmemiz gerektiği
- C) Hangi durumda sağlık kurumuna başvurunuz gerektiği
- D) Özellikle hangi durumlarda sıklıkla ellerimizi yıkamamız gerektiği

9. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün 2020'de yaptığı çalışmaya göre Türkiye'de geçen yıl 1 Milyon 180 bin 840 bebek dünyaya geldi.

Kız bebeklere verilen ilk üç isim

	Doğan kız bebek sayısı	Zeynep isimli bebeklerin sayısı	Elif isimli bebeklerin sayısı	Defne isimli bebeklerin sayısı
	575.530	13.420	8.586	6.886

Erkek bebeklere verilen ilk üç isim

	Doğan erkek bebek sayısı	Yusuf isimli bebeklerin sayısı	Eymen isimli bebeklerin sayısı	Miraç isimli bebeklerin sayısı
	605.310	8.816	7.713	6.857

Türkiye genelinde kadınlara verilen ilk üç isim

	Fatma isimli kadınların sayısı	Ayşe isimli kadınların sayısı	Emine isimli kadınların sayısı
	2.678.292	2.033.814	1.594.873

Türkiye genelinde erkeklere verilen ilk üç isim

	Mehmet isimli erkeklerin sayısı	Mustafa isimli erkeklerin sayısı	Ahmet isimli erkeklerin sayısı
	2.737.031	2.068.092	1.724.223

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sözü edilen veriler 2019 yılına aittir.
- B) Kız bebeklere en çok verilen isim Zeynep'tir.
- C) Ülkemizde erkekler için en çok kullanılan isim Mehmet'tir.
- D) Emine ismi, Fatma isminden daha çok sevilmektedir.

10. Barış Öğretmen öğrencileriyle Somut Olmayan Kültürel Miras Müzesini ziyaret eder. Müzede Karagöz ve Hacivat gösterisini izlemişlerdir. Gölge oyununun bir bölümünde Hacivat çocuklara hangi oyunları oynamayı sevdiklerini sorar. Çocuklar da sıkça oynadıkları bilgisayar oyunlarını sayar. Karagöz de bu oyunları oynadığını hatta oyunlardan yüksek puanlar aldığını söyler. Bu durum öğrencileri mutlu etmiştir. Barış Öğretmen ise geleneksel bir oyunda böyle bir konuşmanın geçmesinden dolayı üzülmüştür. O sırada Hacivat “Çocuklar, bana birlikteyken oynadığınız geleneksel bir Türk oyunu söyler misiniz?” der. Çocuklar bu soru karşısında susmuştur. Hacivat çocukların sessiz kalmasına tatlı sert kızar. “Eee çocuklar, şimdi söyleyin bakalım; yabancı oyunları saymakla bitiremeyip bizim kültürümüze ait oyunlarımızı bilememeniz sizce ne kadar normal?” der. “İnsan hiç uzun kış gecelerinde bir araya gelip geleneksel oyunlarımızdan oynamaz mı?” der ve can yakan yüzük bulma oyununu anlatır. Hacivat’ın verdiği mesajla, Barış Öğretmen’in yüzünde güller açmıştır.

Hacivat ve Karagöz oyununu izlerken Barış Öğretmen’in yüz ifadeleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A)
- B)
- C)
- D)

11. Ahmet'in Türkçe öğretmeni, yazarlık ve yazma becerileri dersinde kullanmak üzere sınıfa her öğrencinin bir manzara görseli getirmesini istemiştir. Öğretmen derste, herkesin sınıfa getirdiği görseli betimlemesini istemiştir. Buna göre Ahmet görselini şöyle betimlemiştir:

Bu görsel baharın güzelliklerini gözler önüne seriyor. Hava güneşli. Yeşilin farklı tonlarını barındıran birçok ağaç var. Baharın ilk ayları olmalı ki dağlardaki kar henüz erimemiş. Ağaçların arasında kalan göl, farklı renkleri yansıtıyor.

Buna göre Ahmet aşağıdaki görsellerden hangisini sınıfa getirmiştir?

A)

B)

C)

D)

İSİMLER

ETKİNLİK 1

Aşağıda tanımlı yapılan varlıkların isimlerini yazıp doğayla ilgili olanların kutucuklarını yeşile, sporla ilgili olanların kutucuklarını maviye boyayınız.

Meyve verebilen, gövdesi odun veya kereste olmaya elverişli bulunan ve uzun yıllar yaşayabilen bitki	Beşer kişilik iki takım arasında topu 3 metre yükseklikteki karşılıklı duran ağ geçirilmiş iki sepetten birine sokup sayı kazanmak esasına dayanan bir oyun.	Kedigillerden, enine siyah çizgili, koyu sarı postu olan çevik ve yırtıcı hayvan.	Havada su buğusunun birden yoğunlaşarak katılaşmasından oluşan, türlü irilikte, yuvarlak veya düzensiz biçimli buz parçaları durumunda hızla yere düşen bir yağış türü.	Karşılaşmaları, yarışmaları kurallara uygun ve yansız olarak yönettiren kimse.

ETKİNLİK 2

Tekil İsimler: Sayıca tek bir varlığı bildiren isimlerdir.

Çoğul İsimler: Sayıca birden fazla varlığı bildiren isimlerdir.

Topluluk İsimleri: Tekil oldukları hâlde çokluk ifade eden isimlerdir.

Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıdaki adları türlerine göre işaretleyiniz.

İSİM	TEKİL İSİM	ÇOĞUL İSİM	TOPLULUK İSİM
PENCERE			
ÇANTALAR			
BÖLÜK			
BİLGİSAYAR			
ORDU			
ÖĞRETMENLER			
DEMET			
DESTE			
KİLER			
KALEM KUTUSU			
AYAKKABI			
GÖZLER			

ETKİNLİK 3

Tuna Öğretmen Türkçe dersinde öğrencileriyle dilimiz hakkında sohbet etmektedir:

- Gençler, Türkçemiz kuralları olan özel ve zengin bir dildir. Bu kurallardan bir tanesi de şöyle: Türkçemiz sondan eklemeli bir dildir.
- Sondan eklemeli derken ne demek istediniz öğretmenim?
- Bir kelimedede isim ya da fiil kökleri başta bulunur, bu köklerin sonuna farklı görevleri olan birtakım ekler “ekle”nir. Bu konuyu bir örnekle somutlaştırmamı ister misiniz?
- Lütfen öğretmenim!
- Örneğin isimlerin sonuna eklenen -ler/-lar eki. Bu ek bildiğiniz gibi tek, biricik olan “tekil” bir varlığı, birden çok anlamına gelen “çoğul” bir anlamda kullanmamızı sağlar. Haydi bu konuda birkaç örnek verelim:
- İnsan ve insanlar, bayrak ve bayraklar, dil ve diller...
- Çok güzel... Derse başlarken dilimizin zengin bir dil olduğunu belirtmiştim. Buyurun size bir de zenginlik örneği: Nasıl ki bir kelime farklı cümlelerde farklı farklı anlamlarda kullanılabiliyorsa ekler de farklı cümlelerde farklı anlamlarda kullanılabilir.

Şimdi sizlerden aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili kelimeleri -ler/-lar ekinin cümleye kattığı anlama göre uygun olan kutucuklarla eşleştirmenizi istiyorum.

- a- Şebnem Hanımlar derse yine mi geç kaldılar?
- b- Bazı okullar, sosyal faaliyetlerde çok başarılı.
- c- Çocuk ateşler içinde yanıyordu.
- d- Hakanlar bu yaz tatile gitmeyecekmiş.
- e- Müdür Beyler, bir haftada proje ekibini belirlemiş.
- f- Yirmili yaşlarında doğru kararlar vermelisin.
- g- İstanbulular her semtte tarih ile iç içe yaşıyor gibi.
- h- Yeni nesil Fuzulileri, Bakileri, Nedimleri tanımıyor.

☐	Abartma
☐	Aile
☐	Alay
☐	Saygı
☐	Benzerleri
☐	Halk
☐	Çokluk
☐	Cıvarı

KAZANIM TESTİ 8

İSİM

1. Varlık kavramları karşılayan sözcüklere isim denir.

Buna göre “Kırmızı elbisesiyle küçük kız peri gibi olmuştu.” cümlesindeki isimler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Elbise-küçük-kız
- B) Kırmızı-küçük-peri
- C) Elbise-kız-peri
- D) Kırmızı-elbise-peri

2. (I) Ormanda yürüyüş yapmak kimin fikriydi, bilmiyorum. (II) Fikrin kime ait olduğunu çok da merak etmiyorum açıkçası. (III) Mis gibi çam kokularıyla ciğerlerim bayram etmişti. (IV) Kuş sesleri ruhumu dinlendirmişti.

Bu metinde numaralandırılmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede birden fazla isim vardır.
- B) II. cümlede fikir sözcüğü tekil isimdir.
- C) III. cümlede hem tekil hem çoğul isim vardır.
- D) IV. cümlede topluluk ismi vardır.

3. Kitabın yanında defter

I

Defterin yanında bardak

Bardağın yanında çocuk

II

Çocuğun yanında kedi

III

Ve uzakta yıldızlar yıldızlar

IV

Yukarıdaki şiirde çoğul olan isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-ler, -lar” eki cümleye “yaklaşık” anlamı katmıştır?**

- A) Akşama doğru Buseler burada olur.
- B) Seni soran kırk yaşlarında bir hanımdı.
- C) Sabahları kahvaltı yapmadan dışarı çıkmam.
- D) Aileler işin içine girince her şey karıştı.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde topluluk ismi kullanılmamıştır?

- A) Sınıf iki gün önce boyandığından boya kokusu henüz gitmemişti.
B) Arkadaşını ziyarete giderken ona kocaman bir buket çiçek götürmüştü.
C) Sınav sonuçlarını incelemek için komisyon kuruldu.
D) Meclis dün gece yeni yasayı onayladı.

6. Ahmet Bey, iş yerindeki kasası için alfabemizdeki harflerden oluşan bir şifre belirlemiştir. Bu şifre ile ilgili bilinenler şunlardır:

- Sesli harfler yan yana gelemmez.
- İki den fazla sessiz harf yan yana gelemmez.
- Alfabede, bir harfin kendisinden önce gelen harf, şifrede kendisinden sonra gelemmez.

Buna göre Ahmet Bey'in oluşturduğu şifre aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A)

A	D	K	İ	M	L	O	P
---	---	---	---	---	---	---	---
- B)

B	I	O	R	T	U	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---
- C)

C	E	G	H	İ	L	M	N
---	---	---	---	---	---	---	---
- D)

Ç	E	F	I	K	L	O	V
---	---	---	---	---	---	---	---

7. Bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama "mecaz anlam" denir.

Bu açıklamaya göre,

- I. Hava soğumadan bu odunları kırıp yerleştirmek gerekir.
II. Bazen bir kelimenin, sevdiğimiz bir insanı kırdığını görürüz.
III. Çatlamış fincanı sert zemine vurup kırdı ve çöpe attı.
IV. Birkaç gün evvel yağın yağmur, sıcaklığı kırmamış.

cümlelerinin hangilerinde "kırmak" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

8. Bir dolapta hepten biz diziliriz.
Aman çok okuyun biz seviniriz.
Aydınlık günlerin hepsi de bizde,
Raflarda durunca çok üzülürüz.

Bu dördükte aşağıdakilerden hangisi konuşturulmuştur?

- A) Raf B) Dolap C) Kitap D) Gün

9. Aşağıdakilerin hangisinde “-ler” eki cümleye “benzerleri” anlamı katmıştır?

- A) Dün akşam bayramlaşmak için dayımlara gitmiştik.
- B) Kaymakam Beyler köyümüzü geçen hafta ziyaret ettiler.
- C) Anadolu’da Karacaoğlanlar, Âşık Veyseller eksik olmaz.
- D) Beyefendilerin başını kaşıyacak vakti yokmuş maalesef!

10. Birleşmiş Milletler 1972’de İsveç’in başkenti Stockholm’de 133 ülkenin katılımıyla düzenlediği zirvede, 5 Haziran tarihinin Dünya Çevre Günü olmasını oy birliğiyle kabul etti. O tarihten bu yana çevre sorunlarına dünya kamuoyunun dikkatini çekmek ve çözüme yönelik hareketlere katılımı ve desteği artırmak için dünya genelinde çeşitli etkinlikler düzenlenir.

Bu parçada aşağıdaki yazım kurallarından hangisinin örneği yoktur?

- A) Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar.
- B) Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.
- C) Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.
- D) Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günlerinin adları büyük harfle başlar.

CEVAP ANAHTARI

SÖZCÜKTE ANLAM

Etkinlik 1

- Kördüğüm olmuş ipi **çözdü** bir çırpıda.
- Verilen görevi başarıyla yerine **getirdi**.
- Kuvvetli **dal** fırtınaya meydan okudu.
- Ödevini kısa sürede tamamlamak için **ince** bir kitap seçti.
- Misafirlerine verdiği önem, masasına gösterdiği **özenden** belliydi.

Etkinlik 2

- 1) Yeşil renk almak, yeşillenmek.
- 2) Kollarını dolamak, kucaklamak.
- 3) Bıkıp usanmak.
- 4) Bir yükümlülük altına sokmak, sorumlu tutmak.

Etkinlik 3

- Kırmak: Konuşmanın sonunda annesini kıracağını hiç düşünmemişti.
- Taşmak: Olanlar karşısında onun da sabrı taşı.
- Dokunmak: Onlar ne yaparsa yapsın kimseye dokunmadan oracıkta yaşayıp gidiyordu.
- Konmak: Hiç beklemediği bir anda teyzesinin mirasına kondu.
- Yüzmek: Ofise günlerdir uğramadığından her şey toz içinde yüzüyordu.

Etkinlik 4

Dil, hikâye, giz, güç, kabiliyet, biçim, sözcük, seviye, cümle

Tümce	Cümle
Kelime	Sözcük
Öykü	Hikaye
Düzey	Seviye
Şekil	Biçim
Yetenek	Kabiliyet
Sır	Giz
Kuvvet	Güç
Lisan	Dil

CEVAP ANAHTARI

SÖZ SANATLARI

Etkinlik 1

Kişileştirilen öge	
1)	Güneş, bulut
2)	Dağ
3)	Deniz, damla
4)	Sevda, umut, huzur
5)	Yaprak, çınar

Kişileştirilme yönü	
1)	Yalvarma
2)	Küsmek
3)	Haykırmak, dinlemek
4)	Kıskanmak
5)	Gözyaşı, insafa gelmek

Etkinlik 2

Şiirin başlığı	Şiirin konusu	Şiirin kahramanları	Şiirde en çok kullanılan söz sanatları
Horoz ile Tilki.	Tilkinin horozu kandırmak istemesi.	Horoz, tilki.	Kişileştirme, konuşurma.

DEYİM-ATASÖZÜ

Etkinlik 1

DEYİM	SÖZ ÖBEĞİ	CÜMLE	ANLAMI
Dostlar alışverişte görsün.		X	Gösteriş olsun, iş görüyor densin diye anlamında kullanılır.
Ağırdan almak.	X		Bir işi gereken süre içinde bitirmemek, geciktirmek.
Fol yok yumurta yok.		X	Bir konu ile ilgili ortada hiçbir belirti olmadığı hâlde varmış gibi bir kuşkuya düşüldüğünde kullanılan deyim.
Başına çorap örmek.	X		Birine, haberi olmadan kötü duruma düşürücü davranışta bulunmak.
Can kulağı ile dinlemek.	X		Çok dikkatli dinlemek.
Armut piş ağızma düş.		X	Bir işe emek harcamaksızın onun kendiliğinden olmasını bekleyenlerin durumunu anlatan deyim.

CEVAP ANAHTARI

Etkinlik 2

“Her şeye rağmen arkadaşını savunuyor, arkamızdan dolap çevirmez.” diyordu.

☐

Beş yıl sonra eve döndüğünde her şey eski hamam eski tıstı.

☐

Yeni dönemle birlikte eski amlar bardak oldu.

☐

Buralara her zamankinden daha fazla yağmur yağdı.

☐

Diğerlerinin yanında onun sunumu devede kulak kaldı.

☐

Etkinlik 3

MECAZ ANLAMLI ATASÖZLERİ	GERÇEK ANLAMLI ATASÖZLERİ
● Minareyi alan kılıfını hazırlar. ● Kedinin boynuna ciğer asılmaz. ● Altın eli bıçak kesmez.	● Akıl akıldan üstündür ● Dost bin ise azdır, düşman bir ise çoktur.

Etkinlik 4

1. Acele işe şeytan karışır.
2. Davulun sesi uzaktan hoş gelir.
3. Hamama giren terler.
4. Kalem kılıçtan keskindir.
5. Mart kapıdan baktırır; kazma, kürek yaktırır.
6. Sakla samanı, gelir zamanı.

CÜMLEDE ANLAM

Etkinlik 1

1. Kardeşine yardım etmek için elindeki tüm malı mülkü sattı.
2. Kimseyi aramadığından yapayalnız kalmıştı.
3. Gece korkunca hızlıca annesinin yanına gitti.
4. Artık eskisi gibi göremediğinden çok sevdiği komşusunu tanıyamadı.

CEVAP ANAHTARI

Etkinlik 2

1. İngiltere'de doktora yapmak için yaz tatilinde dayısının yanında çalışıyor.
2. Mutlu olmak için iş değişikliği yaptı.
3. Keyfi yerine gelsin diye ona dondurma ısmarladım.
4. Konsere yetişebilmek için yanımızdan erken ayrıldı.

GEÇİŞ VE BAĞLANTI UNSURLARI

Etkinlik 1

Fakat, bununla birlikte, fakat, buna rağmen, bununla birlikte, ama, bununla birlikte, lakin, lakin, buna rağmen

Etkinlik 2

1. Hamburgeri çok seviyorum ama kilo alırım diye yemiyorum.
2. Sınavı kazanmak için düzenli çalıştım bununla birlikte çok sayıda test çözdüm.
3. Tatilde çok canı sıkılıyor buna rağmen evden de dışarı çıkmıyor.
4. Kimseyi evinde ziyaret etmedim fakat herkesi tek tek telefonla aradım.
5. Seninle gelirim lakin kimseye bir şey demem.

Etkinlik 3

1. D
2. Y
1. D
2. Y
3. D

CEVAP ANAHTARI

PARAGRAFTA ANLAM

Etkinlik 1

A)

Metnin Konusu	İnka uygarlığının kullandığı khipular
Metnin Yazılış Amacı	İnka uygarlığı ile ilgili bilgilerin nerelerden elde edildiğini anlatmak
Khipu Nedir?	Kullanıldığı dönem hakkında bilgi veren, düğümlerden oluşan ip demetleri
Khipların Kullanılış Amacı	Sayısal kayıtlar tutmak
İnka Uygarlığıyla İlgili Çalışma Yapan Üniversite	Harvard Üniversitesi
İnka İmparatorluğu'nun Kurulduğu Tarih	MÖ 15. yüzyıl

B)

Kızılderililerin yaktıkları ateşin dumanına çeşitli şekiller vererek uzaktaki insanlara mesaj göndermeleri.

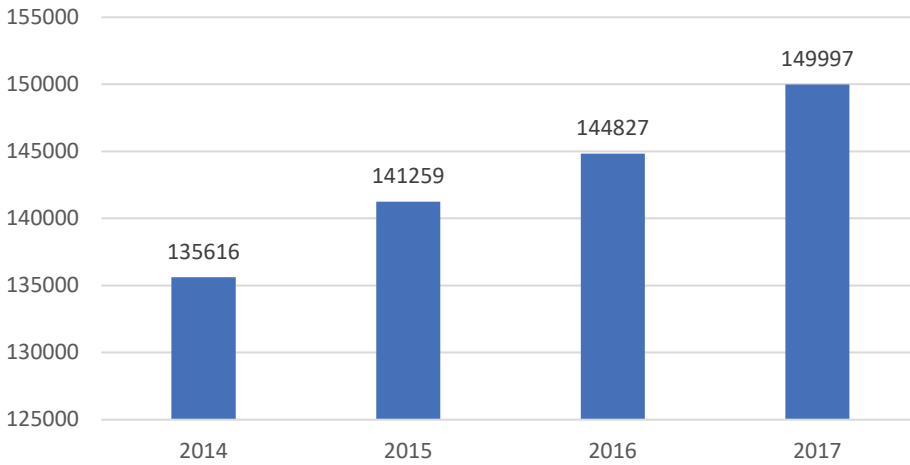
Etkinlik 2

Metnin başlığı	Kendin Bilmek
Metnin ana fikri	Sabır, insanları başarıya götüren bir etkidir.
Metne göre hayatta mutlu olan kişiler kimler	Sabretmeyi bilenler.
Deneyden yola çıkarak gerçek hayattan bir örnek veriniz.	Sınava hazırlanmak için arkadaşlarının sinema teklifini kabul etmemek

GÖRSEL OKUMA

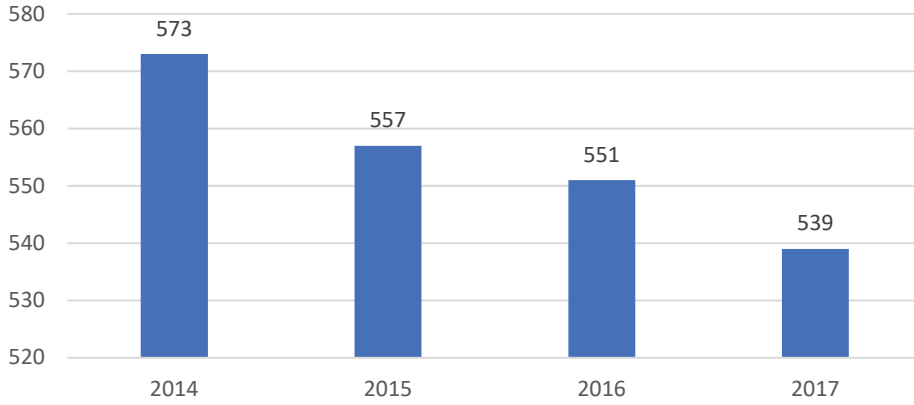
Etkinlik 1

2014-2017 yılları arası hekim sayısı

CEVAP ANAHTARI

2014-2017 yılları arası hekim başına düşen hasta sayısı

B) D,D,Y,D

Etkinlik 2

Ödünç kitap almak için ön koşul nedir?	Kaç kitap ödünç alınabilir?	Kitaplar kaç gün ödünç verilir?	Ödünç aldığı kitabı zamanında iade etmeyen kullanıcıya nasıl bir yaptırım uygulanır?	18 yaşın altında olan kullanıcılar kütüphaneye nasıl üye olur?
Kütüphane kartı veya T.C. Kimlik numarasını gösteren belgenin olması.	3 kitap veya süreli yayın.	15 gün boyunca kitaplar ödünç verilir. Üye isterse de 15 gün daha uzatılır.	Eserin iade tarihinden beş gün önce	18 yaşın altında olan kullanıcılar üyelik formunu velisine okutup imzalatarak üye olur.

CEVAP ANAHTARI

İSİM

Etkinlik 1

Orman, Basketbol, Kaplan, Dolu, Hakem

Etkinlik 2

İSİM	TEKİL İSİM	ÇOĞUL İSİM	TOPLULUK İSİM
PENCERE	X		
ÇANTALAR		X	
BÖLÜK			X
BİLGİSAYAR	X		
ORDU			X
ÖĞRETMENLER		X	
DEMET			X
DESTE			X
KİLER	X		
KALEM KUTUSU	X		
AYAKKABI	X		
GÖZLER		X	

Etkinlik 3

- a) Alay
- b) Çokluk
- c) Abartma
- d) Aile
- e) Saygı
- f) Cıvarı
- g) Halk
- h) Benzerleri

CEVAP ANAHTARI

KAZANIM TESTİ 1 SÖZCÜKTE AN-

LAM

1. D
2. D
3. D
4. B
5. C
6. C
7. B
8. B
9. C
10. B
11. C
12. C
13. B
14. C
15. A
16. B
17. B

KAZANIM TESTİ 5 GEÇİŞ VE BAĞLANTI UN- SURLARI

1. A
2. D
3. C
4. D
5. B

KAZANIM TESTİ 2 SÖZ SANATLARI

1. C
2. C
3. B
4. B
5. C

KAZANIM TESTİ 6 PARAGRAF

1. B
2. C
3. A
4. D
5. D
6. B
7. C
8. B
9. B
10. B

KAZANIM TESTİ 3 DEYİM-ATASÖZÜ

1. B
2. D
3. C
4. D
5. D
6. C
7. B

KAZANIM TESTİ 7 GÖRSEL OKUMA

1. A
2. A
3. D
4. A
5. A
6. D
7. D
8. D
9. D
10. A
11. D
12. A
13. D

KAZANIM TESTİ 4 CÜMLEDE AN- LAM

1. C
2. B
3. C
4. A
5. D
6. C
7. C

KAZANIM TESTİ 8 İSİM

1. C
2. D
3. D
4. B
5. A
6. D
7. C
8. C
9. C
10. A

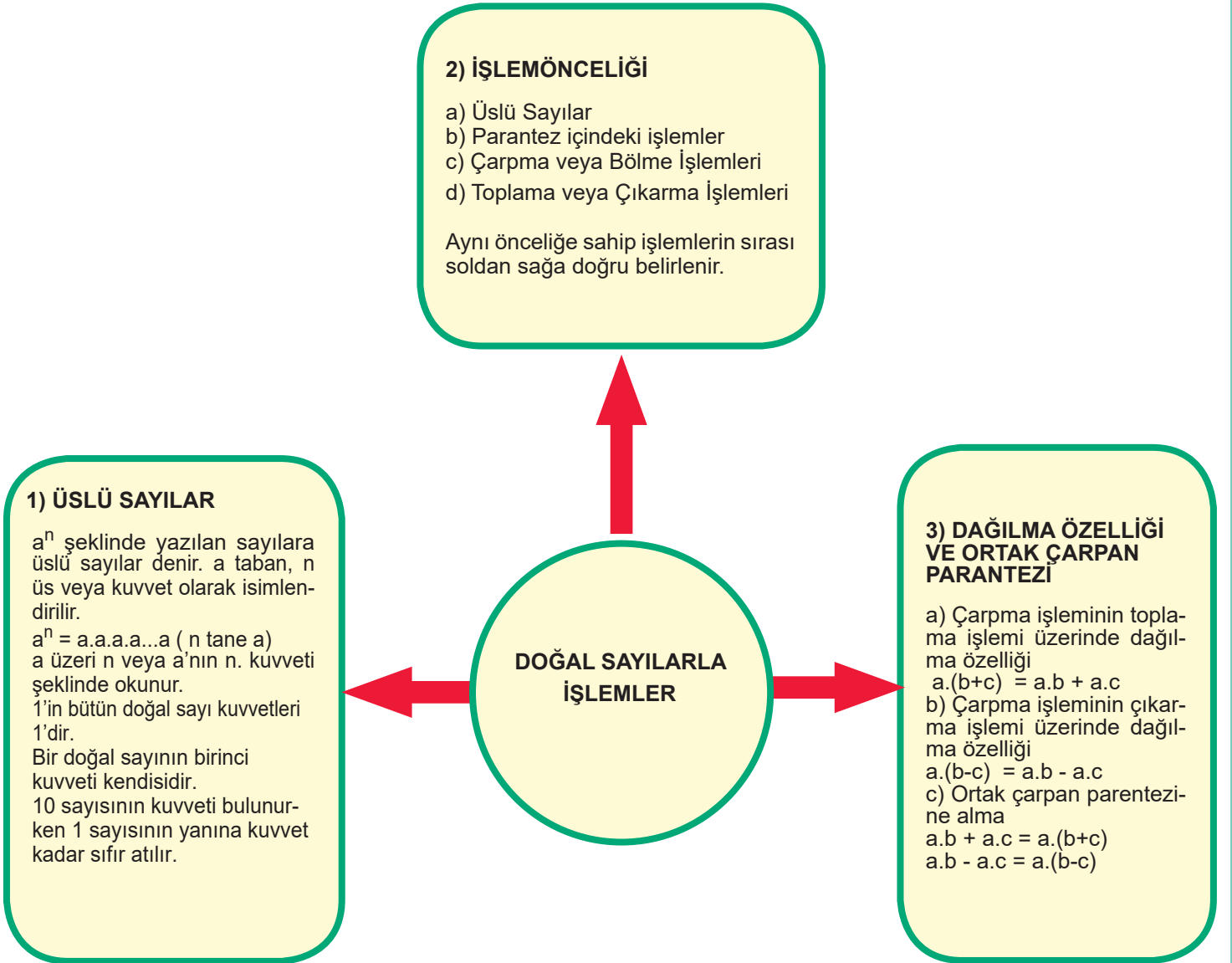
6. SINIF

1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

MATEMATİK

DOĞAL SAYILARLA İŞLEMLER KAVRAM HARİTASI

ETKİNLİK 1

Aşağıda verilen etkinlikte her bir kutuya 1'den 9'a kadar bütün rakamları yalnız bir kez kullanarak yerleştiriniz. Soldan sağa doğru ve yukarıdan aşağıya doğru işlemleri gerçekleştirirken işlem önceliğine dikkat edilmelidir.

Örnek:

8	-	3	-	1	=	4
+		+		x		
6	-	4	/	2	=	4
-		+		+		
5	x	9	-	7	=	38
9		16		9		

	x		-		31
+		-		x	
	x		÷		24
-		-		+	
	+		x		10
3		0		13	

	+		-		2
+		÷		x	
	÷		x		36
+		+		-	
	x		+		43
18		8		44	

	x		+		52
x		+		+	
	+		+		13
-		+		-	
	+		+		14
53		20		3	

	-		x		2
x		-		x	
	÷		x		6
-		+		+	
	+		+		19
30		13		8	

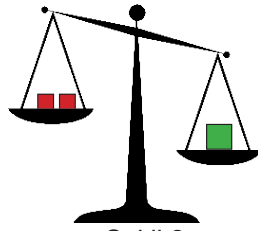
Doğal Sayılarla işlemler Çoktan Seçmeli Test 1

1. Bir eşit kollu terazinin denge durumu Şekil -1 de verilmiştir.

Şekil 1

Bu eşit kollu terazinin sol kefesine 3 kilogramlık ağırlıklardan iki tane, sağ kefesine 10 kilogramlık ağırlıklardan bir tane yerleştirildiğinde Şekil-2'deki durum oluşmaktadır.

Şekil 2

Buna göre Şekil-2 deki terazinin kefelerine, kilogram cinsinden ağırlıkları birer işlemle tanımlanan seçeneklerdeki cisimlerden hangileri belirtilen kefeye yerleştirilirse Şekil-1 de gösterilen denge durumu oluşmaz?

A) Sol kefeye: $5^2 \times 2^2 \div 20$

Sağ kefeye: $5 \times 6 - 10 \times 3 + 1$

B) Sol kefeye: $28 - 36 \div 3 \times 2$

C) Sol kefeye: $(12 - 4 \div 2) \div 2 - 1$

D) Sol kefeye: $24 \div 2^3 \times 6$

Sağ kefeye: $[(9^2 \div 3) - (10 \times 2)] \times 2 - 1^7$

2. Teknoloji tasarım dersinde yıl sonu sergisi için her sınıftan 8 öğrenci ile atölye çalışması yapılacaktır. Her bir öğrenci 12 etkinlik yapacaktır. Öğretmen ise her bir sınıfa 6 etkinlik ile katkıda bulunacaktır. Bu çalışmaya okulda 9 sınıf katılacaktır.

Buna göre okulda toplamda oluşacak olan etkinlik sayısı aşağıdaki işlemlerden hangisi ile ifade edilir?

A) $12 \cdot (8+6)$

B) $12 \cdot (8 \cdot 9 + 6)$

C) $9 \cdot (6 \cdot 8 + 12)$

D) $9 \cdot (12 \cdot 8 + 6)$

3. Alfabemizde a,e,ı,i,o,ö,u,ü harfleri sesli harfler diğerleri ise sessiz harfler olarak adlandırılır.

Ayça bir kelimenin kodunu; kelimedeki sesli harflerin toplam sayısını taban, sessiz harflerin toplam sayısını ise üs olarak yazarak oluşturuyor. Bir cümlenin kodunu ise cümleyi oluşturan kelimelerin kodlarının toplamı olarak belirliyor.

Örneğin;

“ Elif geldi.” cümlesinin kodunu şöyle buluyor:

Elif kelimesinin kodu $2^2 = 4$

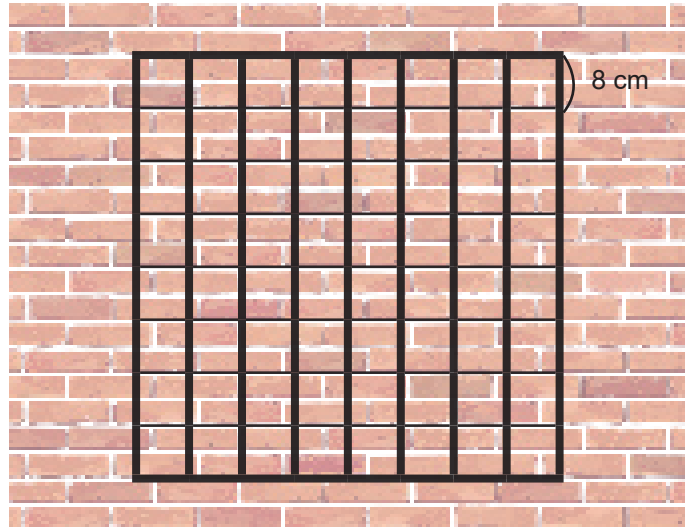
Geldi kelimesinin kodu $2^3 = 8$

$4 + 8 = 12$ olarak buluyor.

Ayça “Okulda olmak çok güzel.” cümlesinin kodunu oluşturmak isterse cevabını kaç bulur?

- A) 44
B) 45
C) 46
D) 5

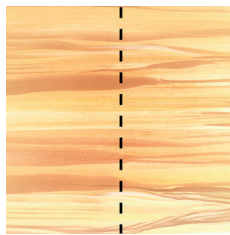
4. Yağmur Öğretmen yapacağı bir etkinlik için okul duvarında, kenar uzunluğu 8 cm olan eş karesel bölgeler oluşturmuştur.

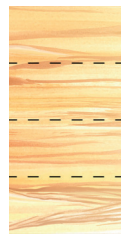
Buna göre etkinlik yapılacak toplam alan kaç santimetrekaredir?

- A) 8^3 B) 8^4 C) 8^5 D) 8^6

5. Ahmet Bey bayramda üç torununun her birine birer tane 30 liralık tişört, 20 liralık oyuncak ve 5 liralık çikolata almıştır. Buna göre Ahmet Bey'in hediyeler için harcadığı toplam para aşağıda verilen işlemlerden hangisi ile gösterilemez?
- A) $90 + 60 + 15$
B) $50 \cdot 3$
C) $3 \cdot 55$
D) $3 \cdot (30 + 20 + 5)$
6. Depremler, yer altındaki büyük kitlelerinin kırılması sonucu oluşur. Örneğin 3 büyüklüğündeki bir depremde yer altında 10 futbol sahası büyüklüğünde bir kırılma gerçekleşirken; 4 büyüklüğündeki bir depremde 100 futbol sahası büyüklüğünde, 5 büyüklüğündeki bir depremde ise 1000 futbol sahası büyüklüğünde bir kırılma gerçekleşir.
- 2011 yılında Van'da yaklaşık 7 büyüklüğünde bir deprem yaşanmıştır. Bu depremde yer altında gerçekleşen kırılmanın yaklaşık kaç futbol sahası büyüklüğünde olduğu aşağıda verilen üslü ifadelerden hangisi ile gösterilebilir?**
- A) 10^4
B) 10^5
C) 10^6
D) 10^7
7. Uzunluğu 40 santimetre olan kare şeklindeki tahta parçası kesikli çizgiler boyunca önce Şekil-1'deki gibi iki eş parçaya, daha sonra Şekil-2'deki gibi 4 eş parçaya bölünüyor.

ŞEKİL-1

ŞEKİL-2

ŞEKİL-3

Buna göre Şekil-3'teki tahta parçasının santimetre cinsinden çevre uzunluğunu gösteren işlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $40 \div 2 + 20 \div 4$
B) $40 \times 2 + 20 \times 4$
C) $2 \times (40 \div 2 + 20 \div 4)$
D) $2 \times (40 \div 2 + 40 \div 4)$

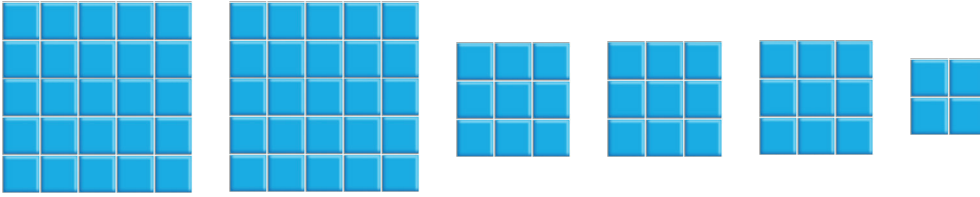
8. Aşağıdaki 5 boş kutuya her kutuda farklı sayıda top olacak şekilde özdeş toplardan atılıyor.

Her kutuda bulunan top sayısı toplam top sayısını tam olarak böldüğüne göre toplam top sayısı kaç olabilir?

- A) 12 B) 28 C) 44 D) 45

9. Bir mutfakta bulunan birim kare şeklindeki fayansların tamamı aşağıdaki gibi gösterilmiştir.

Buna göre şekildeki fayansların toplam alanını veren üslü ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $2.5 + 3.3 + 4$
B) $2.5^2 + 3.3^2 + 2^2$
C) 3.3^2
D) $3^2.3^3$

10. Aşağıda açık halleri verilen küpler, kapalı hale getirilecektir.

Buna göre seçeneklerde verilen küplerin hangisi kapalı hale getirildiğinde karşılıklı yüzlerinde yer alan ifadeler birbirine eşit olur?

A)

2^5			
3^2	81	9^1	9^2
			64

B)

2^4			
2^6	2^3	8^2	
		4^2	8^1

C)

	2^3		
5^2	25	2^4	4^2
		8^1	

D)

	0^5		
4^2	6^2	2^4	36
	5^1		

11. Aşağıda uzunlukları 60 santimetre olan dikdörtgen şeklinde kırmızı ve mavi renkli iki karton gösterilmiştir.

Kırmızı karton 4 kez, mavi karton 3 kez kesilerek her bir karton kendi arasında eşit uzunluktaki parçalara ayrılıyor. Bu parçalar bir kırmızı bir mavi olacak şekilde 3 santimetrelilik kısmı üst üste gelecek şekilde yapıştırılıyor.

Buna göre yapıştırma sonucu oluşturulan şeklin boyu kaç santimetredir?

A) 64

B) 72

C) 84

D) 96

12. Aşağıda 1'den 100'e kadar sayıların yazılı olduğu birim kareler yer almaktadır.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Elif bu birim karelerden 2'nin 1'den büyük doğal sayı kuvvetlerinin yazılı olduğu birim kareleri sarıya, Hasan da 4'ün doğal sayı katlarının yazılı olduğu birim kareleri maviye boyuyor.

Buna göre bu birim karelerden kaç tanesi hem mavi hem de sarıya boyanmıştır?

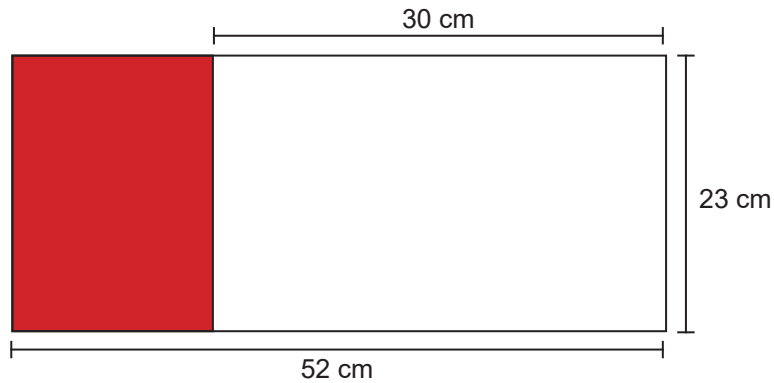
A) 5

B) 8

C) 12

D) 15

13. Aşağıda verilen dikdörtgen şeklindeki kağıdın bir kısmı görseldeki gibi kırmızıya boyanmıştır.

Buna göre kağıdın kırmızıya boyanmış kısmının santimetrekare cinsinden alanı aşağıdaki işlemlerden hangisi ile ifade edilemez?

A) $52 \cdot 23 - 30 \cdot 23$

B) $23 \cdot 22$

C) $(23+22) \cdot 2$

D) $23 \cdot (52-30)$

Doğal Sayılarla İşlemler Açık Uçlu Sorular

1. E-devlet şifresini unutan Merve Hanım aşağıda verilen bilgilerden yararlanarak yeni bir e-devlet şifresi oluşturacaktır.
- Şifre rakam ve sesli harflerden oluşacaktır.
 - Şifrede 0,1,2 rakamları kullanılmayacaktır.
 - Diğer rakamlardan 2 tane seçilerek küçük olanın karesi, büyük olanın küpü hesaplanacak ve bulunan değerler küçükten büyüğe doğru yan yana yazılacaktır.
 - Şifrenin sayılardan oluşan kısmı 4 basamaklı ise sonuna 3 harf, 5 basamaklı ise 2 harf ve 6 basamaklı ise 1 harf eklenerek şifre oluşturma işlemi tamamlanacaktır.
- Örneğin; rakamlardan 5 ve 7'yi seçildiğinde 5^2 ve 7^3 den 25343Eİ şifresi oluşturulabilir.

A) Buna göre aşağıda verilen şifrelerden hangisi ya da hangileri Merve Hanım'ın belirlemiş olduğu şifre olamaz?

I. 9512EAİ
IV. 25216UE

II. 81125Eİ
V. 3649OİE

III. 16343İÖ
VI. 125216UA

B) Siz de bu kuralları göz önünde bulundurarak Merve Hanım'ın kullanabileceği 4 adet şifre türetiniz.

2. Aşağıdaki tabloda mağazalara göre aynı markaya ait aynı futbol topunun fiyatları verilmiştir.

MAĞAZA	A	B	C	D
FUTBOL TOPU ÜCRETİ (TL)	16	15	18	18

Mağazalarda bu futbol topuna çeşitli indirimler uygulanmaktadır.

- A mağazasından alınan her iki futbol topunun toplam fiyatını oluşturan sayının rakamlarından küçük olan tabana büyük olan üs kısma yazılarak bulunan sonuç kadar indirim yapılmaktadır.
- B mağazasından alınan her iki futbol topunun toplam fiyatından 5 TL indirim yapılmaktadır.
- C mağazasından alınan her iki futbol topunun ikincisine fiyatın yarısı kadar indirim yapılmaktadır.
- D mağazasından alınan her üç futbol topunun birinden ücret alınmamaktadır.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

A) A mağazasından iki futbol topu alındığında kaç TL ödeme yapılır?

B) B mağazasından 4 futbol topu alındığında kaç TL ödeme yapılır?

C) C ve D mağazalarından yedişer futbol topu alındığında hangi mağaza daha ekonomiktir?

D) A ve D mağazalarından en az kaç futbol topu alındığında eşit ödeme yapılır?

3. Nilüfer ve Ceyda hesap makinesi üzerinde bir işlem oyunu oynuyorlar. Oyunda, oyunculardan biri bir işlem tuşu ve bir rakam tuşuna basmayı yasakladıktan sonra karşı tarafa bir işlemin sonucunu soruyor.

Oyunda Ceyda, 6 ve + tuşlarını yasaklayıp $6 \cdot 5$ işleminin sonucunu soruyor.

Buna göre Nilüfer'in soruya verebileceği üç farklı cevap belirleyiniz.

Örnek cevap:

$$(7 - 1) \cdot 5$$

$$(8 - 2) \cdot 5$$

$$(9 - 2) \cdot 5$$

4. 02.02.2020 tarihli su faturasını inceleyen Levent Bey, faturada kullanılan su bedeli tutarının silindiğini görmüştür. Su faturasındaki;

İlk Okuma: Bir önceki fatura kesim tarihinde su sayacında yazan sayıyı

Son Okuma: Son fatura kesim tarihinde su sayacında yazan sayıyı

Atık Su Bedeli: Belediyenin tüm su abonelerinden aldığı sabit ücreti

Çevre Temizlik Vergisi: Tüm su abonelerinden alınan temizlik vergisini ifade etmektedir.

Her abonenin TL cinsinden fatura tutarı kullanılan su bedeline, atık su bedeli ile çevre temizlik vergisi eklenerek hesaplanmaktadır.

SU TÜKETİM FATURASI	
ABONE NO: 0000000001	
ADI SOYADI: L. YILMAZ	
TARİH: 02.02.2020	
İLK OKUMA(m ³)	1009
SON OKUMA(m ³)	1024
KULLANILAN SU BEDELİ (TL)	...
ATIK SU BEDELİ (TL)	27 TL
ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ (TL)	5 TL
TOPLAM BORÇ (TL)	92 TL
SON ÖDEME TARİHİ	17.02.2020

Levent Bey'in yukarıdaki su faturasını inceleyerek aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- A) Bu faturaya göre kullanılan su miktarı kaç metreküptür?
- B) Levent Bey'in yukarıdaki faturasında silinmiş olan "Kullanılan Su Bedeli" tutarı kaç TL'dir?
- C) Bu faturaya göre suyun m³ fiyatı kaç TL'dir?
- D) Levent Bey, bir sonraki ay en çok kaç metreküp su kullanırsa hesaplanacak fatura tutarı 70 TL'den az olur?
- E) Fatura hesabında değişikliğe gidilmiş ve 2020 yılının Mart ayından itibaren kullanılan su bedelinin yarı ücreti atık su bedeli olarak belirlenip, faturaların bu ücretlendirmeyele hesaplanacağı duyurulmuştur. Buna göre Levent Bey 2020 Mart ayında en çok kaç metreküp su kullanırsa hesaplanan fatura tutarı 80 TL'den az olur?

5. Bir basketbol karşılaşmasında ilk çeyrekte takımlardan birinin en az 1 tane 2 sayılık ve 1 tane 3 sayılık atış isabetinin olduğu ve hiç serbest atış isabetinin olmadığı bilinmektedir.

İlk çeyrek bittiğinde bu takım 27 sayılık bir skora ulaşmıştır. Toplam kaç isabetli 2 sayılık ve 3 sayılık atış yapmış olabilir? Açıklayınız.

6. Bir kahve firması müşterileri için üç farklı boyutta ürün seçeneği sunmaktadır.

Hazırlanan ürünler için kullanılan malzeme miktarları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Boyut	Küçük	Orta	Büyük
İçindekiler			
Krema-süt-şeker karışımı	50 ml	100ml	150ml
Kahve miktarı	5g	10g	15g

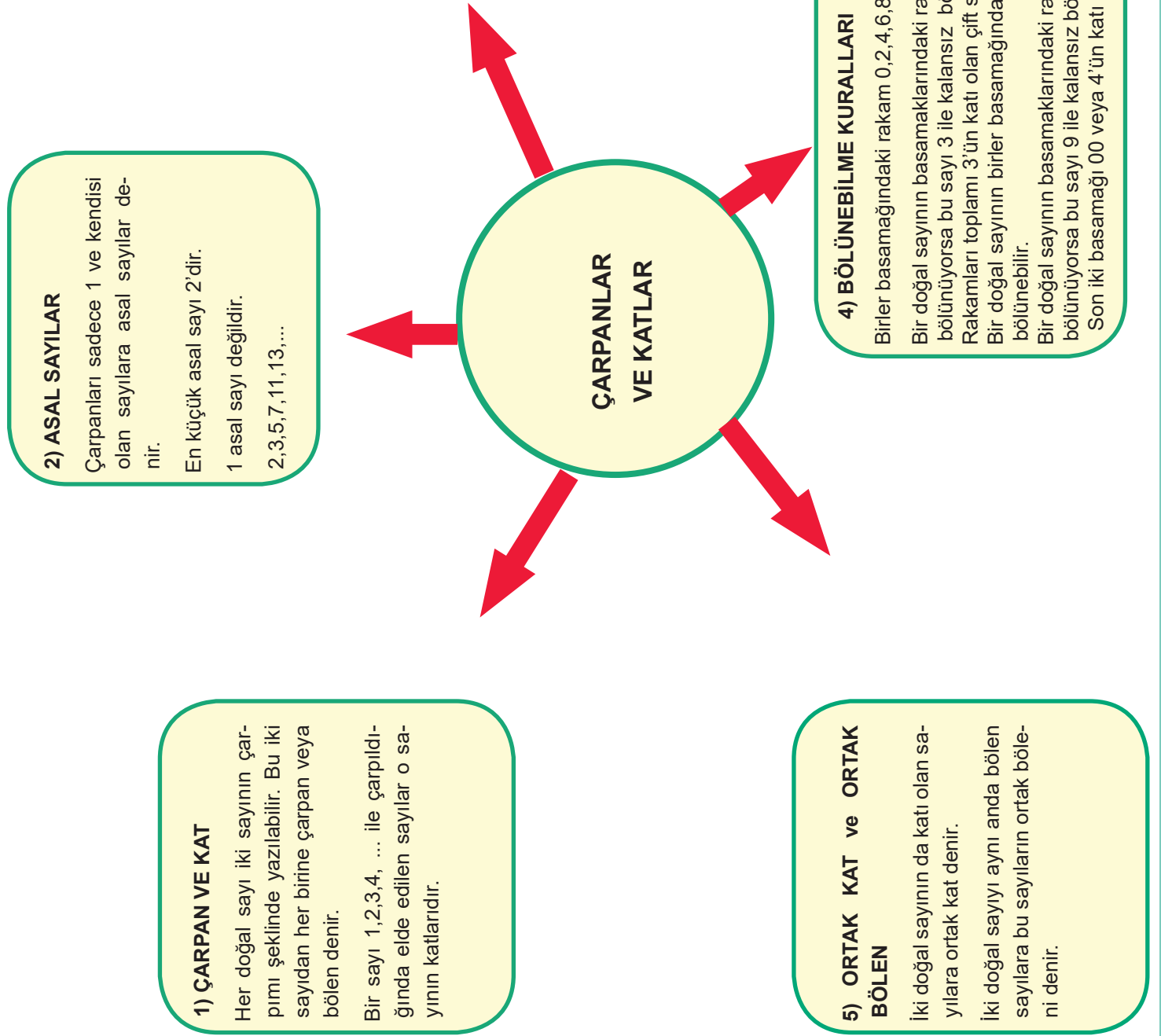
100 ml Krema-süt-şeker karışımının maliyeti 2 TL, 5 gr kahvenin maliyeti 4 TL, karton bardak maliyeti bardak başına 1 TL'dir. Kahve firması küçük boy üründen 3 TL, orta boy üründen 5 TL ve büyük boy üründen 7 TL kar elde etmeyi beklemektedir.

A) Küçük boy kahvenin satış fiyatı kaç TL'dir?

B) Kahve firmasının günlük kar beklentisi 150 TL olsaydı hangi boy kahveden kaç adet satması gerekirdi?

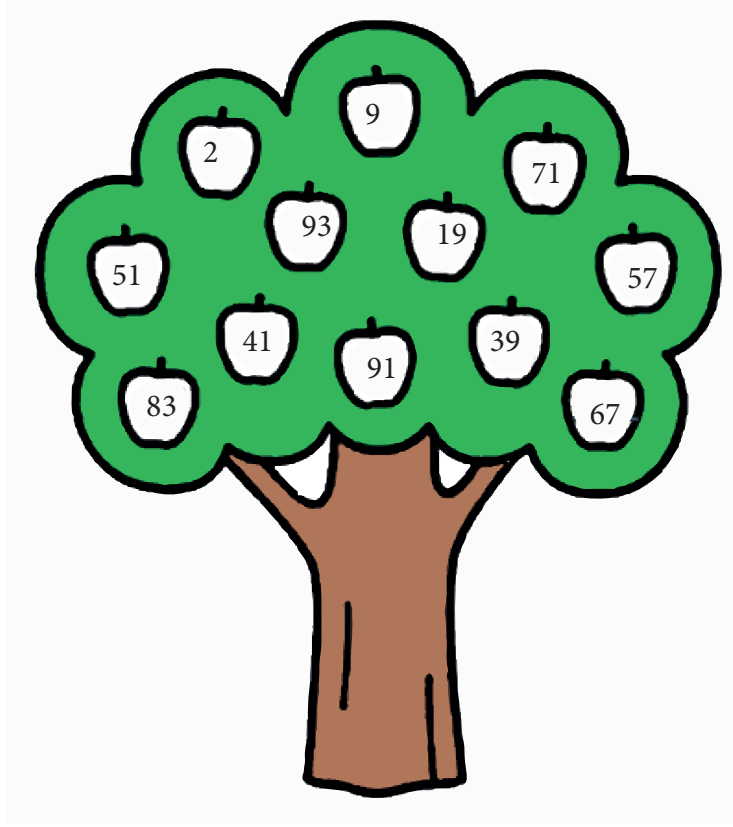
C) Bu firma her boyuttaki üründen 20 adet satmış olsaydı kaç TL kar ederdi?

D) Kar beklentisini ve bardak boyutunu kendiniz belirleyerek kendi ürününüzü tasarlayınız.

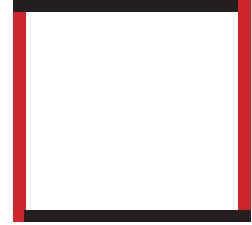
ETKİNLİK 1

Aşağıdaki ağaçta sadece iki bölüni olan sayıların yazılı olduğu elmaları kırmızı renge boyayınız.

ETKİNLİK 2

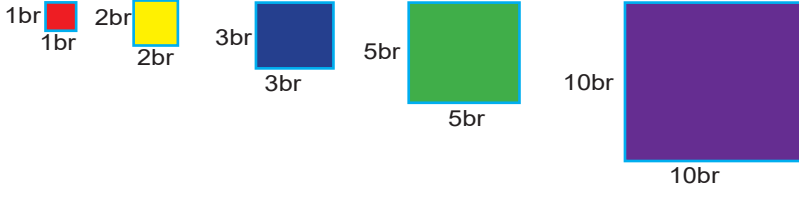
Aşağıdaki şekilde gösterilen uzunluğu 36 cm olan kırmızı tel ve 64 cm olan siyah tel eşit uzunluklarda kesilerek şekildeki gibi kare çerçeveler oluşturulmak isteniyor.

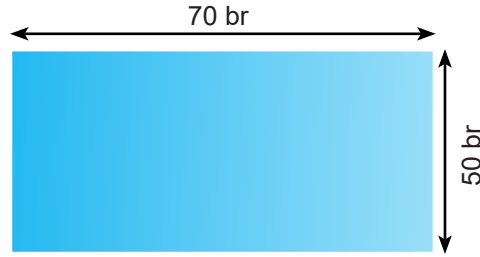
Bu şekilde farklı büyüklükte çerçeveler oluşturulabilir mi? Oluşturulabilirse çerçevelerin farklı boyutlarına göre adet sayısını bulunuz?

ETKİNLİK 3

Renkli Kaplama

Yukarıdaki karesel kağıtlarla aşağıda kenar uzunlukları verilen dikdörtgen kartonun ön yüzeyi, kağıtlar arasında boşluk kalmayacak ve kartonun kenarıyla çakışacak biçimde tamamen kaplanacaktır.

Buna göre;

- A) Sadece aynı renk karesel kağıtlar kullanılarak kaplama yapılmak istenirse hangi renk karesel kağıtlar kullanılabilir?
- B) En az sayıda karesel kağıt kullanılmak istenirse hangi renk kare kağıt seçilmelidir? Bu renkteki kağıttan kaç tane kullanılmalıdır?
- C) En fazla sayıda karesel kağıt kullanılmak istenirse hangi renk kare kağıt seçilmelidir? Bu renkteki kağıttan kaç tane kullanılmalıdır?

Çarpanlar ve Katlar Çoktan Seçmeli Test 1

1. Aşağıda 1 den 20 ye kadar olan sayılarla numaralandırılmış lambalardan oluşan bir düzenek kurulmuştur.

Düzenekteki mavi butona basıldığı zaman 3 ile tam bölünebilen sayılarla numaralandırılmış lambalar yanmaktadır. Kırmızı butona basıldığı zaman 12 sayısının doğal sayı çarpanları olan lambalar yanmaktadır.

Her iki durumda da yanan kaç adet lamba vardır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

2. ve 3. sorular aşağıda verilen ifadeye göre cevaplanacaktır.

Tuğba Öğretmen çarpanlar ve katlar konusunu işlerken, 2'den 7'ye kadar olan ardışık doğal sayıları asal çarpanlarına ayırmış ve bu çarpımları aşağıdaki gibi farklı sembollerle ifade etmiştir.

2. Buna göre 7 sayısına karşılık gelen sembol aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A)
- B)
- C)
- D)

3. Tuğba Öğretmen bu örüntüyü aynı şekilde 25'e kadar devam ettirirse çarpanlara karşılık gelen kaç farklı sembol kullanır?

A) 7

B) 8

C) 9

D) 10

4. Erdem Apartmanı'nın güvenlik sistemindeki dairelere ait güvenlik şifreleri daire numarasına göre belirlenmiştir. Şifreler;

- Daire numarasının çarpan sayısı ile başlıyor.
- Daha sonra daire numarasının asal çarpanları küçükten büyüğe sıra ile yazılıyor.
- Son olarak daire numarasının rakamları toplamı asal sayı ise # sembolü, daire numarasının rakamları toplamı asal sayı değil ise * sembolü ile şifre tanımlanıyor.

Buna göre Erdem Apartmanı'nda bulunan 36 numaralı dairenin güvenlik şifresi aşağıdakilerden hangisidir?

A) 923#

B) 923*

C) 1023#

D) 1023*

5. Muharrem Öğretmen sınıfındaki tüm öğrencilerin okul içi bir etkinliğe katılmak istediğini gördüğünde öğrenci belirlemekte zorlanmıştır. Muharrem Öğretmen sınıfa "Okul numarası 72 ve 80 sayılarını kalansız bölebilen öğrenciler kalsın." demiştir.

Buna göre bu sınıftan en fazla kaç öğrenci etkinliğe katılmıştır?

A) 3

B) 4

C) 5

D) 6

6. Aşağıda bir mağazada satılan televizyona ait ödeme seçenekleri gösterilmiştir.

- 4000 TL peşin 9 taksit
- 2000 TL peşin 5 taksit
- 1000 TL peşin 4 taksit

Bu televizyonun fiyat etiketindeki sayının birler ve yüzler basamağının silindiği, binler basamağının 6 rakamından, onlar basamağının ise 4 rakamından oluştuğu bilinmektedir.

Tüm ödeme seçeneklerindeki taksit miktarı bir tam sayıya karşılık geldiğine göre televizyonun fiyatı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) 6840

B) 6845

C) 6745

D) 6340

7. Okul hazırlığı için alışverişe çıkan Nehir, aşağıda fiyatları verilen ürünlerden alacaktır.

KİTAP	DEFTER	SİLGİ
33TL	24TL	6TL

Nehir;

- . Kitaptan fiyatının doğal sayı bölenlerinin sayısı adedince
 - . Defterden fiyatının asal sayı bölenlerinin sayısı adedince
 - . Silgiden kendisi hariç doğal sayı bölenlerinin sayısı adedince
- almıştır.

Buna göre Nehir bu alışveriş için kaç TL harcamıştır?

A) 198

B) 222

C) 246

D) 252

8. Aşağıdaki tabloda verilen her bir boş hücre; hücreyi oluşturan sütunda yer alan rakamın, satırda bulunan sayının böleni olması halinde pembe renge boyanacaktır.

Bölen Sayılar Sayılar	2	3	5	6	9
12					
18					
30					

Buna göre aşağıda verilen kesitlerden hangisi bu işlem sonrasında tabloda oluşan kısımlardan herhangi biri değildir?

A)

B)

C)

D)

9. Ahmet ve Cengiz, 1'den 400'e kadar olan sayıların yazılı olduğu bir panoya atış yapmıştır.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
...									
...									
...									
381	382	383	384	385	386	387	388	389	390
391	392	393	394	395	396	397	398	399	400

Cengiz atış yaptığı dört sayıdan her birinin aşağıdaki özelliklerden birine sahip olduğunu söyleyerek Ahmet'ten bu sayıları bulmasını istemiştir.

- . Asal sayıdır.
- . 4 ile tam bölünebilen bir sayıdır.
- . 9 ile bölünebilen bir sayıdır.
- . Hem 5 hem de 3 ile bölünebilen bir sayıdır.

Ahmet, Cengiz'in atış yaptığı tüm sayıları doğru olarak bulduğuna göre atış yapılan sayıların tamamı seçeneklerin hangisinde verilmiştir?

- A) { 11, 224, 288, 135 }
B) { 17, 145, 266, 324 }
C) { 7, 204, 215, 306 }
D) { 14, 126, 205, 227 }

10. 0'dan büyük, 13'ten küçük doğal sayıların küçükten büyüğe olacak şekilde bir çember üzerine eşit aralıklarla dizildiğini varsayalım.

Bu dizilimde kaç asal sayı çifti çemberin çapının iki ucunda yer alır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

11. Erdem, elindeki teli hiç artmayacak şekilde kullanarak kenar uzunlukları doğal sayı olan bir dikdörtgen çerçeve yapıyor. Ardından bu dikdörtgenin kapladığı alanın 12 cm^2 olduğunu fark ediyor.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Erdem'in kullandığı telin uzunluğu olamaz?

- A) 14 B) 16 C) 20 D) 26

12. - - - 1

 - - - 2

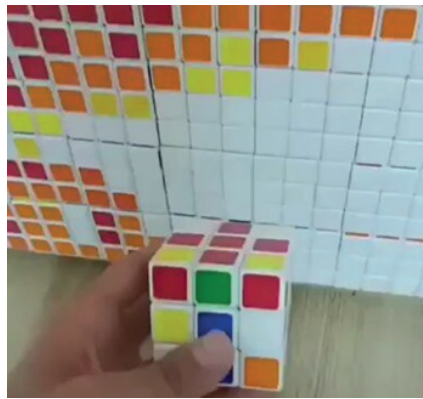
- 1 numaralı şerit 2 cm 'lik ve 8 cm 'lik eş parçalara ayrılabilir.
- 2 numaralı şerit ise 8 cm 'lik ve 15 cm 'lik eş parçalara ayrılabilir.
- 1 numaralı şeritin boyu 20 cm 'den uzundur.

Yukarıdaki görselde verilen iki şeritin kısa kenarları uç uca eklenerek elde edilecek en kısa uzunluktaki şeritin boyu aşağıdakilerden hangisine kalansız bölünebilir?

- A) 12 B) 15 C) 20 D) 22

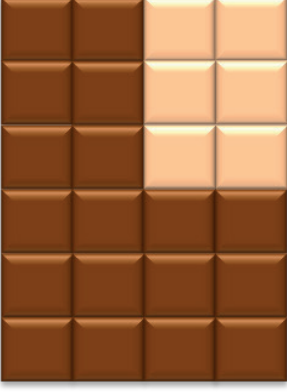
13. Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri, özel rubik küplerden Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün portresini oluşturmuştur.

Kenar uzunlukları 360 cm ve 420 cm olan dikdörtgen şeklindeki bu portre, aşağıda ayrıt uzunluğu verilen rubik küplerinden hangisi ile oluşturulamaz?

- A) 4 cm B) 6 cm C) 8 cm D) 10 cm

14. Bir ikolata üreticisi bitter ve sütlü çikolatanın bir arada kullanıldığı aşağıdaki çikolatayı üretmiştir.

Çikolata reticisi 24 kareden oluşan bu ikolatadaki bitter ve sütlü çikolataların sayısını değiştirmeden sadece şeklini değiştirerek yeniden üretmiştir. Üretilen ikolata ile çikolatada bulunan bitter ve sütlü çikolata bölümlerinin, dikdörtgen şeklinde olduğu bilinmektedir.

Buna göre üretilen bu ikolatadaki toplam bitter çikolata sayısı aşağıdaki işlemlerden hangisi ile ifade edilemez?

- A) 2. $(12 - 3)$
B) 3. $(8 - 2)$
C) 6. $(4 - 1)$
D) 9. $(5 - 3)$

15. Aşağıda 1 den 20'ye kadar sayıların yazıldığı birim karelere ayrılmış bir karton yer almaktadır.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

İki birim kareden oluşan şeffaf bir kağıt yukarıdaki kartonun üzerine yatay bir şekilde en küçük asal sayıdan başlayarak şeffaf kağıdın sol birim karesi asal sayının üzerinde olacak şekilde yerleştirilerek yeni sayılar oluşturuluyor.

Örneğin,

2	3
---	---

 $\rightarrow$ 23

11	12
----	----

 $\rightarrow$ 1112

Buna göre elde edilen bu sayılardan kaç tanesi 6 ile kalansız bölünebilir?

- A) 3 B) 6 C) 8 D) 10

16. Pelin daha önce yaptığı bir yapbozu bozup tekrar yapmak istemektedir. Yapbozun en ve boy uzunlukları 19 cm ile 31 cm arasında bir doğal sayıdır. Kare şeklindeki her bir yapboz parçasının kapladığı alan 4 santimetrekaredir. Pelin yapbozu yapmaya başlamadan önce eksik parça olup olmadığını belirlemek için bütün parçaları saymak istemektedir.

Buna göre sayma işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisi olursa eksik parça olduğu söylenebilir?

- A) 120 B) 150 C) 160 D) 180

17. 9 ile bölümünden kalan 1 olan, rakamları farklı dört basamaklı en büyük doğal sayının 5 ile bölümünden kalan kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

18. A sayısı 2 ile tam bölünüp, 5 ile tam bölünemeyen iki basamaklı bir doğal sayıdır. B sayısı ise hem 3 hem de 4 ile tam bölünebilen üç basamaklı bir doğal sayıdır.

Buna göre A ve B sayılarının toplamının alabileceği en küçük değer kaçtır?

- A) 110 B) 115 C) 120 D) 132

Çarpanlar ve Katlar Açık Uçlu Sorular

1. Matematik dersi için bir proje tasarlayan Ümit Öğretmen kat kavramını pekiştirmek için üzerinde 1'den 29'a kadar sayıların yazılı olduğu bir lamba düzeneği oluşturuyor. Bu düzenekteki tüm lambalar elektrik devresiyle üç düğmeye bağlıyor.

Bu düzenekteki;

1'inci düğmeye basıldığında 2'nin katları ile numaralanmış lambalar yanmaktadır.

2'nci düğmeye basıldığında 3'ün katları ile numaralandırılmış lambalar yanmaktadır.

3'üncü düğmeye basıldığında 5' in katları ile numaralandırılmış lambalar yanmaktadır.

Bir lambaya birden fazla düğmeden akım gönderildiğinde lamba sönüyor. Sönen lambaya bir düğmeden akım geldiğinde tekrar yanıyor.

Sırayla 1'inci, 2'nci, 3'üncü düğmelere basan Ümit Öğretmen, öğrencilerinden aşağıdaki soruları cevaplamasını istiyor.

A) Kaç numaralı lambalar hiçbir şekilde yanmaz?

B) Üç düğmeye de basıldıktan sonra kaç numaralı lambalar yanar durumda kalır?

2. Matematikte, çözüm bekleyen üç büyük problemten birisi Goldbach tarafından öne sürülen goldbach sanısıdır. Goldbach sanısını ispatlamaya yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar, özellikle asal sayılar teorisinin geliştirilmesinde çok önemli rol oynamıştır ve asal sayılara olan ilginin artmasına neden olmuştur. Bu sanıya göre; 3'ten büyük her çift doğal sayı iki asal sayının toplamı olarak ifade edilebilir.

Örneğin;

$$6=3+3$$

$$8=3+5$$

Goldbach sanıdan yola çıkarak 42 sayısı için bu durumu kanıtlayınız. Kaç farklı asal sayı ikilisi elde ettiğinizi ifade ediniz.

3. Londra'da yaşayan 12 yaşındaki Chika Ofili, geçtiğimiz günlerde 7'ye bölünebilme ile ilgili yeni bir yöntem ortaya koymuştur. Ofili keşfettiği bu formülle "TruLittle Hero Ödülü"nü kazanmıştır.

Bu formüle göre; herhangi bir sayının son basamağı 5 ile çarpılıp, sayının geri kalan kısmına eklenince yeni oluşan sayı 7 ile bölünebiliyorsa bu sayı 7'ye bölünebilir.

Örneğin,

$$532$$

$$53 + 2 \times 5 = 63$$

63, 7'nin katı, yani 532 de 7'nin bir katı ve 7'ye bölünebilir.

Ya da 987 sayısını alalım,

$$98 + 7 \times 5 = 133$$

$$13 + 3 \times 5 = 28$$

28, 7'nin bir katıdır. Yani aslında hem 133 hem de 987, 7'nin katıdır.

Yukarıdaki bilgiyi de kullanarak tüm asal rakamlara bölünebilen 4 basamaklı 3 tane sayı yazınız?

4. Tüm kenar uzunlukları ve iç açılarının ölçüleri eşit olan çokgenlere düzgün çokgen denir. Örneğin kare ve eşkenar üçgen birer düzgün çokgendir.

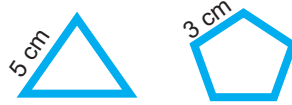
i.Şekilde verilen 120 santimetrelük tel kullanılarak kenar uzunluğu tam sayı olan kaç farklı düzgün çokgen oluşturulabilir?

_____ 120 cm

İİ. Aşağıda uzunlukları verilen tellerle kenar uzunluğu tam sayı olan düzgün çokgenler oluşturulacaktır.

_____ 15 cm
_____ 18 cm
_____ 32 cm
_____ 35 cm
_____ 77 cm

Örneğin; 15 santimetrelük telden elde edilen düzgün çokgenler kenar uzunluğu 5 cm olan eşkenar üçgen ve kenar uzunluğu 3 cm olan düzgün beşgendir.

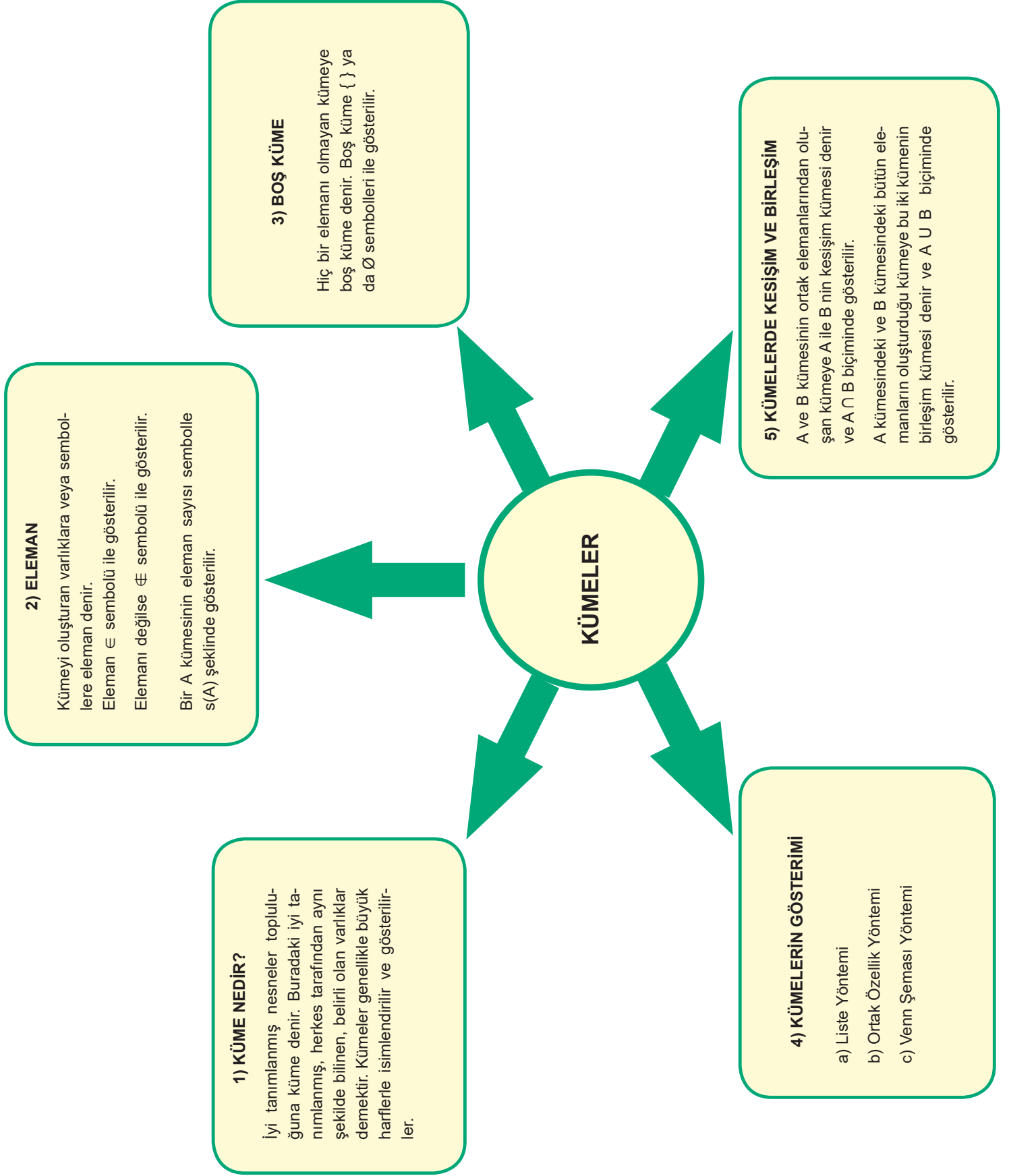
Tellerin uzunluklarına göre oluşturulabilecek kenar uzunlukları en büyük tam sayı değerine sahip olan çokgenlerin adlarını ve kenar uzunluklarını yazınız.

5. Kenar uzunlukları 1 santimetreden daha büyük olan dikdörtgen şeklindeki iki kâğıdın alanları 45 santimetrekare ve 91 santimetrekaredir. Bu kâğıtlar, ikişer kenarları çakışacak şekilde üst üste koyulup yapıştırılıyor. Oluşan yeni şeklin üst yüzünün alanının en büyük olması istendiğine göre,

A) Bu kâğıtların nasıl yapıştırılmış olabileceğini gösteren bir şekil çiziniz.

B) Oluşan yeni şeklin üst yüzünün alanının kaç santimetrekare olacağını bulunuz.

KÜMELER KAVRAM HARİTASI

ETKİNLİK 1

TİRAMİSU

- Yumurta
- Toz Şeker
- Süt
- Sıvı Yağ
- Kabartma Tozu
- Vanilya
- Kakao
- Un
- Kahve
- Labne

LİMONLU KEK

- Yumurta
- Vanilya
- Un
- Tereyağı
- Limon
- Nişasta
- Toz Şeker
- Kabartma tozu

Tiramisu ve limonlu kek yapmak isteyen Seda Hanım alışveriş listesi hazırlayacaktır. Seda Hanım'ın alışveriş listesi hazırlamasına yardımcı olunuz.

Yukarıdaki listeyi inceleyerek aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

A) Tiramisu için gereken malzeme sayısı = ...

B) Limonlu kek için gereken malzeme sayısı = ...

C) Alışveriş listesindeki malzeme sayısı = ...

D) Tiramisu için gereken malzeme sayısı ile limonlu kek için gereken malzeme sayısının toplamı, alışveriş listesindeki malzeme sayısından daha fazladır. Bunun nedenini kısaca açıklayınız.

E) Alışveriş listesini hazırlarken izlediğiniz yolu açıklayınız.

ETKİNLİK 2

GEZEĞENLER	GÜNEŞ'E YAKINLIK DERECESİ	KÜTLECE BÜYÜKLÜK SIRASI	UYDUSU VAR MI?	HALKASI VAR MI?	İÇ GEZEĞEN Mİ? DIŞ GEZEĞEN Mİ?
MERKÜR	1	8	YOK	YOK	İÇ
VENÜS	2	6	YOK	YOK	İÇ
DÜNYA	3	5	VAR	YOK	İÇ
MARS	4	7	VAR	YOK	İÇ
JÜPİTER	5	1	VAR	VAR	DIŞ
SATÜRN	6	2	VAR	VAR	DIŞ
URANÜS	7	3	VAR	VAR	DIŞ
NEPTÜN	8	4	VAR	VAR	DIŞ

Yukarıdaki tabloya göre;

A) $A = \{\text{Güneş'e en yakın ilk dört gezegen}\}$

$B = \{\text{Uydusu olan gezegenler}\}$

A ve B kümeleri yukarıdaki gibi tanımlanmıştır. Buna göre $A \cap B$ kümesinin elemanlarını bulunuz.

B) $C = \{\text{Kütlesi en büyük olan gezegen}\}$

$D = \{\text{Uydusu olmayan gezegenler}\}$

C ve D kümeleri yukarıdaki gibi tanımlanmıştır. Buna göre $C \cup D$ kümesinin elemanlarını bulunuz.

C) $E = \{\text{Güneş'e en yakın ilk beş gezegen}\}$

$F = \{\text{Kütlece en büyük ilk dört gezegen}\}$

E ve F kümeleri yukarıdaki gibi tanımlanmıştır. Buna göre $E \cap F$ kümesinin elemanlarını bulunuz.

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki tabloda ülkemiz denizlerinde bulunan balıklara ait bazı özellikler gösterilmiştir.

A: Akdeniz M: Marmara B: Boğazlar E: Ege K: Karadeniz

● Yenilebilir

● Çok Lezzetli

● Nadir Bulunur

BALIK	Oc	Şu	Ma	Ni	Ma	Hz	Tm	Ağ	Ey	Ek	Ka	Ar	DENİZ
Levrek									●	●			BKM
Mercan													EAM
Lahos							●	●					EA
Sinarit							●	●	●				MAE
Kılıç								●	●				ME
Palamut				●	●	●	●	●	●	●	●		KME
Torik	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	KBM
Orkinos			●	●	●	●	●						AEBM
Kırlangıç													AKEM
Kofana										●	●		KBM
Hamsi	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	KMB
Gümüş		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	MBE
Izmarit		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	MB
Mezgit		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	KB
Sardalya						●	●	●	●	●	●	●	ME
Barbunya								●	●	●			BKM
Çipura								●	●				EA
Karagöz										●	●		KABME
Lüfer								●	●	●			KMBEA
Çinekop	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	BKM
Sarı Kanat	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	BKM
Tekir									●	●			KMABE
Uskumru										●	●		KBME
Kalkan	●	●	●	●		●	●	●	●	●			KM
Dil													MAE

Tabloya göre A ve B kümeleri aşağıdaki gibi tanımlanmıştır.

$A = \{\text{İlkbaharın bütün aylarında çok lezzetli olan balıklar}\}$

$B = \{\text{Yazın bütün aylarında nadir bulunan balıklar}\}$

Buna göre $A \cap B$ kümesinin elemanlarını bulunuz.

Kümeler Çoktan Seçmeli Sorular Test 1

1.

'Acaba Kim' oyunu, cevabı "evet" veya "hayır" olabilecek sorular ile rakibin seçtiği kartta kim olduğunun bulunmaya çalışıldığı bir oyundur.

Efe, Aydın'a aşağıdaki soruları sormuştur:

I- –Sarışın mı?

-Evet.

II- –Elinde rüzgar gülü var mı?

-Evet.

Birinci sorunun cevabı A kümesinin, ikinci sorunun cevabı B kümesinin elemanları ise $A \cap B$ kümesinin elemanları aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?

A) { Can,Melis,Rüya,Tarık}

B) {Rüya,Tarık}

C) {Can,Melis,Rüya,Tarık,Nil}

D) {Rüya,Nil,Tarık,Enes}

2. Bahçelievler Ortaokulunda gezi kulübüne rehberlik eden Selma Öğretmen kulüp öğrencilerini Çanakkale veya İstanbul gezisine götürmek istemektedir. Selma Öğretmen öğrencilerini götüreceği şehre karar vermek için bir anket düzenler. Öğrenciler bu ankette gitmek istedikleri şehir için +, gitmek istemedikleri şehir için — koymuşlardır.

Aşağıdaki tabloda anket sonuçları verilmiştir.

	ÇANAKKALE (Ç)	İSTANBUL (İ)
Canan	+	-
Meva	-	+
Mehmet Efe	+	+
Çınar	+	-
Nihal	+	-
Kenan	-	+
Defne	+	+
Ümit	+	-

Çanakkale'ye gitmek isteyen öğrencilerden oluşan küme Ç olarak,

İstanbul'a gitmek isteyen öğrencilerden oluşan küme İ olarak tanımlanmıştır.

Buna göre bu kümelerin özellikleriyle ilgili seçeneklerde verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

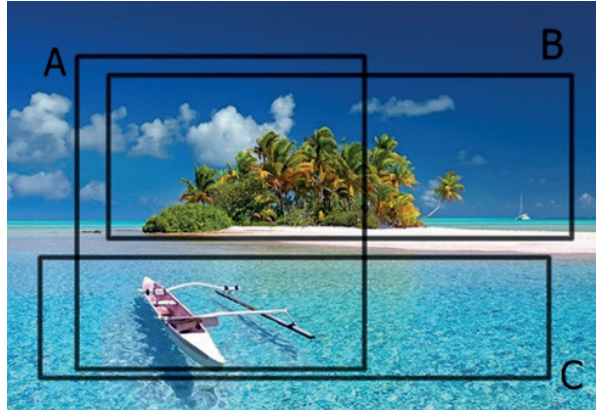
$s(I)=4$

B) $s(Ç)=6$

C) $s(Ç \cup I)=10$

D) $s(Ç \cap I)=2$

3. Ozan aşağıdaki görselde venn şeması ile gösterilen A, B, C fotoğraf karelerini çekmiştir. Her bir fotoğraf karesinin içindeki şekiller o karenin elemanlarını oluşturmaktadır.

Buna göre fotoğrafta gösterilen kayık aşağıdakilerden hangisinin elemanıdır?

- A)** $A \cap B$
B) $B \cup C$
C) $A \cap C$
D) $A \cup C$

4. I. A ve B kümelerinin kesişim kümesinin eleman sayısı sıfırdır.
II. A kümesinin eleman sayısı B kümesinin eleman sayısından farklıdır.
III. A ve B kümelerinin herhangi bir C kümesi ile kesişim kümelerinin eleman sayıları toplamı sıfırdır.
IV. A ve B kümesinin birleşim kümesinin eleman sayıları toplamı sıfırdan farklıdır.

Birleşim kümelerinin eleman sayısı sıfır olan A ve B kümeleri için yukarıdaki ifadelerden hangileri doğru olabilir?

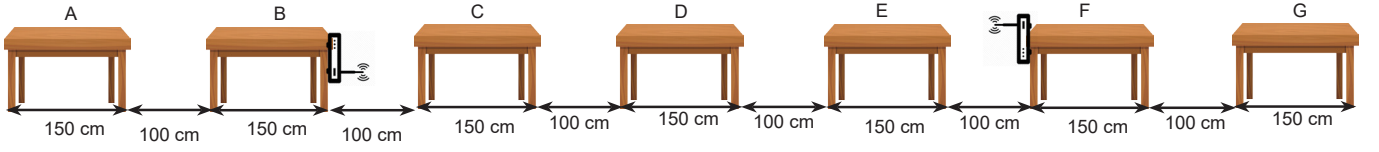
A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) III ve IV

5. Aşağıdaki şekilde kütüphanede bulunan masaların sıralanış biçimi verilmiştir.

Bir kütüphanede uzunluğu 150 cm olan masalar şekildeki gibi 100 cm aralıklarla dizilmiştir. Ziyaretçilerin kablosuz internet ağını kullanabilmeleri için kütüphaneye şekilde gösterildiği gibi 2 adet modem yerleştirilmiştir. Modemler her iki tarafa doğru 500 santimetre uzaklığa kadar kullanılabilir.

Kütüphaneye gelen bir ziyaretçi hangi masada çalışırsa her iki modemden gelen kablosuz ağdan yararlanabilir?

A) A MASASI

B) D MASASI

C) F MASASI

D) G MASASI

6. Aşağıda, içine alfabedeki harflerin yazılı olduğu eş bölmelere ayrılmış bir görsel verilmiştir.

A		B		C	
	Ç		D		E
F		G		Ğ	
	H		I		İ
J		K		L	
	M		N		O
Ö		P		R	
	S		Ş		T
U		Ü		V	
	Y		Z		

Ahmet ve Miray ellerindeki şeffaf kartları yukarıda içinde harflerin bulunduğu görselin üzerine yerleştirecektir..

Ahmet

Miray

Ahmet kartının siyah olan bölgesi M harfinin yazılı olduğu dörtgenin üzerine gelecek şekilde, Miray ise kartı şeklin dışına taşmayacak şekilde siyah olan bölgesini herhangi bir dikdörtgen üzerine yerleştirmiştir.

Her ikisinin de kartı sadece K, L, M ve N harflerinin üzerinde üst üste geldiğine göre Miray kartınının siyah olan bölgesini hangi harf üzerine koymuş olabilir?

A) F

B) T

C) J

D) O

7. Kümeler konusunu pekiştirmek isteyen Levent ve Hasan, elemanlarını 1'den 20'ye kadar olan doğal sayılar arasından seçerek birer küme oluşturacaklardır.

Levent kümesinin elemanlarını oluştururken bu sayılar arasından asal olanlarını seçerken, Hasan rakamları toplamı asal olanları seçecektir.

Levent'in kümesi L, Hasan'ın kümesi H olmak üzere;

I. $L=\{2,3,5,7,11,13,17,19\}$

II. $s(L \cup H)=17$

III. $L \cap H=\{2,3,5,7,11\}$

IV. $L \cup H=\{2,3,5,7,9,11,12,13,14,16,17,19,20\}$

ifadeleri verilmiştir.

Buna göre ilgili ifadelerden kaç tanesi doğrudur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8. Markalara göre damacana suların özelliklerini gösteren tablo şekildeki gibidir.

Markalar	Ph değeri	Eve uzaklık (km)	Fiyatı	Şişe durumu
A	8,1	8	2 litresi 7TL	Plastik
B	8,4	5	0.5 litresi 2TL	Plastik
C	7,5	1	5 litresi 25TL	Cam
D	7,8	4	¼ litresi 50 Kuruş	Cam

Tufan Bey damacana su seçimi için belirlediği kriterlere göre firmaları gruplandırarak kendisi için en uygun olan firmayı seçmeye çalışıyor.

Tufan Bey'in su seçimi için belirlediği kriterler şunlardır:

- Litre fiyatı 5 liradan az olmalı
- Suyun pH değeri 7 ve üzeri olmalı
- Şişe tercihi cam olmalı
- Eve uzaklığı 5 kilometreden az olmalı

Bu bilgilere göre Tufan Bey hangi firmayı seçmelidir?

- A) A B) B C) C D) D

9. Aşağıda A ve B marka iki farklı akıllı saatin özellikleri karşılaştırılmıştır.

Özellikler	A Marka	B Marka
Adımsayar	Var	Var
GPS	Yok	Var
Kalp Ritmi Ölçme	Var	Var
Sesli Görüşme	Yok	Var
Su geçirmezlik	Var	Var
Titreşim	Yok	Var
Uyku Takibi	Var	Var

Bu özelliklerden A marka akıllı saatte bulunan özellikler A kümesinin, B marka akıllı saatte bulunan özellikler B kümesinin elemanlarıdır.

Buna göre $A \cap B$ kümesinde aşağıdaki özelliklerden hangisi bulunmaz?

- A) Adımsayar B) GPS C) Su geçirmezlik D) Uyku Takibi

10. $A = \{ 25 \text{ ile } 45 \text{ arasındaki asal sayılar} \}$

$B = \{ 15 \text{ ve } 45 \text{ sayılarının ortak bölenleri} \}$

$C = \{ 45 \text{ sayısının çarpanları} \}$

A, B ve C kümeleri yukarıdaki gibi tanımlanmıştır. Ali, Mete, Zeynep ve Ebru aşağıdaki kümelerin eleman sayılarını hesaplıyor.

Ali: A ve B kümelerinin birleşim kümesi

Mete: B ve C kümelerinin kesişim kümesi

Zeynep: A ve C kümelerinin birleşim kümesi

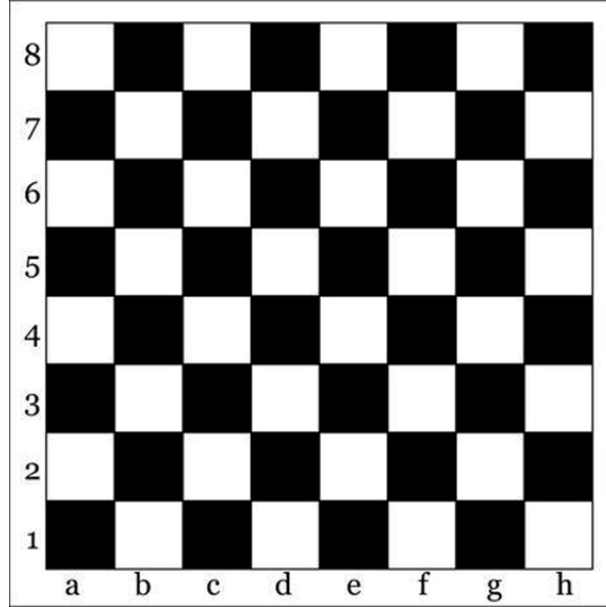
Ebru: A ve B kümelerinin kesişim kümesi

Buna göre Ali, Mete, Zeynep ve Ebru'nun hesapladığı eleman sayıları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Ali > Mete > Ebru > Zeynep
B) Ebru > Zeynep > Ali > Mete
C) Zeynep > Ebru > Ali > Mete
D) Zeynep > Ali > Mete > Ebru

Kümeler Açık Uçlu Sorular

1. Bilgi: Satranç oyununda at L şeklinde hareket eder. At hareketi, iki kare düz, bir kare yan şeklindedir. Örneğin at, yapacağı bir hamlede önce iki kare sağa ve ardından bir kare yukarıya gidebilir. Ya da önce bir kare aşağıya ve ardından iki kare sola gidebilir.

Yukarıdaki satranç tahtasında c4'te siyah at, g6'da beyaz at bulunmaktadır. Siyah at siyah taşlarla oynayan oyuncunun taşı iken, beyaz at beyaz taşlarla oynayan rakibinin taşıdır.

c4: c harfinin bulunduğu sütun ile 4 sayısının bulunduğu satırın kesiştiği karedir.

g6: g harfinin bulunduğu sütun ile 6 sayısının bulunduğu satırın kesiştiği karedir.

Buna göre:

- A)** Siyah atın gidebileceği kareleri S isimli bir kümeyle göstererek bu kümenin elemanlarını yazınız.

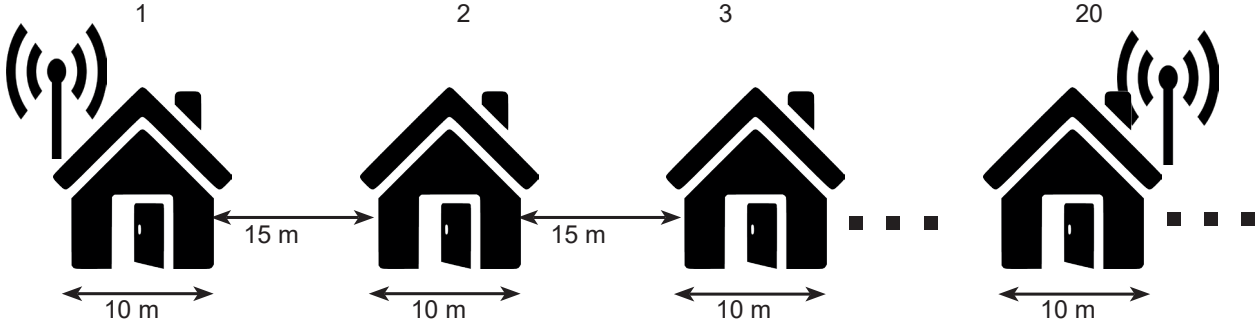
S = {

- B)** Beyaz atın gidebileceği kareleri B isimli bir kümeyle göstererek bu kümenin elemanlarını yazınız.

B = {

- C)** Siyah at bir hamle yaptıktan sonra beyaz atın onu yediği biliniyorsa, siyah atın hamle yapmış olabileceği kareleri S ve B kümeleri ile nasıl ilişkilendirebilirsiniz?
- D)** Siyah ve beyaz at birer hamle yaptıklarında bu atların gitmiş olabilecekleri tüm kareleri S ve B kümeleri ile nasıl ilişkilendirebilirsiniz.
- E)** Siyah ve beyaz atı istediğiniz gibi yerleştirdiğinizi düşünün. S ve B kümesinin eleman sayısı en fazla kaç olabilir?

2. Aşağıdaki görselde Sevgi Sokağındaki blokların sıralanış biçimi verilmiştir.

Sevgi Sokağı'nın 1. bloğunda oturan Ahmet ve 20. bloğunda oturan Miray evlerinde radyo yayını yapabilecek düzeyde kurmuşlardır. Ahmet kurmuş olduğu radyonun antenini kendi evlerinin en soluna yerleştirmiş ve yayın mesafesini 100 metre olarak hesaplamıştır. Miray ise kurmuş olduğu radyonun antenini kendi evlerinin en sağına yerleştirmiş ve yayın mesafesi 200 metre olarak hesaplamıştır. Sokaktaki her evin genişliği 10 m ve bloklar arasındaki mesafe 15'er metredir.

Ahmet'in yapmış olduğu radyo yayını dinleyebilen blokların kümesini A; Miray'ın yapmış olduğu radyo yayını dinleyebilen blokların kümesini B ile göstererek her iki radyo yayını da dinleyebilen blokların kümesini liste biçiminde yazınız.

3. Aşağıdaki tabloda, A ve B araçlarının sahip oldukları özellikler verilmiştir.

A ARACI	ÖZELLİK	B ARACI
+	(a) Elektronik Fren Gücü Dağıtımı	+
+	(b) Acil Durum Fren DeŖteđi	+
+	(c) Acil Durum Fren Sinyalleri	-
+	(ç) YokuŖta KalkıŖ DeŖteđi	+
+	(d) LaŖtik Basınç İkaz Sistemi	-
-	(e) ÇarpıŖma Uyarı Sistemi	+
+	(f) Ŗerit Takip Uyarı Sistemi	-
+	(g) Ŗeritte Tutma AsıŖtanı	-
-	(ğ) Trafik İŖareti Tanıma Sistemi	+
+	(h) ÇarpıŖma Hafifletici Fren Sistemi	+
+	(ı) Uyarlanabilir Hız Sabitleyici	-
+	(i) Ŗerit Koruma DeŖtek Sistemi	-
+	(j) K�r Nokta Uyarı Sistemi	+
+	(k) Çapraz Trafik Uyarı Sistemi	+

+ : ÖZELLİK MEVCUT

- : ÖZELLİK MEVCUT DEğİL

Ahmet Bey yeni bir araç almak için yaptığı araŖtırmada A aracı ile B aracının özelliklerini yukarıdaki tabloda iŖaretlemiŖtir. A aracının sahip olduğu  zellikleri A kümesi ile B aracının sahip olduğu  zellikleri B kümesi ile göstererek aŖađıda verilen soruları cevaplayınız. ( zelliklerin yerine parantez içindeki harfleri kullanınız)

A kümesini liste biçiminde gösteriniz ve eleman sayısını yazınız

B kümesini liste biçiminde gösteriniz ve eleman sayısını yazınız

$A \cap B$ kümesini liste biçiminde gösteriniz ve eleman sayısını yazınız

$A \cup B$ kümesini liste biçiminde gösteriniz ve eleman sayısını yazınız.

4. Aşağıdaki tabloda şirketler ve bu şirketlerin iş alımı yaparken adaylardan aradıkları özellikler verilmiştir.

Şirketler	Yabancı Dil	2.Yabancı Dil	Office Programlarını Kullanım	Minimum İş Deneyimi Süresi	İletişim Becerileri Eğitimi	Yurt Dışı Deneyimi	Minimum Diploma Notu
A	+	+	+	2 Yıl	+	+	3.00
B	+	-	+	-	+	-	2.5
C	+	-	-	3 Yıl	+	-	-
D	+	+	-	4 Yıl	-	+	3.5
E	+	-	+	2 Yıl	+	-	2.00

İş başvurusunda bulunmak isteyen Arda, Mert, Selin ve Buse'nin sahip oldukları özelliklerin kümesi aşağıda liste yöntemiyle gösterilmiştir.

Arda = {İngilizce, iş tecrübesi: 5 yıl, iletişim becerileri eğitimi, yurt dışı deneyimi, diploma notu: 3.75}

Mert = {İngilizce, Almanca, Office programı kullanımı, iş tecrübesi: 5 yıl, yurt dışı deneyimi, diploma notu: 2.74}

Selin = {İngilizce, iş tecrübesi: 4 yıl, iletişim becerileri eğitimi, diploma notu: 2,67}

Buse = {İngilizce, Fransızca, Office programı kullanımı, iş tecrübesi: 3 yıl, iletişim becerisi eğitimi, yurt dışı deneyimi, diploma notu: 3.12 }

Yukarıda verilen bilgilere göre:

A) Tabloya göre Arda ve Mert hangi şirket ya da şirketlere başvurabilir?

B) Tabloya göre Selin ve Buse hangi şirket ya da şirketlere başvuramaz?

C) A şirketinin yöneticisi olsaydınız değerlendireceğiniz iki kişi kim olurdu? Gerekçenizi açıklayınız.

CEVAP ANAHTARI

6. SINIF MATEMATİK 1. ÜNİTE CEVAPLAR

DOĞAL SAYILARLA İŞLEMLER

Etkinlik 1

4	X	9	-	5	31
+		-		X	
6	X	8	÷	2	24
-		-		+	
7	+	1	X	3	10
3	0	13			

3	+	4	-	5	2
+		÷		X	
8	÷	2	X	9	36
+		+		-	
7	X	6	+	1	43
18	8	44			

8	X	6	+	4	52
X		+		+	
7	+	5	+	1	13
-		+		-	
3	+	9	+	2	14
53	20	3			

9	-	7	X	1	2
X		-		X	
4	÷	2	X	3	6
-		+		+	
6	+	8	+	5	19
30	13	8			

Doğal Sayılarla İşlemler Çoktan Seçmeli Test 1

1-D	7- D
2-D	8- B
3-A	9- B
4-B	10- B
5-B	11- D
6-B	12- A
	13- C

CEVAP ANAHTARI

Doğal Sayılarla İşlemler Açık Uçlu Sorular

1)

- a) II, V, VI
- b) 49729UÖ
25512İE
9343AOÖ
25216İÜ

2)

- a) 24 TL
- b) 50 TL
- c) D
- d) 6

3)

- 18:3x5
- (10-4)x5
- 2x3x5

4)

- a) 15 metreküp
- b) 60 TL
- c) 4 TL
- d) 9 metreküp
- e) 12 metreküp

5)

2 puanlık atış	3 puanlık atış	Skor
3	7	27
6	5	27
9	3	27
12	1	27

6)

- a) 9 TL
- b) Her boyuttan 10'ar tane satabilir.
- c) 300 TL

CEVAP ANAHTARI

ÇARPANLAR VE KATLAR

Etkinlik 1: 2, 19, 41, 67, 71, 83 sayılarının yazılı olduğu elmalar kırmızıya boyanır.

Etkinlik 2:

36' nın bölenleri: 1, 2, 3, 4, 6, 12, 18, 36

64' ün bölenleri: 1, 2, 4, 8, 16, 32, 64

36 ve 64 ün ortak bölenleri: 1, 2, 4

Karenin bir kenar uzunluğu 1 cm ise: 18 adet çerçeve oluşturulur.

Karenin bir kenar uzunluğu 2 cm ise: 9 adet çerçeve oluşturulur.

Karenin bir kenar uzunluğu 4 cm ise: 4 adet çerçeve oluşturulur.

Etkinlik 3:

a) Kırmızı, sarı, yeşil, mor kağıtlar

b) Mor kağıt. 35 tane.

c) Kırmızı kağıt. 3500 tane.

Çarpanlar ve Katlar Çoktan Seçmeli Test 1

1-B	9- A
2-C	10- A
3-C	11- C
4-B	12- A
5-B	13- C
6-D	14- D
7-A	15- A
8-C	16- C
	17- D
	18- C

Çarpanlar ve Katlar Açık Uçlu Sorular

1)

A) 1, 7, 11, 13, 17, 19, 23, 29

B) 2, 3, 4, 5, 8, 9, 14, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 28

CEVAP ANAHTARI

2)

CEVAP: 4 tane ikili elde ediliyor.

5+37

11+31

13+29

19+23

3)

2940

5040

7140

4)

i) Kenar uzunluğu 1 cm olan yzyirmigen

Kenar uzunluğu 2 cm olan altmışgen

Kenar uzunluğu 3 cm olan kırkgen

Kenar uzunluğu 4 cm olan otuzgen

Kenar uzunluğu 5 cm olan yirmidörtgen

Kenar uzunluğu 6 cm olan yirmigen

Kenar uzunluğu 8 cm olan onbeşgen

Kenar uzunluğu 10 cm olan onikigen

Kenar uzunluğu 12 cm olan ongen

Kenar uzunluğu 15 cm olan sekizgen

Kenar uzunluğu 20 cm olan altıgen

Kenar uzunluğu 24 cm olan beşgen

Kenar uzunluğu 30 cm olan kare

Kenar uzunluğu 40 cm olan eşkenar üçgen

ii) Kenar uzunluğu 6 cm olan eşkenar üçgen

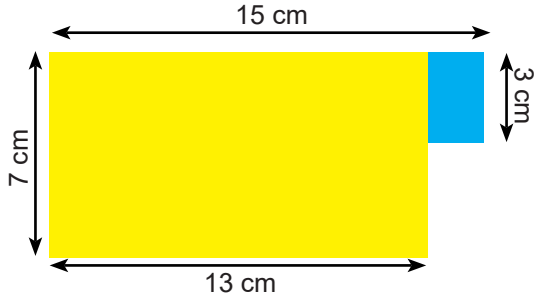
Kenar uzunluğu 8 cm olan kare

Kenar uzunluğu 7 cm olan beşgen

Kenar uzunluğu 11 cm olan yedigen

CEVAP ANAHTARI

5) a)

b) 97 santimetrekare

KÜMELER

Etkinlik 1:

10

8

13

$$s(T \cup L) = s(T) + s(L) - s(T \cap L)$$

Etkinlik 2:

$$A \cap B = \{\text{Dünya, Mars}\}$$

$$C \cup D = \{\text{Jüpiter, Merkür, Venüs}\}$$

$$E \cap F = \{\text{Jüpiter}\}$$

Etkinlik 3:

$$A = \{\text{Gümüş, izmarit, mezgıt}\}$$

$$B = \{\text{Torik, hamsi, gümüş, izmarit, mezgıt, kalkan}\}$$

$$A \cap B = \{\text{Gümüş, izmarit, mezgıt}\}$$

CEVAP ANAHTARI

Kümeler Çoktan Seçmeli Test 1

1 - B	6 - C
2 - C	7 - B
3 - C	8 - D
4 - B	9 - B
5 - B	10 - D

Kümeler Açık Uçlu Sorular

1.

- a) $\{a3, a5, e3, e5, d6, b2, d2, b6\}$
- b) $\{h4, f4, h8, f8, e5, e7\}$
- c) $S \cap B = \{e5\}$
- d) $SUB = \{a3, a5, e3, e5, d6, b2, d2, b6, h4, f4, h8, f8, e7\}$
- e) 16

2.

- $A = \{1. \text{Blok}, 2. \text{Blok}, 3. \text{Blok}, 4. \text{Blok}\}$
 $M = \{13. \text{Blok}, 14. \text{Blok}, 15. \text{Blok}, 16. \text{Blok}, 17. \text{Blok}, 18. \text{Blok}, 19. \text{Blok}, 20. \text{Blok}\}$
 $A \cap M = \emptyset$

3.

- $A = \{a, b, c, \text{ç}, d, f, g, h, i, j, k\}$
 $B = \{a, b, \text{ç}, e, \text{ğ}, h, j, k\}$
 $A \cap B = \{a, b, \text{ç}, h, j, k\}$
 $A \cup B = \{a, b, c, \text{ç}, d, e, f, g, \text{ğ}, h, i, j, k\}$

4.

a)	Arda: C şirketine başvurabilir.	b)	Selin: A, B, D ve E'ye başvuramaz
	Mert: Hiçbir şirkete başvuramaz.		Buse: D' ye başvuramaz
c)	1. kişi Buse olurdu. Aranılan tüm özellikleri sağlıyor.		
	2. kişi Arda ya da Mert olurdu. İkisi de istenilen özelliklerden 5'ini sağlıyor.		
	Şirketin ihtiyaçlarına göre karar verirdim.		

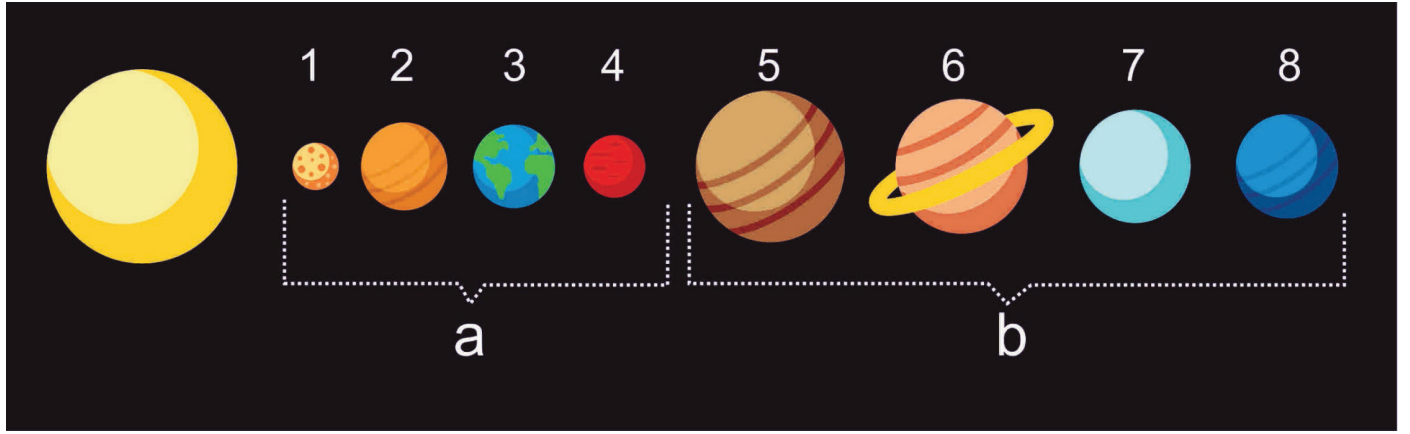
6. SINIF

1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

FEN BİLİMLERİ

ETKİNLİK - 1

Görsele göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1- Özelliklerine göre ayrılmış a ve b gruplarının isimlerini yazınız.

a)

b)

2- Uydusu olan gezegenlerin numaralarını yazınız.

3- Uydusu olmayan gezegenlerin numaralarını yazınız.

4- En büyük gezegenin numarasını yazınız.

5- Gezegenlerin büyükten küçüğe sıralanışını yazınız.

ETKİNLİK - 2

Aşağıda gezegenlerin resimlerinin yer aldığı gezegen kartları verilmiştir. Buna göre gezegen kartlarında adı yazılan gezegen ile ilgili 3 özelliği kartlara yazınız.

MERKÜR

VENÜS

DÜNYA

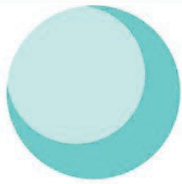
MARS

JÜPİTER

SATÜRN

ÜRANUS

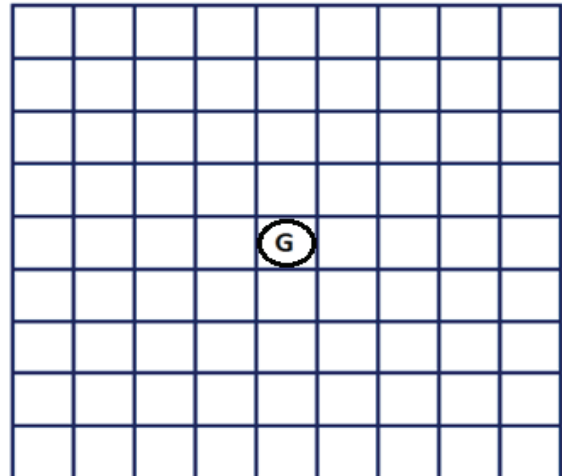
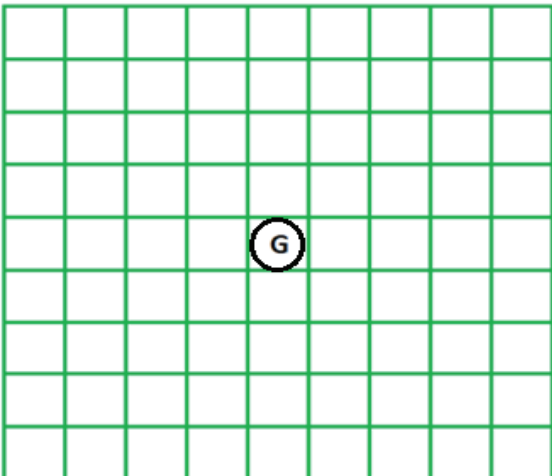
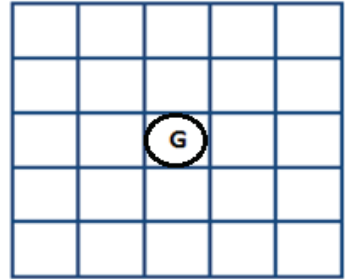
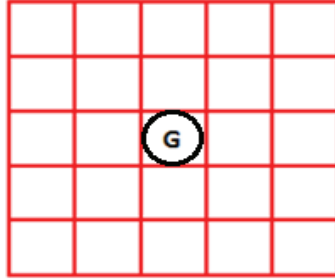
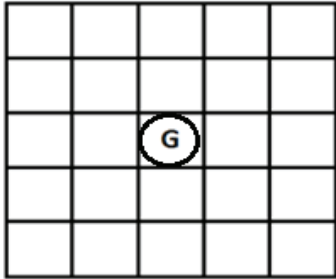
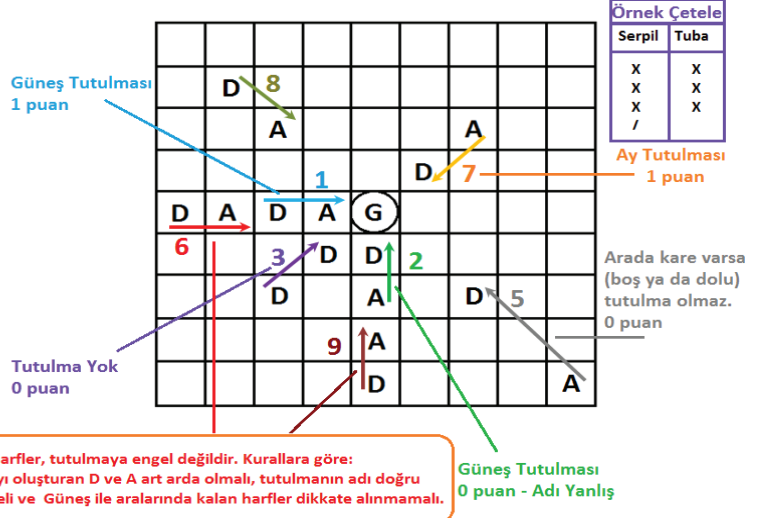
NEPTÜN

ETKİNLİK - 3

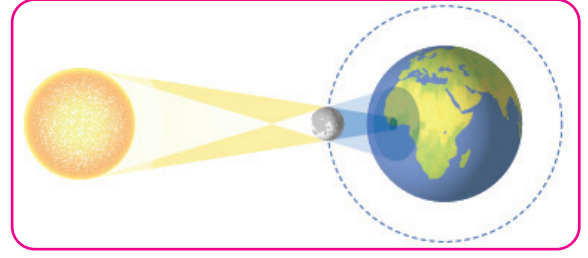
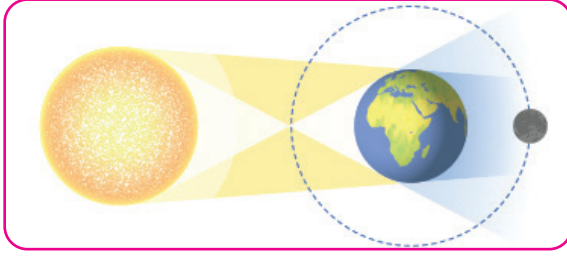
Oyun aşağıdaki gibi karelere ayrılmış bir oyun tahtasına, önce Güneş, tahtanın ortasındaki kareye yerleştirilerek başlanıyor. Her oyuncu Dünya veya Ay 'dan birini seçiyor. Oyuncular seçimine göre sırayla (Dünya için "D" veya Ay için "A" harfi) seçtikleri harfi bir kareye yazıyor.

Amaç ; Güneş veya Ay tutulması oluşturmak. Her tutulma oluşturan öğrenci tutulmanın adını doğru söyleirse "1 puan" alıyor. Alanda boş kare kalmadığında oyun bitiyor ve puanlar hesaplanıyor.

- Güneş hariç her harf sadece 1 tutulmada kullanılabilir.
- Tutulmalar; yatay, dikey ve çapraz olabilir.
- Tutulmayı oluşturan "D" ve "A" harfleri arasında başka kare bulunmamalıdır.
- Tutulmayı oluşturan harfler ile Güneş arasında kalan harfler dikkate alınmıyor.
- Oluşan tutulma, sıradaki diğer oyuncu harf yazana kadar fark edilmezse, o tutulmanın puanını ilk farkedenden oyuncu alır.

ETKİNLİK - 4

Yukarıda 'Ay tutulması' ve 'Güneş tutulması' olaylarının görselleri verilmiştir. Buna göre aşağıdaki cümlelerdeki doğru ifadeleri yuvarlak içine alınız.

- 1 numaralı olay **Ay tutulması/Güneş tutulması** olayıdır.
- 2 numaralı olay **Ay tutulması/Güneş tutulması** olayıdır.
- 1 numaralı olay **Gece/Gündüz** gerçekleşir.
- 2 numaralı olay **Gece/Gündüz** gerçekleşir.
- 1 numaralı olay Ay'ın **Dolunay/Yeni Ay** evresinde gerçekleşir.
- 2 numaralı olay Ay'ın **Dolunay/Yeni Ay** evresinde gerçekleşir.
- 1 numaralı olay **Uzun/Kısa** süreli gözlemlenebilir.
- 2 numaralı olay **Uzun/Kısa** süreli gözlemlenebilir.

ETKİNLİK - 5

Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri **Dünya** örneğindeki gibi tamamlayınız.

Gezegenler	Halkası var mı?	Uydusu var mı?	Güneş'e yakınlık bakımından kaçınıcı sırada?
Dünya	Yok	Var (1 Tane)	3. Sırada
Jüpiter			
Merkür			
Mars			
Venüs			
Neptün			
Uranüs			
Satürn			

ETKİNLİK - 6

Kutucukların yanında harfleri karışık olarak verilen kavramları düzelterek kutucuklara yerleştiriniz. Numaralanmış kutucuklardaki harfleri kullanarak şifreyi çözünüz.

--	--	--	--

→ RSMA

11

--	--	--	--	--	--

→ ASÜNRU

8

--	--	--	--	--	--	--

→ ŞATKIÖĞ

1

5

--	--	--	--	--	--

→ TÜPNEN

2

--	--	--	--	--

→ NAYÜD

3

--	--	--	--	--	--	--

→ ETİPÜRJ

7

--	--	--	--	--	--

→ NATRÜS

9

--	--	--	--	--	--	--	--

→ ORTESATİ

12

--	--	--	--	--	--

→ KERRÜM

10

--	--	--	--	--

→ ESVÜN

4

6

Şifre:

--	--	--	--	--

1

2

3

4

5

--	--	--	--	--	--	--

6

7

8

9

10

11

12

ETKİNLİK - 7

Aşağıdaki tabloda Güneş'e yakınlık sıralaması verilen gezegenlerin özelliklerini tamamlayınız.

Yakınlık Sıralaması	Gezegen Adı	Büyüklik Sıralaması	Uydu Sayısı	Karasal Gezegen/Gazsal Gezegen	İç Gezegen/Dış Gezegen
3	Dünya	5. Sırada	1	Karasal	İç Gezegen
6					
1					
8					
4					
7					
5					
2					

ETKİNLİK - 8

Güneş tutulması ve Ay tutulması arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırarak aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

BENZERLİKLERİ	FARKLILIKLARI

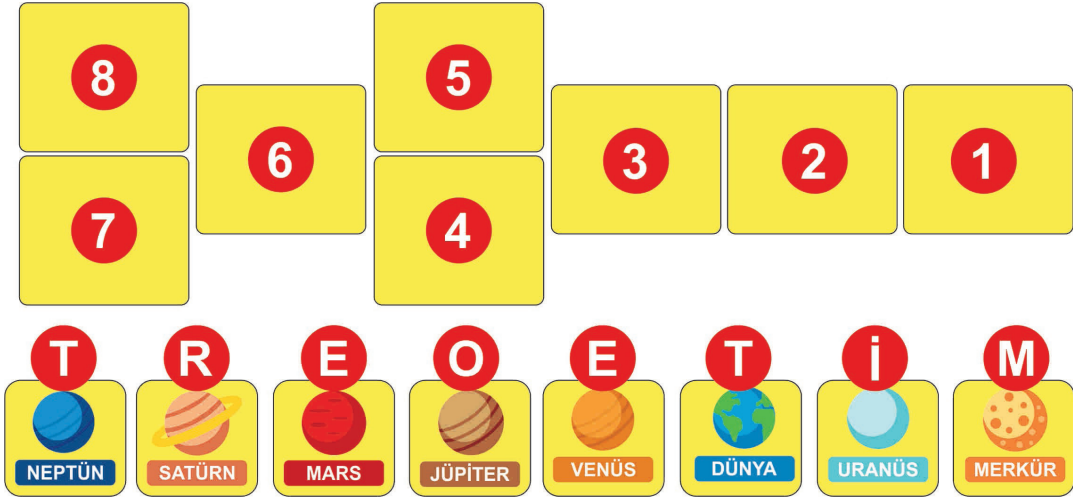
ETKİNLİK - 9

Aşağıda verilen tablodaki gezegenlerin karşısına uydusu ve halkası varsa “+” yoksa “-” koyarak tamamlayınız.

GEZEĞEN	UYDU	HALKA
MERKÜR		
VENÜS		
DÜNYA		
MARS		
JÜPİTER		
SATÜRN		
URANÜS		
NEPTÜN		

ETKİNLİK - 10

Sek sek oyunu oynayan Kutay aşağıdaki gezegenleri Güneş'e uzaklıklarına göre numaralara atıp bu oyunu oynayacaktır.

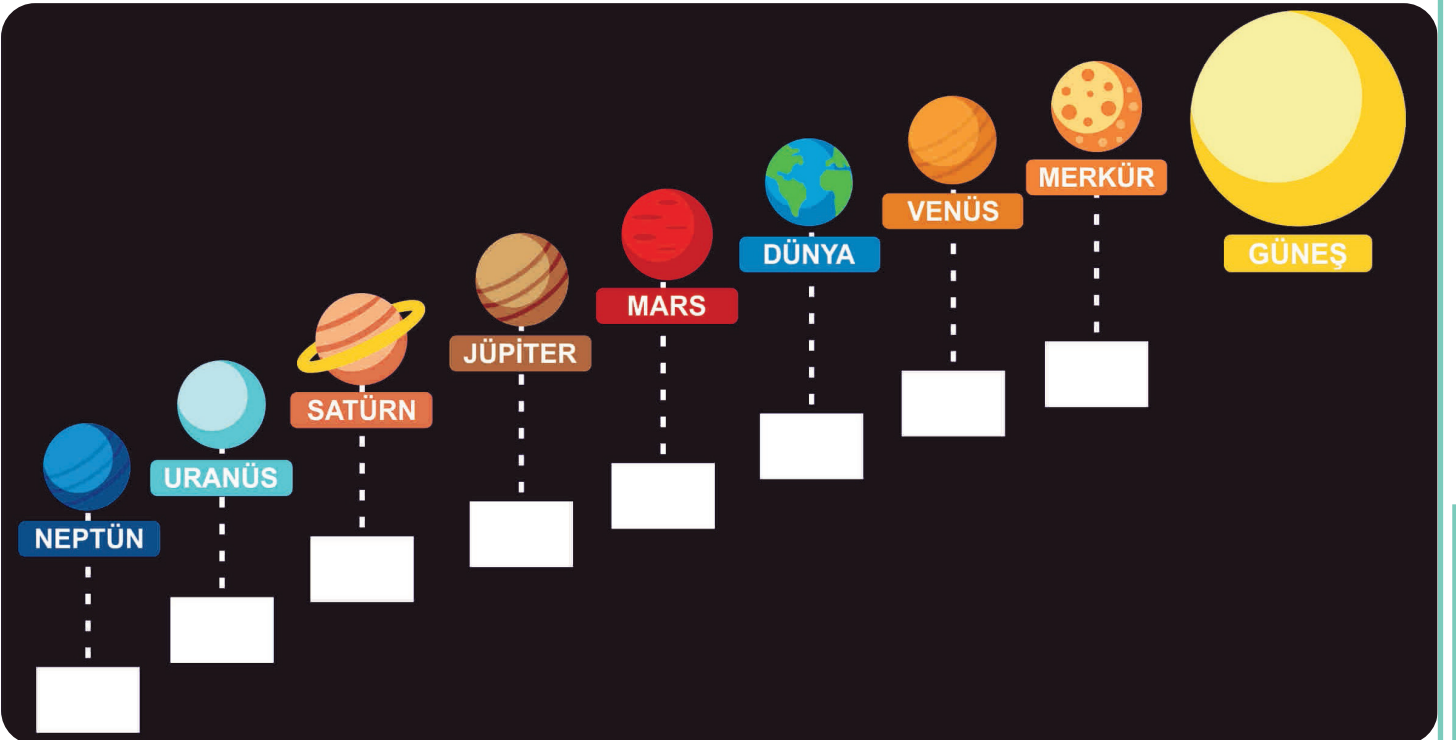

Yukarıda üzerinde harf bulunan taşları uygun numaralara attıktan sonra taşların üzerinde bulunan harflerden anlamlı bir kelime çıkacaktır. Aşağıdaki kutucuklara hangi harfler gelmelidir?

--	--	--	--	--	--	--	--

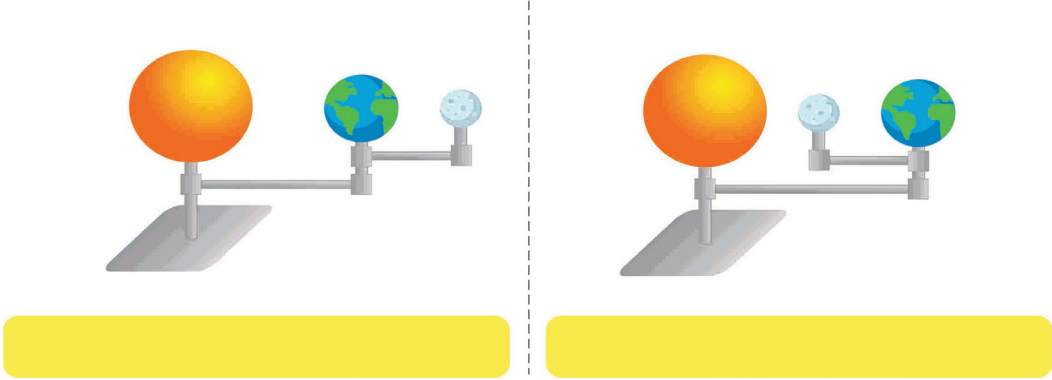
ETKİNLİK - 11

Atakan, Güneş'e uzaklıklarına göre sıralanmış gezegenleri büyükten küçüğe olacak şekilde sıralamak istemektedir. Buna göre sıralama nasıl olmalıdır?

ETKİNLİK - 12

Aşağıda verilen modellemelerin hangi tutulmayı temsil ettiğini altlarında bulunan boş kısımlara yazarak soruları cevaplayınız.

1- Dünyada hangi vakti (gece – gündüz) yaşayan insanlar tarafından gözlemlenir?

Güneş tutulması

Ay tutulması

2- Ay'ın hangi evresinde gözlemlenir?

Güneş tutulması

Ay tutulması

3- Tutulma süresi (uzun – kısa) ne kadardır?

Güneş tutulması

Ay tutulması

4- Tutulma sırasında gölge hangi gök cisminin üzerine düşer?

Güneş tutulması

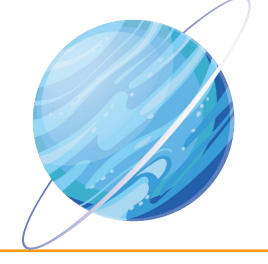
Ay tutulması

Güneş ve Ay tutulmalarının benzer özelliklerini aşağıya yazınız.

- 1-
- 2-
- 3-
- 4-

ETKİNLİK - 13

Aşağıda numaralandırılmış kutucuklarda gezegenler verilmiştir. Kutucuk numaralarını kullanarak aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

			
1- Dünya	2- Merkür	3- Mars	4- Neptün
			
5- Satürn	6- Jüpiter	7- Uranüs	8- Venüs

Verilen gezegenlerden;

1) Hangileri kendi eksenini etrafında doğudan batıya (saat yönünde) döner?

.....

2) Hangilerinin uydusu yoktur?

.....

3) Hangileri iç gezegendir?

.....

4) Hangilerinin halkaları bulunmaz?

.....

5) Hangileri gazsal gezegendir?

.....

6) Hangileri dış gezegendir?

.....

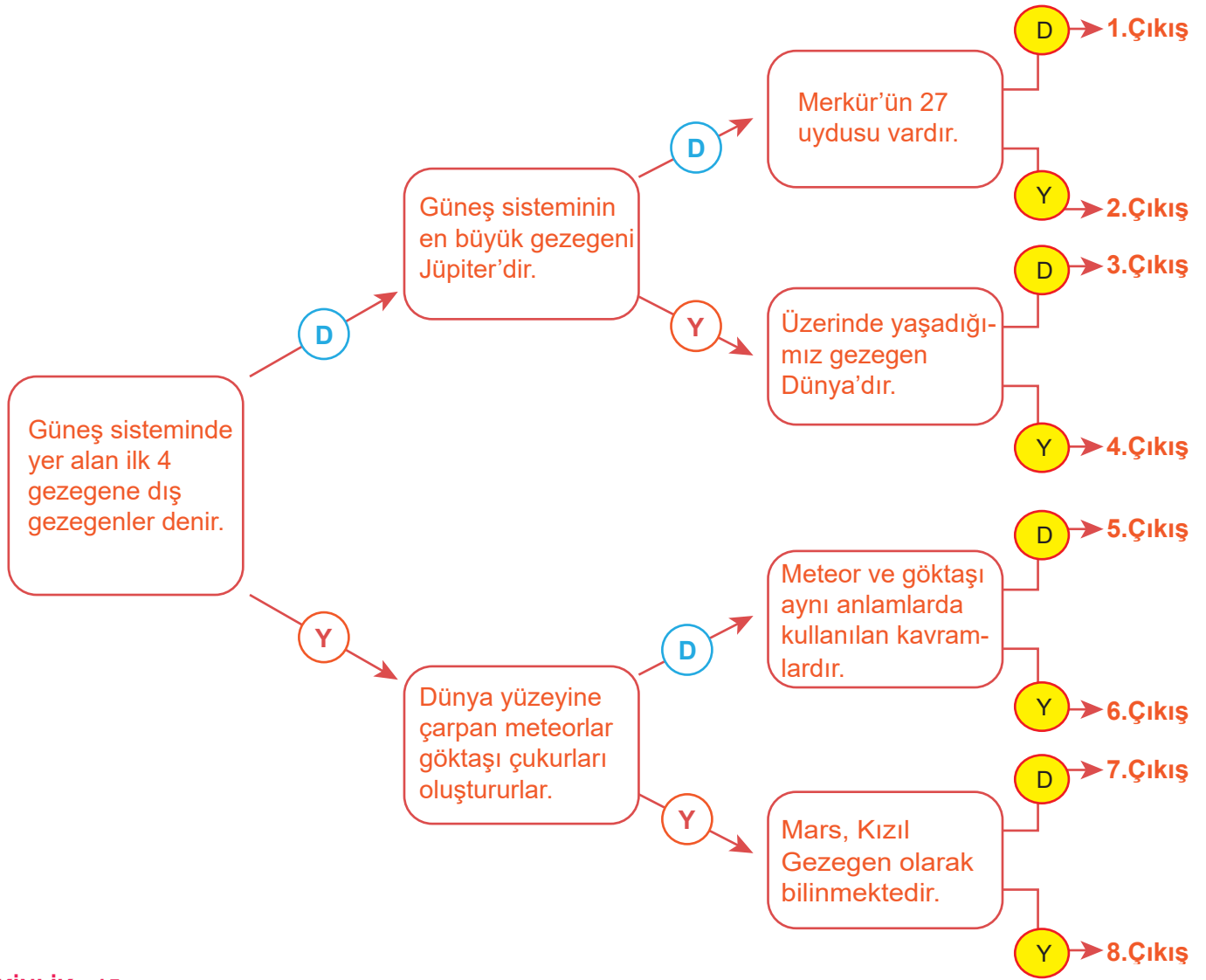
7) Hangilerinin uydusu bulunur?

.....

8) Hangileri karasal gezegendir?

.....

ETKİNLİK - 14

ETKİNLİK - 15

Aşağıdaki tabloyu verilen örneğe uygun şekilde doldurunuz.

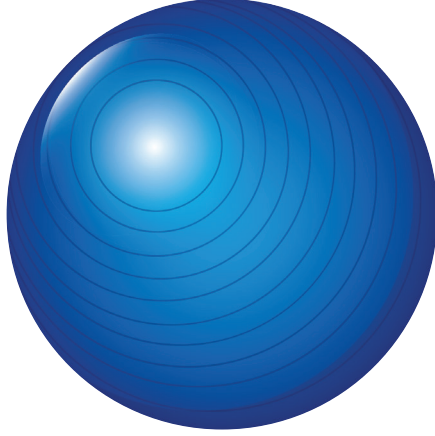
	Mars	Neptün	Merkür	Satürn	Jüpiter	Dünya	Uranüs	Venüs
Karasal Gezegen	✓							
Gazsal Gezegen								
Büyüklik Sıralaması	7							
Güneş'e Yakınlık Sıralaması	4							

ETKİNLİK - 16

Aşağıda verilen Güneş,Dünya ve Ay'ı temsil eden topları kullanarak alttaki kutucuklara Güneş ve Ay tutulmasını çizin.

Beyzbol topu

Pilates topu

Futbol topu

Güneş tutulmasını çizin.

Ay tutulmasını çizin.

ETKİNLİK - 17

Bulmacanın içinde gizlenmiş kelimeleri ipuçlarından yararlanılarak (Soldan sağa- sağdan sola, aşağıdan yukarı – yukarıdan aşağı, çapraz) bulalım.

T A F H A Ü E L S A Ş A R İ H A Ü A E L A
A T S R Ü K R E M B A S X Ç F S G W A V A
P T B A S G A Z S A L Z Y A U K M A G L O
T U B O L A G G E S S A R A R B L S E A M
K E A M A R S G D A S S Y L A I R A Z K A
A P S A P D E S A T A R L N N A T N E E T
R E T A A A V E N Ü S A H A Ü A J E G H A
A A R A Y E A Ü A R A A N A S D A P E T G
S D E J A R R A C N A D S M A A T T N A Ö
A P O A Ü A A Y A L Y R E A E A A Ü A R K
L L İ A A P A R M E T E O R İ T A N G A T
A G T A P A İ A G D Y U C E A R E A A M A
Ü J A T Ü D A T L R E P Z N Y Ü A O A N Ş
L A V B A C Ü C E G E Z E G E N A A R A İ
A J E K T A E D A R A L T F L A A B A S J

1- Yapısındaki karbon gazları nedeni ile sıcaklığı çok yüksektir.

2- Mars ile Jüpiter arasındaki kaya ve metal parçalarıdır.

3- Uzayda bulunan gaz, toz ve ufak kaya parçalarıdır.

4- Uranüs'ün ikizi olarak bilinir.

5- Üzerinde yaşam olan gezegendir.

6- Güneş sisteminin en küçük gezegenidir.

7- Kızıl Gezegen olarak bilinir.

8- Belirgin halkaları olan gezegendir.

9- Dış gezegenlerin diğer adıdır.

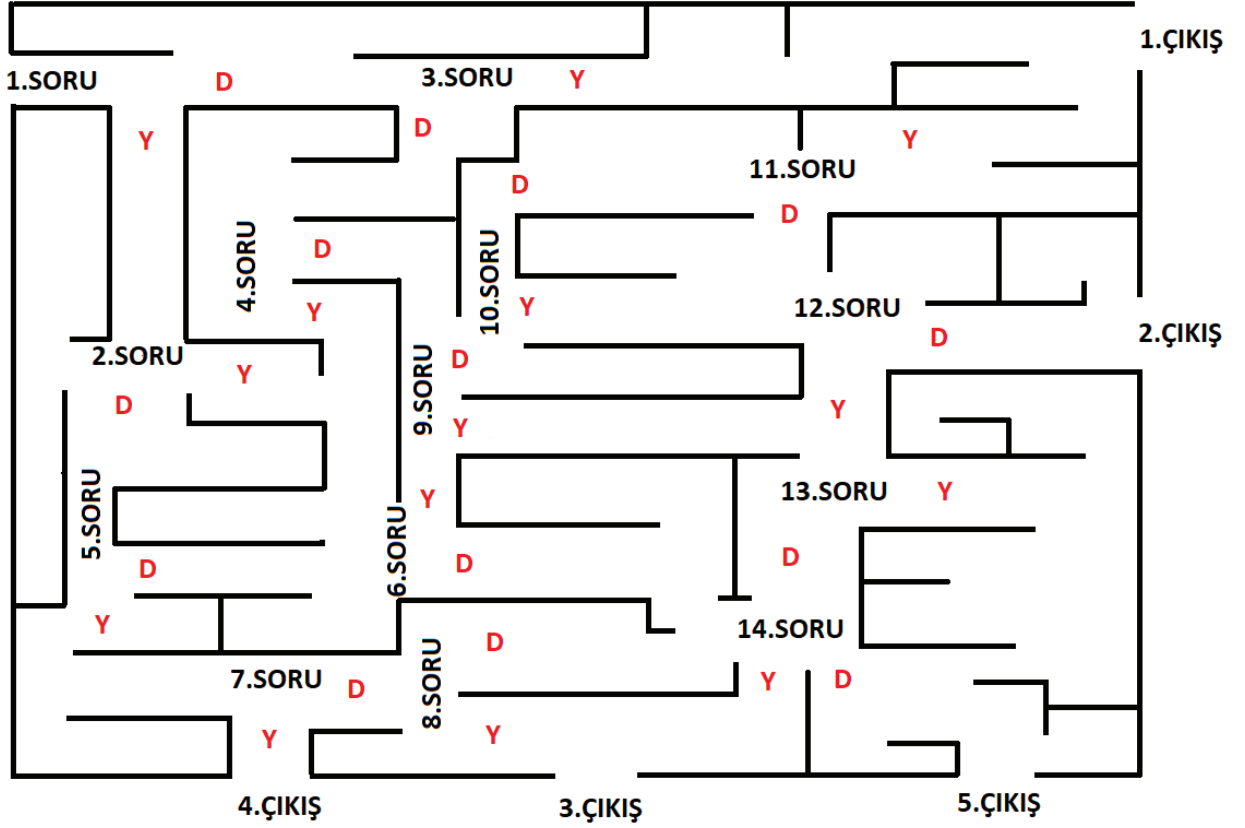
10- Güneş etrafında dolanan küresel gök cisimleridir.

11- İç gezegenlerin diğer adıdır.

12- Pluton'un dahil edildiği sınıftır.

13- Yeryüzüne ulaşabilen meteorlardır.

14- Dönüşü yan yatmış bir varile benzeyen gezegendir.

Yukarıdaki korsan bir labirente girecektir. Labirentte onu sorular beklemektedir. Soruları doğruysa “D”, yanlış ise “Y” yolunu seçerek ilerleyecektir. Seçimlerine göre karşısına gelen soruları cevaplayacak ve doğru çıkışa ulaşmaya çalışacaktır.

Korsan labirentte karşısına çıkan aşağıdaki soruları doğru bir şekilde cevaplırsa hangi çıkışa ulaşır?

- () 1- Güneş sistemi içinde uydular ve asteroitler bulunmaz.
- () 2- Güneş sisteminde bulunan en büyük gezegen Jüpiter'dir.
- () 3- Güneş'e yakınlık olarak ilk 4 gezegen gazsal gezegen olarak adlandırılır.
- () 4- Gazsal gezegenlerden sadece Satürn gezegeninin halkası vardır.
- () 5- Ay tutulması Dünya'nın gece yaşanan bölgelerinde gözlenebilir.
- () 6- Asteroit kuşağı Jüpiter ve Satürn gezegenleri arasında bulunur.
- () 7- Güneş tutulmasını çıplak gözle izleyebiliriz.
- () 8- Güneş tutulmasında Dünya, Ay ile Güneş arasındadır.
- () 9- Güneş yutulmasında Ay, Yeni Ay evresindedir.
- () 10- Ay tutulmasında Dünya, Güneş ile Ay arasındadır.
- () 11- Ay tutulmasında Ay, Dolunay evresindedir.
- () 12- Ay tutulması birkaç dakika gözlenebilen bir doğa olayıdır.
- () 13- Güneş sisteminin en küçük gezegeni Merkür gezegenidir.
- () 14- Güneş tutulması Dünya'nın sadece belirli bölgelerinden gözlemlenebilir.

ETKİNLİK - 19

Yukarıda Güneş sistemimizde bulunan gezegenler Güneş'e yakınlıklarına göre 1'den 8'e kadar numaralandırılmışlardır.

Buna göre, aşağıda özellikleri verilen gezegenlerin numaralarını kutucuklara yazınız.

- Dünya'nın ikizi olarak bilinen ve Dünya'nın tersi yönünde dönen gezegendir.
- Güneş sisteminde Kızıl Gezegen olarak bilinen, soğuk ve fırtınalı olan gezegendir.
- Üzerinde yaşam olduğu bilinen, Güneş' en yakın üçüncü gezegendir.
- Güneş'e en yakın ve kendi etrafında yavaş dönen gezegendir.
- Etrafında gaz, buz ve kaya parçalarından oluşan halkalar vardır. Güneş sistemimizin en büyük ikinci gezegenidir.
- Dönüşü yan yatmış bir varile benzeyen, teleskopla keşfedilen ilk gezegendir.
- Kendi etrafında dönüş süresi en kısa olan ve Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.
- Atmosferi zehirli gazlardan oluşan, Güneş sisteminin en soğuk gezegenidir.

ETKİNLİK - 20

Aşağıdaki tabloda verilen özelliklerin Ay tutulması ya da Güneş tutulması olduğuna karar vererek işaretleme (✓) yapınız.

Özellik	Ay tutulması	Güneş tutulması
Ay, Dünya ile Güneş arasındadır.		
Dünya, Güneş ile Ay arasındadır.		
Birkaç saat gözlenebilir.		
Birkaç dakikalığına gözlenebilir.		
Daha geniş bir alanda gözlenebilir.		
Daha dar bir alanda gözlenebilir.		
Ay'ın yeni ay evresinde meydana gelir.		
Ay'ın dolunay evresinde meydana gelir.		
Ay, Güneş ışınlarının Dünya'ya ulaşmasını engeller.		
Dünya, Güneş ışınlarının Ay'a ulaşmasını engeller.		
Gündüz yaşanan bölgelerde gözlenir.		
Gece yaşanan bölgelerde gözlenir.		
Koruyucu ekipman kullanmaya gerek duyulmaz.		
Koruyucu ekipman kullanılarak izlenir.		

ETKİNLİK - 21

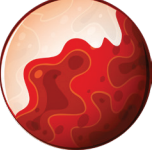
Aşağıdaki kutucuklarda verilen gezegen özelliklerini yanlarında bulunan harfleri kullanarak gezegen isimleri ile karşılaştırınız.

A	Güneş'e en uzak gezegen olup, Voyager 2 uzay aracı tarafından ziyaret edilmiştir.		MERKÜR
B	En küçük gezegendir ve adını Roma tanrısından almıştır.		DÜNYA
C	Zehirli gazlardan oluşmuş atmosferi vardır ve büyüklük bakımından 3. sırada yer alır.		URANÜS
D	En parlak gezegendir, halka arsında "Çoban Yıldızı" olarak adlandırılır.		MARS
E	Toprağın yapısında bulunan demiroksitten dolayı kırmızı renklidir ve iki uydusu vardır.		JÜPİTER
F	Gezegenler arasında en kısa günün yaşandığı gezegendir. Aynı zamanda çap ve kütle bakımından da en büyük gezegendir.		VENÜS
G	Tek uydusu vardır. Üzerinde yaşam olan tek gezegendir.		NEPTÜN

Aşağıdaki gezegen kartlarında özellikleri verilen gezegenlerin isimlerini üstteki boşluklara yazınız.

.....

Güneşe yakınlık bakımından 4. gezegendir. **Kızıl Gezegen** olarak da bilinir. Çok ince bir atmosferi bulunmaktadır. 2 uydusu vardır.

.....

Büyüklik sıralamasında 3. gezegendir. Kendi yörüngesinde yan yatmış bir varil gibi dönerek ilerler.

.....

Güneşe en yakın gezegendir. Kendi etrafında çok yavaş döndüğü için gece-gündüz arasındaki sıcaklık farkı fazladır.

.....

Üzerinde yaşam olan tek gezegendir. Mavi gezegen olarak da bilinir.

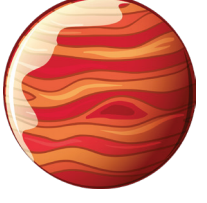
.....

Güneşe yakınlık bakımından 8. gezegendir. Açık mavi renklidir. 13 uydusu vardır.

.....

Güneş sisteminin en büyük gezegenidir. 67 doğal uydusu vardır.

.....

Dünyanın ikizi olarak da bilinir. Dünya ile yaklaşık olarak aynı büyüklüktedir. Diğer adı **Çoban Yıldızı**'dır.

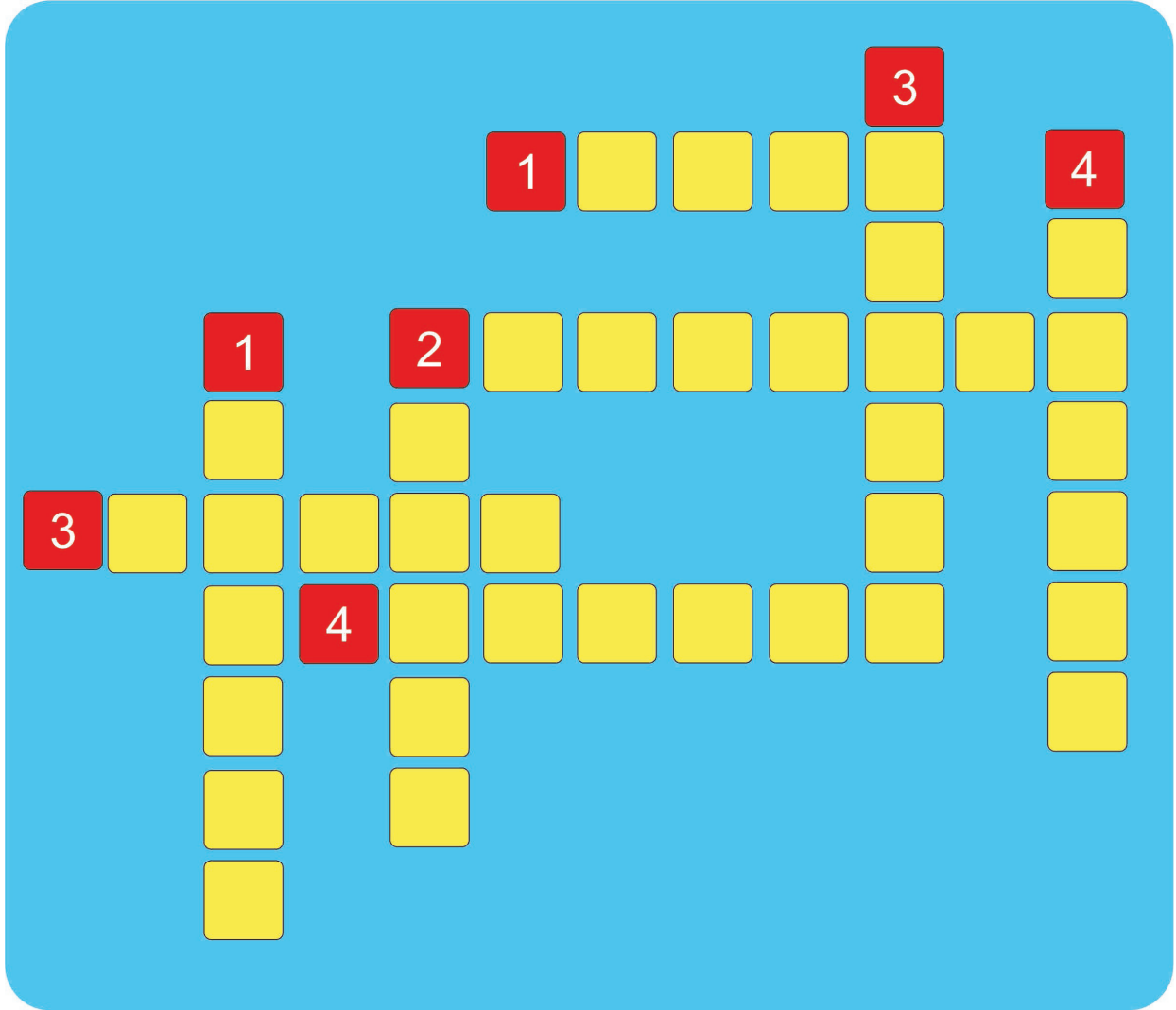
.....

Güneş sisteminin en büyük 2. gezegenidir. 7 adet halkası vardır. Sıcaklığı çok düşüktür.

ETKİNLİK - 23

Aşağıdaki bulmacayı verilen ipuçları doğrultusunda doldurunuz.

Soldan Sağa:

- 1- Kızıl Gezegen adıyla bilinir.
- 2- Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.
- 3- Halk arasında diğer adı Çoban Yıldızı'dır
- 4- En uzak gezegendir.

Yukarıdan Aşağıya:

- 1- Güneşe en yakın gezegendir.
- 2- İçinde yaşam olan tek gezegendir.
- 3- Belirgin bir halkası vardır.
- 4- Dönüşü yan yatmış bir varile benzetilebilir.

ETKİNLİK - 24

Aşağıda verilen soruların cevaplarını altındaki boşluklara tabloda verilen numaraları kullanarak yazınız.

1 Mars	2 İç Gezegen	3 Jüpiter	4 Neptün
5 Dış Gezegen	6 Asteroit	7 Uydu	8 Halka
9 Merkür	10 Dünya	11 Uranüs	12 Meteorit
13 Göktaşı	14 Venüs	15 Meteor	16 Satürn

1- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri Güneş sisteminde bulunan gezegenlerdir?

2- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri karasal gezegenlerdir?

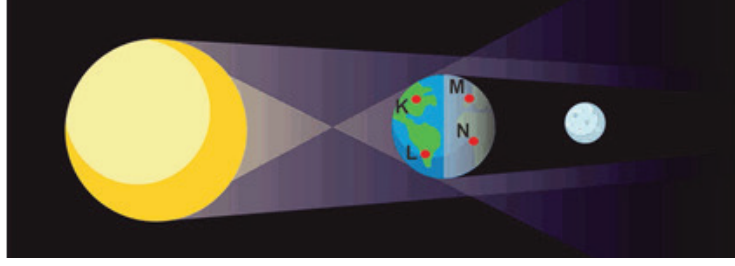
3- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri gazsal gezegenlerdir?

4- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri uydusu olmayan gezegenlerdir?

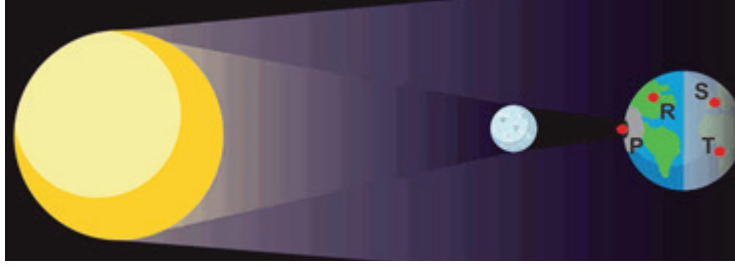
5- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri gezegen dışında bir gök cisimidir?

6- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri uydusu olan gezegenlerdir?

7- Yukarıdaki kutucukların hangileri halkalı gezegendir?

Ay tutulması

Güneş tutulması

Yukarıdaki Ay tutulması görselinde K,L,M ve N şehirlerinin hangilerinde Ay tutulması gözlemlenebilir?

Yukarıdaki Güneş tutulması görselinde P,R,T ve S şehirlerinin hangilerinde Güneş tutulması gözlemlenebilir?

Ay tutulması sırasında Ay hangi evrededir?

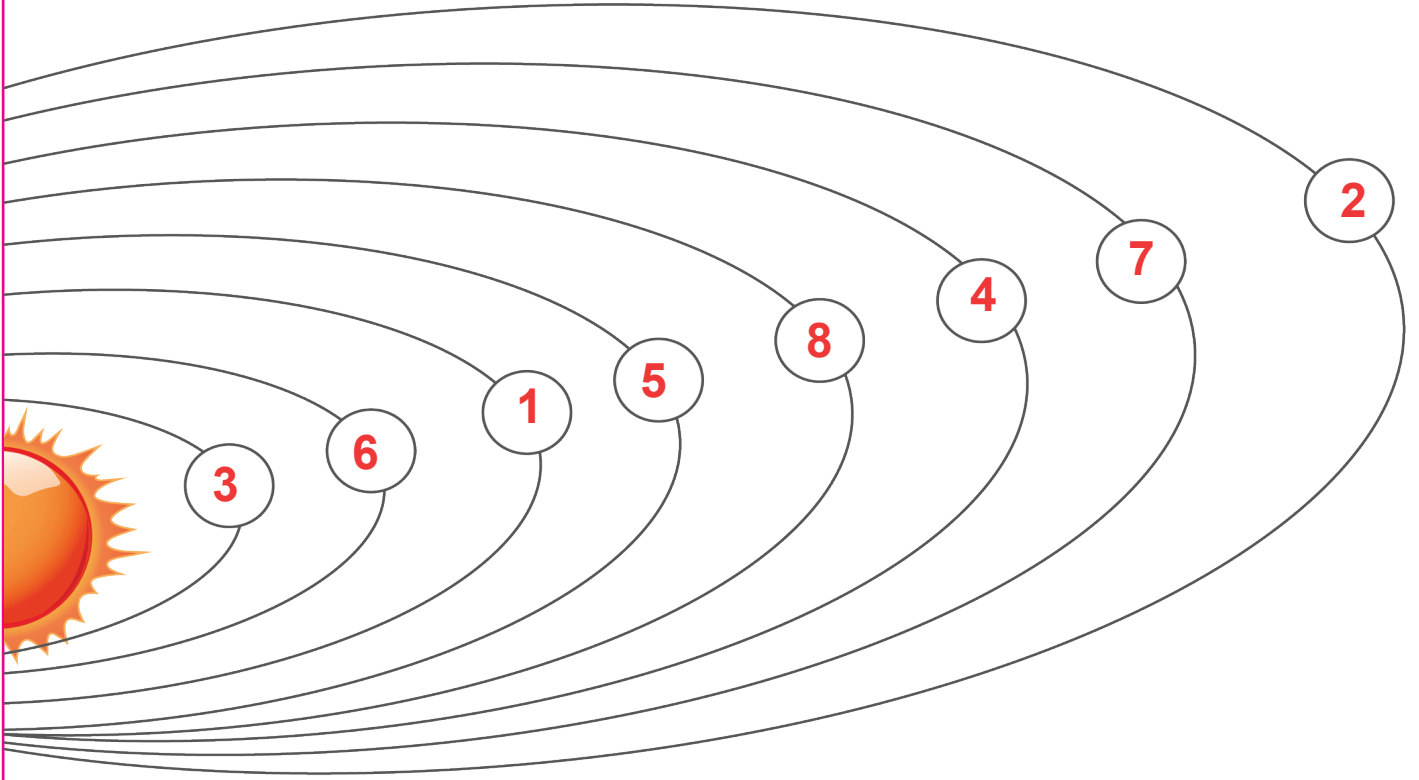
Güneş tutulması sırasında Ay hangi evrededir?

Özlem öğretmen beyaz ışığı oluşturan renkleri öğretirken aşağıdaki gibi bir kod sistemi geliştirmiştir.

K	ırmızı
A	
T	turuncu
S	arı
A	
Y	yeşil
A	
M	mavi
A	
M	mor

Bu örnekten yola çıkarak siz de gezegenlerin baş harflerin kullanarak Güneş'e olan yakınlıklarının sırasıyla öğrenmeyi kolaylaştıran bir kod sistemi geliştiriniz.

Dünya

1

Neptün

2

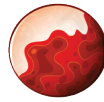
Merkür

3

Satürn

4

Mars

5

Venüs

6

Uranüs

7

Jüpiter

8

Şekilde numaralandırılmış gezegenleri yukarıda verilen şekle doğru olarak yerleştiriniz.

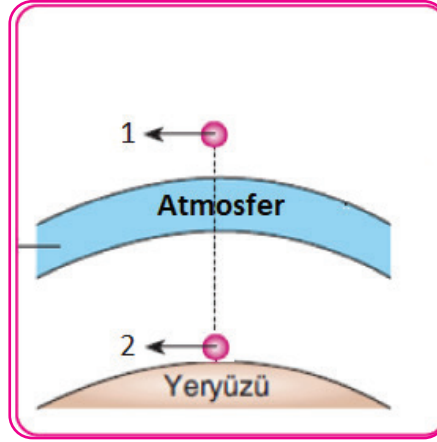
ETKİNLİK - 28

Aşağıdaki boşlukları verilen kelimeleri kullanarak uygun şekilde doldurunuz.

- 1) Güneş'e en yakın gezegen dır.
- 2) ile arasında asteroit kuşağı bulunur.
- 3) Atmosfere girip yeryüzüne ulaşabilen meteorlara denir.
- 4) Güneş'in ve etrafında dolanan gök cisimlerinin oluşturduğu gök cisimleri topluluğuna denir.
- 5) Güneş sisteminin en büyük gezegeni dır.
- 6) karasal gezegenleri en büyüğüdür.
- 7) Güneş'in bir kısmının görünmediği tutulma türüne denir.
- 8) Güneş tutulması esnasında Ay evresindedir.
- 9) Ay tutulmasının her ay gerçekleşmemesinin sebebi Ay yörüngesinin olmasıdır.
- 10) Ay tutulması esnasında Ay gölgesinde kalır.

1.

1 numaralı gök cismi **Meteor** olarak adlandırılır.

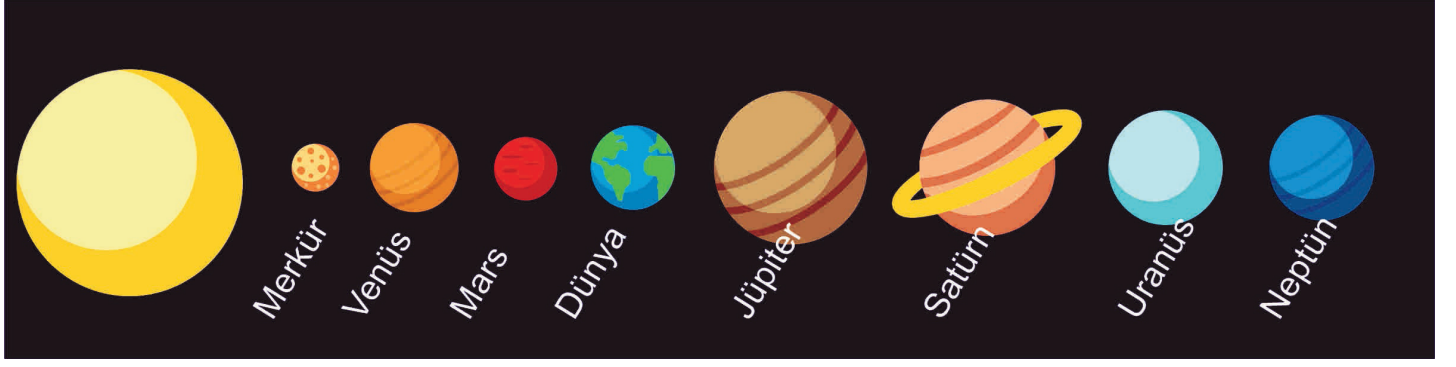
2 numaralı gök cismi **Göktaşı** olarak adlandırılır.

2 numaralı gök cisminin atmosferde kaybolması halk arasında **Yıldız Kayması** olarak adlandırılır.

Verilen şemayı Mira adlı öğrenci yukarıdaki gibi yorumlamıştır. Bu yorumlara bakarak Mira hakkında ne söylebilir?

- A) Sadece meteor kavramını doğru tanımlamıştır.
- B) Sadece göktaşı kavramını doğru tanımlamıştır.
- C) Mira'nın yaptığı tüm yorumlar doğrudur.
- D) Mira yıldız kaymasını yanlış tanımlamıştır.

2. Yalçın Güneş sisteminde bulunan gezegenleri aşağıdaki gibi sıralamıştır.

Öğretmeni Yalçın'a sıralama yaparken hata yaptığını söylemiştir.

Buna göre Yalçın sıralamasında nasıl bir değişiklik yaparsa hatasını düzeltmiş olur?

- A) Merkür ile Venüs yer değiştirmelidir.
- B) Jüpiter ile Satürn yer değiştirmelidir.
- C) Uranüs ile Neptün yer değiştirmelidir.
- D) Mars ile Dünya yer değiştirmelidir.

3.

Aşağıda bazı gezegenlerin özellikleri verilmiştir:

- I - Üzerinde yaşadığımız gezegendir.
- II - Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.
- III - Belirgin halkaları olan gezegendir.
- IV - Uranüs'ün ikizi olarak bilinir.

Buna göre verilen bilgilerde aşağıdaki gezegenlerin hangisinden bahsedilmemistir?

- A) Dünya
- B) Jüpiter
- C) Mars
- D) Neptün

4,5 ve 6. soruları tabloyu dikkate alarak çözünüz

Gezegenin Güneş'e Yakınlık Sırası		Gezegenin adı	Gezegenin kendi etrafında 1 turu	Gezegenin Güneş etrafında 1 turu	Gezegenlerin büyükten küçüğe sırası
1	İç Gezegenler	Merkür	59 gün	88 gün	8
2		Venüs	243 gün	225 gün	6
3		Dünya	1 gün	1 yıl	5
4		Mars	24,6 saat	687 gün	7
	*Bu tabloda "gün" kelimesi 1 Dünya günü yani 24 saat olarak kullanılmıştır.	*Bu tabloda "yıl" ke- limesi 1 Dünya yılı yani 365 gün olarak kullanılmıştır.			

Sadece tabloda verilen bilgileri dikkate alarak soruları cevaplayınız.

4. Tablodaki gezegenler arasında karşılaştırma yaparsak, aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kendi etrafında en hızlı dönen gezegen Merkür'dür.
- B) Kendi etrafında en yavaş dönen gezegen Venüs'tür.
- C) Güneş etrafında en yavaş dönen gezegen Mars'tır.
- D) Güneş etrafında en hızlı dönen gezegen Merkür'dür.

5. Tablodaki gezegenler arasında karşılaştırma yaparsak, aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Gezegenlerin Güneş'e olan uzaklığı arttıkça Güneş etrafında 1 turu dolanma süresi uzar.
- B) Güneş etrafında 1 tam turu, küçük gezegenler, büyük gezegenlerden daha yavaş dolanır.
- C) Gezegenlerin kendi etraflarında dönme süresi, Güneş etrafında dolanma süresinden kısadır.
- D) Güneş'in etrafında en kısa sürede dolanan gezegen, kendi etrafında da en kısa sürede döner.

6. Tablodaki gezegenler arasında karşılaştırma yaparsak, aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Gezegenlerin büyüklükleri ile, kendi etraflarında dönme süreleri arasında bir ilişki yoktur.
- B) Gezegenlerin büyüklükleri ile, Güneş etrafında dolanma süreleri arasında bir ilişki yoktur.
- C) Gezegenlerin Güneş'e uzaklığı ile kendi etraflarında dönme süreleri arasında bir ilişki yoktur.
- D) Gezegenlerin Güneş'e uzaklığı ile Güneş etrafında dolanma süreleri arasında bir ilişki yoktur.

7.ve 8. soruları tabloya göre cevaplayınız.

Gezegenin Güneş'e Yakınlık Sırası		Gezegenin adı	Gezegenin kendi etrafında 1 turu	Gezegenin Güneş etrafında 1 turu	Gezegenlerin büyükten küçüğe sırası
5	Dış Gezegenler	Jüpiter	10 saat	12 yıl	1
6		Satürn	11 saat	29 yıl	2
7		Uranüs	17 saat	84 yıl	3
8		Neptün	16 saat	165 yıl	4
	*Bu tabloda "gün" kelimesi 1 Dünya günü yani 24 saat olarak kullanılmıştır.	*Bu tabloda "yıl" ke- limesi 1 Dünya yılı yani 365 gün olarak kullanılmıştır.			

Sadece tabloda verilen bilgileri dikkate alarak soruları cevaplayınız.

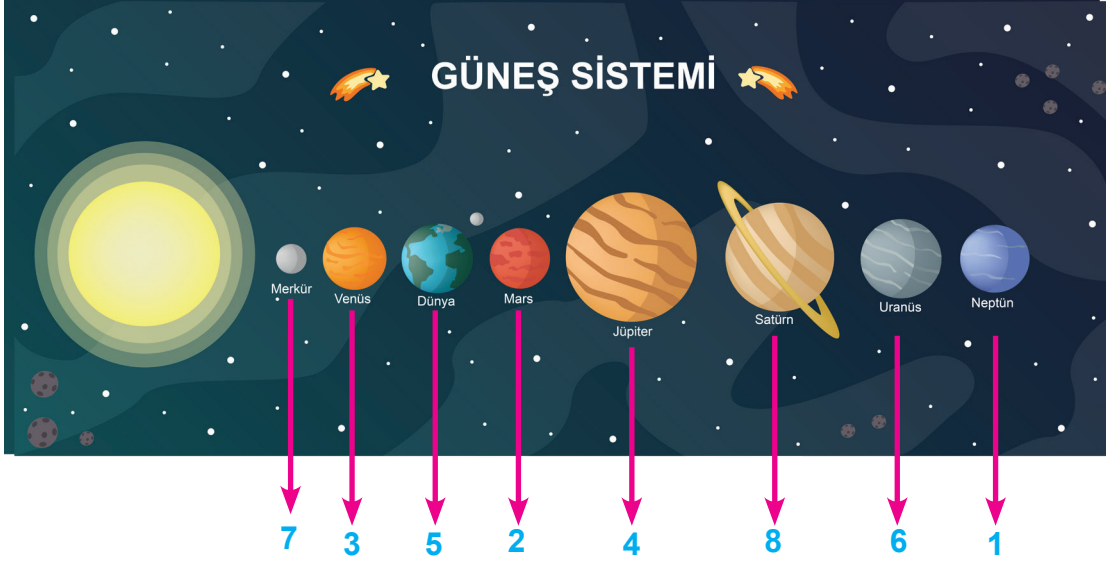
7. Dış gezegenler arasında karşılaştırma yaparsak, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kendi etrafında en yavaş dönen gezegen Satürn'dür.
- B) Kendi etrafında en hızlı dönen gezegen Jüpiter'dir.
- C) Güneş etrafında en hızlı dönen gezegen Neptün'dür.
- D) Güneş etrafında en yavaş dönen gezegen Uranüs'tür.

8. Dış gezegenler arasında karşılaştırma yaparsak, aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Gezegenlerin Güneş'e olan uzaklığı arttıkça Güneş etrafında 1 tur dolanma süresi uzar.
- B) Güneş etrafında 1 tam turu, küçük gezegenler büyük gezegenlerden daha yavaş dolanır.
- C) Gezegenlerin kendi etraflarında dönme süreleri, Güneş etrafında dolanma sürelerinden kısadır.
- D) Güneş'in etrafında en uzun sürede dolanan gezegen, kendi etrafında da en uzun sürede döner.

9. Fırat Öğretmen her gezegenin altına bir sayı yazarak aşağıdaki şekli öğrencilerine gösteriyor ve şekille ilgili öğrencilerine 5 soru yöneltiyor.

Fırat öğretmen, öğrencilere Güneş sistemiyle ilgili aşağıdaki soruları yöneltiyor. Cevap olarak buldukları gezegenlerin altlarındaki puanları toplamalarını istiyor.

SORU 1) Halkası ve uydusu olmayan gezegenler hangileridir?

CEVAP:.....

SORU 2) En büyük gezegen hangisidir?

CEVAP:.....

SORU 3) Toprak renginden dolayı Kızıl Gezegen olarak bilinir?

CEVAP:.....

SORU 4) Tek uydusu olan gezegen hangisidir?

CEVAP:.....

SORU 5) Doğuda batıya doğru dönen gezegenler hangileridir?

CEVAP:.....

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde öğrencilerin buldukları puanların toplamı yer alır?

- A) 19 B) 21 C) 24 D) 30

Anahtar Bilgi

Meteorlar bazen asteroitlerden, bazen de kuyruklu yıldızlardan kopan küçük kütleli katı maddelerdir. Bu meteorlar Dünya atmosferine girdiklerinde yanarlar. Yanarken arkalarında bıraktıkları ışıklar farklı renklere sahiptir.

Bu ışıklar, meteorun yapısında demir varsa sarı renkte, bakır varsa mavimsi yeşil renkte, silikat varsa kırmızı renkte olabilir. Meteorların tamamen yanamayıp yeryüzüne ulaşan parçalarına **göktaşı** denir.

Rengi sarı olan gezegenler demirden oluşmuştur.

Özge

Farklı meteorları oluşturan maddeler birbirinden farklı olabilir.

Gülden

Bazı maddeler Dünya'ya uzaydan gelmiştir.

Erinç

Tüm asteroitlerin yapısında aynı maddeler bulunur.

Müge

Verilen bilgilerden yararlanarak yorum yapan yorum yapan hangi öğrencilerin ifadeleri doğrudur?

- A) Gülden ve Erinç B) Gülden ve Özge C) Erinç ve Müge D) Müge ve Özge

11. Ay'ın, Dünya ile Güneş arasına girmesiyle oluşan doğa olayıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Göz sağlığı açısından herhangi bir sakıncası olmadığı için doğrudan izlenebilir.
B) Dünya üzerinde dar bir alanda gözlenir ve kısa süreli izlenir.
C) Ay'ın yeni ay evresinde olmasıyla beraber her yeni ay evresinde gözlenemez.
D) Ay'ın Güneş'i kısmen ya da tümüyle örtmesi sonucunda gözlemlenir.

12. 6. sınıf öğrencileri Güneş sistemi ve tutulmalar ünitesi ile ilgili aşağıdaki notları hazırlamışlardır.

Enes

Ay'ın Dünya etrafındaki dolanma eksenini düzgün olmadığı için her yeni ay evresinde Güneş tutulması, her dolunay evresinde Ay tutulması gerçekleşmez.

Hilal

Güneş ve Ay tutulmaları ışığın doğrusal yayıldığını kanıtlar.

Koray

Ay ve Güneş tutulması belirli aralıklarla meydana gelen doğa olaylarıdır. Bu döngüye Saros Döngüsü denir.

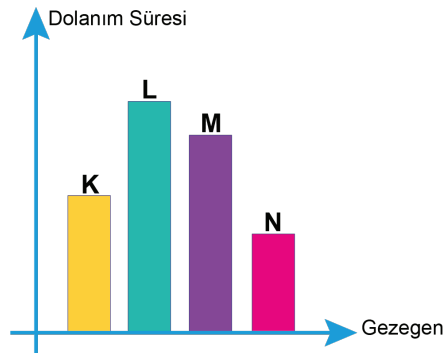
Mira

Güneş ve Ay tutulmaları birer ışık ve gölge olaylarıdır.

Öğrencilerin aldıkları notlara göre aşağıdaki ilişkilendirmelerden hangisi hatalıdır?

- A) Enes'in hazırladığı not Ay'ın dönme ve dolanma hareketinin bir sonucudur.
- B) Hilal'in hazırladığı not bir kaynaktan çıkan ışığın her yönde ve doğrusal bir yol izlediğini göstermektedir.
- C) Koray'ın hazırladığı not Güneş, Dünya ve Ay'ın birbirlerine göre hareketlerinin bir sonucudur.
- D) Mira'nın hazırladığı not ışığın düzgün ve pürüzlü yüzeylerdeki yansımalarını göstermektedir.

13. Bir gezegen yılı, gezegenin güneş etrafındaki dolanım süresine verilen isimdir. Gezegenin Güneş'e olan uzaklığı arttıkça dolanım süresi de uzar.

Bazı gezegenlerin dolanım süresinin sütun grafiği şekildeki gibi olduğuna göre aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

- A) M Neptün ise L Jüpiter olabilir.
- B) K Merkür ise M Dünya olabilir.
- C) L Mars ise N Satürn olabilir.
- D) N Uranüs ise K Venüs olabilir.

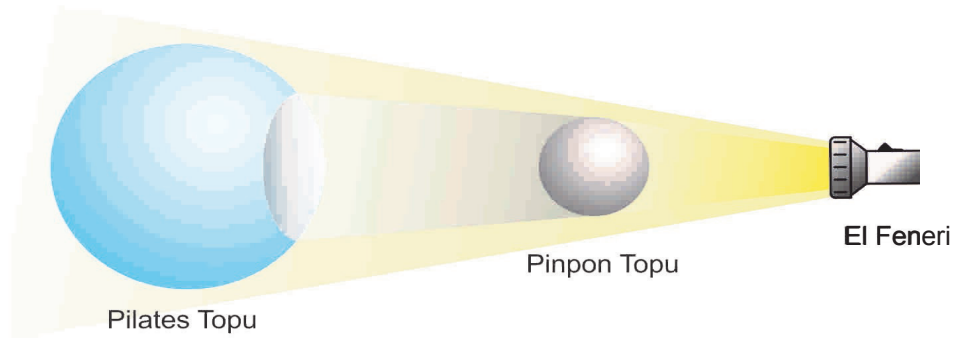
14. Bir etkinliğe katılan öğrencilerin isimleri sırasıyla : Kübra, Efe, Tuğçe, Berat , Nesibe , Furkan, Nisa, Kenan 'dır. Bu öğrencilerin her birinin Güneş sistemindeki bir gezegeni temsil ettiği bilinmektedir.

- 1) Kız öğrencilerin tamamı karasal (iç) gezegeni temsil etmektedir.
- 2) Furkan, Güneş sisteminin 4. büyük gezegenini temsil etmektedir.
- 3) Kübra'nın temsil ettiği gezegen Güneş'e en yakın gezegendir.
- 4) Nisa, Kızıl Gezegen olarak bilinen gezegeni temsil etmektedir.
- 5) Berat'ın temsil ettiği gezegenin Efe'ye göre Güneş'e daha yakın ve büyük olduğu bilinmektedir.
- 6) Kenan ikinci büyük gezegeni temsil etmektedir.

Yukarıda verilen bilgilere göre hangi sonuca kesin olarak ulaşılabilir?

- A) Kız öğrencilerin tamamının ayrı ayrı temsil ettiği gezegen isimleri bulunabilir.
- B) Kenan Venüs'ü, Furkan Neptün' ü temsil etmektedir.
- C) Nisa Jüpiter'i, Kübra Merkür'ü temsil etmektedir.
- D) Erkeklerin tamamının temsil ettiği gezegen isimleri bulunabilir.

15. Gül, Güneş ve Ay tutulmasını modellemek istemektedir. Bunun için el feneri, pinpon topu ve pilates topu kullanacaktır.

Yukarıda yapılan modele göre,

- I. Pilates topu Güneş'i, pinpon topu Dünya'yı ve el feneri de Ay'ı temsil etmektedir.
- II. Yukarıda modellenen tutulma çeşidi Güneş tutulmasıdır.
- III. Pinpon topu ve pilates topunun yeri değiştirilse tutulma çeşidi sadece gece gözlemlenir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

16. Hakan Öğretmen fen bilimleri dersinde sınıfa ön yüzünde gezegenlerin resimlerinin olduğu, arka yüzünde ise gezegenlerin isimlerinin olduğu kartlar getirmiştir. Öğrenciler ile etkinlik yaparken kartların üzerinde yazılı olan bilgilerde hatalar olduğunu fark etmiştir.

Kartların Arka Yüzü	Kartların Ön Yüzü
• Çoban yıldızı olarak ta bilinir. • Uydusu yoktur. • Halkası yoktur. • Güneş'e uzaklık bakımından 2. sıradadır.	1 MARS
• Gaz devi olarak ta bilinir. • Uydusu yoktur. • Halkası yoktur. • Güneş'e uzaklık bakımından 5. sıradadır.	2 JÜPİTER
• Kızıl Gezegen olarak ta bilinir. • Uydusu vardır. • Halkası yoktur. • Güneş'e uzaklık bakımından 4. sıradadır.	3 VENÜS
• Gazsal gezegendir. • Uydusu vardır. • Halkası vardır. • Güneş'e uzaklık bakımından 7. sıradadır.	4 NEPTÜN

Yukarıda verilen kartlara göre,

1. ve 3. kartlarda yazan özellikler yer değiştirilirse bu kartlardaki hatalar giderilir.
2. kartta "Uydusu yoktur" ifadesinin yerine "Uydusu vardır" yazılırsa bu karttaki hata giderilir.
4. kartta "Halkası vardır" ifadesi yerine; "Halkası yoktur" yazılırsa bu karttaki hata giderilir.

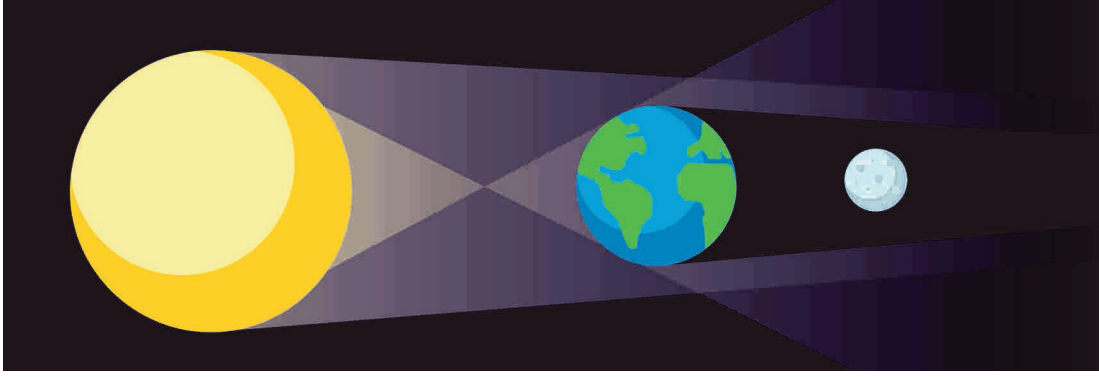
yapılan düzeltmelerin hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III

17. Dünya'nın Ay ile Güneş arasına girmesi ile oluşan doğa olayıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- Göz sağlığı açısından filtreli gözlükler ile izlenmelidir.
- Ay'ın yeni ay evresinde olmasıyla beraber her yeni ay evresinde gözlenebilir.
- Ay'ın Dünya'nın gölgesine girmesi ile meydana gelir.
- Gündüz gerçekleşir ve Dünya'da geniş bir alanda gözlemlenir.

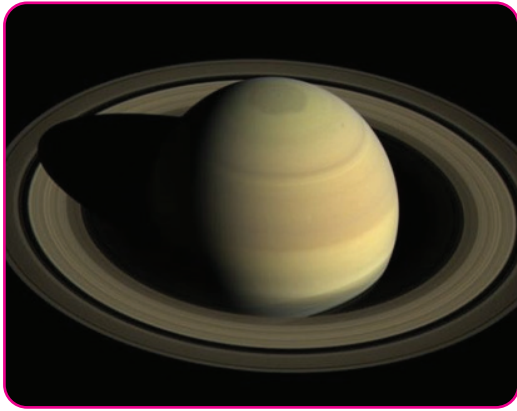
18. Özlem, fen bilimleri dersinde öğretmenin tahtaya çizdiği şeklin Güneş tutulması olayını ifade ettiğini söylemiştir.

Buna göre Özlem'in ifadesinin doğru olabilmesi şekil üzerinde nasıl bir değişiklik yapılması gerekir?

- A) Güneş, Dünya ile Ay'ın ortasında olmalıdır.
- B) Ay, Güneş ile Dünya'nın ortasında olmalıdır.
- C) Ay, Güneş'in arkasına geçmelidir.
- D) Dünya, Güneş ile Ay'ın ortasında kalmalıdır.

19.

SATÜRN JÜPİTERİ SOLLADI!

Güneş sistemi içindeki gezegenlerden Satürn'ün 20 yeni uydusu daha keşfedildi. Satürn böylece Jüpiter'i geride bırakarak en çok uydusu olan gezegen oldu. ABD'nin Hawaii eyaletindeki uyuyan yanardağ Mauna-kea'daki Subaru Teleskopu'nu kullanan bilim insanlarının keşfettiği 20 yeni uyduyla Satürn'ün uydu sayısı 82'ye yükseldi. Jüpiter'in ise 79 uydusu bulunuyor.

Verilen haber ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Güneş sistemi ile ilgili bilgiler değişebilir, yeni bilgilere ulaşılabilir.
- B) Şu anki bilgilere bakılarak Satürn'ün toplam uydu sayısı 82 olmuştur.
- C) Yeni bulunan uydular Subaru Teleskobu sayesinde keşfedilmiştir.
- D) Satürn'ün halkaları her geçen gün eriyerek uydulara dönüşmektedir.

Konu Kavrama Testi -2

1. Bazı gezegenlerin özelliklerinin yazdığı kartlar ve bu özelliklerden yola çıkarak gezegenleri tahmin eden öğrencilerin tahminleri aşağıda verilmiştir.

1.KART

- *Gaz gezegenidir.*
- *Etrafında belirgin halkaları vardır.*
- *Güneş'e yakınlık sırlamasında 6. gezegendir.*

2.KART

- *Kara gezegenidir*
- *Uydusu yoktur.*
- *En sıcak gezegendir.*

3.KART

- *Dış gezegendir.*
- *Halkası vardır.*
- *Uydusu vardır.*

1. KART

Ayşe: Jüpiter
Mehmet: Uranüs
Beyza: Satürn
Ali: Neptün

2. KART

Merkür
Mars
Venüs
Dünya

3. KART

Satürn
Neptün
Uranüs
Jüpiter

Buna göre hangi öğrencinin tahmini doğrudur?

A) Ayşe

B) Mehmet

C) Beyza

D) Ali

2. Güneş sisteminde bulunan gezegenlere ait sıcaklıklar tabloda verilmiştir.

Gezegenlerin isimleri	Sıcaklıkları (°C)	Gezegenlerin isimleri	Sıcaklıkları (°C)
Merkür	167	Jüpiter	-148
Venüs	464	Satürn	-178
Dünya	14	Uranüs	-215
Mars	-63	Neptün	-226

Buna göre,

I - Güneş sistemindeki gezegenlerin gün içindeki sıcaklık farkları oldukça yüksektir.

II - Güneş'e en yakın gezegen Merkür olduğu halde en sıcak gezegenin Venüs olmasının sebebi sera etkisidir.

III - Gazsal gezegenlerde yaşam olmamasının nedenlerinden biri de sıcaklıklarının çok düşük olması ve canlılar için uygun ortam olmamasıdır.

IV - Gezegenlerin sıralaması Güneş'ten uzaklaştıkça sıcaklıkları genelde düşmektedir.

Çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

A) I ve II

B) I ve IV

C) II ve III

D) III ve IV

3. K,L,M ve N gezegenleri Güneş sisteminde yer alan dört gezegendir. Bunlarla ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir.

K gezegeni Güneş'e L gezegeninden daha yakındır.

M gezegenin uydu sayısı L gezegeninden daha fazladır.

N gezegeni Güneş'e L gezegeninden daha uzaktır.

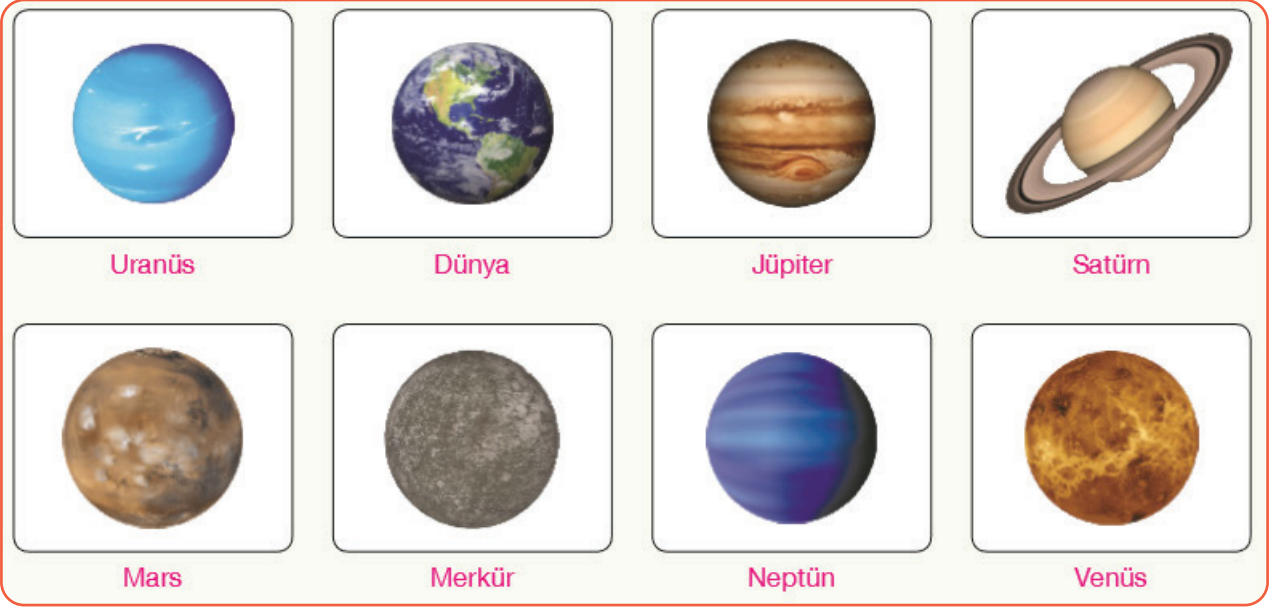
N gezegeni K,L ve M gezegenlerinden daha büyüktür.

L gezegenin sıcaklığı K gezegeninden daha yüksektir.

Buna göre bu gezegenler aşağıdakilerden hangisi gibi olabilir?

	<u>K gezegeni</u>	<u>L gezegeni</u>	<u>M gezegeni</u>	<u>N gezegeni</u>
A)	Merkür	Venüs	Jüpiter	Neptün
B)	Venüs	Merkür	Dünya	Satürn
C)	Venüs	Mars	Satürn	Jüpiter
D)	Merkür	Venüs	Dünya	Satürn

4. Aşağıda Güneş sistemimizde bulunan 8 gezegenin görselini tahtaya yansıtan Hasan Öğretmen öğrencilerinin gezegenlerin büyükten küçüğe doğru 3'erli gruplar yaparak sıralamasını istemiştir.

Bilal: Öğretmenim büyükten küçüğe doğru Jüpiter > Venüs > Dünya sıralaması yapabiliriz.

Tuba: Öğretmenim ben gezegenleri büyükten küçüğe Satürn > Neptün > Merkür olarak sıraladım.

Ahmet: Öğretmenim bende Neptün > Uranüs > Dünya olarak sıraladım.

Özge: Öğretmenim büyükten küçüğe doğru Dünya > Venüs > Mars olarak sıraladım.

Buna göre hangi öğrenciler doğru sıralama yapmıştır?

- A) Tuba ve Bilal
B) Ahmet ve Tuba
C) Tuba ve Özge
D) Bilal ve Ahmet

5. Okulda fen bilimleri dersinde iç ve dış gezegenleri öğrenen Büşra okuldan eve gelince okulda öğrendiği yeni bilgileri tekrar etmek için aşağıdaki tabloyu oluşturmuştur.

İÇ GEZEĞENLER	DIŞ GEZEĞENLER
•Karasal Gezegen olarak adlandırılırlar. •Hepsinin uydusu yoktur. •Halkaları yoktur. •Güneş ve asteroit kuşağı arasında kalan gezegenlerdir. •Merkür, Venüs, Dünya ve Jüpiter iç gezegenlerdir.	•Gazsal Gezegen olarak adlandırılırlar. •Hepsinin uydusu vardır. •Hepsinin halkası vardır. •Asteroit kuşağından sonra gelen gezegenlerdir. •Mars, Satürn, Uranüs ve Neptün dış gezegenlerdir.

Bu tabloya bakılarak Büşra ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A)** İç ve dış gezegenlerin isimlerini doğru öğrenmiş ve tabloyu doğru oluşturmuştur.
- B)** Jüpiter gezegeninin halkasız olduğunu söyleyerek doğru bilgi vermiştir.
- C)** Sadece dış gezegenlerin uydusu olduğunu söyleyerek doğru bilgi vermiştir.
- D)** Tabloda Jüpiter dış gezegenlere ve Mars iç gezegenlere yazarsa tabloyu tamamen doğru yapmış olacaktır.

6. Bazı gezegenler ve bu gezegenlerle ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir.

1	Güneş çevresindeki yörüngesinde tıpkı yuvarlanan bir varil gibi yan yatmış olarak dönen gezegendir.
2	Güneş sistemindeki en sıcak gezegendir.
3	En büyük 2. gezegendir.
4	Kızıl Gezegen olarak bilinir.

a	SATÜRN
b	URANÜS
c	MARS
d	VENÜS

Buna göre gezegen özellik eşleştirilmesi hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A)

1	d
2	b
3	a
4	c

B)

1	b
2	d
3	a
4	c

C)

1	a
2	d
3	c
4	b

D)

1	c
2	a
3	b
4	d

7. Aşağıdaki tabloda gezegenlerin birbirlerine göre büyüklükleri, Güneş'e uzaklıkları, doğal uydu sayıları, ortalama sıcaklıkları ve etrafında halka olup olmadığı verilmiştir

Gezegenler	Merkür	Venüs	Dünya	Mars	Jüpiter	Satürn	Uranüs	Neptün
Güneşe uzaklık (AB)	0,4	0,7	1	1,5	5,2	9,5	19,2	30,1
Güneş etrafında dönme süresi (yıl)	0,2	0,6	1	1,9	11,9	29,5	84	164,8
Kütlesinin Dünya kütlesinin kaç katı olduğu	0,1	0,8	1	0,1	317,8	95,1	14,5	17,2
Halkasının olup olmadığı	yok	yok	yok	yok	var	var	var	var
Doğal uydu sayısı	0	0	1	2	63	62	27	13
Ortalama sıcaklık (°C)	167	464	14	- 63	- 148	- 178	- 215	- 226

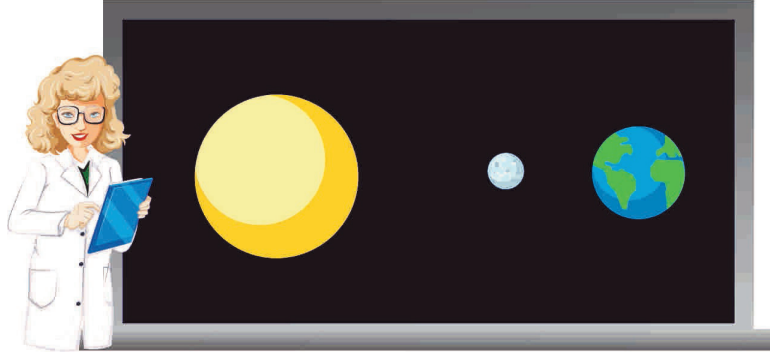
Tabloda verilen bilgilere göre,

- I . Güneş etrafında dönme süreleri, Güneş'ten uzaklaştıkça artmaktadır.
- II . Sıcaklıkları Güneş'ten uzaklaştıkça sürekli azalmaktadır.
- III . Kütlesi arttıkça, uydu sayıları sürekli artmaktadır.

çıkarımlarından hangileri **kesinlikle** doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I, II ve III

8. Serpil Öğretmen fen bilimleri dersinde Güneş ve Ay tutulması konusunu işlerken bir video izletmektedir. Bir süre sonra videoyu durdurmuştur.

Ekrandaki görüntü yukarıdaki gibi olduğuna göre,

- I . Ekranda gösterilen tutulma çeşidi Ay tutulmasıdır.
- II . Bu tutulma çeşidi Dünya'nın her yerinde gözlemlenebilir.
- III . Ekrandaki tutulma çeşidinde Ay, yeni ay evresindedir.

ifadelerinden hangisi doğrudur?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III D) II ve III

9.

EĞİTİM HABER

Rusya'da Ural Dağları'nın güneyinde bulunan Çelyabinsk bölgesine gök taşlarının düşmesi sonucu meydana gelen patlamada en az 400 kişi yaralandı. Bölge halkı bu sabah korku dolu saatler geçirirken, meteor yağmuru birçok amatör kamera tarafından saniye saniye görüntülendi.

İçişleri Bakanlığı yaralanmaların, patlamaların neden olduğu cam kırıkları yüzünden olduğunu belirtti. Başkent Moskova'nın 1500 km doğusunda bulunan Çelyabinsk'te yaşanan olayda bir fabrikanın çatısının da çöktüğü bildirildi. Çelyabinsk sakinleri gökyüzünde bir ışık patlaması gördüklerini ve ardından büyük bir ses patlamasının yaşandığını ifade etti.

Amerikan Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi (NASA), 15 Şubat'ta yarım futbol sahası büyüklüğündeki bir asteroidin, şimdiye kadar Dünya'nın en yakınından geçen asteroid olacağını açıklamıştı. Rusya'da düşen gök taşlarının asteroid ile bağlantısının bulunup bulunmadığı ise henüz bilinmiyor.

Yukarıdaki haber metnine göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Meteor yağmurları dolayısıyla atmosfere giren meteorlar bazen yeryüzüne ulaşabilirler.
- B) Rusya'da düşen göktaşlarının asteroit ile bağlantılı olup olmadığı bilinmemektedir.
- C) Yeryüzüne ulaşan göktaşları canlılara ve doğaya zarar verebilir.
- D) Meteorların Dünya'ya ulaşmaları zaman aldığından önlem almaları için insanlar uyarılabilir.

10. Hüseyin Öğretmen, fen bilimleri dersinde öğrencilerine gezegenlerin özelliklerini öğretmek için bir oyun tasarlamıştır. Oyunda karelerin içinde gezegenler bulunmaktadır ve çeşitli tuzaklar vardır. Öğrenci 1'den 6'ya kadar sayılar olan sayı küpünü atarak gelen sayı kadar ilerleyecektir. Eğer bir gezegenin üstüne gelirse gezegenle ilgili bir özellik söylemek zorundadır.

1.atış: Gelen sayı

4

Özellik: Güneş'in etrafında varil gibi yuvarlanır.

2.atış: Gelen sayı

2

Özellik: Diğer adı Kızıl Gezegen'dir. 2 tane uydusu vardır.

3.atış: Gelen sayı

3

Özellik: Belirgin bir halkası vardır. Güneşe uzaklık bakımından 6. gezegendir.

4.atış: Gelen sayı

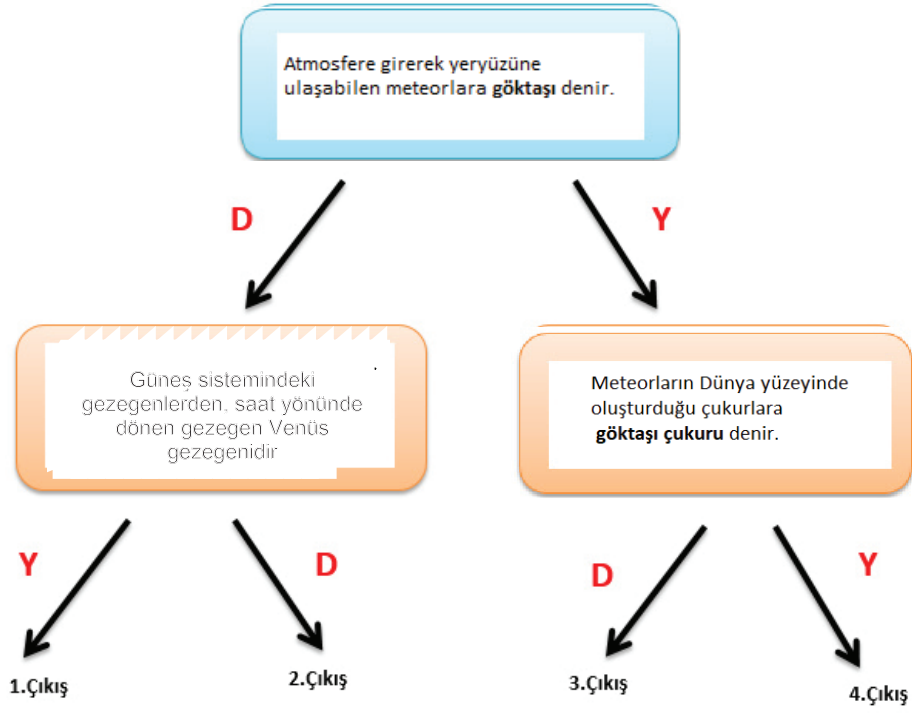
3

Özellik: Güneş sisteminin en büyük gezegenidir. Güneşe uzaklık bakımından 4. gezegen - dir.

Yukarıda verilenlere göre 4. atıştan sonra oyunu bitiren öğrenci için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) 1. atıştan sonra verdiği özellik Neptün'ün özelliğidir.
- B) 2. atıştan sonra verdiği özellik üzerinde bulunduğu gezegene aittir.
- C) 3. atıştan sonra verdiği özellik üzerinde bulunduğu gezegen için doğrudur.
- D) 4. atıştan sonra verdiği özellik üzerinde bulunduğu gezegen için doğrudur.

11.

Soruları doğru cevaplayarak giden bir öğrenci hangi çıkışa ulaşır?

- A) 1.Çıkış B) 2.Çıkış C) 3.Çıkış D) 4.Çıkış

12. Mehmet, fen bilimleri dersinde fen, mühendislik ve girişimcilik uygulamalarında verilen “Güneş sistemi modeli yapalım” etkinliğini yapmak istemiştir.Oyun hamurları ile aşağıdaki modeli hazırlamıştır.

Mehmet hazırlamış olduğu modelde nasıl bir hata yapmıştır?

- A) Gezegenlerin Güneş'e olan uzaklıklarını yanlış çizmiştir.
B) Gezegenlerin halkalarını çizmeyi unutmuştur.
C) Gezegenlerin büyüklüklerini yanlış çizmiştir.
D) Gezegenlerin bazılarını çizmeyi unutmuştur.

13. Tam Güneş tutulması: Ay tarafından Güneş küresi örtülür ve Güneş tacı çıplak gözle görülebilir hale gelir. Tam Güneş tutulması esnasında hava kararır ve bu karamayla beraber parlak yıldızlar ve gezegenler gözle görülebilir.

Parçalı Güneş tutulması: Ay, Güneş'i kısmen örttüğü takdirde Parçalı Güneş tutulması meydana gelir. Bütün tam ve halkalı tutulmalar ilk olarak parçalı şekilde başlar ve tam kavuşumdan sonra yine parçalı tutulma halinde devam eder ve biter.

TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi ve TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin işbirliğinde hazırlanan 2020 Gök Olayları Yıllığında yayınlanan verilere göre 2020 yılında gerçekleşecek Ay ve Güneş tutulmalarının tarihleri, saati ve gözlenebileceği yerler tabloda verilmiştir. (**Tablolarda verilen bütün saatler Türkiye'nin saat dilimine göre verilmiştir.**)

Tutulma İsmi	Tutulma Tarihleri	Gözlenebilecek Saat	Gözlenebilecek Yerler
Ay Tutulması	10-11 Ocak 2020	20.05 – 00.15	Avrupa, Asya, Hint Okyanusu, Atlantik Okyanusu, Pasifik Okyanusu, Doğu Afrika ve Avustralya'nın batısında Tutulmanın ortası Türkiye Saati ile 22.10'da gerçekleşecek.
Ay Tutulması	05-06 Haziran 2020	20.43 – 00.06	Avustralya, Antarktika, Asya, Afrika, Avrupa, Hint Okyanusu, Atlantik Okyanusu'nun güneyi ve Pasifik Okyanusu'nun batısında Tutulmanın ortası Türkiye Saati ile 22.25'te gerçekleşecek.
Parçalı Güneş Tutulması	21 Haziran 2020	03.46 – 09.34	Bu tutulmanın merkez hattı Afrika, Arabistan, Hindistan, Çin ve Tayvan topraklarından geçecek. Türkiye'den kısmen gözlenebilecek
Ay Tutulması	05 Temmuz 2020	03.04 – 05.55	Afrika'nın büyük bölümü, Avrupa'nın batısı, Antarktika, Kuzey ve Güney Amerika ile Atlantik Okyanusu'nda
Ay Tutulması	30 Kasım 2020	07.30 – 11.56	Avrupa'nın kuzey batısı, Kuzey ve Güney Amerika, Avustralya, Asya, Atlantik Okyanusu'nun kuzeyi ve Pasifik Okyanusu'nda
Tam Güneş Tutulması	14 Aralık 2020	13.34 – 18.53	Güney Amerika, Antarktika, Pasifik Okyanusu, Atlantik Okyanusu'nun güneyi ve Afrika'nın güneydoğusunda. Tutulmanın tam olarak görülebileceği tek kara parçası ise Güney Amerika (Arjantin) olacak.

Buna göre;

I . Güneş tutulması belli bir bölgede ve gündüz saatlerinde gözlenebilir. Bazı bölgelerde Ay, Güneş'in önünü tamamen kapatmaz.

II . Ay tutulması dar bir alanda gözlenirken, Tam Güneş tutulması geniş bir alanda ve kısa süreli gözlenir.

III . Ay tutulması ve Güneş tutulması yılda birden fazla gerçekleşir.

çıkarmılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I ve III

14. Tam Güneş tutulması: Ay tarafından Güneş küresi örtülür ve Güneş tacı çıplak gözle görülebilir hale gelir. Tam Güneş tutulması esnasında hava kararır ve bu kararmayla beraber parlak yıldızlar ve gezegenler gözle görülebilir.

Parçalı Güneş tutulması: Ay, Güneş'i kısmen örttüğü takdirde Parçalı Güneş tutulması meydana gelir. Bütün tam ve halkalı tutulmalar ilk olarak parçalı şekilde başlar ve tam kavuşumdan sonra yine parçalı tutulma halinde devam eder ve biter.

TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi ve TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin işbirliğinde hazırlanan 2020 Gök Olayları Yıllığında yayınlanan verilere göre 21 Haziran 2020 tarihinde gerçekleşecek olan Güneş tutulması ülkemizde gözlenebilecektir. Bazı illere göre tutulmanın zamanları (Türkiye Saati) aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	Başlangıç	Bitiş	Güneş'in En Fazla Örtülme Oranı
Ankara	07.48	09.27	%16
İstanbul	07.53	09.19	%11
İzmir	07.47	09.16	%13
Antalya	07.40	09.23	%19
Erzurum	07.45	09.45	%25
Hakkâri	07.38	09.50	%33

Buna göre;

- I . Türkiye'de gerçekleşen tutulma parçalı tutulmadır.
- II . Tutulma en uzun süre Erzurum ilinde gözlemlenmiştir.
- III . Güneş tutulmasını izlerken koruyucu önlemler almamız gerekir.

çıkarımlarından hangileri doğrudur?

- A)** Yalnız I **B)** Yalnız III **C)** I ve II **D)** II ve III

15. TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi ve TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin işbirliğinde hazırlanan 2020 Gök Olayları Yılı-ğında yayınlanan verilere göre 2020 yılında gerçekleşecek Meteor yağmurlarının tarihleri ve atmosfere girecek meteorların sayıları Tablo 1'de verilmiştir.

Meteor Yağmurları	Adı	Tarih	Sayı/Saat
	1 Quadrantid	2-3 Ocak	40
	Lyrid (Çalgı)	22-23 Nisan	20
	Eta Aquarid	5-6 Mayıs	60
	Delta Aquarid	27-28 Temmuz	20
	Perseid (Perse)	12-13 Ağustos	60
	Orionid (Avcı)	20-21 Ekim	20
	Leonid (Aslan)	17-18 Kasım	15
	Geminid (İkizler)	13-14 Aralık	120

Tablo 1

TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin paylaştığı veriler doğrultusunda;

- I . Meteorların atmosfere gireceği tarih önceden bilinebilmektedir.
II . Meteor yağmurlarına isimler verilip kayıt altına alınmaktadır.
III . Meteor yağmurlarından numuneler alınıp laboratuvarında incelemeler yapılmaktadır.
çıkarımlarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I,II ve III

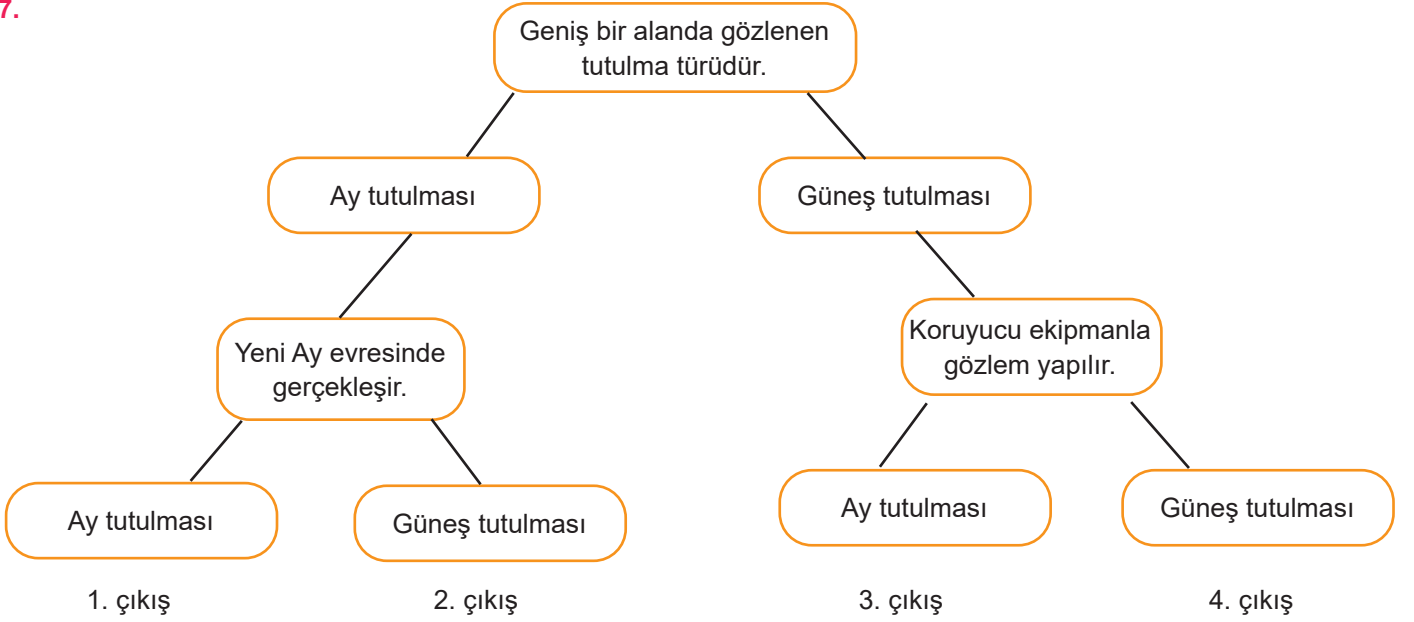
16.

9.Kat
8.Kat
7.Kat
6.Kat
5.Kat
4.Kat
3.Kat
2.Kat
1.Kat

9 katlı bir binayı Güneş sistemine benzeten Mehmet Öğretmenin aşağıdaki ifadelerinden hangisi yanlıştır?

- A) 1.kat Güneş olursa ,4.kat yaşadığımız Dünya'yı temsil eder.
B) 3.kat Uranüs oluyorsa ,Güneş 9.kattır.
C) 6.kat Jüpiter oluyorsa ,Güneş 1.kat demektir.
D) 9.kat Güneş olursa, asteroit kuşağı 4. ve 5.katlar arasında olur.

17.

Güneş ve ay tutulmalarıyla ilgili doğru ifadeler takip edildiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

- A) 1. çıkış B) 2. çıkış C) 3. çıkış D) 4. çıkış

18. Aşağıda Güneş ve Ay tutulmasıyla ilgili bilgiler yer almaktadır.

BİLGİLER

- 1 Gündüz yaşanan bölgelerde gözlenir.
- 2 Işığın doğrusal yayıldığını kanıtlar.
- 3 İzlenirken koruyucu ekipmana gerek duyulmaz.
- 4 Dünya, Güneş ve ay arasında yer alır.
- 5 Gölge oluşumu gerçekleşir.
- 6 Dar bir alanda gözlenebilir.

Naz, bu bilgileri aşağıdaki şemaya doğru bir şekilde yerleştirecektir.

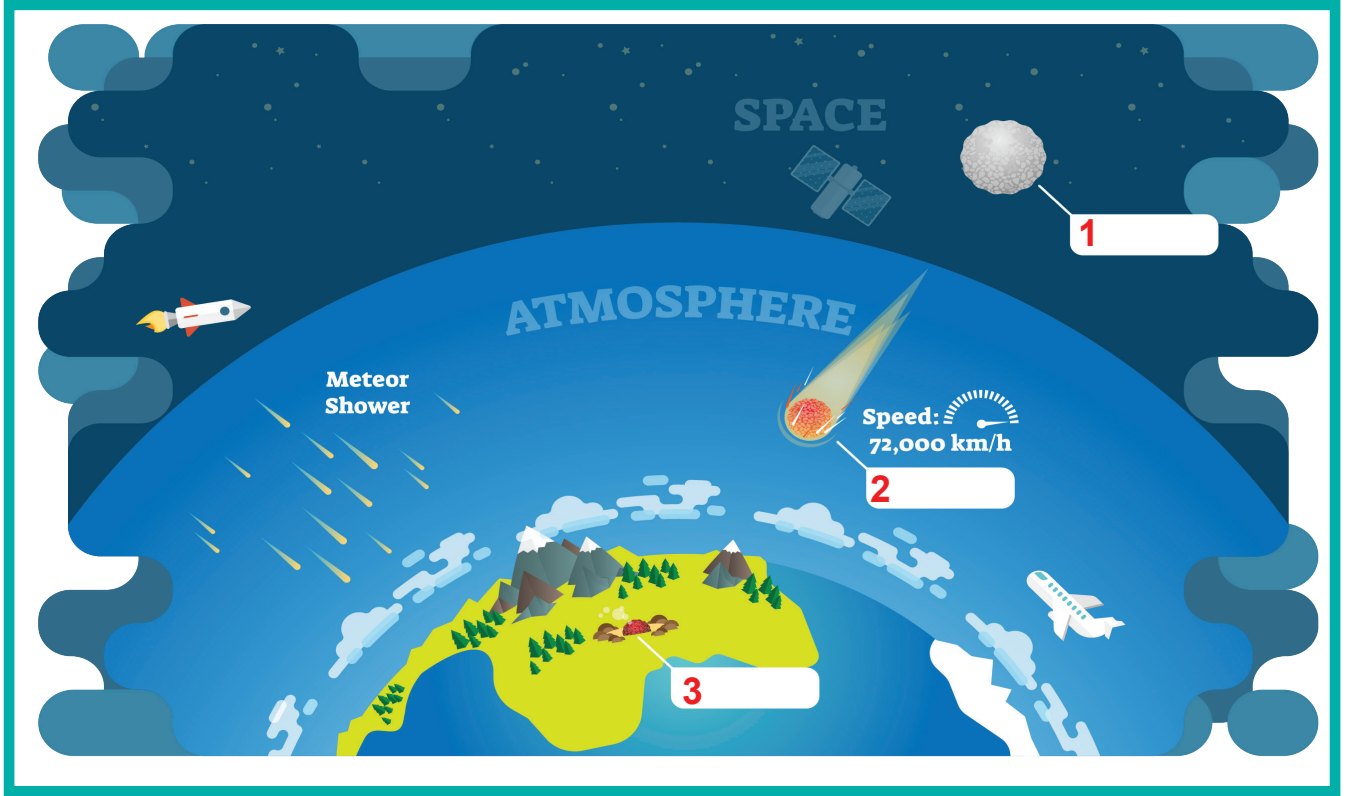

Buna göre Naz'ın yapmış olduğu eşleştirme hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	Ay tutulması	Ortak	Güneş tutulması
A)	4.5	1.3	2.6
B)	3.4	2.1	5.6
C)	5.6	2.3	1.4
D)	3.4	2.5	1.6

19. Aşağıda bir haber kanalının flaş gelişme olarak duyurduğu bir haber yer almaktadır.

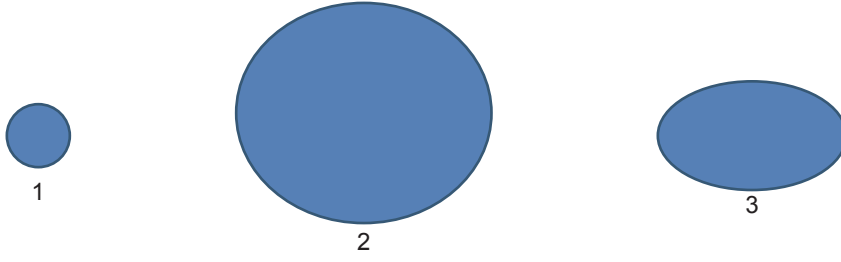
Sayın seyirciler !!! Son dakika haberine göre uzaydan gelen bir gök cisminin Dünya'mıza ulaşana kadar uydudan çekilmiş görüntüler yer almaktadır.

şekilde verilenlere göre aşağıdaki yorumlarda hangisi yanlış olur ?

- A) 1.durumdayken kuyruklu yıldız olarak isimlendirilir.
- B) 2.durumdayken halk arasında yıldız kayması olarak isimlendirilir.
- C) 3.durumdayken göktaşı adını alır.
- D) 3. durum sonucunda göktaşı çukuru oluşur.

24. Aşağıda Dünya, Güneş ve Ay'ı temsil eden küreler verilmiştir.

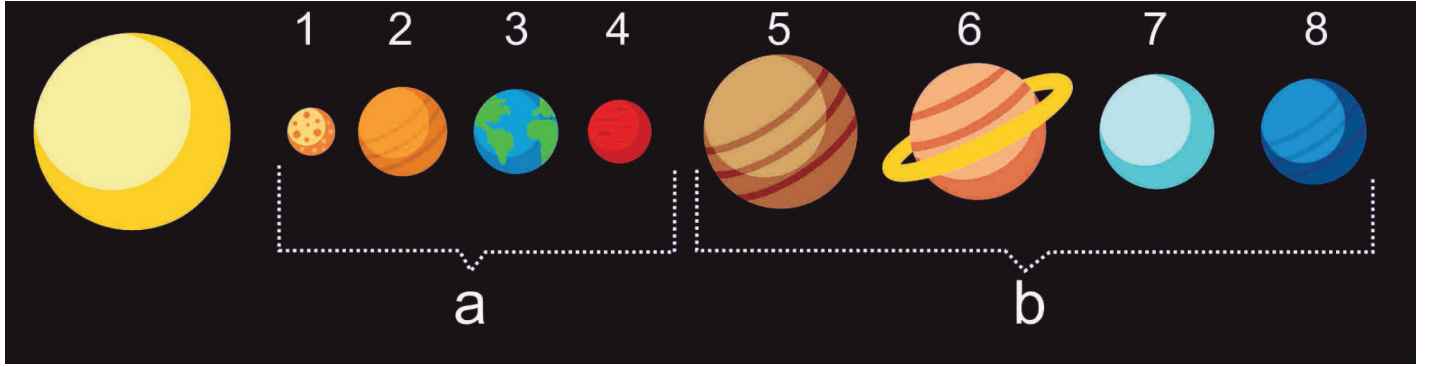

Bu gösterimin Güneş tutulmasını sembolize etmesi için aşağıdakilerden hangilerinin yapılması gerekir?

- A) 1 ve 2 yer değiştirmeli
- B) 1 ve 3 yer değiştirmeli
- C) 2 ve 3 yer değiştirmeli
- D) Değişiklik yapılmasına gerek yoktur

CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK - 1

Görsele göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1- Özelliklerine göre ayrılmış a ve b gruplarının isimlerini yazınız.

a) Karasal gezegenler

b) Gazsal gezegenler

2- Uydusu olan gezegenlerin numaralarını yazınız.

3,4,5,6,7,8

3- Uydusu olmayan gezegenlerin numaralarını yazınız.

1,2

4- En büyük gezegenin numarasını yazınız.

5

5- Gezegenlerin büyükten küçüğe sıralanışını yazınız.

5,6,7,8,3,2,4,1

ETKİNLİK - 2

Aşağıda gezegenlerin resimlerinin yer aldığı gezegen kartları verilmiştir. Buna göre gezegen kartlarında adı yazılan gezegen ile ilgili 3 özelliği kartlara yazınız.

MERKÜR

VENÜS

DÜNYA

MARS

JÜPİTER

SATÜRN

ÜRANUS

NEPTÜN

ETKİNLİK - 3

Oyun aşağıdaki gibi karelere ayrılmış bir oyun tahtasına, önce Güneş, tahtanın ortasındaki kareye yerleştirilerek başlanıyor. Her oyuncu Dünya ve Aydan birini seçiyor. Oyuncular seçimine göre sırayla (Dünya için "D" veya Ay için "A" harfi) seçtikleri harfi bir kareye yazıyor.

Amaç ; Güneş veya Ay tutulması oluşturmak. Her tutulma oluşturan öğrenci tutulmanın adını doğru söylerse "1 puan" alıyor. Alanda boş kare kalmadığında oyun bitiyor ve puanlar hesaplanıyor.

- Güneş hariç her harf sadece 1 tutulmada kullanılabilir.
- Tutulmalar; yatay, dikey ve çapraz olabilir.
- Tutulmayı oluşturan "D" ve "A" harfleri arasında başka kare bulunmamalıdır.
- Tutulmayı oluşturan harfler ile Güneş arasında kalan harfler dikkate alınmıyor.
- Oluşan tutulma, sıradaki diğer oyuncu harf yazana kadar fark edilmezse, o tutulmayı puanını ilk farkedenden oyuncu alır.

Örnek Çetele

Serpil	Tuba
X	X
X	X
X	X
/	

Ay Tutulması 1 puan

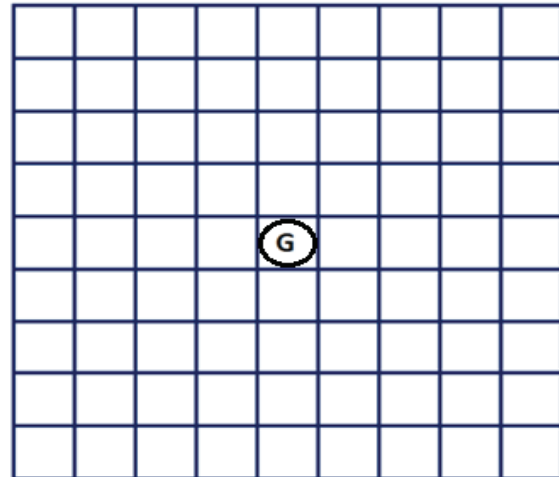
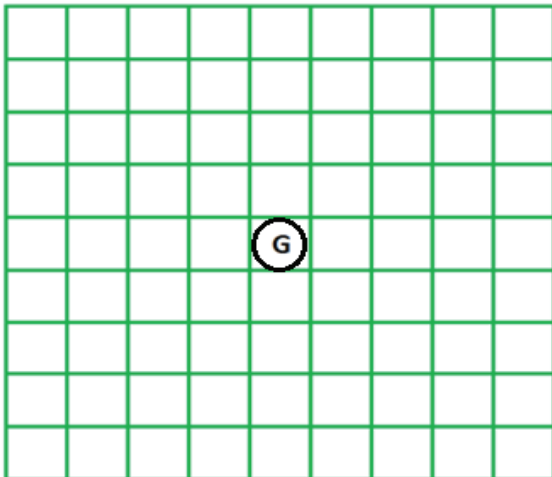
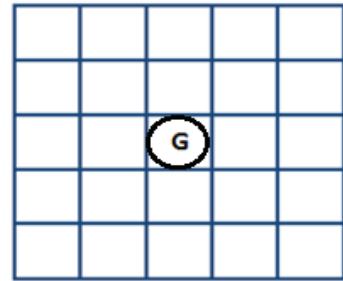
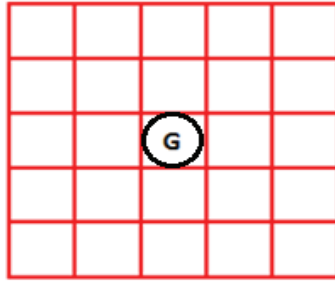
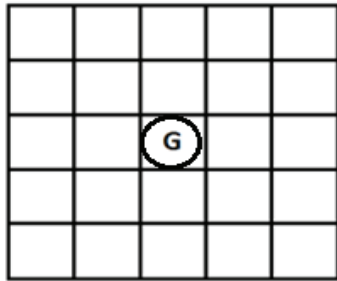
Güneş Tutulması 1 puan

Tutulma Yok 0 puan

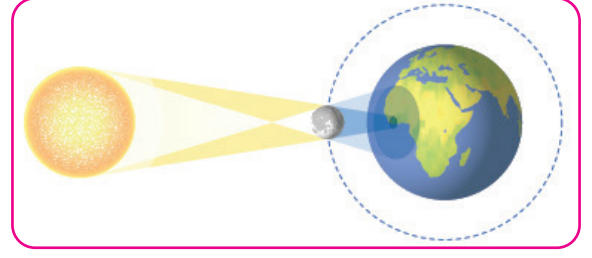
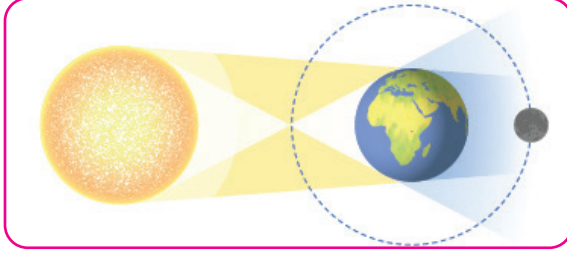
Güneş Tutulması 0 puan - Adı Yanlış

Arada kare varsa (boş ya da dolu) tutulma olmaz. 0 puan

Öndeki harfler, tutulmaya engel değildir. Kurallara göre: Tutulmayı oluşturan D ve A art arda olmalı, tutulmanın adı doğru söylenmeli ve Güneş ile aralarında kalan harfler dikkate alınmamalı.

ETKİNLİK - 4

Yukarıda 'Ay tutulması' ve 'Güneş tutulması' olaylarının görselleri verilmiştir. Buna göre aşağıdaki cümlelerdeki doğru ifadeleri yuvarlak içine alınız.

- 1 numaralı olay **Ay tutulması** olayıdır.
- 2 numaralı olay **Güneş tutulması** olayıdır.
- 1 numaralı olay **Gece** gerçekleşir.
- 2 numaralı olay **Gündüz** gerçekleşir.
- 1 numaralı olay Ay'ın **Dolunay** evresinde gerçekleşir.
- 2 numaralı olay Ay'ın **Yeni Ay** evresinde gerçekleşir.
- 1 numaralı olay **Uzun** süreli gözlemlenebilir.
- 2 numaralı olay **Kısa** süreli gözlemlenebilir.

ETKİNLİK - 5

Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri **Dünya** örneğindeki gibi tamamlayınız.

Gezegenler	Halkası var mı?	Uydusu var mı?	Güneş'e yakınlık bakımından kaçınıcı sırada?
Dünya	Yok	Var (1 Tane)	3. Sırada
Jüpiter	Var	Var(79 Tane)	5. Sırada
Merkür	Yok	Yok	1. Sırada
Mars	Yok	Var(2 Tane)	4. Sırada
Venüs	Yok	Yok	2. Sırada
Neptün	Var	Var(14 Tane)	8. Sırada
Uranüs	Var	Var(27 Tane)	7. Sırada
Satürn	Var	Var(82 Tane)	6. Sırada

ETKİNLİK - 6

Kutucukların yanında harfleri karışık olarak verilen kavramları düzelterek kutucuklara yerleştiriniz. Numaralanmış kutucuklardaki harfleri kullanarak şifreyi çözünüz.

M A R S → RSMA
11

U R A N Ü S → ASÜNRU
8

G Ö K T A Ş I → ŞATKIÖG
1 5

N E P T Ü N → TÜPNEN
2

D Ü N Y A → NAYÜD
3

J Ü P İ T E R → ETİPÜRJ
7

S A T Ü R N → NATRÜS
9

A S T R E O İ T → ORTESATİ
12

M E R K Ü R → KERRÜM
10

V E N Ü S → ESVÜN
4 6

Şifre:

G Ü N E Ş
1 2 3 4 5

S İ S T E M İ
6 7 8 9 10 11 12

ETKİNLİK - 7

Aşağıdaki tabloda Güneş'e yakınlık sıralaması verilen gezegenlerin özelliklerini tamamlayınız.

Yakınlık Sıralaması	Gezegen Adı	Büyüklik Sıralaması	Uydu Sayısı	Karasal Gezegen/Gazsal Gezegeni	İç Gezegen/Dış Gezegen
3	Dünya	5. Sırada	1	Karasal	İç Gezegen
6	Satürn	2. Sırada	82	Gazsal	Dış Gezegen
1	Merkür	8. Sırada	Yok	Karasal	İç Gezegen
8	Neptün	4. Sırada	14	Gazsal	Dış Gezegen
4	Mars	7. Sırada	2	Karasal	İç Gezegen
7	Uranüs	3. Sırada	27	Gazsal	Dış Gezegen
5	Jüpiter	1. Sırada	79	Gazsal	Dış Gezegen
2	Venüs	6. Sırada	Yok	Karasal	İç Gezegen

ETKİNLİK - 8

Güneş tutulması ve Ay tutulması arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırarak aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

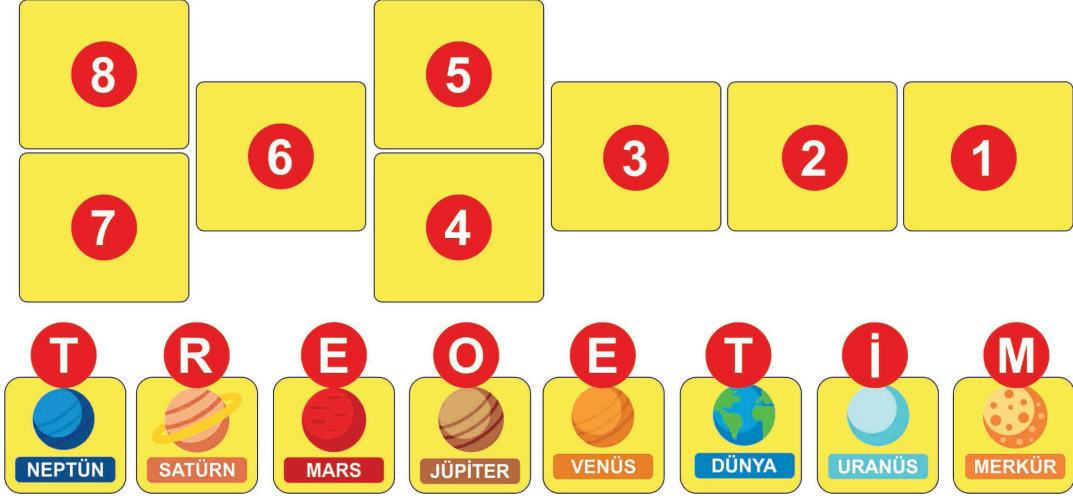
BENZERLİKLERİ	FARKLILIKLARI
1-) Işığın doğrusal yayılmasının bir sonucu oluşur. 2-) Güneş, Ay ve Dünya aynı doğru üzerindedir. 3-) Her iki olay da belirli sürelerde gerçekleşir. 4-) Gölge oluşumu ile gerçekleşir.	1-) Ay'ın saydam olmamasının sonucunda oluşur. 2-) Ay Güneş'e Dünya'dan yakındır. 3-) Ay'ın yeniay evresinde oluşur. 4-) Ay'ın gölgesi yer yüzünün belli bir bölgesine düşer. 5-) Kısa sürer. (Ay küçük olduğu için) 6-) Dünya'nın bazı yerlerinde görülür.

ETKİNLİK - 9

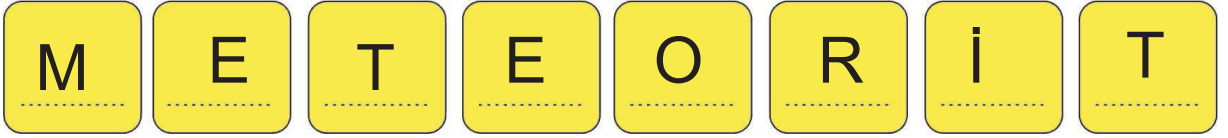
Aşağıda verilen tablodaki gezegenlerin karşısına uydusu ve halkası varsa “+” yoksa “-” koyarak tamamlayınız.

GEZEĞEN	UYDU	HALKA
MERKÜR	-	-
VENÜS	-	-
DÜNYA	+	-
MARS	+	-
JÜPİTER	+	+
SATÜRN	+	+
URANÜS	+	+
NEPTÜN	+	+

ETKİNLİK - 10 Sek sek oyunu oynayan Kutay aşağıdaki gezegenleri Güneş'e uzaklıklarına göre numaralara atıp bu oyunu oynayacaktır.

Yukarıda üzerinde harf bulunan taşları uygun numaralara attıktan sonra taşların üzerinde bulunan harflerden anlamlı bir kelime çıkacaktır. Aşağıdaki kutucuklara hangi harfler gelmelidir?

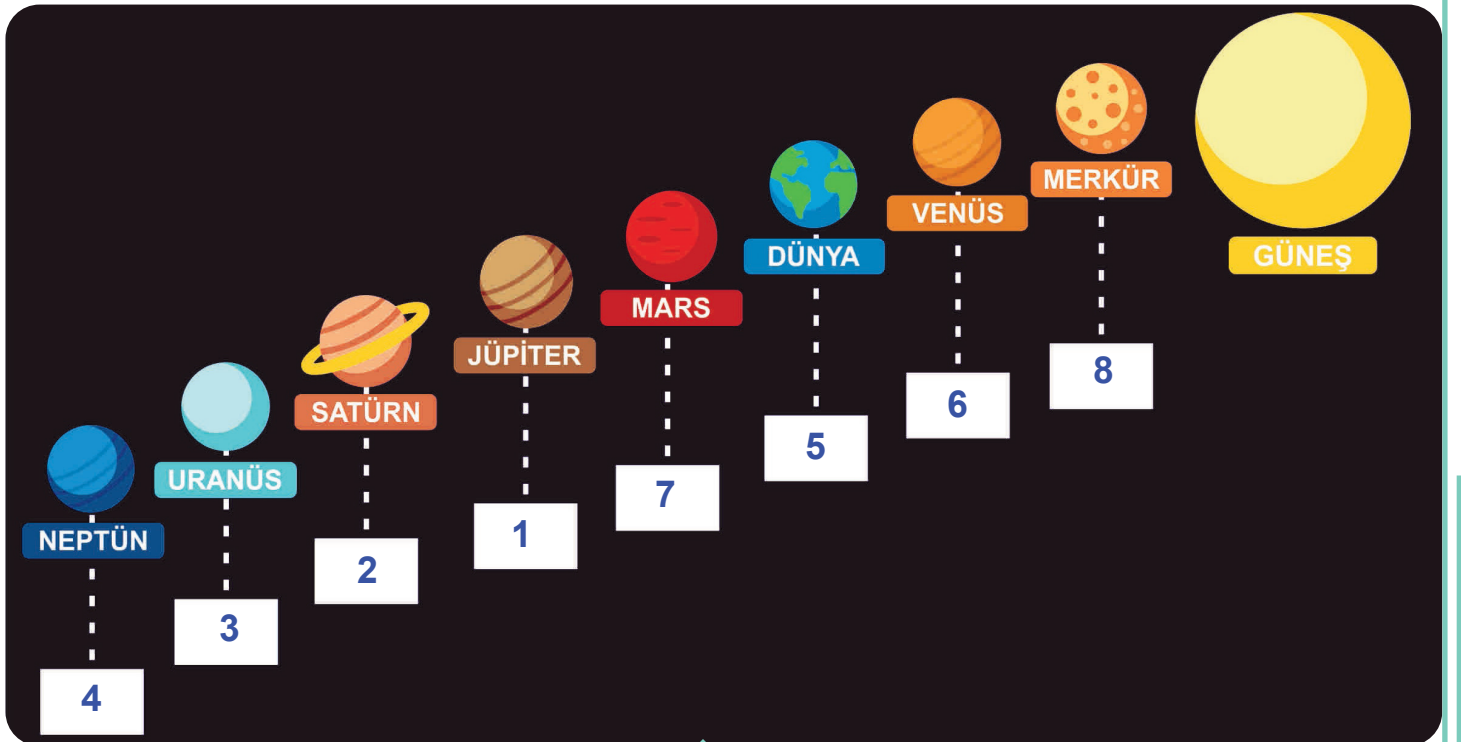

ETKİNLİK - 11

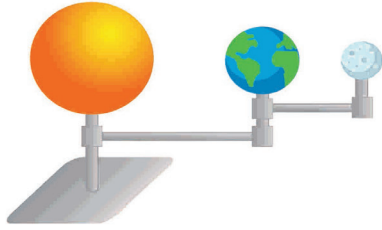
Atakan, Güneş'e uzaklıklarına göre sıralanmış gezegenleri büyükten küçüğe olacak şekilde sıralamak istemektedir.

Buna göre sıralama nasıl olmalıdır?

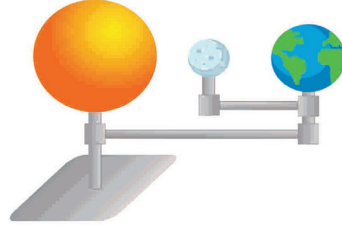
Cevap: Jüpiter 1, Satürn 2, Uranüs 3, Neptün 4, Dünya 5, Venüs 6, Mars 7, Merkür 8

ETKİNLİK - 12 Aşağıda verilen modellemelerin hangi tutulmayı temsil ettiğini altlarında bulunan boş kısımlara yazınız ve soruları cevaplayınız.

Ay tutulması

Güneş tutulması

1- Dünyada hangi vakti (gece – gündüz) yaşayan insanlar tarafından gözlemlenir?

Güneş Tutulması

GÜNDÜZ

Ay Tutulması

GECE

2- Ay'ın hangi evresinde gözlemlenir?

Güneş Tutulması

YENİ AY

Ay Tutulması

DOLUNAY

3- Tutulma süresi (uzun – kısa) ne kadardır?

Güneş Tutulması

KISA

Ay Tutulması

UZUN

4- Tutulma sırasında gölge hangi gök cisminin üzerine düşer?

Güneş Tutulması

Ay'ın Gölgesi Dünya'ya

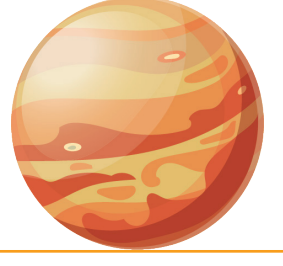
Ay Tutulması

Dünya'nın gölgesi Ay'a

Güneş ve Ay tutulmalarının benzer özelliklerini aşağıya yazınız.

- 1- Her iki olay da belirli sürelerde gerçekleşir.
- 2- Gerçekleşebilmesi için Güneş, Dünya ve Ay'ın aynı doğrultuda olmalı.
- 3- İki olay da ışığın doğrusal yayıldığını kanıtlar.
- 4- Gölge oluşumu ile gerçekleşir.

ETKİNLİK - 13 Aşağıda numaralandırılmış kutucuklarda gezegenler verilmiştir. Kutucuk numaralarını kullanarak aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

			
1)Dünya	2)Merkür	3)Mars	4)Neptün
			
5)Satürn	6)Jüpiter	7)Uranüs	8)Venüs

Verilen gezegenlerden;

1) Hangileri kendi eksenini etrafında doğudan batıya (saat yönünde) döner?

8

2) Hangilerinin uydusu yoktur?

2-8

3) Hangileri iç gezegendir?

1-2-3-8

4) Hangilerinin halkaları bulunmaz?

1-2-3-8

5) Hangileri gazsal gezegendir?

4-5-6-7

6) Hangileri dış gezegendir?

4-5-6-7

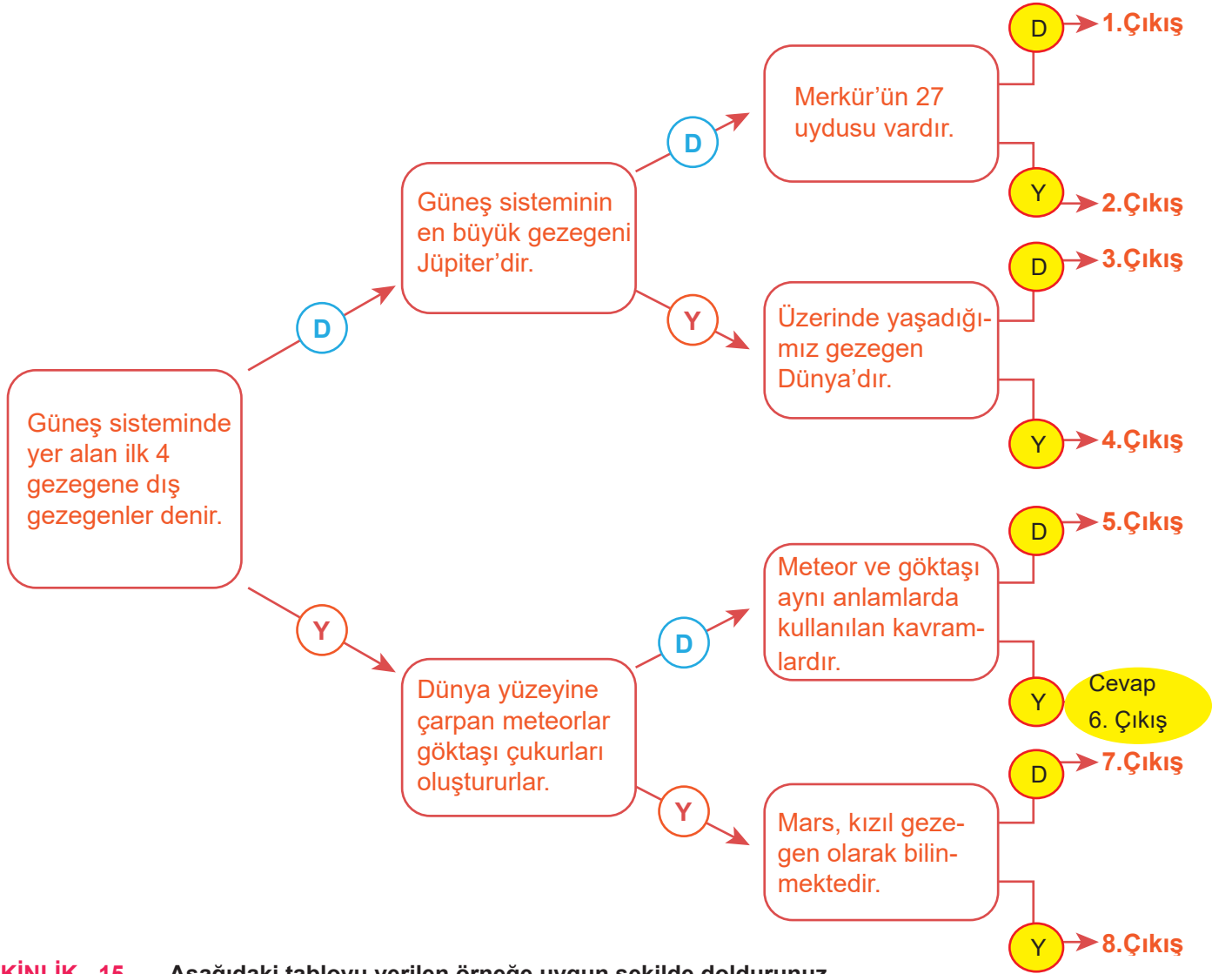
7) Hangilerinin uydusu bulunur?

1-3-4-5-6-7

8) Hangileri karasal gezegendir?

1-2-3-8

ETKİNLİK - 14 Aşağıdaki ifadeleri en soldaki ifadeden başlayarak okuyunuz. İfadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek doğru çıkışı bulunuz.

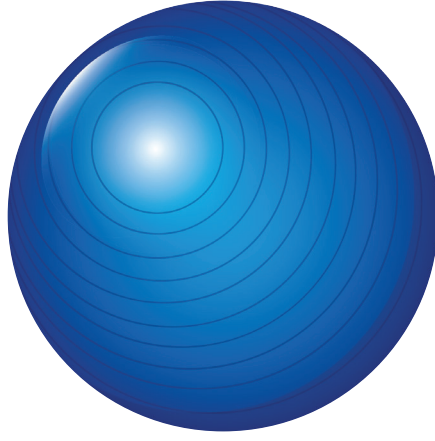
ETKİNLİK - 15 Aşağıdaki tabloyu verilen örneğe uygun şekilde doldurunuz.

	Mars	Neptün	Merkür	Satürn	Jüpiter	Dünya	Uranüs	Venüs
Karasal Gezegen	✓		✓			✓		✓
Gazsal Gezegen		✓		✓	✓		✓	
Büyüklik Sıralaması	7	4	8	2	1	5	3	6
Güneş'e Yakınlık Sıralaması	4	8	1	6	5	3	7	2

ETKİNLİK - 16 Aşağıda verilen Güneş,Dünya ve Ay'ı temsil eden topları kullanarak alttaki kutucuklara Güneş ve Ay tutulmasını çizin.

Beyzbol topu

Pilates topu

Futbol topu

Güneş tutulmasını çizin.

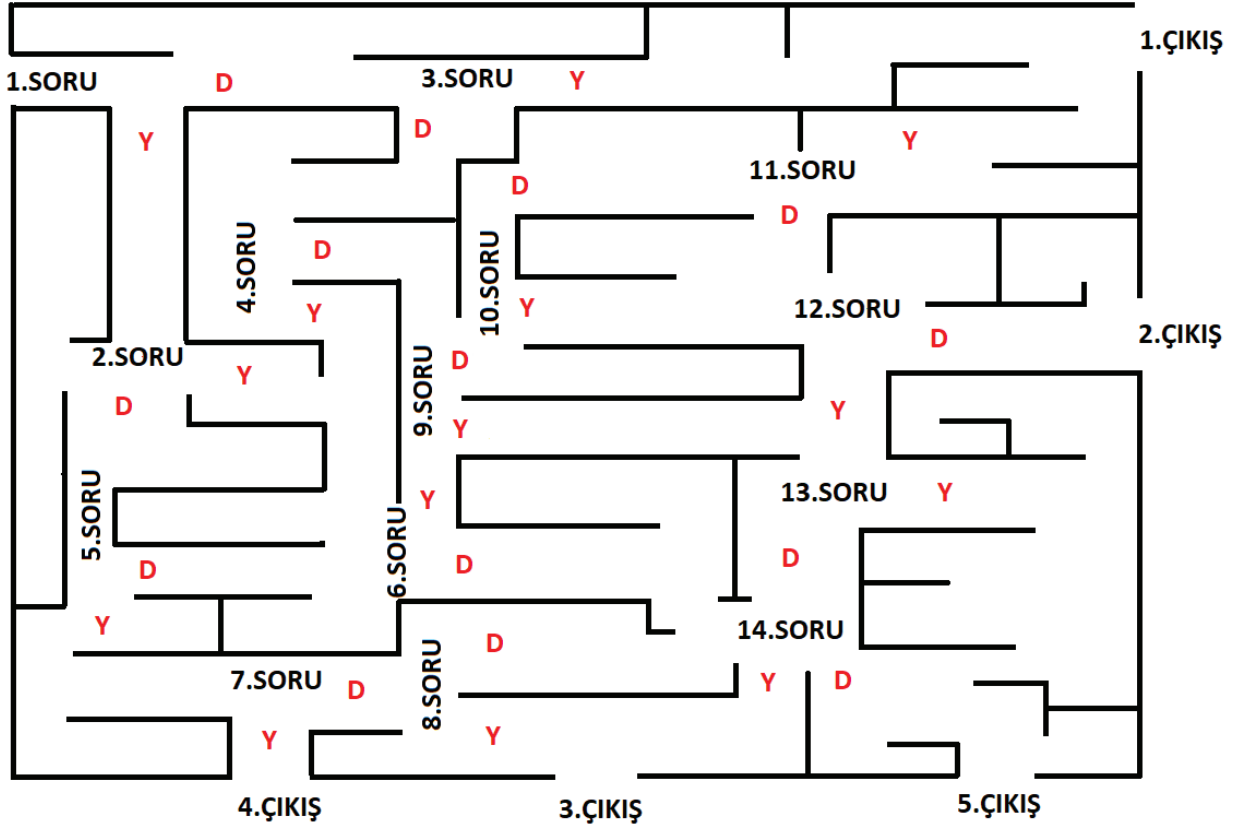
Ay tutulmasını çizin.

ETKİNLİK - 17 Bulmacanın içinde gizlenmiş kelimeleri ipuçlarından yararlanılarak (Soldan sağa-sağdan sola, aşağıdan yukarı – yukarıdan aşağı, çapraz) bulalım.

T A F H A Ü E L S A Ş A R İ H A Ü A E L A
A T S R Ü K R E M B A S X Ç F S G W A V A
P T B A S G A Z S A L Z Y A U K M A G L O
T U B O L A G G E S S A P A R B L S E A M
K E A M A R S G D A S S Y L A I R A Z K A
A P S A P D E S A T A R L N N A T N E E T
R E T A A A V E N Ü S A H A Ü A J E G H A
A A R A Y E A Ü A R A A N A S D A P E T G
S D E J A R R A C N A D S M A A T T N A Ö
A P O A Ü A A Y A L Y R E A E A A Ü A R K
L L İ A A P A R M E T E O R İ T A N G A T
A G T A P A İ A G D Y U C E A R E A A M A
Ü J A T Ü D A T L R E P Z N Y Ü A O A N Ş
L A V B A C Ü C E G E Z E G E N A A R A İ
A J E K T A E D A R A L T F L A A B A S J

- 1- Yapısındaki karbon gazları nedeni ile sıcaklığı çok yüksektir. = **VENÜS**
- 2- Mars ile Jüpiter arasındaki kaya ve metal parçalarıdır. = **ASTEROİT**
- 3- Uzayda bulunan gaz, toz ve ufak kaya parçalarıdır. = **METEORİT**
- 4- Uranüs'ün ikizi olarak bilinir. = **NEPTÜN**
- 5- Üzerinde yaşam olan gezegendir. = **DÜNYA**
- 6- Güneş sisteminin en küçük gezegenidir. = **MERKÜR**
- 7- Kızıl Gezegen olarak bilinir. = **MARS**
- 8- Belirgin halkaları olan gezegendir. = **SATÜRN**
- 9- Dış gezegenlerin diğer adıdır. = **GAZSAL**
- 10- Güneş etrafında dolanan küresel gök cisimleridir. = **GEZEĞEN**
- 11- İç gezegenlerin diğer adıdır. = **KARASAL**
- 12- Pluton'un dahil edildiği sınıftır. = **CÜCE GEZEĞEN**
- 13- Yeryüzüne ulaşabilen meteorlardır. = **GÖKTAŞI**
- 14- Dönüşü yan yatmış bir varile benzeyen gezegendir. = **URANÜS**

ETKİNLİK - 18

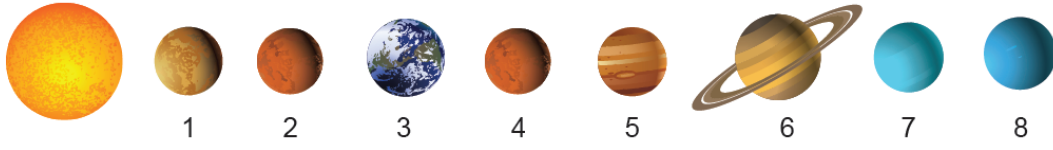

Yukarıdaki korsan bir labirente girecektir. Labirentte onu sorular beklemektedir. Soruları doğruysa “D”, yanlış ise “Y” yolunu seçerek ilerleyecektir. Seçimlerine göre karşısına gelen soruları cevaplayacak ve doğru çıkışa ulaşmaya çalışacaktır.

Korsan bütün soruları yanıtladıktan sonra hangi çıkıştan çıkarsa soruları doğru yanıtlamış olacaktır?

- (Y) 1- Güneş sistemi içinde uydular ve asteroitler bulunmaz.
- (D) 2- Güneş sisteminde bulunan en büyük gezegen Jüpiter’dir.
- (Y) 3- Güneş’e yakınlık olarak ilk 4 gezegen gazsal gezegen olarak adlandırılır.
- (Y) 4- Gazsal gezegenlerden sadece Satürn gezegeninin halkası vardır.
- (D) 5- Ay tutulması Dünya’nın gece yaşanan bölgelerinde gözlenebilir.
- (Y) 6- Asteroit Kuşağı Jüpiter ve Satürn gezegenleri arasında bulunur.
- (Y) 7- Güneş tutulmasını çıplak gözle izleyebiliriz.
- (Y) 8- Güneş tutulmasında Dünya, Ay ile Güneş arasındadır.
- (D) 9- Güneş tutulmasında Ay, Yeni Ay evresindedir.
- (D) 10- Ay tutulmasında Dünya, Güneş ile Ay arasındadır.
- (D) 11- Ay tutulmasında Ay, Dolunay evresindedir.
- (Y) 12- Ay tutulması birkaç dakika gözlenebilen bir doğa olayıdır.
- (D) 13- Güneş sisteminin en küçük gezegeni Merkür gezegenidir.
- (D) 14- Güneş tutulması Dünya’nın sadece belirli bölgelerinden gözlemlenebilir.

ETKİNLİK - 19

Yukarıda Güneş Sistemimizde bulunan gezegenler Güneş'e yakınlıklarına göre sıralanmış ve 1'den 8'e kadar numaralandırılmışlardır.

Buna göre, aşağıda özellikleri verilen gezegenlerin numaralarını kutucuklara yazınız.

- Dünya'nın ikizi olarak bilinen ve Dünya'nın tersi yönünde dönen gezegendir.
- Güneş sisteminde Kızıl Gezegen olarak bilinen, soğuk ve fırtınaları olan gezegendir.
- Üzerinde yaşam olduğu bilinen, Güneş'e en yakın üçüncü gezegendir.
- Güneş'e en yakın ve kendi etrafında yavaş dönen gezegendir.
- Etrafında gaz, buz ve kaya parçalarından oluşan halkaları vardır. Güneş sistemimizin en büyük ikinci gezegenidir.
- Dönüşü yan yatmış bir varile benzeyen, teleskopla keşfedilen ilk gezegendir.
- Kendi etrafında dönüş süresi en kısa olan ve Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.
- Atmosferi zehirli gazlardan oluşan, Güneş sisteminin en soğuk gezegenidir.

2

4

3

1

6

7

5

8

ETKİNLİK - 20
rek işaretleme

Aşağıdaki tabloda verilen özelliklerin Ay tutulması ya da Güneş tutulması olduğuna karar vererek işaretleme (✓) yapınız.

Özellik	Ay tutulması	Güneş tutulması
Ay, Dünya ile Güneş arasındadır.		✓
Dünya, Güneş ile Ay arasındadır.	✓	
Birkaç saat gözlenebilir.	✓	
Birkaç dakikalığına gözlenebilir.		✓
Daha geniş bir alanda gözlenebilir.	✓	
Daha dar bir alanda gözlenebilir.		✓
Ay'ın yeni ay evresinde meydana gelir.		✓
Ay'ın dolunay evresinde meydana gelir.	✓	
Ay, Güneş ışınlarının Dünya'ya ulaşmasını engeller.		✓
Dünya, Güneş ışınlarının Ay'a ulaşmasını engeller.	✓	
Gündüz yaşanan bölgelerde gözlenir.		✓
Gece yaşanan bölgelerde gözlenir.	✓	
Koruyucu ekipman kullanmaya gerek duyulmaz.	✓	
Koruyucu ekipman kullanılarak izlenir.		✓

ETKİNLİK - 21

Aşağıdaki kutucuklarda verilen gezegen özelliklerini yanlarında bulunan harfleri kullanarak gezegen isimleri ile karşılaştırınız.

A

Güneş'e en uzak gezegen olup, Voyager 2 uzay aracı tarafından ziyaret edilmiştir.

B

MERKÜR

B

En küçük gezegendir ve adını Roma tanrısından almıştır.

G

DÜNYA

C

Zehirli gazlardan oluşmuş atmosferi vardır ve büyüklük bakımından 3. sırada yer alır.

C

URANÜS

D

En parlak gezegendir, halka arsında "Çoban Yıldızı" olarak adlandırılır.

E

MARS

E

Toprağın yapısında bulunan demiroksitten dolayı kırmızı renklidir ve iki uydusu vardır.

F

JÜPİTER

F

Gezegenler arasında en kısa günün yaşandığı gezegendir. Aynı zamanda çap ve kütle bakımından da en büyük gezegendir.

D

VENÜS

G

Tek uydusu vardır. Üzerinde yaşam olan tek gezegendir.

A

NEPTÜN

ETKİNLİK - 22 Aşağıdaki gezegen kartlarından özellikleri verilen gezegenlerin isimlerini üstteki boşluklara yazınız. 1-Mars 2-Uranüs 3-Merkür 4-Dünya 5-Neptün 6-Jüpiter 7-Venüs 8-Satürn

Mars

Güneşe yakınlık bakımından 4. gezegendir. **Kızıl Gezegen** olarak da bilinir. Çok ince bir atmosferi bulunmaktadır. 2 uydusu vardır.

Uranüs

Büyüklik sıralamasında 3. gezegendir. Kendi yörüngesinde yan yatmış bir varil gibi dönerek ilerler.

Merkür

Güneşe en yakın gezegendir. Kendi etrafında çok yavaş döndüğü için gece-gündüz arasındaki sıcaklık farkı fazladır.

Dünya

Üzerinde yaşam olan tek gezegendir. Mavi gezegen olarak da bilinir.

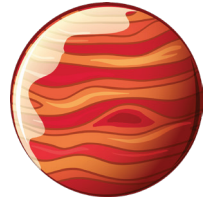
Neptün

Güneşe yakınlık bakımından 8. gezegendir. Açık mavi renklidir. 13 uydusu vardır.

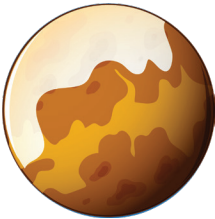
Jüpiter

Güneş sisteminin en büyük gezegenidir. 67 doğal uydusu vardır.

Venüs

Dünyanın ikizi olarak da bilinir. Dünya ile yaklaşık olarak aynı büyüklüktedir. Diğer adı **Çoban Yıldızı**'dır.

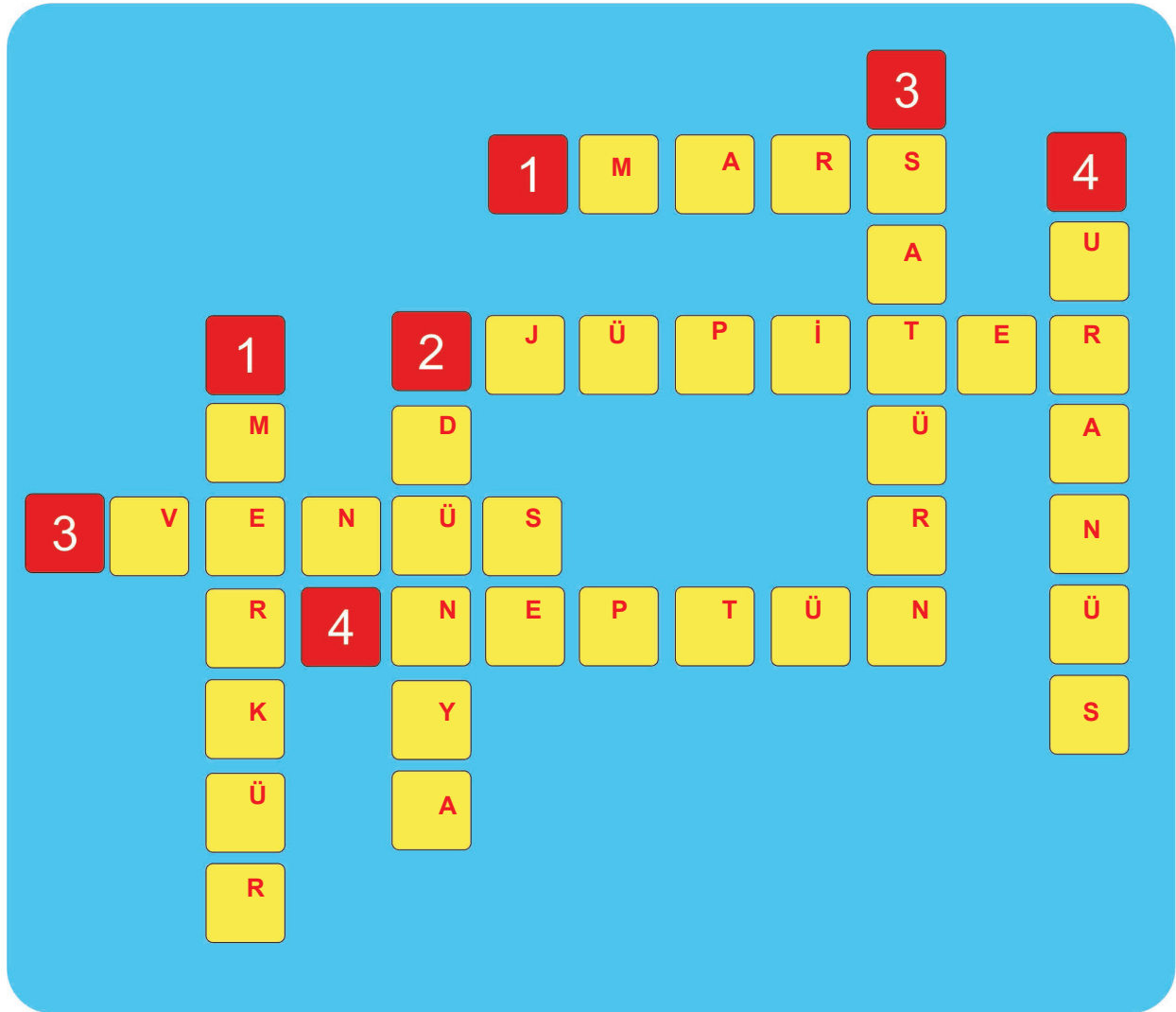

Satürn

Güneş sisteminin en büyük 2. gezegenidir. 7 adet halkası vardır. Sıcaklığı çok düşüktür.

Aşağıdaki bulmacayı verilen ipuçları doğrultusunda doldurunuz.

Soldan Sağa:

ETKİNLİK - 24

Aşağıda verilen soruların cevaplarını altındaki boşluklara numaralandırarak yazınız.

1 Mars	2 İç Gezegen	3 Jüpiter	4 Neptün
5 Dış Gezegen	6 Asteroit	7 Uydu	8 Halka
9 Merkür	10 Dünya	11 Uranüs	12 Meteorit
13 Göktaşı	14 Venüs	15 Meteor	16 Satürn

1- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri Güneş Sisteminde bulunan gezegenlerdir?

1,3,4,9,10,11,14,16

2- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri karasal gezegenlerdir?

1,9,10,14

3- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri gazsal gezegenlerdir?

3,4,11,16

4- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri uydusu olmayan gezegenlerdir?

9,14

5- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri gezegen dışında bir gök cisimidir?

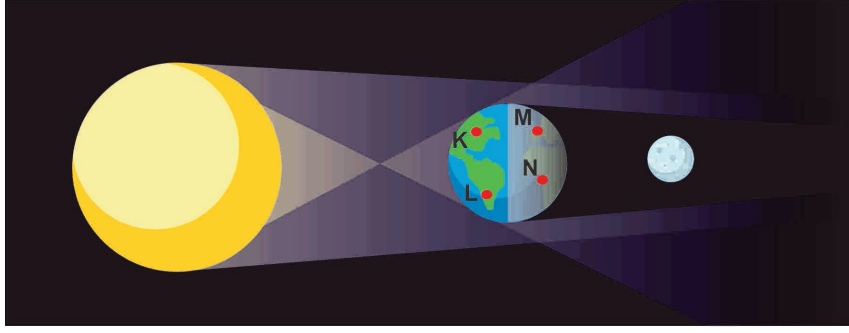
6,7,12,13,15

6- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri uydusu olan gezegenlerdir?

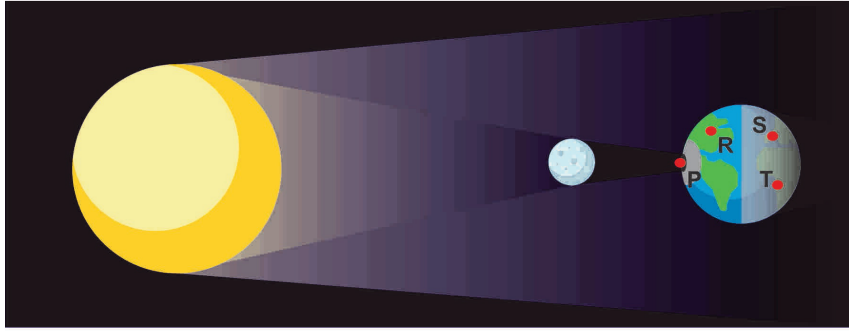
1,3,4,10,11,16

7- Yukarıdaki kutucukların hangileri halkalı gezegendir?

3,4,11,16

Ay Tutulması

Güneş Tutulması

Yukarıdaki Ay tutulması görselinde K,L,M ve N şehirlerinin hangilerinde Ay tutulması gözlemlenebilir?

M ve N

Yukarıdaki Güneş tutulması görselinde P,R,T ve S şehirlerinin hangilerinde Güneş tutulması gözlemlenebilir?

P

Ay tutulması sırasında Ay hangi evrededir?

Dolunay

Güneş tutulması sırasında Ay hangi evrededir?

Yeniay

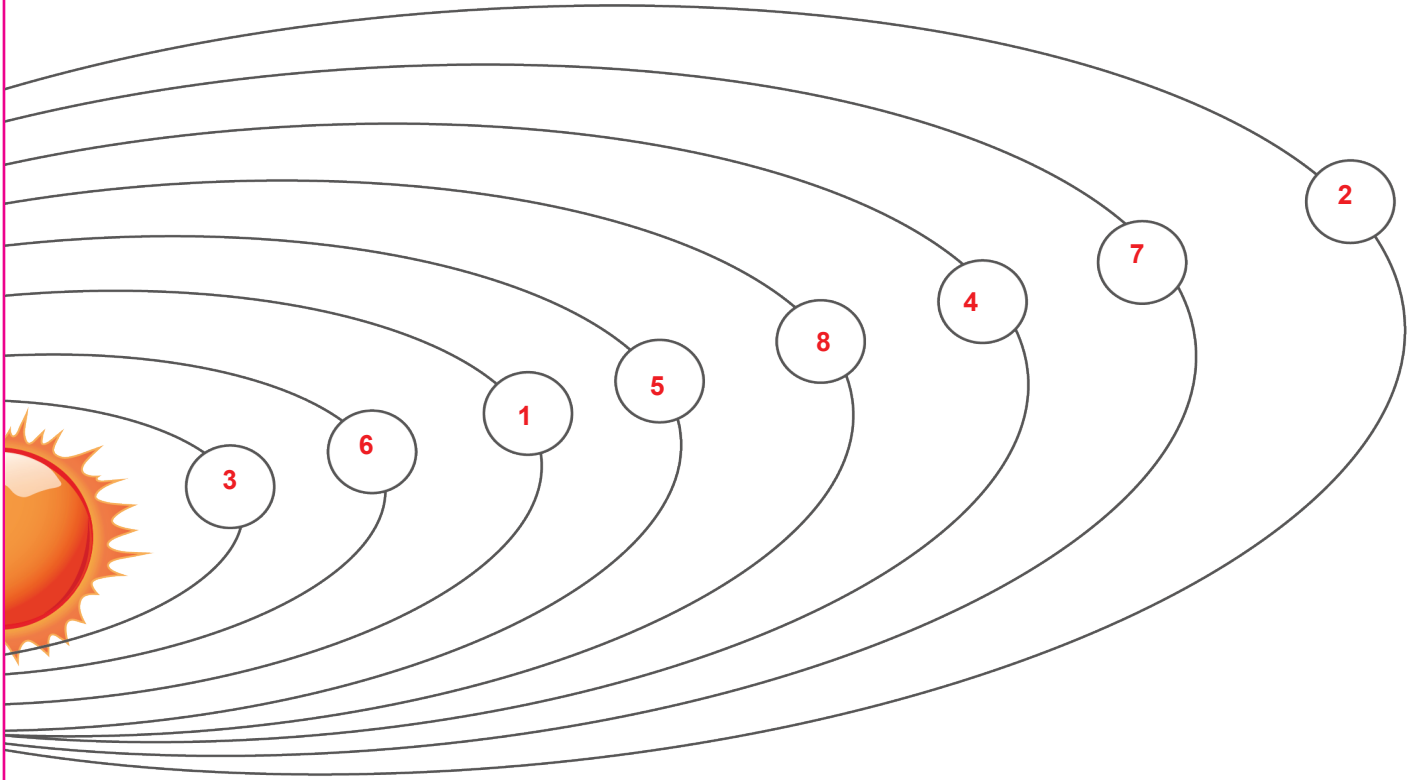
ETKİNLİK - 26

Özlem öğretmen beyaz ışığı oluşturan renkleri öğretirken aşağıdaki gibi bir kod sistemi geliştirmiştir.

K	ırmızı
A	
T	turuncu
S	arı
A	
Y	esil
A	
M	avi
A	
M	or

Bu örnekten yola çıkarak siz de gezegenlerin baş harflerin kullanarak Güneş'e olan yakınlıklarının sırasıyla öğrenmeyi kolaylaştıran bir kod sistemi geliştiriniz.

Dünya

1

Neptün

2

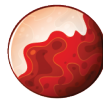
Merkür

3

Satürn

4

Mars

5

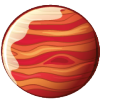
Venüs

6

Uranüs

7

Jüpiter

8

Şekilde numaralandırılmış gezegenleri güneş sistemine verilen örneğe uygun şekilde yerleştiriniz.

ETKİNLİK - 28 Aşağıdaki boşlukları verilen kelimeleri kullanarak uygun şekilde doldurunuz.

- 1) Güneşe en yakın gezegen **Merkür** dür.
- 2) **Mars** ile **Jüpiter** arasında asteroit kuşağı bulunur.
- 3) Atmosfere girip yeryüzüne ulaşabilen meteorlara **Göktaşı** denir.
- 4) Güneş'in ve etrafında dolanan gök cisimlerinin oluşturduğu gök cisimleri topluluğuna **Güneş Sistemi** denir.
- 5) Güneş sisteminin en büyük gezegeni **Jüpiter** dir.
- 6) **Dünya** karasal gezegenleri en büyüğüdür.
- 7) Güneş'in bir kısmının görünmediği tutulma türüne **Parçalı Güneş Tutulması** denir.
- 8) Güneş tutulması esnasında Ay **Yeniay** evresindedir.
- 9) Ay tutulmasının her ay gerçekleşmemesinin sebebi Ay yörüngesinin **eğik** olmasıdır.
- 10) Ay tutulması esnasında Ay **Dünya** gölgesinde kalır.

**Konu Kavrama
Testi -1**

1. C
2. D
3. C
4. A
5. A
6. D
7. B
8. D
9. C
10. A
11. A
12. D
13. B
14. D
15. D
16. A
17. C
18. B
19. D

**Konu Kavrama
Testi -2**

1. C
2. D
3. D
4. C
5. D
6. B
7. A
8. B
9. D
10. C
11. B
12. D
13. D
14. A
15. A
16. B
17. B
18. D
19. A
20. B
21. D
22. B
23. C
24. A

6. SINIF

1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

SOSYAL BİLGİLER

1. Aşağıda “Biz ve değerlerimiz” ünitesiyle ilgili kelimeler ve harf kümesi verilmiştir. Harf kümesinin içinde yatay, dikey ve çapraz olarak yer alan kelimeleri bulup boyayın. Kalan harfleri aşağıdaki kutucuğa yerleştirerek şifreyi çözün.

KELİMELELER

SORUMLULUK
DAYANIŞMA
GÖRENEK
GELENEK
BAYRAM
DEVLET
MİMARİ
KÜLTÜR
KİMLİK
TÜRKÜ
TARİH
MİLLİ
CİRİT
EBRU
AİLE
HAK
DİL
DİN
ROL

S	M	İ	M	A	R	İ	G	M	T	D
K	O	M	L	H	Ü	R	E	A	K	A
K	E	R	İ	O	A	İ	L	R	Y	Y
H	İ	N	U	L	R	K	E	Y	R	A
İ	D	M	E	M	L	E	N	A	Ü	N
R	C	İ	L	R	L	İ	E	B	T	İ
A	U	M	N	İ	Ö	U	K	H	L	Ş
T	A	İ	L	E	K	G	L	U	Ü	M
U	T	E	L	V	E	D	R	U	K	A
T	Ü	R	K	Ü	R	B	İ	Y	K	E
T	D	İ	L	İ	E	T	İ	R	İ	C

ŞİFRE

2. Aşağıda kutucukların yanında harfleri karışık olarak verilen kavramları düzelterek kutucuklara yerleştiriniz. Numaralanmış kutucuklardaki harfleri kullanarak şifreyi çözün.

--	--	--	--	--

2

GIYAS

--	--	--	--	--	--

1

RAYBAM

--	--	--	--	--	--	--

3

YAZILIK

--	--	--	--	--	--	--

6

GENELKE

--	--	--	--	--	--	--	--

5

RAFKILLIK

--	--	--	--	--	--	--	--	--

4

YARIMKILIC

ŞİFRE

--	--	--	--	--	--

1

2

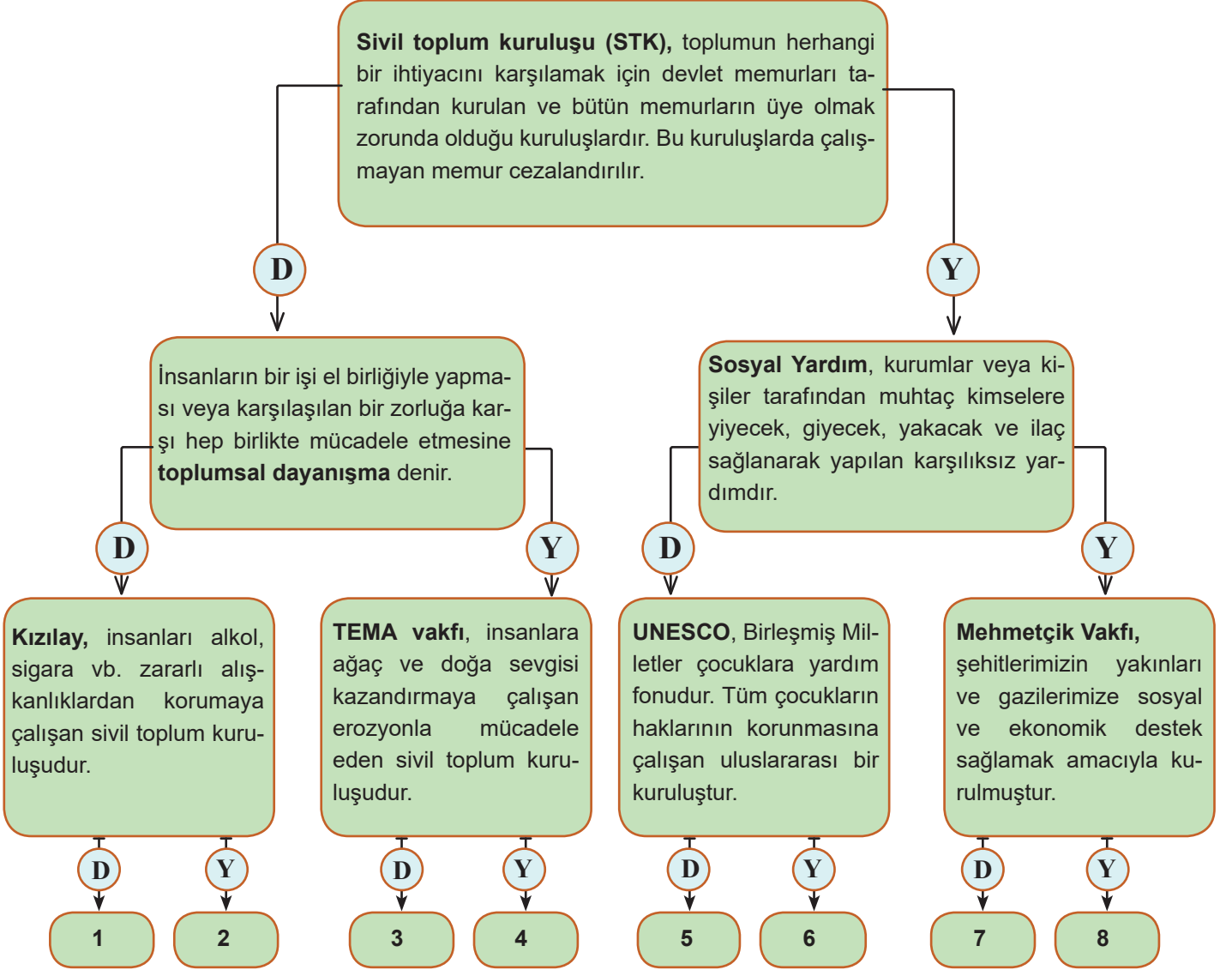
3

4

5

6

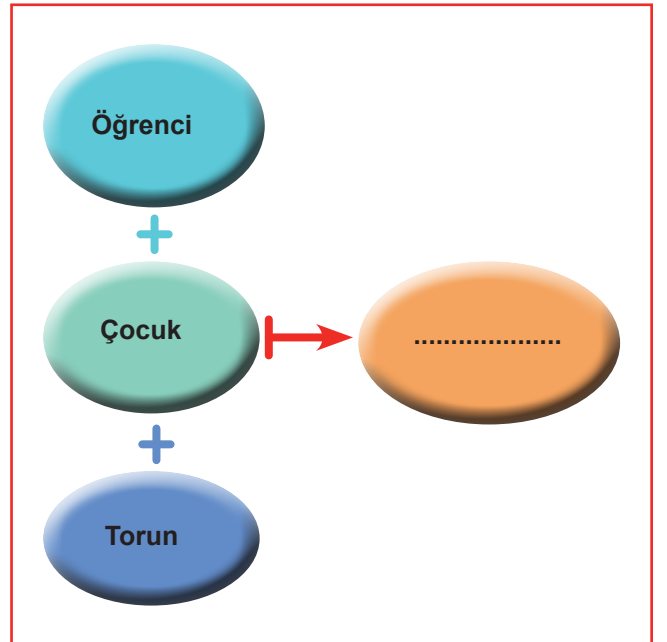
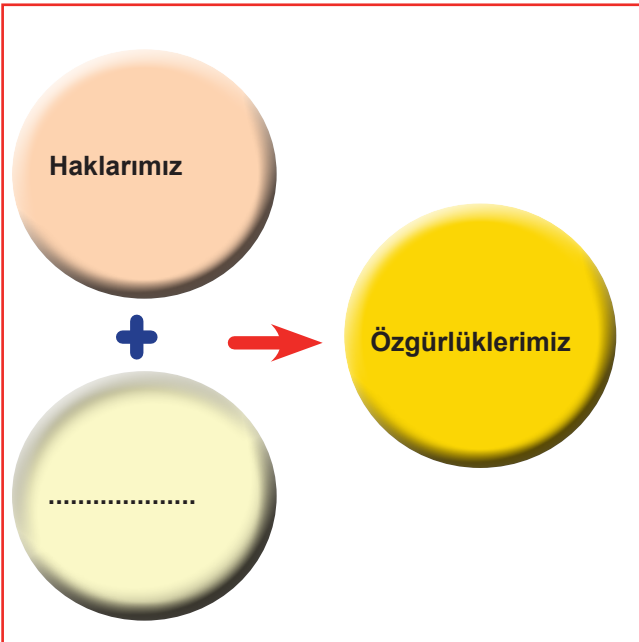
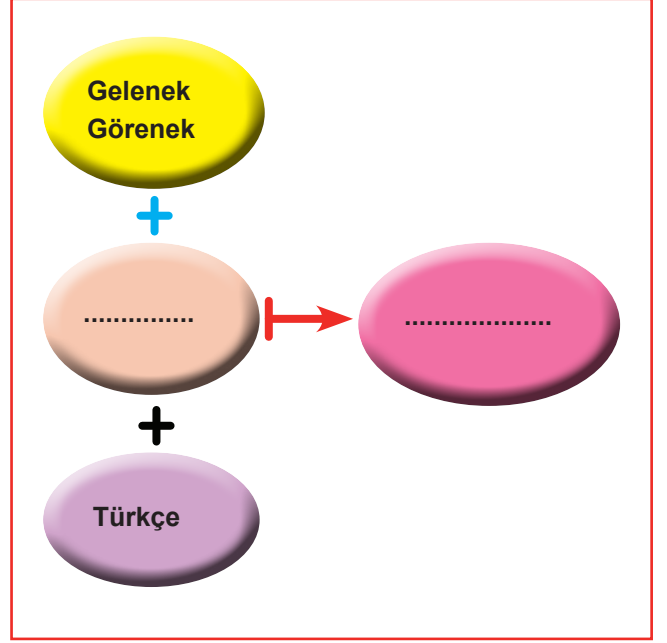
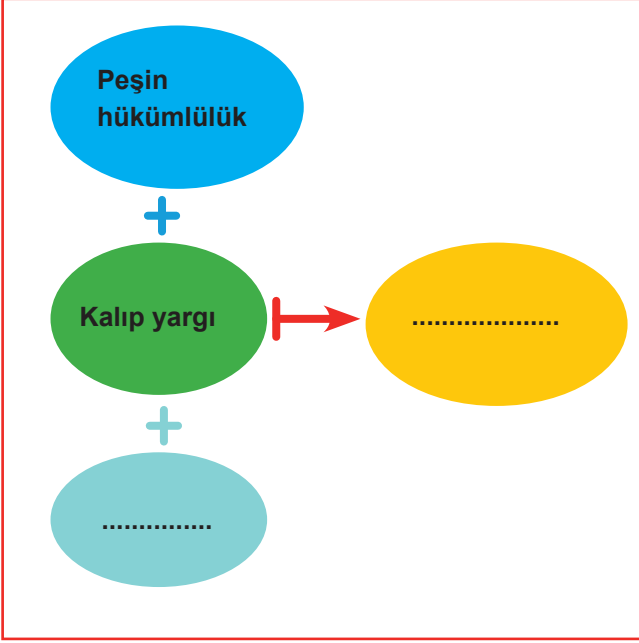
3. “Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma ” konusu ile ilgili aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki ifadelerin bazıları doğru bazıları yanlıştır. İlk kutudan başlayarak soruların doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek yönlendirici okları takip ediniz. Son olarak ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz. Başarılar...

DOĞRU ÇIKIŞÇIKIŞ 3*1=3 PUAN									
1. Çıkış	D	D	D			5. Çıkış	Y	D	D
2. Çıkış	D	D	Y			6. Çıkış	Y	D	Y
3. Çıkış	D	Y	D			7. Çıkış	Y	Y	D
4. Çıkış	D	Y	Y			8. Çıkış	Y	Y	Y

4. Aşağıda verilen kelimeleri ilgili oldukları yerlere yazınız.

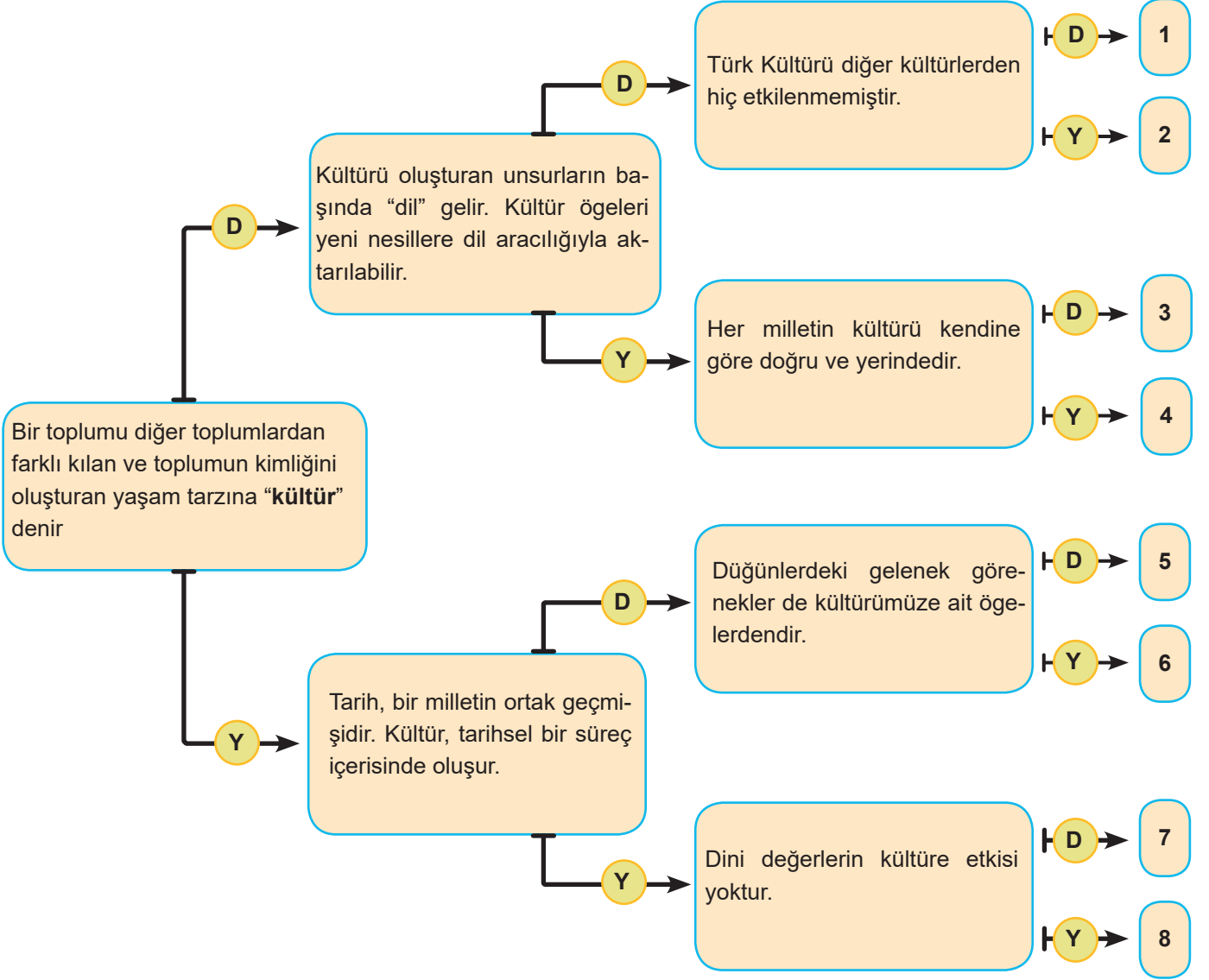
ÖN YARGI --- DEĞERLERİMİZ ---- SORUMLULUKLARIMIZ --- ROL
DİLEKÇE HAKKI --- DAVRANIŞ --- AYRIMCILIK --- BAYRAMLAR

5. Aşağıda sosyal yardımlaşma ve dayanışma ile ilgili ifadeler verilmiştir. Bu ifadelerin doğru veya yanlış olduğunu karşısında belirtilen yere uygun şekilde işaretleyiniz.

	İFADELER	DOĞRU 	YANLIŞ
1	Sivil toplum kuruluşları insanlara yardım faaliyetinde bulunurlar.		
2	Kan bağıışı yapmak salgın hastalığa neden olur.		
3	Paylaşmak güzel bir duygu olduğu için özel bilgilerimizi paylaşabiliriz.		
4	Doğal afet sonrası insanlara yardım etmemiz gerekir.		
5	Sorunlarımızı yardımlaşarak daha kolay çözebiliriz.		
6	Türk tarihinde sadece yoksullara yardım etmek için vakıflar kurulmuştur.		
7	“Komşusu açken kendisi tok yatan bizden değildir” hadisi şerifi insanlar arasında yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik etmektedir.		
8	Aile içerisinde yardımlaşma ve dayanışmaya gerek yoktur.		
9	Deprem, sel, kuraklık gibi felaketlerin olumsuz etkileri dayanışma ve yardımlaşma ile azaltılabilir.		
10	“Gurabahane-i Laklakan” başta leylekler olmak üzere göçmen kuşların bakım ve tedavisinin yapılması amacıyla Osmanlı Devleti zamanında kurulmuştur.		
11	Sivil toplum kuruluşlarında görev yapmak zorunluluğu vardır. Görev almayanlara yaptırım uygulanır.		

6-“ Biz ve değerlerimiz” konusu ile ilgili aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki ifadelerin bazıları doğru bazıları yanlıştır. İlk kutudan başlayarak soruların doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek yönlendirici okları takip ediniz. Son olarak ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz. Başarılar...

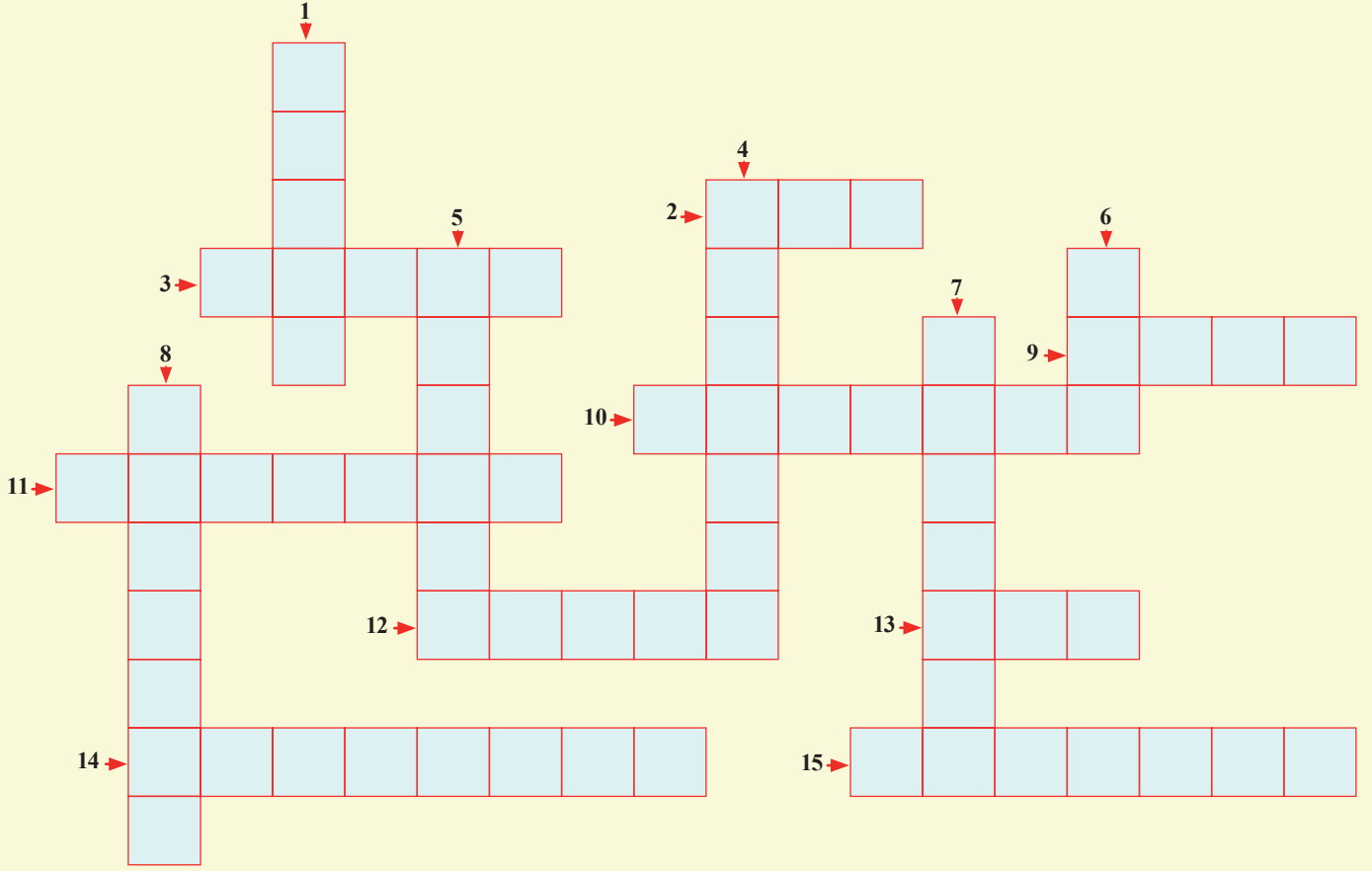

DOĞRU ÇIKIŞ					ÇIKIŞ	3*1=3 PUAN			
1. Çıkış	D	D	D			5. Çıkış	Y	D	D
2. Çıkış	D	D	Y			6. Çıkış	Y	D	Y
3. Çıkış	D	Y	D			7. Çıkış	Y	Y	D
4. Çıkış	D	Y	Y			8. Çıkış	Y	Y	Y

7. Aşağıda bireylerin sahip olduğu rollerle ilgili verilen davranış örneklerinin daha çok hangi yaş grubunda yapıldığını karşılarında yer alan kutucuklara işaretleyiniz. Birden fazla kutucuğu işaretleyebilirsiniz.

DAVRANIŞLAR		Çocukken (0-17 yaş)	Yetişkinken (18-64 yaş)	Yaşlıyken (65 yaş üstü)	Her zaman
1	Okuma yazmayı öğrenmek				
2	Askere gitmek				
3	Yere düşen birini kaldırmak				
4	Seçimlerde oy kullanmak				
5	Hasta ziyaretine gitmek				
6	Öğrencilere ders anlatmak				
7	Sokak hayvanlarını beslemek				
8	Araç kullanmak				
9	Çizgi film seyretmek				
10	Ağaçlandırma çalışmalarına katılmak, ağaç dikmek				

8. Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

Soldan Sağa

2. Gelenek ve göreneklerin, örf ve âdetlerin, değerlerin nesilden nesile aktarılmasını sağlayan kültürel öge, lisan
3. T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi kısa yazılışı
9. Aynı soydan gelen veya aralarında akrabalık ilişkileri bulunan kimselerin tümü, içinde bulunduğumuz ilk grup
10. Bir toplumda öteden beri yapılagelen alışkanlıklar, anane
11. Zararlı alışkanlıklara karşı mücadele eden ve 1920 yılında kurulmuş olan sivil toplum kuruluşu
12. Kırsal topluluklarda köyün zorunlu ve isteğe bağlı işlerinin köylülerce eşit şartlarda emek birliğiyle gerçekleştirilmesi
13. Bir işte bir kimse veya şeyin üstüne düşen görev
14. Parayı ya da tüketilecek herhangi bir şeyi dikkatli kullanma, idareli harcama
15. Hilal-i Ahmer Cemiyeti adıyla 1868 yılında kurulmuş olan sivil toplum kuruluşu

Yukarıdan Aşağıya

1. Milletlerin geçmiş dönemde yaşadıkları olayları, olaylar arasındaki ilişkileri ve etkilerini zaman ve yer göstererek inceleyen bilim dalı
4. Anayasamızın 74. maddesine göre vatandaşlarımızın istek ve şikayetlerini yetkili makamlara yazılı olarak iletme hakkı
5. Bireyin kendisini bir başkasının yerine koyması, duygudaşlık
6. Bireyin herhangi bir şeyi yapabilme yetkisi
7. Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz fikir
8. Bir kimsenin bir başka kimseye karşı duyumsadığı, beslediği sıcak, içten sevgi ve yakınlık duygusu, sıcakkanlılık

9. Aşağıdaki kutucuklarda ön yargıya neden olan bazı davranışlar ve ön yargıların engellenmesi için yapılabilir bazı davranışlar verilmiştir.

Ön yargının bazı nedenleri:

Toplum etkisi - Alışkanlık - Ayrımcılık - Irkçılık -
Yetersiz Bilgi - Fiziki Görünüş - Genelleme Yapma vb.

**Ön yargıların engellenmesi için
yapabileceklerimiz:**

Empati -Ayrımcılık Yapmama - Hoşgörü
Farklılıklara Saygı -Araştırma yapma vb.

Aşağıda verilen ön yargı örneklerinden hareketle, insanların sahip olduğu ön yargıların nedenini ve ön yargılarının nasıl düzeltilebileceğini yukarıda verilen kutucuklardaki davranışlardan yararlanarak boşluklara yazınız?

		ÖN YARGININ NEDENİ	ÖN YARGI NASIL DÜZELTİLİR?
1	Herkes bilgisayar oyunu oynuyor, ben de oynayabilirim.		
2	Komedi filmleri dışındaki filmleri seyretmek çok sıkıcıdır.		
3	Serkan'ı maça çağırmayalım o iyi oynayamıyor.		
4	Fatma ile gezmek istemiyorum çünkü kıyafetleri çok eski.		
5	Sınıfımıza yeni gelen arkadaşımız bilgisayar oyunlarını çok fazla oynamıştır çünkü gözlük kullanıyor.		
6	Göreceksiniz, okul futbol takımımız bu sene de okullar arası futbol turnuvasında final oynayacak.		
7	Çöllerde hiç bir canlı yaşayamaz.		
8	Sosyal Bilgiler dersi kolay bir derstir.		

10. Aşağıdaki çoktan seçmeli testleri cevaplayınız. Doğru seçeneği istediğiniz renge boyayınız.

Mantı	Tarhana
Hangisinin kökeni Türk mut-fak kültürü <u>değildir</u> ?	
Gözleme	Pizza

Yolcu	Evlat
Hangisi zamana bağlı olarak değişen rollerimizden birisi <u>değildir</u> ?	
Öğrenci	Müşteri

Sürücü	Müşteri
Hangisi evdeki rollerimizden birisidir?	
Öğretmen	Evlat

Orhun Abideleri	Roma Kolezyumu
Hangisi Türk tarihinde önemli bir yeri olan eserdir?	
Mısır Piramitleri	Truva Antik kenti

Odamızı temiz tutmak	Vergi vermek
Ülkemize karşı sorumluluğumuz hangisidir?	
Ödevleri zamanında yapmak	Sokak hayvanlarına sahip çıkmak

Bir işte çalışmak	Çevreyi temiz tutmak
Hangisi anayasal haklarımızdan birisidir?	
Askerlik yapmak	Vergi vermek

176	144
Alo Sosyal Yardım hattının numarası hangisidir?	
112	182

Ayrımcılık	Irkçılık
Hangisi ön yargının nedenle-rinden biri <u>değildir</u> ?	
Bilgi eksikliği	Empati

11. Aşağıda verilen "Biz ve değerlerimiz" ünitesiyle ilgili kavramları uygun açıklamaları ile yanlarında bulunan harfleri kullanarak eşleştiriniz.

A	TARİH		Birçok kimsenin toplanıp el birliğiyle bir kişinin veya bir topluluğun işini görmesi ve böylece işlerin sıra ile bitirilmesi
B	TEMA VAKFI		Herhangi bir kısıtlamaya, zorlamaya bağlı olmaksızın düşünme veya davranma, serbesti
C	EMPATİ		Bir isteği bildirmek için ilgili makamlara sunulan, imzalı ve adresli yazı
D	İMECE		Geçmişte yaşanmış olayları zaman ve yer göstererek anlatan, bu olaylar arasındaki ilişkileri inceleyen bilim dalı
E	ÖZGÜRLÜK		Bir kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerini koyarak hareket etmesi, duyudaşlık
F	UNICEF		Sahip olduğumuz rollerin gereklerini yerine getirmek, mes'uliyet
G	GELENEK		Kuşaktan kuşağa aktarılan ve bir toplumu diğer toplumlardan ayıran hayat tarzı
H	DİLEKÇE		Bir toplumda eskiden beri uygulanagelen, saygın tutulup kuşaktan kuşağa iletilen, yaptırım gücü olan alışkanlıklar
I	SORUMLULUK		Erozyonla mücadele ve ağaçlandırma çalışmalarıyla tanınan sivil toplum kuruluşu
İ	MİLLİ KÜLTÜR		Birleşmiş Milletler tarafından çocukları korumak için oluşturulmuş çocuk yardım fonu

12. Kültür, bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan yaşam tarzıdır. Kültür çeşitli öğelerden oluşur. Aşağıdaki Türkiye haritasının yanlarında boş bırakılan kutucuklara kültür öğelerini yazınız.

13. Aşağıdaki tabloda milli kültürümüze ait bazı ifadelere yer verilmiştir. Bu ifadelerin hangi kültür ögesine ait olduğunu tablo üzerinde işaretleyiniz.

Sıra No	İfadeler	Din	Dil	Tarih	Mimari	Gelenekler Görenekler
1	26 Ağustos 1922 tarihinde başlayan Büyük Taarruz ile vatan toprağı düşman işgalinden kurtarılmıştır.					
2	Fitre, zekat ve sadaka, milli birlik ve beraberliğimizi güçlendirir.					
3	Tarihimizde konutlar inşa edilirken kuşlar da düşünülmüştür. Evlerin duvarlarına kuş evleri yapılmıştır.					
4	Kültürümüzde misafirlerin ayrı bir yeri vardır. Misafiri en iyi şekilde ağırlamak gerekir.					
5	1492 yılında İspanya’da yaşanan olaylardan sonra Osmanlı donanması İspanya’da yaşayan Müslümanları ve Yahudileri kurtararak güvenli bölgeye taşımıştır.					
6	Sivas- Divriği Ulu Cami, UNESCO tarafından “Dünya Kültür Mirası” listesine alınmıştır. Taş işçiliğinin en nadide ve en ince örneklerini yansıtan harikulade bir eserdir.					
7	Tarihi kentlerimizde cami, çeşme, hamam ve medrese gibi mimari eserlerin bir arada ve şehrin merkezinde olması.					
8	Bir yakını vefat eden kişiye taziye ziyareti yapılması, vefat eden kişi için dua edilmesi.					
9	Halide Edip Adıvar’ın kaleme aldığı “Ateşten Gömlek” edebiyatımızdaki Kurtuluş Savaşı üzerine yazılmış bir romandır.					
10	Düğünlerde evlenen çiftlere altın ve gümüş gibi ziynet eşyaları takı olarak hediye edilir.					

14.Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezinin(CİMER) kurulması ve vatandaşlara dilekçe hakkı verilmesinin temel amacı nedir? Açıklayınız.

15. Kızılay, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Darülaceze, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Mehmetçik Vakfı gibi sivil toplum kuruluşlarının genel amaçları nelerdir?

16. İnsanların,
Yüzlerinin ve gözlerinin rengi
Başka başka da olsa,
Gözyaşlarının rengi hep aynıdır.

Yukarıda Prof. Dr. Üstün Dökmen'in "Tanışma" isimli şiirinden bir bölüm verilmiştir. Verilen bölümü "ayrımcılık ve ön yargı" bağlamında değerlendiriniz.

17. Aşağıdaki verilen kelime ve kavramları cümlelerdeki boşluklara uygun ekler kullanarak doldurunuz.

Aile

Dil

Görenek

Ön Yargı

Kalıp Yargı

Safranbolu

Darülaceze

Toplumsal Dayanışma

Mesleki Rol

Milli Kültür

1. 1895 yılında Sultan II. Abdülhamit Han tarafından kurulmuş olan din, dil, ırk, cinsiyet farketmeksizin bütün muhtaç insanlara hizmet veren bir hayır kurumudur.
2. Toplumun kurum ve kuruluşlarıyla ortak değerlerde birleşmesi ve birlikte hareket etmesine denir.
3. Sahip olduğumuz meslek grubunun gerektirdiği davranışlara denir. Sahip olduğumuz mesleğe ve hukuk kurallarına uygun davranılması gerekir.
4. Geleneksel Türk kent kültürünün günümüzde en güzel örneklerinden birisi Karabük ili ilçesinde görülmektedir. Bu ilçemizde 2000 kadar geleneksel Türk evi bulunmaktadır.
5. Halkın veya bir grubun başka grup hakkındaki duygusallaşmış, tecrübeyle çok az değişmiş olan inançlarına denir. Genelde cinsiyet, etnik grup veya dini gruplara karşı bu tür davranışlar görülür.
6. Nesilden nesile aktarılan ve bir toplumu diğer toplumlardan ayıran hayat tarzına denir.
7. Duygu ve düşüncelerimiz sayesinde başka kişilere aktarılır. Milli birlik ve beraberliğin sağlanmasındaki en önemli kültür ögesidir.
8. bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargı olarak tanımlanabilir.
9. Evlilik ve kan bağına dayanan, genelde anne, baba ve çocuklardan oluşan içinde bulunduğumuz ilk grup ve aynı zamanda ilk sosyal kuruma denir.
10. Bir şeyi eskiden beri görüldüğü gibi yapma alışkanlığına veya âdet denir. Âdetlerin kültürümüzde önemli bir yeri vardır.

18. Aşağıdaki bilgiler doğru ise yay ayraç içine “D” , yanlış ise “Y” yazınız.

1. (.....) İnsanlar, hayatları boyunca içinde bulundukları grup ve kurumlarda çeşitli roller üstlenirler. Hatta aynı anda birden fazla rol de üstlenebilirler.
2. (.....) Sahip olduğumuz roller zamanla değişse de sorumluluklarımız değişmez.
3. (.....) Kültürümüzü oluşturan din, dil, tarih, gelenek ve görenekler, mimari vb. öğeler bizi birbirimize bağlar ve böylece daha güçlü olmamızı sağlar.
4. (.....) Son dönemde yabancı kelimelerin dilimize girmesi, iş yeri tabelalarında yabancı kelimelerin kullanılmasının herhangi bir zararı yoktur hatta iş yerlerinin daha iyi tanınmasını sağlar.
5. (.....) Türk mimarisinde kırsal kesimde konutların yapı malzemeleri genelde yakın çevreden kolay temin edilen ürünlerdir. Mesela Karadeniz Bölgesinde orman fazla olduğu için konut yapımında ahşap (ağaç) kullanılırken Orta Anadolu’da orman az olduğu için ahşap kullanımı çok azdır.
6. (.....) Zekat, toplumsal yardımlaşma ve dayanışmayı sağlar. Birlik beraberlik duygusunu geliştirir.
7. (.....) “Bayanların asker veya polis olarak görev yapamayacağını” söyleyen bir kişi cinsiyet ayrımcılığıyla ilgili bir kalıp yargı sahibi demektir. Oysa ki bayan olmak asker veya polis olmaya mani değildir.
8. (.....) Herhangi bir kısıtlamaya, zorlamaya bağlı olmadan düşünmeye ve davranmaya sorumluluk denir.
9. (.....) Haklarını ve sorumluluklarını bilen bilinçli bireylerden oluşan toplumlarda sorunlar artar.
10. (.....) Günlük hayatta karşılaştığımız sorunları çözmek için dilekçe ve bilgi edinme haklarını kullanırız.
11. (.....) İslamiyet ile birlikte yardımlaşma ve dayanışma duygumuz daha da pekişmiştir. “Komşusu aç iken tok yatan bizden değildir.” hadisi şerifinden hareketle vakıflar oluşturulmuş, aşevleri kurulmuştur.
12. (.....) Ön yargı, bir topluluğu oluşturanların duygu, düşünce ve çıkarlarda birlikte hareket etmesidir.
13. (.....) Ücretsiz aranabilen “Alo 144 Sosyal Yardım Hattı” ile sosyal yardıma ihtiyacı olan vatandaşlarımıza profesyonel destek sağlanmaktadır.
14. (.....) Üyesi olduğumuz grupta üstlendiğimiz rollerin gereklerini yerine getirmeye hak denir.
15. (.....) Kızılay’ın çalışma alanlarından birisi de kan bağıışı olarak insanların kan ihtiyacını karşılamaktır.
16. (.....) Doğal afetlerden sonra toplumsal yardımlaşma, kardeşlik ve dostluk duygularını geliştirir.
17. (.....) Milli kültür başka kültürlerden etkilenmez ve yıllarca değişmeden aynı kalır.
18. (.....) Darülaceze 1995 yılında öksüz ve yetim çocuklara sahip çıkmak amacıyla kurulmuştur.
19. (.....) Ön yargılar farklılıklara saygının önündeki bir engeldir.
20. (.....) UNESCO, Birleştirilmiş Milletlere bağlı, çocuk haklarını savunan çocuklara yardım fonudur.

Aşağıdaki tabloda numaralandırılmış kutucuklarda çeşitli sivil toplum kuruluşlarının isim ve logoları verilmiştir. Aşağıdaki soruları tabloya göre cevaplayınız.

 1	 2	 3	 4
 5	 6	 7	 8
 9	 10	 11	12

19. Eğitim ve sağlık alanında çalışma yapan sivil toplum kuruluşları hangileridir?

Eğitim alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları

.....

.....

.....

.....

Sağlık alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları

.....

.....

.....

.....

20. Yeni bir sivil toplum kuruluşu hayal ediniz. İsmi ve çalışma alanlarını aşağıya yazınız. Hayal ettiğiniz sivil toplum kuruluşuyla ilgili yeni bir logo tasarlayarak 12 numaralı kutucuğa yerleştiriniz.

STK Adı :

STK Çalışma Alanı:

.....

.....

21. Sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerini toplumsal birlik ve dayanışma açısından değerlendiriniz.

22-26. soruları aşağıdaki tabloya göre çözünüz

TÜKETİCİNİN NABZI
Bilinçli Tüketicinin Adresi

Ana Sayfa

Forum

Üyeler

İletişim

Dizüstü Bilgisayar Arızası

Tuğba

KONUYU BAŞLATAN

5 Mart 2020 13.00 gönderildi

Merhaba Arkadaşlar,

Bir mağazadan dizüstü bilgisayar aldım. Bir süre kullandıktan sonra bilgisayar kilitlendi ve kapandı. Bir süre açılmadı. 10-15 dakika bekleyince tekrar denedim, açıldı. Bir süre sonra yine kilitlendi ve kapandı. Ne yapmam lazım?

Yeni satın aldığım ürün arızalı çıktı. Yeni satın aldığımız bir ürün arızalı çıkarsa haklarımız nelerdir?

Ahmet

5 Mart 2020 13.10 gönderildi

Muhtemelen bilgisayarınızın soğutma fanı arızalı. Bilgisayar ısınınca kilitleniyor, bir süre bekleyip soğuyunca tekrar çalışıyor. Soğutma fanı olan bilgisayar altlıkları var ondan alırsanız sorunuz çözülebilir.

Alptekin

5 Mart 2020 13.20 gönderildi

Ben de benzer bir durum yaşamıştım. Bilgisayarın alt kısmında hava girişi sağlayan gözenekler kapalıymış. Yeni bilgisayar olduğu için taşınma sırasında bilgisayar çizilmesin diye üretici firma, plastik malzeme ile kaplamış, onun açılması gerekiyormuş. Ben sonradan farkettim. Plastik kaplamayı kaldırıncı sorun çözüldü. Bir kontrol edin sizin bilgisayarında da benzer durum olabilir.

Bilgisayar Tüccarı

5 Mart 2020 13.30 gönderildi

Merhaba! Bilgisayar çeşitlerinde ve bilgisayar donanımlarında %70 e varan indirimler var. Bizim mağazamıza gelmeden ürün almayınız. Kaliteli bilgisayarları ucuza almak için lütfen sayfamızı ziyaret ediniz. www.bil...

Merve

5 Mart 2020 14.00 gönderildi

Merhaba Tuğba,

Ben tüketici haklarıyla ilgilenen bir sivil toplum kuruluşunda çalışıyorum. Tüketicinin korunması kanunu var. Bilgisayarı iade edebilirsin, istersen misliyle değiştirebilirsin, istersen de ücretsiz tamir ettirip kullanabilirsin. Mağaza itiraz edecek olursa Tüketici Hakem Heyeti'ne başvuru yapabilirsin. Tüketici Hakem Heyeti'ne başvurmak için yazılı dilekçe vermelisin. Ayrıca E-Devlet uygulaması üzerinden de başvuru yapabilirsin.

Sibel

5 Mart 2020 14.05 gönderildi

Bu bilgisayarla hiç uğraşma. Daha büyük arızaya neden olabilirsin. Bilgisayarı, ikinci el ürün alıp satan internet sayfaları üzerinden veya sosyal medya hesapları üzerinden sat, kurtul. Bırak satın alan kişi uğraşsın.

22. Tuğba ne öğrenmek istiyor?

- A) Satın alınan ürün arızalıysa haklarının neler olduğunu
- B) Bilgisayarın arızasını giderip gideremeyeceğini
- C) Bilgisayarı internet üzerinden satıp satamayacağını
- D) Bilgisayara yeni programlar yükleyip yükleyemeyeceğini

23. Tuğba'nın gönderisine "Bilgisayar Tüccarı" niçin cevap veriyor?

- A) Bilgisayar konusunda uzman olduğunu göstermek için
- B) Tuğba'nın gönderisini cevaplamak için
- C) Alptekin'in gönderisine ek yapmak için
- D) Firmasının reklamını yapmak için

24. Tuğba'nın karşılaştığı sorunla ilgili yaşadığı bir tecrübesi olan kişi hangisidir?

- A) Merve B) Sibel C) Alptekin D) Ahmet

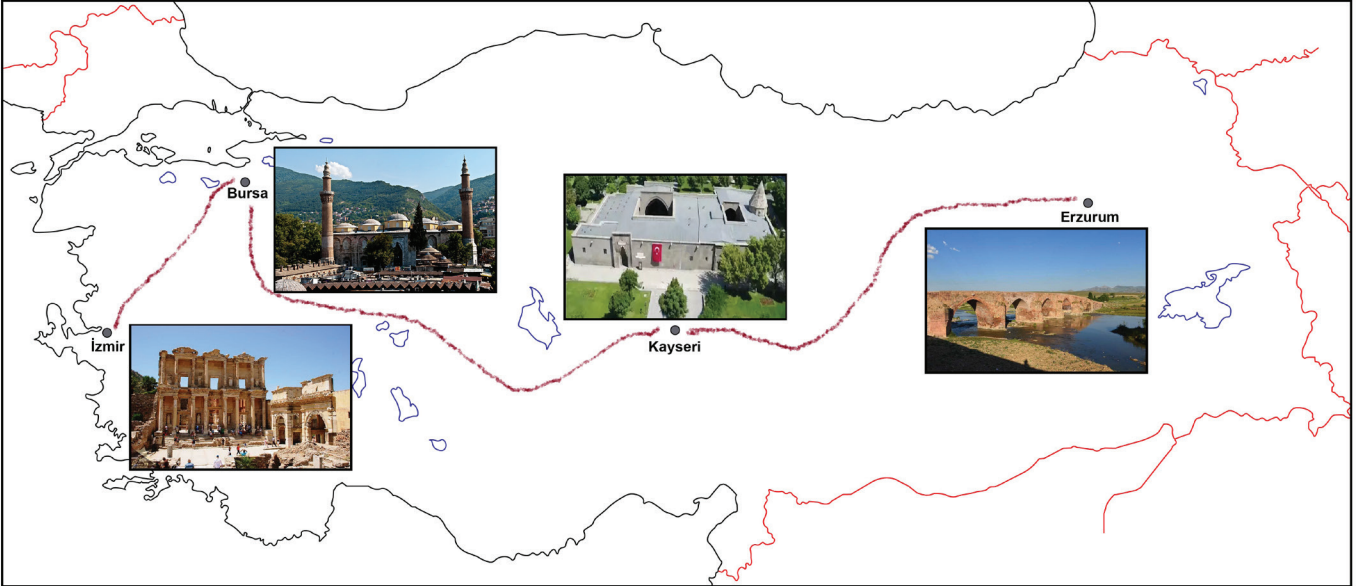
25. Tuğba'nın gönderisine cevap verenler içerisinde tüketici haklarına uygun olmayan ve başka insanları da mağdur edecek cevabı kim vermiştir?

- A) Merve B) Sibel C) Alptekin D) Ahmet

26. Merve'nin bahsettiği tüketici koruma kanununda aşağıdaki haklardan hangisi yoktur?

- A) Ayıplı ürünü iade etmek
B) Ayıplı ürünü misliyle değiştirmek
C) Ayıplı ürünü ücretsiz olarak tamir ettirmek
D) Ayıplı ürünü sosyal medyadan başka birisine satmak

8. ve 9. soruları aşağıdaki haritaya göre çözünüz

27. Kültürümüzü oluşturan önemli unsurlardan birisi de mimari eserlerdir. Bir grup öğrenci yukarıdaki haritada gösterilen illerimizdeki tarihi eserleri incelemek amacıyla gezi düzenlemişlerdir.

Öğrencilerin incelediği hangi mimari eser Türk kültürüne ait değildir?

- A) Çobandede Köprüsü (Erzurum) B) Efes Antik Kenti (İzmir)
C) Gevher Nesibe Tıp Medresesi (Kayseri) D) Ulu Camii (Bursa)

28. Öğrencilerin incelediği eserler dikkate alınırsa aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türkler sağlık alanında çalışma yapmışlardır.
B) Türk mimarisinde İslam dininin etkileri vardır.
C) Türkler Anadolu'da antik tiyatro sahneleri yapmışlardır.
D) Türkler Anadolu'da ulaşımı geliştirmeye çalışmışlardır.

29.

İsmim Yasemin, ulusal bir televizyon kanalında muhabir olarak çalışıyorum. Aynı zamanda bir üniversitede Radyo-Televizyon bölümünde doktora öğrencisiyim. Üniversite öğrencisi bir kardeşim var. Onunla aynı evde kalıyoruz. Kardeşimin okul ihtiyaçlarının giderilmesine yardımcı oluyorum.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi Yasemin Hanım'ın üstlendiği rollerden biri değildir?

- A) Kardeş olmak B) Anne olmak
C) Öğrenci olmak D) Haberci olmak

30. Doğduğumuz andan itibaren çeşitli rollere sahip oluruz. Bu rollerden bazıları doğuştan gelen ve biyolojik özelliklerimize göre belirlenirken bazıları da zaman içerisinde yer aldığımız grup ve kurumlarda sonradan kazanılır.

Aşağıdakilerden hangisi biyolojik özelliklerimizden kaynaklanan roller arasında yer alır?

- A) Torun B) Arkadaş
C) Mühendis D) Okul Müdürü

31.

İnsanlar, hayatları boyunca içinde bulundukları gruplara göre çeşitli roller üstlenirler. Hatta aynı anda birden fazla rol de üstlenebilirler. Birreylerin toplum içindeki rolleri zaman ve mekana göre değişebilir.

Aşağıdakilerden hangisi sosyal rollerin değişimine örnek verilemez?

- A) Öğretmen Ali Bey'in müdür olarak başka bir okulda göreve başlaması
B) Hukuk Fakültesini bitiren Fatma'nın avukatlık yapmaya başlaması
C) Futbolcu Sergen'in başka bir takımda teknik direktör olması
D) Bir çocuğu olan Emel Hanım'ın ikinci çocuğunun olması

32.

Ömer Bey 1980 yılında Kayseri'de doğmuştur. İlk ve orta öğrenimini Kayseri'de tamamlamıştır. Üniversitede sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünü okumuştur. Üniversiteden mezun olduktan sonra sosyal bilgiler öğretmeni olarak göreve başlamıştır. Evli ve üç çocuk babasıdır.

Ömer Bey hakkında verilen bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ömer Bey çok iyi bir babadır.
B) Ömer Bey mesleğini çok sevmektedir.
C) Zaman içerisinde farklı roller üstlenmiştir.
D) Üstlendiği roller gereği sorumluluklarını yerine getirmiştir.

33. Aşağıdaki tabloda çevre koruma kulübünde yer alan bazı öğrenciler ve görevleri verilmiştir.

İsim	Sosyal rol	Görevi
Aykut	Başkan	Kulüp toplantılarını yönetir. Çalışma programını uygular.
Gamze	Başkan Yardımcısı	Başkanın verdiği görevleri yapar. Diğer kulüplerle işbirliği yapar.
Hande	Sekreter	Kulüp yazışmalarını yapar.
Koray	Sayman	Kulübün para işlerini yürütür.

Yukarıdaki bilgilerden hareketle çevre koruma kulübünde görevli öğrenciler için,

- I. Öğrenciler yeteneklerine göre görev almışlardır.
II. Öğrenciler sorumluluklarını yerine getirmişlerdir.
III. Diğer sosyal kulüplerle işbirliği yapılmaktadır.
IV. Öğrenciler arası iş bölümü yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve IV. D) III ve IV.

34.	Evlat		Abi		Koca		Arkadaş	
	Mühendis		Öğrenci		Sınıf Başkanı		Baba	

Yukarıda verilen kutularda bireylerin sahip oldukları bazı roller Türk kültürünün ürünü olan kilim motifleri ile eşleştirilmiştir. Bu eşleştirmeden yararlanarak aşağıda verilen metinde anlatılan kişinin sahip olduğu ilk dört rol sırasıyla hangi seçenekte doğru verilmiştir?

1985 yılının Mart ayında Nizamettin Bey'in ve Muazzez Hanım'ın ilk çocukları olarak dünyaya gelen Tuğrul, ilk ve orta öğrenimini Kayseri' de tamamladı. Öğrenci olarak gayretli olan Tuğrul kısa zamanda öğretmenleri tarafından takdir edilen bir öğrenci oldu. Lise birinci sınıfta arkadaşları tarafından sınıf başkanı seçilen Tuğrul'un aynı yıl içinde kız kardeşi oldu. Abi olarak sorumluluklarını yerine getirmeye çalıştı. Liseden sonra üniversite eğitimi için burslu olarak yurt dışına gitti. Yüksek öğrenimini yurt dışında tamamlayan Tuğrul, ülkesine yüksek mühendis olarak döndü ve bir devlet kurumunda çalışmaya başladı. Elif Hanım ile evlenen Tuğrul'un Ali ve Fatma isiminde çocukları oldu.

- A)
- B)
- C)
- D)

35. Aşağıdaki tabloda bazı kişilerin bulunduğu ortam, sahip olduğu rol ve o rolden beklenen davranışlar gösterilmiştir.

İsimler	Bulunduğu Ortam	Rolü	Beklenen Davranış
Metin	Okul	Öğrenci	Derslerine zamanında girip çıkmak.
Esmâ	Belediye Otobüsü	Yolcu	Yaşlılara yer vermek.
Feyyaz	Aile	Çocuk	İstediği saatte dışarı çıkıp gezmek.
Nursen	Tiyatro Salonu	Seyirci	Sessizce oyunu izlemek.

Tabloda verilen kişilerden hangisinin sahip olduğu rol ile beklenen davranış uyumlu değildir?

- A) Metin B) Feyyaz C) Esmâ D) Nursen

36. Aşağıdaki ifadelerden hangisi toplumsal rollerin zaman ve mekana göre değişimine örnek değildir?

- A) Ali'yi annesi oğlum diye severken, yirmi yaşında paşam diye sevmesi
- B) Cem Bey'in, işe otobüsle giderken yolcu, markete girince müşteri olması
- C) Ahmet'in on yaşındayken öğrenci, yirmi yaşında ise asker olması
- D) Sultan Hanım'ın okulda öğretmenken, evde anne olması

37. Emekli öğretmen Hasan Bey, pazar sabahı torunlarıyla birlikte kahvaltı yaptıktan sonra kendi yazdığı çocuk öyküleri kitabından bir öyküyü sesli olarak okudu. Torunları, Hasan Bey'in öyküsünü heyecanlı bir şekilde dinlediler. Daha sonra Hasan Bey torunlarını oyun parkına götürdü. Çocuklar oyun oynadılar. Eve geri dönerken Hasan Bey, torunlarına mahalle bakkalından dondurma aldı. Çocuklar mutlu bir şekilde eve döndüler.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi Hasan Bey'in üstlendiği rollerden biri değildir?

- A) Dede olmak
- B) Müşteri olmak
- C) Sürücü olmak
- D) Yazar olmak

38.

Yukarıdaki görseller kültür öğelerinin hangisiyle ilgili?

- A) Halk oyunları
- B) Mimari
- C) Gelenek
- D) Dil

39. Dünyanın ilk hayvan hastanesi olma özelliği taşıyan Gurabahane-i Laklakan (Düşkün Leylek Evi) yeniden açıldı. Türk halkının hayvanlara verdiği önemin bir göstergesi olan Gurabahane-i Laklakan, dünyanın ilk hayvan hastanesidir. Bursa'da 19. yüzyılda Osmanlılar tarafından, başta sakat leylekler olmak üzere göçmen kuşların bakımının yapılması amacıyla kurulmuştur.

Bizim kültürümüzde evler yapılırken kuş evleri de yapılmıştır. Şehirler kurulurken sokak hayvanları ve göçmen kuşları dikkate alınmıştır. Onların yaşayabileceği ortamlar inşa edilmiştir. İnsanların bir kısmı sadakalarını buralara vererek sevap kazanmışlardır.

(Genel ağ haberinden derlenmiştir.)

Yukarıdaki haberde milli kültürümüzü oluşturan öğelerden hangisine ait bir bilgi yoktur?

- A) Dil
- B) Din
- C) Tarih
- D) Mimari

40. Aşağıdakilerden hangisi milli kültürümüz içerisinde yer alan geleneksel Türk spor dallarından birisi değildir?

- A) Güreş
- B) Atlı okçuluk
- C) Beyzbol
- D) Cirit atma

41. Tarih, toplumların başından geçen olayları, zaman ve yer göstererek anlatan; bunların sebep ve sonuçlarını, birbirleriyle olan ilişkilerini ele alan bilim dalıdır. Bir kültür unsuru olarak tarih fertler için olduğu kadar milletler için de önemlidir. Tarih yeni nesillerde millî bilincin oluşmasında, millî birlik ve beraberliğin sağlanmasında rol oynar.

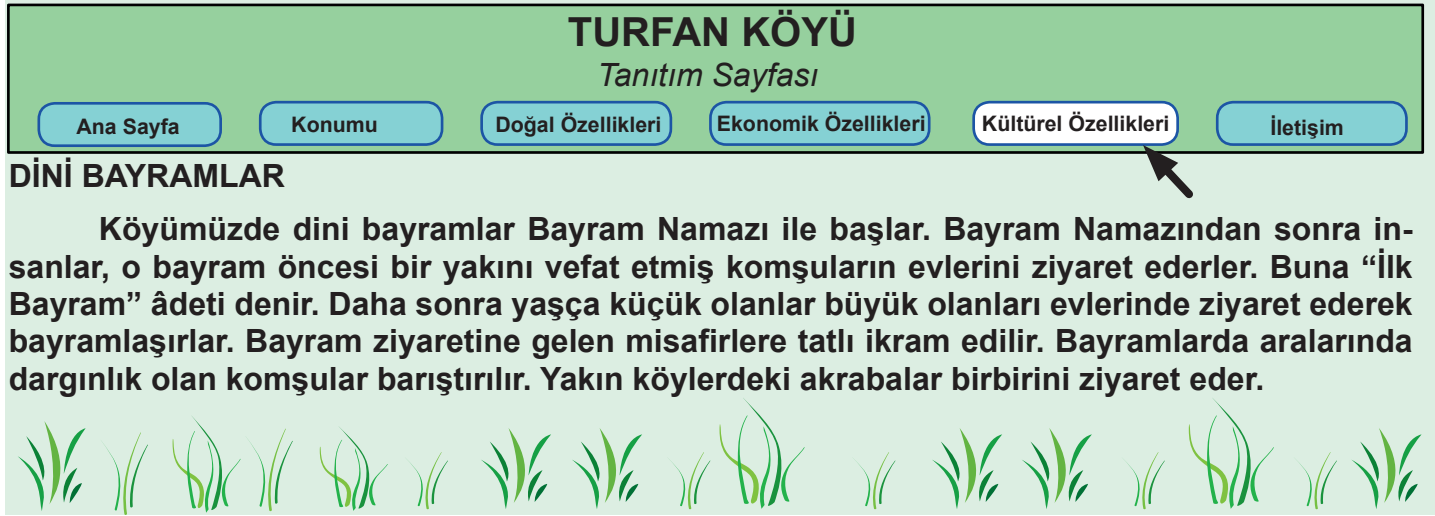
Bu bilgilere göre tarih bilimi için;

- I. Toplumlara milli bilinç aşılar.
- II. Geçmişte yaşanan olayları konu edinir.
- III. Toplumsal beraberliğin oluşumuna katkı sağlar.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

42. Aşağıdaki görselde Turfan Köyü tanıtım sayfasında kültürel özellikler bölümünde dini bayramlarla ilgili bilgi verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dini bayramların toplumsal birliğe katkılarından biri değildir?

- A) Komşular arasındaki iletişimi artırır.
- B) İsrar ve gereksiz harcamaları artırır.
- C) Toplumsal dayanışmayı geliştirir.
- D) Akrabalık bağlarını güçlendirir.

43. Aşağıda Elazığ'da meydana gelen deprem sonrası yapılan çalışmaların bir bölümü anlatılmıştır.

Elazığ'da 24 Ocak 2020 tarihinde 6,8 büyüklüğünde deprem meydana geldi. Deprem çevre illerden de hissedildi. Deprem sonrasında Elazığ ve Malatya'da KYK yurtları, okullar, kamu misafirhaneleri ve spor tesisleri vatandaşların hizmetine açıldı.

Toplu çadır alanlarında 3 bin 846 çadır kuruldu, bireysel olarak 19 bin 409 çadır dağıtıldı.

Ayrıca yatak, battaniye, gıda kolisi, odun, kömür, soba ve ısıtıcı dağıtımı yapıldı.

100'den fazla yerde aşevi kuruldu.

Yukarıda verilen bilgilere göre;

- I. Halkın sağlık ihtiyaçlarını gidermek için çalışmalar yapılmıştır.
- II. Eğitim-öğretim faaliyetlerini düzenleme çalışmaları yapılmıştır.
- III. Halkın barınma ihtiyacını gidermek için çalışmalar yapılmıştır.
- IV. İnsanların beslenme ihtiyacını gidermek için çalışmalar yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve IV.
- D) III ve IV.

44. Ağıtlar, genellikle ölüm gibi üzücü bir olayın ardından söylenen türkülerdir. Ağıtların hemen hemen hepsi ölüm üzerine söylenmiş sözlerdir. Ağıt, eski çağlardan beri bütün topluluklarda görülen duygulu bir ezgi türüdür. Türklerde ağıt geleneği çok eski dönemlere dayanır. Orhun kitabelerinde yuğ adı verilen cenaze törenlerinde ağıt yakıldığı bilgisine rastlanılmaktadır. Ağıtlar, yaşanan acının diğer insanlar tarafından paylaşılmasını ve yaşanan acı olayların nesilden nesile aktarılmasını sağlar. Bazı ağıtların melodisi zamanla değişebilir. Mesela "Hey Onbeşli" türküsü böyle bir değişime uğramıştır. Bu türkü küçük yaşta erkek çocuklarının savaşa gitmek zorunda kalması sonucu annelerin yaktığı ağıttır. Sözleri aynı kalmış ancak melodisi zamanla değişmiştir.

Metinde verilen bilgilerden yola çıkarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ağıtlar yaşanan acıların nesilden nesile aktarılmasını sağlar.
- B) Ağıtların bazılarının melodisi zamanla değişmiş olabilir.
- C) Ağıtlar göç ve ayrılık olaylarından sonra da söylenir.
- D) Ağıt geleneği farklı milletlerde de görülebilir.

45. Toplular gelişmek için başka toplumları örnek alabilirler fakat birebir taklit etmek toplumların milli benliklerinin kaybolup yok olmasına neden olur.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumdan dolayı Türk Kültürünü olumsuz etkilemektedir?

- A) Cadılar Bayramı kutlamalarına katılmak
- B) Okullar arası türkü yarışmasına katılmak
- C) Ramazan Bayramında aile büyüklerini ziyaret etmek
- D) Okulda pazartesi ve cuma günleri, törenlerde İstiklal Marşını okumak

46. Düğün geleneklerimiz bölgeden bölgeye değişiklik gösterebilir. Kır düğünleri olarak da adlandırılan geleneksel düğünlerimiz, Cuma günü dualar ile başlar. Cumartesi akşam kına gecesi düzenlenir. Pazar günü erkek tarafı, kız tarafına gelin almaya gider. Salon düğünleri ise haftanın herhangi bir gününde düğün salonlarında yapılmaktadır. İster geleneksel kır düğünleri isterse salon düğünleri olsun bütün düğünlerde uygulanan bazı âdetler vardır. Düğünler dualar ile başlar, düğüne katılanlar yeni evlenen çiftte yarımcı olmak için takı, para ve eşya gibi hediyeler getirirler. Düğünlere davet edilen dost ve akrabaların düğüne gelmesi beklenir, düğüne katılmayan akrabalar toplum tarafından hoş karşılanmaz.

Verilen metne göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Dini inanışlara düğünlerde yer verildiği görülmektedir.
- B) Toplum birlik ve beraberlik duygusuna önem vermektedir.
- C) Düğünler birlik ve beraberlik duygusunun yaşanmasını sağlar.
- D) Düğünlerde takı, para ve eşya getirmeyenleri toplum dışlamaktadır.

47. Bilişim ve teknoloji alanında yaşanan gelişmelerin etkisiyle toplumlar arası etkileşim artmıştır. Bu gelişmenin etkilediği alanlardan birisi de mutfak kültürüdür. Beslenme kültürümüzde daha önce olmayan dondurulmuş hazır yemekler, sandviç, pizza, hazır makarna vb. yiyeceklerin tüketimi artmıştır.

Buna göre değişen beslenme alışkanlıkları, öncelikle aşağıdakilerden hangisini olumsuz etkiler?

- A) Giyim-kuşamı
- B) Sağlığı
- C) Edebiyatı
- D) Sanat anlayışını

48. Ben Merve, Tıp Fakültesi öğrencisiyim. Tourette (Touret) Sendromu rahatsızlığım var. Tourette Sendromu, kısa aralıklarla meydana gelen ani ve istemsiz bedensel tikler ve anlamsız ses çıkarma rahatsızlığıdır. Kesin tedavisi yoktur. İlkokula başladığımda çok zor günler geçirdim. İstemsiz bir şekilde çıkardığım seslerden arkadaşlarım rahatsız oldular. Bazı aileler çocuklarının sınıfını değiştirmek istiyordu. Arkadaş edinmekte zorlanıyordum. Sınıf öğretmenimiz Zeynep Hanım, bana karşı her zaman anlayışla yaklaştı. Öğretmenimin desteğiyle arkadaşlarım da bana alıştılar. Onun desteğiyle başarılı bir öğrenci oldum.

Verilen metinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanlara karşı ön yargılı olunmalıdır.
- B) Bütün insanlar aynı düşünceye sahip olmalıdır.
- C) İnsanların farklılıklarına karşı saygılı olunmalıdır.
- D) İnsanlar fiziksel özelliklerine göre değerlendirilmelidir.

49. Bir gün adamın biri, Nasreddin Hoca'ya bir mektup getirmiş. Mektup Frengistan diyarından gelmiş ve Frenkçe yazılmış.

Hoca mektubu almış, evirmiş çevirmiş, bakmış. Sonra adama:

-Ben bunu okuyamam, demiş.

Adam bunu duyunca kaşlarını çatmış:

-Yahu bir de hoca olacaksın, benden utanmıyorsan başındaki kavuktan utan, demiş.

Hoca bunu duyunca, kavuğu başından çıkarmış, adamın başına geçirmiş:

-Marifet kavuktaysa, al sen oku, demiş.

Bu fıkrada Nasreddin Hoca'ya yapılan davranış aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Empati
- B) Sempati
- C) Sorumluluk
- D) Ön yargı

50.

Ben Mehmet, Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü üçüncü sınıf öğrencisiyim. Toplum tarafından erkek hemşirelere "Hemşir" dense de bu konu hala tartışılmaktadır. Sınıfımızda erkek öğrencilerin sayısı az, öğrencilerin büyük çoğunluğu kız. Benim hemşirelik bölümü öğrencisi olduğumu öğrenen bazı kişiler hayretle karşılıyorlar. Onlara şaka yapıp yapmadığımı soruyorlar.

Bu örnek olayda aşağıdakilerden hangisine yönelik oluşan ön yargı ve kalıp yargıya değinilmiştir?

- A) Farklı inançlara
- B) Farklı cinsiyetlere
- C) Farklı etnik gruplara
- D) Farklı ekonomik gruplara

51. Sağlıklı düşüncenin önündeki engellerden birisi ön yargılarımızdır. Doğup büyüdüğümüz sosyal çevre, geçmişte yaşadıklarımız, okuduğumuz veya duyduğumuz olaylar ön yargılarımızı etkiler.

Ön yargılarımızın etkisiyle sağduyumuzu zaman zaman kaybederiz ve yanlış kararlar verebiliriz.

Tutkularımız ve çıkarlarımız da ön yargılar oluşturur. Söylenilen bir yalan çıkarlarımıza uygunsa biz o yalana gerçek gibi inanırız. Farkına varmasak da işimize gelen yalanlara kolaylıkla inanırız. Bu nedenle her duyduğumuz haberi gerçek gibi kabul edip yaymaktan kaçınmalıyız.

Yukarıdaki metinde ön yargılarımızı etkileyen hangi faktörden bahsedilmemiştir?

- A) Geçmişte yaşadıklarımız
- B) Yaşadığımız sosyal çevre
- C) İzlediğimiz diziler ve filmler
- D) Tutkularımız ve çıkarlarımız

52. Aşağıdakilerden hangisi ön yargılı davranışları önlemeye yönelik durumlardan birisidir?

- A) Empati kurabilmek
- B) Bireysel davranmak
- C) Dış görünüşe göre davranmak
- D) Kendi fikirlerimizi karşıımızdakine kabullendirmek

53. “Her milletin kendine özgü gelenekleri, kendine özgü âdetleri, kendine göre millî özellikleri vardır. Hiçbir millet, aynen diğer bir milletin taklitçisi olmamalıdır. Çünkü böyle bir millet, ne taklit ettiği milletin aynısı olabilir, ne kendi milliyeti içinde kalabilir. Bunun sonucu şüphesiz ki acıdır.”

Atatürk'ün yukarıda verilen sözünden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Milli kimliğin korunması önemlidir.
- B) Milletler birbirinden etkilenmemelidir.
- C) Her milletin kendine özgü milli özellikleri vardır.
- D) Başka milletleri aynen taklit eden milletler yok olup gider.

54. Ön yargı, “Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargıdır.”

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisi ön yargı içerir?

- A) Mustafa, matematik dersine geç kaldı.
- B) Baki, Türkçe dersinden kesin zayıf alır.
- C) Songül, ayın kitap kurdu seçildi.
- D) Zehra, bugün çok neşeli.

55. Köyün birinde yaşlı ve fakir bir adam yaşamış. Adamın dillere destan çok güzel bir atı varmış. O ülkenin kralı atı almak istemiş. Yaşlı adam atı satmak istememiş. Bir gün adamın atı kaybolmuş. Köydeki komşuları,

- “Seni ihtiyar bunak, bu atı sana bırakmayacakları, çalacakları belliydi. Krala satsaydın, ömrünün sonuna kadar beyler gibi yaşardın. Şimdi ne paran var, ne de atın” demişler.

Yaşlı adam,

- “Aceleyle karar vermeyin. Sadece at kayıp deyin, çünkü gerçek bu. Ondan ötesi sizin yorumunuz ve verdiğiniz karar.” demiş.

Aradan 15 gün geçmeden at, bir gece ansızın dönmüş. Meğer çalınmamış, kendi kendine dağlara gitmiş. Dönerken de, bir çok vahşi atı peşine takıp getirmiş. Bunu gören köylüler toplanıp ihtiyardan özür dilemişler.

(Lao Tzu, kısaltılmıştır.)

Verilen metinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Olayların neden ve sonuçlarını iyice anlayıp sonra karar vermeliyiz.
- B) Her zaman komşularımızın yönlendirmesiyle hareket etmeliyiz.
- C) Yaşlı kişilere karşı saygılı olmalıyız.
- D) Fakir kişilere yardım etmeliyiz.

56. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi dayanışmanın önemini anlatmaktadır?

- A) Bağa bak üzüm olsun, yemeye yüzün olsun.
- B) Demir nemden, insan gamdan çürür.
- C) Dost başa, düşman ayağa bakar.
- D) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

57. Osmanlı Devlet'inde uzun yıllar boyunca insanlar dilleri, dinleri, ırkları ve kültürleri farklı olsa da birlikte huzur ve refah içerisinde yaşayabilmışlardır.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisinin toplumsal birlikteliği artırdığı söylenemez?

- A) Dini hoşgörü
- B) Adil yönetim
- C) Toplumsal saygı
- D) Irk ve millet ayrımı

58. (.....) Sanatı suya resim yapma olarak da bilinen en eski Türk kağıt süsleme sanatlarından birisidir. (.....) Sanatı, yoğunlaştırılmış sıvı üzerine renklerin sınırsız değişimlerle birbirleriyle kucaklaşması, kaynaşması, dans etmesidir.

Verilen metinde anlatılan geleneksel el sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ebru
- B) Tezhip
- C) Çinicilik
- D) Dokumacılık

59. Aşağıdakilerden hangisi sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın faydalarından biri değildir?

- A) Toplumsal barışa katkı sağlar.
- B) Kardeşlik ve dostluk duyguları gelişir.
- C) Fakir ile zengin arasındaki gelir farkı artar.
- D) İnsanlar arasında birlik ve beraberlik güçlenir.

60. Her türlü doğal afet ve olumsuz durumlarda korumasız ve ihtiyaç sahiplerine yardım sağlamak, toplumda yardımlaşmayı geliştirmek ve kan ihtiyacını karşılamak amacıyla hizmet veren sivil toplum kuruluşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tema Vakfı
- B) Kızılay
- C) Mehmetçik Vakfı
- D) Yeşilay

61. Toplumlari, milletleri, kuruluşları etkileyen olayları yer ve zaman göstererek anlatan, bu olaylar arasındaki ilişkileri, olayların nedenlerini ve sonuçlarını, karşılıklı etkilenmeleri inceleyen bilim dalıdır.

Tanımı verilen kültür ögesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarih
- B) Coğrafya
- C) Felsefe
- D) Dil

62.

Yukarıdaki görseller kültür öğelerinin hangisiyle ilgilidir?

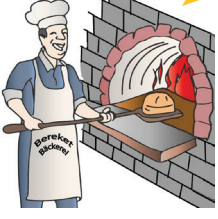
- A) Dil
- B) Halk oyunları
- C) Mimari
- D) Mutfak kültürü

63. Atatürk Ortaokulu 6. sınıf öğrencileri, öğretmenleri ve okul idaresiyle iş birliği yaparak okulda kermes düzenlediler. Kermese katkı sağlamak için aileler adeta birbiriyle yarışıyordu. Kermesten elde edilen gelir şehit ve gazilerimizin yararına harcanacaktı.

Öğrencilerin kermesten elde ettikleri geliri şehit ve gazı yakınlarına ulaştırmak için öncelikle hangi sivil toplum kuruluşuyla iş birliği yapması uygun olur?

- A) Mehmetçik Vakfıyla
- B) Tema Vakfıyla
- C) Yeşilay ile
- D) Kızılay ile

64.

Adım Ali Yılmaz, Almanya'nın Berlin kentinde ekmek fırını işletiyorum. On iki işçi çalıştırıyorum. İşçilerimin evlerinin günlük ekmek ihtiyaçlarını herhangi bir ücret almadan karşılıyorum. Ayrıca "askıda ekmek" uygulaması da yapıyoruz. İhtiyaç sahibi olanlar askıda ekmek uygulamamızdan faydalanaarak ekmek ihtiyaçlarını gideriyorlar. Alman işçilerim de var. Onlar "askıda ekmek" uygulaması ve çalışanlarımıza ücretsiz ekmek vermemizi hayretle karşılıyorlar ve "neden ücret almıyorsun?" diye soruyorlar.

Verilen metinde aşağıdaki değerlerimizden hangisi ön plana çıkarılmıştır?

- A) Konukseverlik B) Alçak gönüllülük C) Sorumluluk D) Yardımseverlik

65.

I	II
Salgın hastalıklarda hastalara yardım eder.	Toplumsal barışa katkı sağlar.
Yoksul ve muhtaçlar için aşevleri açar.	Şehit yakınlarına ve gazilere yardım eder.
Doğal afetlerde afetzedelere çadır, battaniye ve gıda yardımı yapar.	Şehit ve gazilerin çocuklarına bakım ve öğrenim desteği sağlar.

Verilen tabloya göre numaralandırılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II
A) Darülaceze Başkanlığı	TSK ve Mehmetçik Vakfı
B) Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV)	TEMA Vakfı
C) KIZILAY	Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV)
D) KIZILAY	TSK ve Mehmetçik Vakfı

66. Aşağıda bir apartman toplantısında yaşanan konuşmalara yer verilmiştir.

Yönetici

Arkadaşlar!
Mahallemizde sık sık su kesintisi olduğu için apartmanımızda da su kesintisi var. Mahallemizde ki diğer binalarda da benzer durum varmış. Sizce bu sorunu nasıl çözmeliyiz?

Emre : Belediyeye giderek ilgili birime dilekçe verelim başkanım.

Alp : Belediye'nin resmi internet sayfasında dilek ve şikayet formu var. O formu dolduralım.

Aylin : Belediye'de çalışan bir akrabam var. Onu arayayım, bizim için bir şeyler yapsın.

Esin : Belediye'nin su işleri biriminin müşteri hizmetleri telefonu var. Orayı arayalım.

Yukarıda anlatılan sorunla ilgili kimin söylediği çözüm önerisi hak ve sorumluluklarımız açısından uygun değil-dir?

- A) Emre B) Alp C) Aylin D) Esin

67. Aşağıda Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) başvuru ekranı verilmiştir.

CİMER | CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM MERKEZİ

BAŞVURU YAP

BAŞVURU SORGULA

E-Devlet ile başvuru yapmak için tıklayınız. »

T.C. Kimlik Numarası

Adınız

Soyadınız

Annenizin evl. önceki soyadı (İlk ve Son Harf)

Cep telefonu numaranız

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) başvuru işlemi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yalnızca şikayet işlemlerinde kullanılır.
- B) T.C. Kimlik numarasının girilmesi gerekir.
- C) E-Devlet uygulamasıyla başvuru yapılabilir.
- D) Daha önce yapılan başvurular sorgulanabilir.

68. TBMM'nin kabul ettiği 4077 Sayılı Kanun'un kapıdan satışlarla ilgili bir maddesinde, "Tüketici, teslim aldığı tarihten itibaren 7 gün içinde malı kabul etmekte veya hiçbir gerekçe göstermeden ve hiçbir yükümlülük altına girmeden reddetmekte serbesttir." ibaresi yer almaktadır.

Verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İnternette alışverişlerde dikkatli olmalıyız.
- B) Üreticiler kanunla güvence altına alınmıştır.
- C) Tüketici olarak bazı hak ve sorumluluklarımız vardır.
- D) Siyasi haklarımız devlet tarafından güvence altına alınmıştır.

69.

Bizim evimiz ile okulumuzun arasında sanayi bölgesine giden işlek bir yol var. Okula giderken o yolda karşıdan karşıya geçmemiz gerekiyordu. Trafik ışığı veya üst geçit yoktu. Okula gidip gelirken kaza olmasından çok korkuyorduk. Okul müdürümüz ve bazı veliler belediye ile görüşerek durumu yazılı olarak belediyeye beyan ettiler. Belediye yetkilileri okulumuza gelerek inceleme yaptılar ve kısa sürede sanayi yolu üzerine bir üst geçit yaptılar. Hatta üst geçidi kullanacak engelli vatandaşları düşünerek asansör bile koydular.

Buna göre okul müdürü ve velilerin sorunu çözmede aşağıdakilerden hangisini kullandıkları söylenebilir?

- A) Yerleşme ve seyahat hakkı
- B) Seçme ve seçilme hakkı
- C) Bilgi edinme hakkı
- D) Dilekçe hakkı

70. Aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezinin telefon numarasıdır?

- A) Alo 184
- B) Alo 150
- C) Alo 144
- D) Alo 112

71. Her türlü dış etkidен bağımsız olarak insanın kendi iradesine, kendi düşüncesine dayanarak karar vermesi durumuna özgürlük veya hürriyet denir.

Buna göre aşağıdaki davranışlardan hangisi özgürlük olarak değerlendirilemez?

- A) Bir kişinin stadyuma giderek futbol maçı izlemesi
- B) Bir kişinin işinden dolayı şehirler arası seyahat etmesi
- C) Bir kişinin apartmanda çok yüksek sesli müzik dinlemesi
- D) Bir kişinin beğendiği bir şehirden ev alarak oraya yerleşmesi

72. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okul/kurumların bünyesinde faaliyet gösteren kantin, kafeterya, büfe, çay ocağı gibi gıda işletmelerinde satışa sunulacak hazır ambalajlı gıdalarda “Okul Gıdası” logosu yer alacak. Buralarda satılacak hazır ambalajlı gıdalar, Türk Gıda Kodeksi’ne de uygun olacak. Eğitim kurumlarında satışı uygun olmayan gıda ve içeceklerde “Okul Gıdası” logosu bulunamayacak. Bakanlıklar tarafından okullara dağıtımı yapılan okul sütü, okul üzümü ve benzeri bedelsiz ürünlerde de logo kullanılacak.

Buna göre “Okul Gıdası” logosu uygulaması öncelikle hangi hakkı güvence altına almaktadır?

- A) Barınma hakkı
- B) Sağlıklı beslenme hakkı
- C) Eğitim ve öğrenim hakkı
- D) Kişi dokunulmazlığı hakkı

73. Aşağıdakilerden hangisi hak arama veya sorun çözme yöntemine örnek gösterilemez?

- A) İlgili kurumlara yazılı olarak başvuru yapmak.
- B) Haksızlığa uğradığımızda yargı yoluna başvurmak.
- C) Sorunun daha hızlı çözülmesi için ilgilileri tehdit etmek.
- D) Sorunlarımızın çözümünde kanunlara uygun davranmak.

74. Sorumluluk, kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesi demektir. Eğitim aldığımız okulda öğrenci olarak birtakım sorumluluklarımız vardır.

Aşağıdakilerden hangisi öğrenci olarak okul içindeki sorumluluklarımızdan birisi değildir?

- A) Yabancı kişilerin okula giriş çıkışını engellemek.
- B) Sınıflarımızı ve koridorları temiz tutmak.
- C) Derslere zamanında girip çıkmak.
- D) Dersleri dikkatli dinlemek.

75. Ve 76. Soruları aşağıdaki haber metnine göre cevaplayınız.

Z.U salı akşamı özel aracıyla arkadaş ziyaretine gitti. Arkadaşının evinin olduğu mahalle sakinleri Z.U’yu hırsız zannederek kaba davrandılar. Kamera kayıtları incelenince hırsız olmadığı anlaşılan Z.U, mahalleliden şikayetçi oldu.

(*Gazete haberinden derlenmiştir.*)

75. Mahalleli hırsız sandıkları kişiye kaba davranmadan sorunlarını nasıl çözmeliydi?

- A) O kişiyi tehdit ederek
- B) O kişiden özür dileyerek
- C) O kişinin kimliğini alarak
- D) O kişiyi polise ihbar ederek

76. Z.U’nun kendine kaba davrananlardan şikayetçi olması sorunların çözümü ile ilgili aşağıdaki kavramlardan hangisinin kullanımına bir örnektir?

- A) Hak
- B) Öfke
- C) Özgürlük
- D) Sorumluluk

77. Haklarımızın haksız bir şekilde kısıtlandığı ve ihlal edildiği durumlarda aşağıdakilerden hangisini yaparsak sorunu demokratik olarak çözmüş oluruz?

- A) Şiddete başvurma
- B) Sorunu görmezden gelme
- C) Aynı şekilde karşılık verme
- D) İlgili yerlere dilekçe ile başvuru yapma

78. Oktay elektronik mağazasından aldığı tabletin bozuk olduğunu fark etti. Alışveriş yaptığı mağazaya giderek ürünün faturası ile birlikte yazılı bir belgeyle sorununun çözülmesi için başvuruda bulundu.

Yukarıda anlatılan duruma göre Oktay hangi vatandaşlık hakkını kullanmıştır?

- A) Eğitim hakkı
- B) Dilekçe hakkı
- C) Sağlık hakkı
- D) Bilgi edinme hakkı

79.

Osmanlı devleti zamanında kedi köpek gibi hayvanların yiyeceklerine “Manca” denirdi. Bu yiyecekleri satanlara ise “Mancacı” denirdi. Dileyen kişiler satın aldığı yiyecekleri hayvanlara verir, dileyen kişiler ise parasını verir, mancacı sokak hayvanlarını düzenli olarak beslerdi. Bu şekilde sokak hayvanlarının beslenmesine “mancacılık” denirdi.

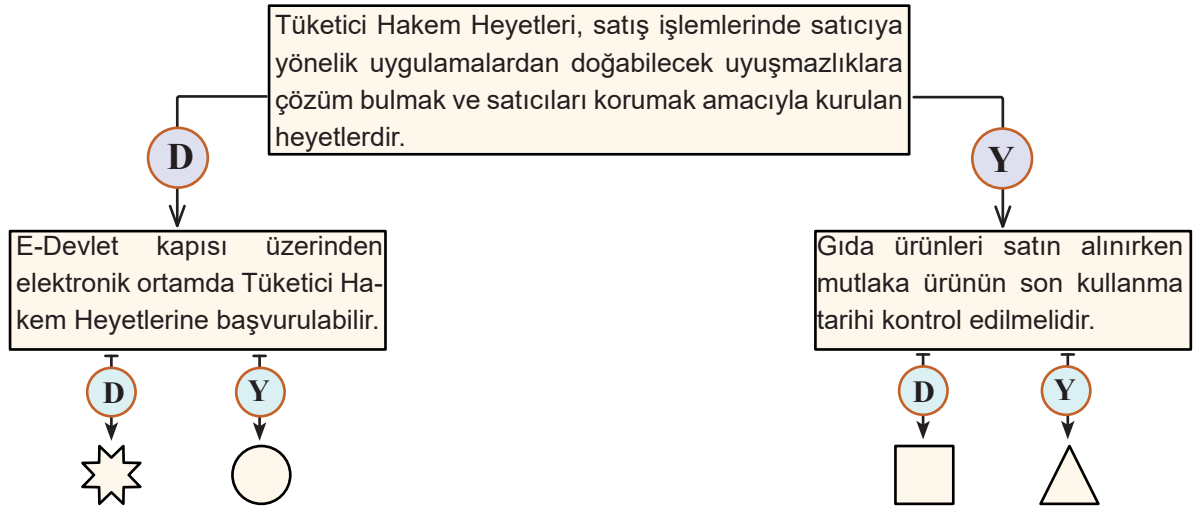
17. Yüzyılda Osmanlı Devlet’ini gezen batılı bir seyyah “Türklerin hayırları hayvanlar için de geçerlidir. Kedi, köpek, at gibi eti için beslenmeyen hayvanları öldürmek suçtur.” diye yazmıştır.

Kayseri’de yaşayan emekli üç arkadaş, yaban hayvanları için gönüllü olarak su kanalları açıp olukları tamir ediyor. Doğal su kaynaklarından beslenen çeşmeleri onarıyor. Arazideki eski çeşmelerin kuruduğunu, su kanallarının tahrip olduğunu ve hayvanların su ihtiyacını karşılamakta zorlandığını fark eden üç arkadaş, doğadaki hayvanlara su temin edebilmek için gönüllü çalışmaya başladı. Doğal su kaynaklarından beslenen ve zamanla tahrip olan oniki çeşmeyi kısa sürede tamir eden üç arkadaş, ilerleyen yaşlarına aldırmadan yaban hayvanları için gayretlerini sürdürüyor. (Genel ağ haberi, sadeleştirilmiştir.)

Verilen iki durum değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türkler, hayvanseverliği Avrupalılardan öğrenmiştir.
- B) Günümüzde de geçmişte de Türkler hayvansever bir toplumdur.
- C) Türk Kültüründe sokak hayvanlarını korumak ve beslemek önemlidir.
- D) Türk Kültüründe yaban hayvanlarının su ihtiyacı için çeşmeler yapılmıştır.

80.

Yukarıdaki diyagramda verilen bilgilerin doğru veya yanlış olduğuna karar vererek ilerlediğimizde hangi sembole ulaşırız?

- A) ☆
- B) ○
- C) □
- D) △

81. Serap gün içerisinde, ailede çocuk, okulda öğrenci, oyun grubunda oyuncu, toplu taşıma aracında yolcu, markette müşteri gibi roller alabilmektedir. Serap'ın annesi Gülşen Hanım ise bir doktor olarak hastanede hastalarını tedavi etmekte, evde annelik yapmakta ve trafikteyken sürücü olarak trafik kurallarına uymaktadır.

Buna göre bulundukları gruplarda bireyler ile ilgili olarak;

- I. Zaman içerisinde rollerinin değişmeyeceği,
- II. Aynı anda farklı rolleri yerine getirebileceği,
- III. Roller gereği belirli sorumluluklara sahip olabileceği

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

82. “Her milletin kendine özgü gelenekleri, kendine özgü âdetleri, kendine göre millî özellikleri vardır. Hiçbir millet, aynen diğer bir milletin taklitçisi olmamalıdır. Çünkü böyle bir millet, ne taklit ettiği milletin aynısı olabilir, ne kendi milliyeti içinde kalabilir. Bunun sonucu şüphesiz ki acıdır.”

Mustafa Kemal Atatürk bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Milli kimlik bilincinin B) Birlik ve beraberliğin
C) Geleneklere saygının D) Toplumsal dayanışmanın

83. İnsanlar hayatları boyunca farklı özelliklere sahip bireylerle karşılaşabilir. Bazı insanların konuştukları dil, bizim konuştuğumuz dilden farklı olabileceği gibi inançları da farklı olabilir. Bazı insanların ekonomik durumu bizimkinden daha iyi veya daha kötü olabilir. İnsanlar arasında görülebilecek bunun gibi farklılıkların doğal olduğunun bilinmesi gerekir. Bu yüzden insanlarla gündelik ilişkilerimizde farklılıklarımızın davranışlarımızı etkilemesine izin vermemeliyiz.

Buna göre gündelik yaşamımızdaki insan ilişkileriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklılıklarımızı eksiklik olarak görmemeliyiz.
B) İnsanları sosyoekonomik durumlarına göre değerlendirmeliyiz.
C) Toplumla uyum halinde yaşamak için bireyleri olduğu gibi kabullenmeliyiz.
D) Bizden farklı özelliklere sahip bireyleri toplumun bir parçası olarak görmeliyiz.

84.

Sadaka taşlarına para bırakıldıktan sonra ihtiyacı olan kişi sadaka taşından sadece ihtiyacı kadarını alır ve diğer ihtiyaç sahiplerini de düşünürdü. Hatta 17. yüzyılda İstanbul'u anlatan bir Fransız gezgin, sadaka taşında bulunan paraların tam bir hafta boyunca yerinde kaldığını belirtmiştir, karşılaşmış olduğu medeniyet karşısında çok şaşırmıştır.

Buna göre Osmanlı toplumundaki sadaka taşı uygulamasıyla aşağıdakilerden hangisi amaçlanmıştır?

- A) Yardımlaşma ve dayanışmanın sağlanması
- B) Toplumda zengin-fakir ayrımının yapılabilmesi
- C) Farklı kültürden insanların takdirinin kazanılması
- D) Zenginlerin toplum içinde saygın konuma gelmesi

85. Salih Bey'in otomobil sürmeyi öğrenmesi, gerekli koşulları sağladığı takdirde ehliyet alabilmesi ve bir otomobil sahibi olması onun özgürlüklerindendir. Ancak tüm bunların yanında Salih Bey'in trafikte otomobilini kullanırken kurallara uyması ve diğer sürücülerin haklarına saygı göstermesi beklenir.

Verilen metinde hak, özgürlük ve sorumluluk bağlamında aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Sorumluluklarımızı yerine getirmek vatandaşlık görevimizdir.
- B) Haklarımızı bilmek sorunların çözümünde bize yardımcı olur.
- C) Günlük yaşantımızda sorunlarımızı yasal yollarla çözmeliyiz.
- D) Özgürlükler beraberinde birtakım sorumlulukları da getirir.

CEVAPLAR

KELİMELER

SORUMLULUK
DAYANIŞMA
GÖRENEK
GELENEK
BAYRAM
DEVLET
MİMARİ
KÜLTÜR
KİMLİK
TÜRKÜ
TARİH
MİLLİ
CİRİT
EBRU
AİLE
HAK
DİL
DİN
ROL

S	M	i	M	A	R	i	G	M	T	D
K	O	M	L	H	Ü	R	E	A	K	A
K	E	R	i	O	A	i	L	R	Y	Y
H	i	N	U	L	R	K	E	Y	R	A
i	D	M	E	M	L	E	N	A	Ü	N
R	C	i	L	R	L	i	E	B	T	i
A	U	M	N	i	Ö	U	K	H	L	Ş
T	A	i	L	E	K	G	L	U	Ü	M
U	T	E	L	V	E	D	R	U	K	A
T	Ü	R	K	Ü	R	B	i	Y	K	E
T	D	i	L	i	E	T	i	R	i	C

ŞİFRE

T	Ü	R	K	i	Y	E	C	U	M	H	U	R	i	Y	E	T	i
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

SAYGI
BAYRAM
KIZILAY

GELENEK
FARKLILIK
AYRIMCILIK

ŞİFRE →

B	A	Y	R	A	K
1	2	3	4	5	6

DOĞRU ÇIKIŞ : 6. ÇIKIŞ

3*1=3 PUAN

1. Çıkış	D	D	D	1 PUAN
2. Çıkış	D	D	Y	2 PUAN
3. Çıkış	D	Y	D	1 PUAN
4. Çıkış	D	Y	Y	0 PUAN
5. Çıkış	Y	D	D	2 PUAN
6. Çıkış	Y	D	Y	3 PUAN
7. Çıkış	Y	Y	D	2 PUAN
8. Çıkış	Y	Y	Y	1 PUAN

Ön Yargı

Ayrımcılık

Bayramlar

Değerlerimiz

Sorumluluklarımız

Rol

5.

1.	D	3.	Y	5.	D	7.	D	9.	D	11.	Y
2.	Y	4.	D	6.	Y	8.	Y	10.	D		

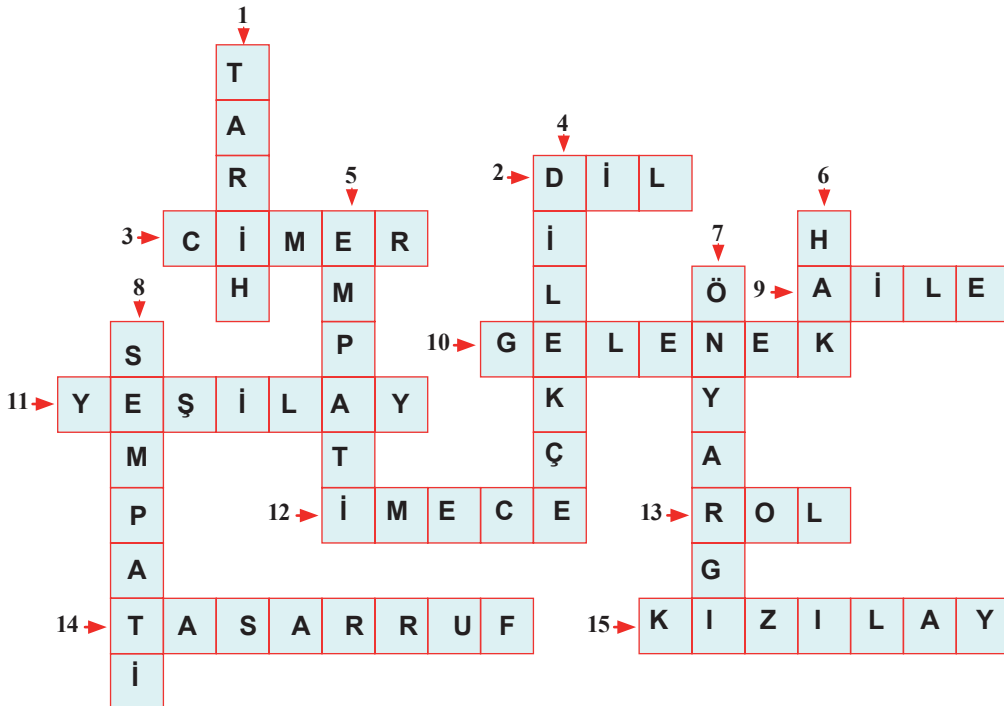
6.

DOĞRU ÇIKIŞ 2. ÇIKIŞ 3*1=3 PUAN											
1. Çıkış	D	D	D	2 PUAN		5. Çıkış	Y	D	D	2 PUAN	
2. Çıkış	D	D	Y	3 PUAN		6. Çıkış	Y	D	Y	1 PUAN	
3. Çıkış	D	Y	D	2 PUAN		7. Çıkış	Y	Y	D	0 PUAN	
4. Çıkış	D	Y	Y	1 PUAN		8. Çıkış	Y	Y	Y	1 PUAN	

7.

DAVRANIŞLAR		Çocukken (0-17 yaş)	Yetişkinken (18-64 yaş)	Yaşlıyken (65 yaş üstü)	Her zaman
1	Okuma yazmayı öğrenmek	✓			
2	Askere gitmek		✓		
3	Yere düşen birini kaldırmak				✓
4	Seçimlerde oy kullanmak		✓	✓	
5	Hasta ziyaretine gitmek				✓
6	Öğrencilere ders anlatmak		✓		
7	Sokak hayvanlarını beslemek				✓
8	Araç kullanmak		✓	✓	
9	Çizgi film seyretmek	✓			
10	Ağaçlandırma çalışmalarına katılmak, ağaç dikmek.				✓

8.

9.

	ÖN YARGININ NEDENİ	ÖN YARGI NASIL DÜZELTİLİR?
Herkes bilgisayar oyunu oynuyor, ben de oynayabilirim.	Genelleme Yapma	Araştırma yapma
Komedi filmleri dışındaki filmleri seyretmek çok sıkıcıdır.	Genelleme Yapma	Farklılıklara Saygı
Serkan'ı maça çağırmayalım o iyi oynayamıyor.	Ayrımcılık	Ayrımcılık Yapmama
Fatma ile gezmek istemiyorum çünkü kıyafetleri çok eski.	Fiziki Görünüş,	Empati- Hoşgörü
Sınıfımıza yeni gelen arkadaşımız bilgisayar oyunlarını çok fazla oynamıştır çünkü gözlük kullanıyor	Fiziki Görünüş, Alışkanlık	Ayrımcılık Yapmama
Göreceksiniz, okul futbol takımımız bu sene de okullar arası futbol turnuvasında final oynayacak.	Alışkanlık, Genelleme Yapma	Ayrımcılık Yapmama
Çöllerde hiç bir canlı yaşayamaz.	Yetersiz Bilgi	Araştırma yapma
Sosyal Bilgiler dersi kolay bir derstir.	Genelleme Yapma	Araştırma yapma

10.

Hangisinin kökeni Türk mutfak kültürü <u>değildir</u> ?	Pizza
Hangisi zamana bağlı olarak değişen rollerimizden birisi <u>değildir</u> ?	Evlat
Hangisi evdeki rollerimizden birisidir?	Evlat
Hangisi Türk tarihinde önemli bir yeri olan eserdir?	Orhun Abideleri
Ülkemize karşı sorumluluğumuz hangisidir?	Vergi vermek
Hangisi anayasal haklarımızdan birisidir?	Bir işte çalışmak
Alo Sosyal Yardım hattının numarası hangisidir?	Alo144
Hangisi ön yargının nedenlerinden biri <u>değildir</u> ?	Empati

11.

D
E
H
A
C
I
İ
G
B
F

12.

DİN

TARİH

MİMARİ

GELENEK ve
GÖRENEK

13.

Sıra No	İfadeler	Din	Dil	Tarih	Mimari	Gelenekler Görenekler
1	26 Ağustos 1922 tarihinde başlayan Büyük Taarruz ile vatan toprağı düşman işgalinden kurtarılmıştır.			X		
2	Fitre, zekat ve sadaka, milli birlik ve beraberliğimizi güçlendirir.	X				
3	Tarihimizde konutlar inşa edilirken kuşlar da düşünülmüştür. Evlerin duvarlarına kuş evleri yapılmıştır.				X	
4	Kültürümüzde misafirlerin ayrı bir yeri vardır. Misafiri en iyi şekilde ağırlamak gerekir.					X
5	1492 yılında İspanya’da yaşanan olaylardan sonra Osmanlı donanması İspanya’da yaşayan Müslümanları ve Yahudileri kurtararak güvenli bölgeye taşımıştır.			X		
6	Sivas- Divriği Ulu Cami, UNESCO tarafından “Dünya Kültür Mirası” listesine alınmıştır. Taş işçiliğinin en nadide ve en ince örneklerini yansıtan harikulade bir eserdir.				X	
7	Tarihi kentlerimizde cami, çeşme, hamam ve medrese gibi mimari eserlerin bir arada ve şehrin merkezinde olması.				X	
8	Bir yakını vefat eden kişiye taziye ziyareti yapılması. Vefat eden kişi için dua edilmesi.	X				X
9	Halide Edip Adıvar’ın kaleme aldığı “Ateşten Gömlek” edebiyatımızdaki Kurtuluş Savaşı üzerine yazılmış bir romandır.		X			
10	Düğünlerde evlenen çiftlere altın, gümüş gibi ziynet eşyası takı olarak hediye edilir.					X

14.Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezinin(CİMER) kurulması ve vatandaşlara dilekçe hakkı verilmesinin temel amacı nedir? Açıklayınız.

CEVAP: Vatandaşların kendileri ve kamuyla ilgili, talep, şikayet, ihbar, görüş ve önerileri ile bilgi edinme haklarına ilişkin idari makamlara yapacakları müracaatlara cevapların hızlı ve etkin bir şekilde verilmesi amaçlanmaktadır.

15. Kızılay, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Darülaceze, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Mehmetçik Vakfı gibi sivil toplum kuruluşlarının genel amaçları nelerdir?

CEVAP: Sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı geliştirerek Milli birlik ve beraberliğin oluşmasını sağlamak.

İhtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarının giderilmesine yardımcı olmak.

Doğal afet, savaş, salgın hastalıklar gibi zor dönemlerde insanlara yardım ederek devlet kurumlarına destek olmak.

16. İnsanların,
Yüzlerinin ve gözlerinin rengi
Başka başka da olsa,
Gözyaşlarının rengi hep aynıdır.

Yukarıda Prof. Dr. Üstün Dökmen’in “Tanışma” isimli şiirinden bir bölüm verilmiştir. Verilen bölümü “ayrımcılık ve ön yargı” bağlamında değerlendiriniz.

CEVAP: İnsanlar farklı kavimlerden, farklı şehirlerden olabilirler ancak yaşanan acılar ortaktır. Bu nedenle insanlara dış görünüşüne göre veya ten rengine göre davranmak yanlıştır. İnsanlara karşı ön yargı ile yaklaşılmamalı ve farklılığın bir zenginlik olduğu unutulmamalıdır.

17. Aşağıdaki verilen kelime ve kavramları cümlelerdeki boşluklara uygun ekler kullanarak doldurunuz.

1. **Darülaceze** 1895 yılında Sultan II. Abdülhamit Han tarafından kurulmuş olan din, dil, ırk, cinsiyet farketmeksizin bütün muhtaç insanlara hizmet veren bir hayır kurumudur.
2. Toplumun kurum ve kuruluşlarıyla ortak değerlerde birleşmesi ve birlikte hareket etmesine **Toplumsal Dayanışma** denir.
3. Sahip olduğumuz meslek grubunun gerektirdiği davranışlara **Mesleki Rol** denir. Sahip olduğumuz mesleğe ve hukuk kurallarına uygun davranılması gerekir.
4. Geleneksel Türk kent kültürünün günümüzde en güzel örneklerinden birisi Karabük ili **Safranbolu** ilçesinde görülmektedir. Bu ilçemizde 2000 kadar geleneksel Türk evi bulunmaktadır.
5. Halkın veya bir grubun başka grup hakkındaki duygusallaşmış, tecrübeyle çok az değişmiş olan inançlarına **Kalıp Yargı** denir. Genelde cinsiyet, etnik grup veya dini gruplara karşı bu tür davranışlar görülür.
6. Nesilden nesile aktarılan ve bir toplumu diğer toplumlardan ayıran hayat tarzına **Milli kültür** denir.
7. Duygu ve düşüncelerimiz **Dil** sayesinde başka kişilere aktarılır. Milli birlik ve beraberliğin sağlanmasındaki en önemli kültür ögesidir.
8. **Ön Yargı** bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargı olarak tanımlanabilir.
9. Evlilik ve kan bağına dayanan genelde anne, baba ve çocuklardan oluşan içinde bulunduğumuz ilk grup ve aynı zamanda ilk sosyal kuruma **Aile** denir.
10. Bir şeyi eskiden beri görüldüğü gibi yapma alışkanlığına **Görenek** veya âdet denir. Âdetlerin kültürümüzde önemli bir yeri vardır.

18. Aşağıdaki bilgiler doğru ise yay ayraç içine “D” , yanlış ise “Y” yazınız.

S.No	D/Y	S.No	D/Y
1.	D	11.	D
2.	Y	12.	Y
3.	D	13.	D
4.	Y	14.	Y
5.	D	15.	D
6.	D	16.	D
7.	D	17.	Y
8.	Y	18.	Y
9.	Y	19.	D
10.	D	20.	Y

19. Eğitim ve sağlık alanında çalışma yapan sivil toplum kuruluşları hangileridir?

Eğitim alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları

1, 2 ve 11.

Sağlık alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları

4, 6, 7, 9 ve 10.

20. Yeni bir sivil toplum kuruluşu hayal ediniz. İsmi ve çalışma alanlarını aşağıya yazınız. Hayal ettiğiniz sivil toplum kuruluşuyla ilgili yeni bir logo tasarlayarak 12 numaralı kutucuğa yerleştiriniz.

STK Adı : Öğrencinin belirleyeceği bir isim.

STK Çalışma Alanı: Sivil Toplum kuruluşları toplumun ihtiyaçlarını karşılayabilmek için eğitim, sağlık, çevre, hukuk, arama kurtarma, ilk yardım, yardımlaşma ve dayanışma alanlarında çalışma yapar. Bu alanlardan birisi seçilebilir.

21. Sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerini toplumsal birlik ve dayanışma açısından değerlendiriniz.

Sivil toplum kuruluşları, resmi kurumlar dışında ve bunlardan bağımsız olarak çalışan, üyelerini ve çalışanlarını gönüllülük usulüyle alan, kâr amacı gütmeyen kuruluşlardır. Bu kuruluşlar eğitim, sağlık, çevre, arama kurtarma, ilk yardım, yardımlaşma ve dayanışma alanlarında çalışma yaparak toplumsal birlik ve dayanışmanın gelişmesine ve kalıcı olmasına katkı sağlayan sivil kurumlardır.

S.NO	CVB	S.NO	CVB	S.NO	CVB	S.NO	CVB	S.NO	CVB	S.NO	CVB
22	A	33	D	44	C	55	A	66	C	77	D
23	D	34	C	45	A	56	D	67	A	78	B
24	C	35	B	46	D	57	D	68	C	79	A
25	B	36	A	47	B	58	A	69	D	80	C
26	D	37	C	48	C	59	C	70	B	81	C
27	B	38	B	49	D	60	B	71	C	82	A
28	C	39	A	50	B	61	A	72	B	83	B
29	B	40	C	51	C	62	B	73	C	84	A
30	A	41	D	52	A	63	A	74	A	85	D
31	D	42	B	53	B	64	D	75	D		
32	C	43	D	54	B	65	D	76	A		

